បញ្ចាឧបសម្បទវិធី

បែបគណៈធម្មយុត្ត

វិធីរៀនដើម្បីបួស

ជាសាមណេរ ភិក្ខុ និងភិក្ខុនី

ភ្ជំពេញ

ការផ្សាយរបស់អង្គការមូលនិធិវត្តបញ្ញាធំ

សម្រាប់ចែកជាធម្មទាន

ព.ស. ២៥៦០ គ.ស. ២០១៦

បញ្ចាឧបសម្បទវិធី

បែបគណៈធម្មយុត្ត

បព្វជ្ជាឧបសម្បទវិធី
ប៍បកណៈធម្មយុត្ត
នមត្ថុ រតនត្តយស្ស

វិធីរៀនដើម្បីបួសជាសាមណេរ

ធម៌ ៣០ ប្រការ[(១)]

បព្វជ្ជាបេក្ខ: កុលបុត្រអ្នកមានសទ្ធា ប្រាថ្នាចង់បព្វជ្ជាជាសាមណេរ គប្បីសិក្សាធម៌ ៣០ ប្រការនេះជាមុនសិន ។

ឯធម៌ ៣០ ប្រការនោះគឺ សិក្ខាបទ ១០, ទណ្ឌកម្ម ១០, នាសន: ១០ ។

ធម៌ដែលសាមណេរត្រូវសិក្សាហៅថា សិក្ខាបទ ។

សេចក្តីខុសដែលសាមណេរធ្វើឲ្យកន្ធង់ហើយ ភិក្ខុត្រូវធ្វើទោសមានឲ្យដង់ទឹកជាដើម ដើម្បីនឹង់ឲ្យរាង់ចាល ហៅថា ទណ្ឌកម្ម ។

[(១)]តាមច្បាប់ អក្ខរនិទ្ទេស សីលសិក្ខាបទសាមណេរ និងសាមណេរសិក្ខាថាធម៌ ៥០ប្រការគឺ សីល១០ សិក្ខាបទ១០ បារាជិក១០ នាសន:១០ វត្ថុ១០ ត្រូវជាធម៌ ៥០ប្រការ, រូមខ្លីថា សីលគឺសិក្ខាបទ, បារាជិក គឺនាសន:, វត្ថុគឺទណ្ឌកម្ម, ត្រូវជា ៣០ ដដែល ។

អង្គដែលជាហេតុ នឹងត្រូវឲ្យសាមណេរវិនាស គឺឲ្យសឹកចេញ ហៅថា នាសនៈ ។

សិក្ខាបទ១០ នោះគឺ[(១)]

*១) **ចាណាតិចាតា វេរមណី** ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាធ្វើសត្វមានជីវិត ឲ្យធ្លាក់ចុះកន្ទ ។*

*២) **អទិន្នាទានា វេរមណី** ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាកាន់យកនូវវត្ថុដែលគេមិនបានឲ្យ ។*

*៣) **អព្រហ្មចរិយា វេរមណី** ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាប្រព្រឹត្តនូវធម៌មិនប្រសើរ (គឺសេពមេថុន) ។*

*៤) **មុសាវាទា វេរមណី** ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាពោលនូវពាក្យកុហក ។*

*៥) **សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណី** ចេតនាជាហេតុវៀរចាក ហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្ដីប្រមាទ ព្រោះផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរា និងមេរ៉ាយ ។*

*៦) **វិកាលភោជនា វេរមណី** ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាបរិភោគនូវអាហារ ក្នុងកាលខុស ។*

(១)មានក្នុងបាលីវិនយបិដកមហាខន្ធកៈ ។

៧) នចូកីតវាជិតវិសូកាជស្សនា វេរមណី *ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយារាំនិងច្រៀង និងប្រគំ និងមើលនូវល្បែងដែលជាសត្រូវដល់កុសលធម៌ ។*

៨) មាលាតន្ធវិលេបនជារណមណ្ឌានវិភូសនដ្ឋានា វេរម-ណី *ចេតនាជាហេតុវៀរចាក ហេតុជាទីតាំង គឺការទ្រទ្រង់ និងប្រដាប់តាក់តែងរាងកាយ ដោយផ្កាកម្រង និងគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាបផ្សេងៗ ។*

៩) ឧចូាសយនមហាសយនា វេរមណី *ចេតនាជាហេតុវៀរចាក ទីសេនាសន: ដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណ និងទីសេនាសន: ដ៏ប្រសើរ ។*

១០) ជាតរូបរជតបដិក្គហណា វេរមណី *ចេតនាជាហេតុវៀរចាក កិរិយាទទួលកាន់យកនូវមាសនិងប្រាក់ និងរូបិយគ្រប់បែប ដែលគេសន្មតប្រើទិញដូរជួសមាសនិងប្រាក់ក្នុងប្រទេសនោះៗ ។*

សេចក្តីប្រព្រឹត្ត មិនឲ្យដាច់ធ្ទុះធ្ទាយ ក្នុងសិក្ខាបទទាំង ១០ នេះ គឺប្រព្រឹត្តធ្វើឲ្យបរិសុទ្ធផូរផង់ ហៅថា សីល ។ ទើបច្បាប់ដើមពោលថា សីលគឺសិក្ខាបទ ។

សិក្ខាបទ ១០ ចប់

ទណ្ឌកម្ម[(១)] ១០ នោះគឺ

១) វិកាលភោតី ហោតិ *សាមណេរ បរិភោគនូវភោជនាហារ ក្នុងកាលខុស ។*

២) ឆចូាដិវិសូកឧស្សិកោ ហោតិ *សាមណេររាំច្រៀងប្រគំ និងមើលនូវល្បែងដែលជាសត្រូវដល់កុសលធម៌ ។*

៣) មាលាដិធារណាដិកោ ហោតិ *សាមណេរទ្រទ្រង់នឹងប្រដាប់តាក់តែងស្អិតស្អាងរាងកាយ ដោយកម្រងផ្កា និងគ្រឿងលាបផ្សេងៗ ។*

៤) ឧចូាសយនាដិកោ ហោតិ *សាមណេរ ដេកអង្គុយលើទីសេនាសន: ដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណ និងទីសេនាសន: ដ៏ប្រសើរ ។*

៥) ជាតរូបរជតបដិក្គហណាដិកោ ហោតិ *សាមណេរទទួលកាន់យក នូវមាសនិងប្រាក់និងរូបិយគ្រប់បែប ដែលគេសន្មតប្រើទិញដូរជួសមាសប្រាក់ ក្នុងប្រទេសនោះៗ ដោយខ្ជួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃឲ្យទទួលកាន់យក ហើយត្រេកអរ ចំពោះមាសប្រាក់រូបិយនោះ ។*

---

(១)ទណ្ឌកម្ម ៥ សិក្ខាបទខាងដើម អំពីទី ១ដល់ទី ៥ ពុំមានក្នុងបាលីវិនយបិដកមហាខន្ធក:ទេ, តែមាននៅក្នុងតតិយសាមន្តបាសាទិកា អដ្ឋកថាមហាវគ្គ, និងសារត្ថទីបនី.. វិមតិវិនោទនី ដីកាវិន័យ ។ ទណ្ឌកម្ម ៥ ខាងចុង អំពីទី៦ ដល់ ១០ ជាពុទ្ធានុញ្ញាត មានក្នុងបាលីវិនយបិដកមហាខន្ធក: ។ សូមលោកអ្នកសិក្សាពិនិត្យឲ្យបានល្អជាលំដាប់ឡើងទៅទៀតផង ។

៦) ភិក្ខូនំ អលាភាយ បរិសក្ក្ពតិ *សាមណេរព្យាយាម ដើម្បីនឹងឲ្យសាបសូន្យលាភរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។*

៧) ភិក្ខូនំ អនត្ថាយ បរិសក្ក្ពតិ *សាមណេរព្យាយាម ដើម្បីនឹងមិនឲ្យជាប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។*

៨) ភិក្ខូនំ អនាវាសាយ បរិសក្ក្ពតិ *សាមណេរព្យាយាមដើម្បីនឹងមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបានលំនៅ ។*

៩) ភិក្ខុំ អក្ក្ពោសតិ បរិភាសតិ *សាមណេរ ជេរប្រទេច ភិក្ខុ ។*

១០) ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ ភេទេតិ *សាមណេរញ្ជាំងភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យបែកចាកភិក្ខុទាំងឡាយ ។*

ទណ្ឌកម្ម ១០ ចប់

នាសនៈ[(១)] ១០នោះគឺ

១) ចាណាតិចាតី ហោតិ *សាមណេរ ធ្វើសត្វមានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះកន្ទង (គឺសម្លាប់សត្វ) ។*

២) អទិន្នាទាយី ហោតិ *សាមណេរ កាន់យកនូវវត្ថុដែលគេមិនបានឲ្យដោយកាយ ឬដោយវាចា ។*

---

(១) មានក្នុងបាលីវិនយបិដកមហាខន្ធក: ។

៣) **អព្រហ្មចារី ហោតិ** *សាមណេរប្រព្រឹត្តនូវធម៌ មិនប្រសើរ (គឺសេពមេថុនធម្ម) ។*

៤) **មុសាវាទី ហោតិ** *សាមណេរពោលនូវពាក្យកុហក ។*

៥) **មជ្ជចាយី ហោតិ** *សាមណេរផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរានិងមេរ័យ ។*

៦) **ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ** *សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ។*

៧) **ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ** *សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ។*

៨) **សង្ឆស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ** *សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះសង្ឆ ។*

៩) **មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ** *សាមណេរមានទិដ្ឋិខុស ។*

៧០) **ភិក្ខុនីទុស្សកោ ហោតិ** *សាមណេរ ទ្រុស្តនាងភិក្ខុនី ។ (ទី១០នេះ ត្រូវផ្ទាស់ថា* **ថេយ្យសំវាសកោ ហោតិ** *សាមណេរនៅដោយ គេទជាចោរ គឺក្លែងគេទលួចបួស ដោយខ្លួនឯង) ។*

នាសនៈ ១០ ចប់

ធម៌ ៣០ ប្រការសង្ខេបប៉ុណ្ណេះ

សេចក្តីអនុញ្ញាត(១)

អនុញ្ញាសិ ខោ សោ ភគវា សាមណេរានំ ទស-
សិក្ខាបទានិ តេសុ ច សាមណេរេហិ សិក្ខិតុំ "ចា-
ណាតិចាតា វេរមណី អទិន្នាទានា វេរមណី អព្រហ្ម-
ចរិយា វេរមណី មុសាវាទា វេរមណី សុរាមេរយមជ្ជ-
បមាទដ្ឋានា វេរមណី វិកាលភោជនា វេរមណី នច្ច-
គីតវាទិតវិសូកទស្សនា វេរមណី មាលាគន្ធវិលេបន-
ធារណមណ្ឌនវិភូសនដ្ឋានា វេរមណី ឧচ្চាសយនមហា-
សយនា វេរមណី ជាតរូបរជតបដិគ្គហណា វេរមណី"
អនុញ្ញាសិ ខោ សោ ភគវា សាមណេរានំ ឥមានិ
ទស សិក្ខាបទានិ ឥមេសុ ច សាមណេរេហិ សិក្ខិតុំ ។
អនុញ្ញាសិ ខោ សោ ភគវា ទសហង្គេហិ សមន្នាគតំ
សាមណេរំ ជានេតុំ ។ កតមេហិ ទសហិ? "ចា-
ណាតិចាតី ហោតិ អទិន្នាទាយី ហោតិ អព្រហ្មចារី
ហោតិ មុសាវាទី ហោតិ មជ្ជបាយី ហោតិ ពុទ្ធស្ស

---

(១)មានក្នុងបាលីវិនយបិដកមហាខន្ធក: ។ សេចក្តីអនុញ្ញាតនេះ ត្រូវសាមណេរ
សូត្រ រាល់ថ្ងៃ ក្នុងវេលាថ្វាយបង្គំព្រះពេលព្រឹកចប់ហើយ ដើម្បីធ្វើឲ្យស្ទាត់ជំនាញ
ក្នុងធម៌ទាំង ៣០ ប្រការ ខាងដើម ។ ច្បាប់ដើមសរសេរទុកខាងដើមផ្នែករឿង
ទាំងអស់ ។

អវណ្ណំ ភាសតិ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ សង្ឆស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ វេយ្យាវ-ច្ចការោ ហោតិ" អនុញ្ញាសិ ខោ សោ ភគវា ឥមេហិ ឧបមាហេ្ហហិ សមណ្ឌ្ហកតំ សាមណេរំ ជានាបេតុំ ។ អនុញ្ញាសិ ខោ សោ ភគវា បញ្ចហេ្ហហិ សមណ្ឌ-ហតស្ស សាមណេរស្ស ឧណ្ហ្ហាភិកម្មំ ការាតុំ ។ ភតមេហិ បញ្ចហិ? ភិក្ខូ ន អលាភាយ បរិសក្ខ្ហតិ ភិក្ខូ ន អន-ត្ថាយ បរិសក្ខ្ហតិ ភិក្ខូ ន អនាវាសាយ បរិសក្ខ្ហតិ ភិក្ខូ ន អក្ខ្ហោសតិ បរិភាសតិ ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ ភេទេតិ ។ អនុញ្ញាសិ ខោ សោ ភគវា ឥមេហិ បញ្ចហេ្ហហិ សមណ្ឌ្ហកតស្ស សាមណេរស្ស ឧណ្ហ្ហាភិកម្មំ ការាតុន្តិ[(១)] ។

អក្ខ្ហោ ទេន ជិនេ ការ ជ អ ស ជ ជ ជ ជ ជ
ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ។

សេចក្តីអនុញ្ញាតបាលី ចប់

ឯសេចក្តីអនុញ្ញាតពុំបានប្រែទុកក្នុងទីនេះទេ ព្រោះអាចមាន សេចក្តីអធិប្បាយក្នុងផ្នែកធម៌ ៣០ ប្រការខាងដើមហើយ ។ ទីនេះនឹងប្រែតែបាលីខាងចុងបំផុត មួយគាថាប៉ុណ្ណោះ ។

---

(១)បាលីបន្ទាត់នេះ ធម្មបទដ្ឋកថា ខុទ្ទកនិកាយ ។

អក្កោធេន ជិនេ កោធំ *គប្បីផ្ទាញ់ចិត្តខឹងដោយចិត្តមិនខឹង,*
អសាធុំ សាធុនា ជិនេ *គប្បីផ្ទាញ់មនុស្សអាក្រក់ ដោយធ្វើល្អ,*
ជិនេ កទរិយំ ទានេន *គប្បីផ្ទាញ់មនុស្សកំណាញ់ ដោយឲ្យ,*
សច្ចេនាលិកវាទិនន្តិ *គប្បីផ្ទាញ់មនុស្សកូតករដោយទៀងត្រង់ ។*

ចប់

អង្គសីលគឺសិក្ខាបទ ១០

សេចក្ដីបរិសុទ្ធដែលកើតឡើង អំពីការរក្សាសិក្ខាបទទាំង ១០ ហៅថា "សីល" ទើបមានច្បាប់ចង់ទុកមកថា សិក្ខាបទទាំង ១០ នេះ ឯងជាតួអង្គសីល ទាំងចារឹកសេចក្ដីទុកមកថា "សាមណេរ" គប្បីរក្សាសីលឲ្យបរិសុទ្ធ សូម្បីជីវិតនឹងស្លាប់ក្ដី ក៏កុំបីលះបង់គ្រឿងប្រដាប់គឺសីលនេះឡើយ ។ ព្រោះថាបើ សាមណេរឯណា បួសបានមួយរយព្រះវស្សា ទាំងបានរៀនចេះចប់ ព្រះត្រៃបិដក តែពុំបានប្រព្រឹត្តតាមពុទ្ធោវាទ រក្សាសីលគឺ សិក្ខាបទ ទាំង១០ ឲ្យបរិសុទ្ធផូរផង់ហើយ **និរយំ សោ ឧបបជ្ជតិ** *" សាមណេរនោះធ្លាក់ទៅកើតក្នុងនរក ។*

ម្យ៉ាងទៀត បើមានជីវិតរស់នៅ តែជាមនុស្សទ្រុស្ដសីល ហើយបរិភោគបច្ច័យ ៤ ដែលទាយកឲ្យដោយសទ្ធា ថាបើនឹងស៊ីដុំដែក ដែលឆេះក្រហមនោះវិញ ប្រសើរជាង ។

ឯសីលគឺសិក្ខាបទទាំង ១០ នោះមានអង្គ ៣៨ ប្រការ ដូចមានសេចក្ដីតទៅនេះ ៖

បាណាមានអង្គ ៥

១) **ចាណោ**	*សត្វមានជីវិត*
២) **ចាណាសញ្ញី**	*ដឹងថាសត្វមានជីវិត*
៣) **វធកចិត្តំ**	*ចិត្តគិតនឹងសម្លាប់*

៤) ឧបក្លាមោ ព្យាយាមនឹងសម្ងាប់

៥) តេន មរណំ សត្វស្លាប់ដោយព្យាយាមនោះ ។

អទិន្នាទានមានអង្គ ៥

១) បរបរិក្ខហិតំ ទ្រព្យមានម្ចាស់គេរក្សាទុក

២) បរបរិក្ខហិតសញ្ញី ដឹងថាទ្រព្យមានម្ចាស់គេរក្សាទុក

៣) ថេយ្យចិត្តំ ចិត្តគិតនឹងលួចយក

៤) ឧបក្លាមោ ព្យាយាមនឹងលួចយក

៥) តេន ហរណំ លួចយកបានដោយព្យាយាមនោះ ។

អព្រហ្មចរិយៈ មានអង្គ ៤

១) ភេឧនវត្ថុ វត្ថុជាទីទម្ងាយសីល គឺទ្វាមគ្គទាំង ៣០ ឯណានីមួយ ។

២) សេវនចិត្តំ ចិត្តគិតនឹងសេព

៣) តជ្ជោវាយាមោ ព្យាយាមនឹងសេព

៤) មក្ខេន មក្ខបដិចាឧនំ ញ៉ាំងមគ្គនឹងមគ្គឲ្យដល់គ្នា ។

មុសាវាទ មានអង្គ ៤

១) អតថំ វត្ថុ វត្ថុមិនពិតត្រង់

២) វិសំវាឧនចិត្តំ ចិត្តគិតនឹងនិយាយឲ្យខុស

៣) តជ្ជោវាយាមោ *ព្យាយាមនឹងនិយាយឲ្យខុស*

៤) បរស្ស តជត្តវិជានន៖ *អ្នកដទៃដឹងសេចក្តីក្នុងខណៈនោះ ។*

សុរាមានអង្គ ៤

៣) មជនីយំ វត្ថុ *វត្ថុជាទីតាំងនៃសេចក្តីស្រវឹង*

៤) ចាតុកម្យតា ចិត្តំ *ចិត្តគិតនឹងផឹក*

៣) តជ្ជោវាយាមោ *ព្យាយាមនឹងផឹក*

៤) បិវតិ បវីសន៖ *ផឹកចូលទៅក្នុងបំពង់ក ។*

វិកាលភោជន៖ មានអង្គ ៤

៣) វិកាលោ *ថ្ងៃរសៀល*

៤) យាវកាលិកំ *របស់គួរបរិភោគក្នុងកាល*

៣) តជ្ជោវាយាមោ *ព្យាយាមនឹងបរិភោគ*

៤) អជ្ឈោហរណំ *បរិភោគចូលទៅក្នុងបំពង់ក ។*

នច្ចគីមានអង្គ ៣

៣) នច្ចាទិ *ច្រៀងរាំជាដើម*

៤) តប្បុរេក្ខារតា *នឹងចង់ច្រៀងរាំ*

៣) ជស្ស្នាទិ *ទៅមើលទៅស្តាប់ជាដើម ។*

មាលាមានអង្គ ៣

១) មាលាឌិ *គ្រឿងប្រដាប់មានផ្កាជាដើម*

២) តម្ឃុរេក្ខារតា *នឹងចង់តែងប្រដាប់*

៣) ធារណាឌិ *តែងប្រដាប់ជាដើម ។*

ឧច្ចាសយនៈមានអង្គ ៣

១) អកប្ឃិយសណ្ឋារតា *ទ្រទ្រង់គ្រឿងកម្រាលមិនគួរ*

២) អតីតម្ឃមាណកំ *កន្ធងប្រមាណ*

៣) សយនាសនំ *ដេកអង្គុយ ។*

ជាតរូបរជតៈ មានអង្គ ៣

១) ជាតរូបរជតំ *មាសប្រាក់ (និងរូបិយគ្រប់បែប)*

២) អត្តឧទ្ទិសតា *ចំពោះជារបស់ខ្លួន*

៣) តហណំ *ទទួលទុកដាក់នឹងខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យ*

ទុកដាក់ ហើយត្រេកអរ ។

អង្គសីលគឺសិក្ខាបទទាំង ១០ នេះ លុះតែប្រព្រឹត្តព្រមដោយអង្គ ទើបឈ្មោះថា ប្រព្រឹត្តកន្ធង ។

អង្គសីលគឺសិក្ខាបទ ១០ ចប់

កិច្ចវត្តរបស់សាមណេរ

សាមណេរត្រូវធ្វើកិច្ចវត្ត ដូចពណ៌នាតទៅនេះ ៖

ក) ត្រូវប្រតិបត្តិគ្រូ គឺត្រូវរៀបចំឲ្យមានទឹកក្តៅទឹកត្រជាក់ សម្រាប់ធាន់ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ និងបោកគក់លាងសង្ឆាដី ចីពរ ស្បង់ ព្រមទាំងបរិក្ខារផ្សេងៗ ។

ខ) ត្រូវបោសសម្អាតទីកន្លែងគ្រូ គឺរៀបចំគ្រែ តាំង ទីសំណឹង បោសសម្អាតកុដិ ទាំងទីបរិវេណកុដិ, សម្អាតវច្ចកុដិ (បង្គន់) អគ្យាគារដ្ឋាន (ពោងភ្លើង ពោងធាន់ ពោងបោកគក់ជ្រលក់បរិក្ខារ) និងទីលានព្រះចេតិយ ព្រះវិហារ ព្រះពោធិព្រឹក្សជាដើម ។

គ) ត្រូវទទួលដំណើរលោកអ្នកមកថ្មី (អាគន្ដុក:) ជូនដំណើរលោកអ្នកមានដំណើរចេញទៅ (គមិក:) និងឧស្សាហ៍ចូលទៅបម្រើលោកអ្នកមានជំងឺ...។

ឃ)បើត្រូវការឲ្យរបស់អ្វីទៅអ្នកណាមួយក្ដី, ចូលទៅស្រុក ទៅភូមិ ទៅព្រៃក្ដី, ការសក់ពុកមាត់ជាដើមក្ដី, បើកបិទទ្វារបង្ហួច អុចប្រទីប លត់ប្រទីបជាដើមក្ដី សូត្ររៀនទន្ទេញបាលីអដ្ឋកថា បទណាមួយក្ដី គប្បីប្ដឹងគ្រូជាមុន ។

កិច្ចវត្តរបស់សាមណេរ ចប់

ប្រយោគក្នុងសិក្ខាបទ ១០

ប្រយោគសម្រាប់ប្រើក្នុងសិក្ខាបទទាំង១០ នោះ មាន២គឺ៖

១) សាហត្ថិកបយោគ ធ្វើខ្លួនឯង ។

២) អាណត្ថិកបយោគ ប្រើអ្នកដទៃឲ្យធ្វើ ។

ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ គឺបាណាតិបាត ទី ២ អទិន្នាទាន ទី ១០ ជាតរូប ទាំង៣សិក្ខាបទនេះ ជាអាណត្ថិកប្រយោគ ព្រោះធ្វើខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យធ្វើក្តី ឈ្មោះថាប្រព្រឹត្តកន្ទងដូចគ្នា ។

សិក្ខាបទ ៧ ទៀត តាំងពីសិក្ខាបទទី ៣ គឺអព្រហ្មចរិយ: រហូតដល់សិក្ខាបទទី ៩ គឺឧច្ចាសយនមហា, ទាំង ៧ សិក្ខាបទនេះ ជាសាហត្ថិកប្រយោគ ធ្វើខ្លួនឯងទើបឈ្មោះថាប្រព្រឹត្តកន្ទង ។

ម្យ៉ាងទៀតសិក្ខាបទទាំង ១០ នោះលោកចែកចេញជា ២ ពួកគឺ ៖

សាណត្ថិកបយោគ ១ពួក ។

អនាណត្ថិកបយោគ ១ពួក ។

សិក្ខាបទឯណាដែលជាអាណត្ថិកបយោគ, សិក្ខាបទនោះ ជាសាណត្ថិក: ព្រោះអ្នករក្សាធ្វើខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យធ្វើក្តី ឈ្មោះថាកន្ទងដូចគ្នា ។

សិក្ខាបទឯណាជាសាហត្ថិកបយោគ, សិក្ខាបទនោះជា អនា-ណត្តិក: ព្រោះអ្នករក្សាធ្វើដោយខ្លួនឯង ទើបឈ្មោះថា កន្ទ ១ បើប្រើអ្នកដទៃឲ្យធ្វើ មិនឈ្មោះថាកន្ទ ១ ទេ ។

ប្រយោគក្នុងសិក្ខាបទ ១0 ចប់

បច្ចយសន្និស្សិតសីល(១)

សីលដែលអាស្រ័យនូវបច្ច័យ ហៅថា **បច្ចយសន្និស្សិតសីល** *វត្ថុដែលមនុស្សសត្ត្ব ត្រូវអាស្រ័យបរិភោគប្រើប្រាស់ ហើយទើបរស់នៅបាន ហៅថា "បច្ច័យ" ។ នោះមាន៤យ៉ាងគឺ ៖*

*១) **ចីវរ** គ្រឿងសម្រាប់ស្មៀកដណ្តប់បិទបាំងអត្តភាព*

*២) **បិណ្ឌាចាត** គ្រឿងសម្រាប់បរិភោគចិញ្ចឹមអត្តភាព*

*៣) **សេនាសនៈ** ទីដេកទីអង្គុយសម្រាប់ជ្រកកោនអត្តភាព*

*៤) **គិលានភេសជ្ជៈ** ថ្នាំកែជំងឺសម្រាប់ជំនួយអត្តភាព ។*

ឯបច្ច័យសន្និស្សិតសីលនេះ នឹងបរិសុទ្ធផូរផង់ល្អបានដោយអាស្រ័យការពិចារណាបច្ច័យ ដែលហៅថា "វិធីបច្ចវេក្ខណៈ" ។

វិធីបច្ចវេក្ខណៈ

របៀបពិចារណាបច្ច័យ

ភិក្ខុសាមណេរ អ្នកបរិភោគប្រើប្រាស់បច្ច័យទាំង ៤ ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដឹងថា ៖

ក្នុងបច្ច័យមួយៗ មានវិធីបច្ចវេក្ខណៈបួនៗ គឺចីវរបច្ច័យ ៤ បិណ្ឌ-បាតបច្ច័យ ៤ សេនាសនបច្ច័យ ៤ គិលានបច្ច័យ ៤ សឹងមានឈ្មោះថា ធាតុបច្ចវេក្ខណៈ, បដិកូលបច្ចវេក្ខណៈ, តង្ខណិកបច្ចវេក្ខណៈ,

(១)ស្រង់តែគោលខ្លីៗ ពីគម្ពីរវិសុទ្ធិមគ្គសីលនិទ្ទេស មករៀបរៀង ។

អតីតបច្ចវេក្ខណៈ, ដូចគ្នាគ្រប់បច្ច័យទាំង ៤ រួមទាំងអស់ត្រូវជាវិធីបច្ចវេក្ខណៈ ១៦ ។

ក្នុងបច្ច័យមួយៗ មានកាលដែលត្រូវពិចារណាបីៗគឺ៖ កាលដែលកំពុងបានឬកំពុងទទួលនូវបច្ច័យ ហៅថា បដិលាភកាល១, កាលដែលកំពុងបរិភោគប្រើប្រាស់នូវបច្ច័យ ហៅថា បរិភោគកាល១, កាលដែលបរិភោគប្រើប្រាស់កន្លង ទៅហើយ ហៅថា អតីតកាល១, ដូចគ្នាគ្រប់បច្ច័យទាំង៤ រួមទាំងអស់ត្រូវជាកាល ១២ ។ បដិលាភកាល ត្រូវពិចារណា ដោយធាតុបច្ចវេក្ខណៈក៏បាន ដោយបដិកូលបច្ចវេក្ខណៈក៏បាន ។ បរិភោគកាលត្រូវពិចារណាដោយតង្ខណិកបច្ចវេក្ខណៈ ។ អតីតកាល ត្រូវពិចារណាដោយអតីតបច្ចវេក្ខណៈ ។

ទី១)- ធាតុបច្ចវេក្ខណៈ

ការពិចារណាបច្ច័យទាំង ៤ ណាមួយឲ្យឃើញថាជាធាតុ ហៅថា ធាតុបច្ចវេក្ខណៈ ។

១) ក្នុងវេលាទទួលចីវរបច្ច័យ ត្រូវពិចារណាដោយ ធាតុបច្ចវេក្ខណៈថា ៖

យថាបច្ចយំ បវត្តមានំ ធាតុមត្តមេវេតំ យទិទំ ចីវរំ តទុបភុញ្ជកោ ច បុគ្គលោ ធាតុមត្តកោ និស្សត្តោ និជ្ជីវោ សុញ្ញោ ។

ចីវរនេះគ្រាន់តែជាធាតុប៉ុណ្ណោះ ប្រព្រឹត្តទៅតាមសមគួរដល់បច្ច័យ សូម្បីបុគ្គលគឺអាត្មាជាអ្នកប្រើប្រាស់ចីវរនោះក្តី ក៏គ្រាន់តែជាធាតុប៉ុណ្ណោះ មិនមែនជាសត្វ មិនមែនខ្ជួនប្រាណ មានសភាពសោះសូន្យទទេ ។

២) ក្នុងវេលាទទួលបិណ្ឌបាតបច្ច័យ ត្រូវពិចារណាដោយ ធាតុ-បច្ចវេក្ខណៈថា៖

យថាបច្ចយំ បវត្តមានំ ធាតុមត្តមេវេតំ យទិទំ បិណ្ឌាចារោ តទុបភុញ្ជកោ ច បុគ្គលោ ធាតុមត្តកោ និស្សត្តោ និជ្ជីវោ សុញ្ញោ ។

អាហារបិណ្ឌបាតនេះគ្រាន់តែជាធាតុប៉ុណ្ណោះ ប្រព្រឹត្តទៅតាមសមគួរដល់បច្ច័យ សូម្បីបុគ្គលគឺអាត្មាជាអ្នកបរិភោគអាហារបិណ្ឌបាតនោះក្តី ក៏គ្រាន់តែ ជាធាតុប៉ុណ្ណោះ មិនមែនជាសត្វ មិនមែនខ្ជួនប្រាណ មានសភាព សោះសូន្យទទេ ។

៣) ក្នុងវេលាទទួលសេនាសនបច្ច័យ ត្រូវពិចារណាដោយ ធាតុបច្ចវេក្ខណៈថា៖

យថាបច្ចយំ បវត្តមានំ ធាតុមត្តមេវេតំ យទិទំ សេនាសនំ តទុបភុញ្ជកោ ច បុគ្គលោ ធាតុមត្តកោ និស្សត្តោ និជ្ជីវោ សុញ្ញោ ។

ទីសេនាសនៈឯណានេះ ទីសេនាសនៈនោះគ្រាន់តែជាធាតុប៉ុណ្ណោះ ប្រព្រឹត្តទៅតាមសមគួរដល់បច្ច័យ សូម្បីបុគ្គលគឺអាត្មាជាអ្នកប្រើប្រាស់សេនាសនៈនោះក្តី ក៏គ្រាន់តែជាធាតុ មិនមែនសត្ត្ব មិនមែនខ្ជួនប្រាណ មានសភាពសោះសូន្យទទេ ។

៤) ក្នុងវេលាទទួលគិលានភេសជ្ជបច្ច័យ ត្រូវពិចារណាដោយធាតុបច្ចវេក្ខណៈថា៖

យថាបច្ចយំ បវត្តមានំ ធាតុមត្តមេវេតំ យទិទំ គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារោ តទុបភុញ្ជកো ច បុគ្គលো ធាតុមត្តកো និស្សត្តো និជ្ជីវো សុញ្ញো ។

គ្រឿងបរិក្ខារជាទីរក្សានូវជីវិត គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់អ្នកជំងឺនេះគ្រាន់តែជាធាតុប៉ុណ្ណោះ ប្រព្រឹត្តទៅតាមសមគួរដល់បច្ច័យ សូម្បីបុគ្គលគឺអាត្មា ជាអ្នកបរិភោគនូវគ្រឿងបរិក្ខារជាទីរក្សានូវជីវិត គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់អ្នកជំងឺនោះក្តី ក៏គ្រាន់តែជាធាតុប៉ុណ្ណោះ មិនមែនសត្ត្ব មិនមែនខ្ជួនប្រាណ មានសភាពសោះសូន្យទទេ ។

ធាតុបច្ចវេក្ខណៈ ចប់

ទី ២- បដិកូលបច្ចវេក្ខណៈ

ការពិចារណាបច្ច័យទាំង ៤ ណាមួយ ឲ្យឃើញថាជារបស់បដិកូលគួរខ្ពើមរអើម ហៅថាបដិកូលបច្ចវេក្ខណៈ ។

๑) ក្នុងវេលាប្រារព្ធនឹងប្រើប្រាស់នូវចីវរបច្ច័យ ត្រូវពិចារណាដោយបដិកូលបច្ចវេក្ខណៈថា ៖

សញ្ចានិ បន ឥមានិ ចីវានិ អជិកុច្ឆនីយានិ ឥមំ បូតិកាយំ បត្វា អតិវិយ ជិកុច្ឆនីយានិ ជាយន្តិ ។

ចីវរទាំងឡាយទាំងពួងនេះ ជារបស់មិនគួរខ្ពើមរអើមឡើយ (ប៉ុន្តែ) លុះប៉ះពាល់ដល់កាយស្អុយនេះហើយ ក៏កើតទៅជារបស់គួរខ្ពើមរអើមយ៉ាងក្រៃលែង ។

๒)- ក្នុងវេលាប្រារព្ធនឹងបរិភោគនូវបិណ្ឌបាតបច្ច័យ ត្រូវពិចារណាដោយបដិកូលបច្ចវេក្ខណៈថា ៖

សញ្ចោ បនាយំ បិណ្ឌចាតោ អជិកុច្ឆនីយោ ឥមំ បូតិកាយំ បត្វា អតិវិយ ជិកុច្ឆនីយោ ជាយតិ ។

អាហារបិណ្ឌបាតទាំងពួងនេះ ជារបស់មិនគួរខ្ពើមរអើមឡើយ (ប៉ុន្តែ) លុះប៉ះពាល់ដល់កាយស្អុយនេះហើយ ក៏កើតទៅជារបស់គួរខ្ពើមរអើមយ៉ាងក្រៃលែង ។

๓)- ក្នុងវេលាប្រារព្ធនឹងប្រើប្រាស់នូវសេនាសនបច្ច័យ ត្រូវពិចារណាដោយបដិកូលបច្ចវេក្ខណៈថា ៖

សញ្ចានិ បន ឥមានិ សេនាសនានិ អជិកុច្ឆនីយានិ ឥមំ បូតិកាយំ បត្វា អតិវិយ ជិកុច្ឆនីយានិ ជាយន្តិ ។

ទីសេនាសនៈទាំងពួងនេះ ជារបស់មិនគួរខ្ពើមរអើមឡើយ (ប៉ុន្តែ) លុះប៉ះពាល់ដល់កាយស្អុយនេះហើយ ក៏កើតទៅជារបស់គួរខ្ពើមរអើមយ៉ាងក្រៃលែង ។

៤) ក្នុងវេលាប្រារព្ធនឹងបរិភោគនូវគិលានបច្ច័យ ត្រូវពិចារណាដោយបដិកូលបច្ចវេក្ខណៈថា ៖

សញ្ញោ បនាយំ កិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារោ អជិគុច្ឆនីយោ ឥមំ ឫតិកាយំ បត្វា អតិវិយ ជិគុច្ឆនីយោ ជាយតិ ។

គ្រឿងបរិក្ខារជាទីរក្សានូវជីវិត គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់អ្នកជំងឺទាំងពួងនេះ ជារបស់មិនគួរខ្ពើមរអើម ឡើយ (ប៉ុន្តែ) លុះប៉ះពាល់ដល់កាយស្អុយនេះហើយ ក៏កើតទៅជារបស់ គួរខ្ពើមរអើមយ៉ាងក្រៃលែង ។

បដិកូលបច្ចវេក្ខណៈចប់

ទី ៣-ធាតុណិកបច្ចវេក្ខណៈ

ការពិចារណាបច្ច័យទាំង ៤ ណាមួយក្នុងខណៈដែលបរិភោគប្រើប្រាស់ ហៅថា ធាតុណិកបច្ចវេក្ខណៈ ។

១)- ក្នុងវេលាប្រើប្រាស់នូវចីវរបច្ច័យ ត្រូវពិចារណាដោយធាតុណិកបច្ចវេក្ខណៈថា ៖

បដិសង្ខា យោនិសោ ចីវរំ បដិសេវামি យាវទេវ សីតស្ស បដិឃាតាយ ឧណ្ហស្ស បដិឃាតាយ ឌំសមកសវាតាតបសិរីសបសម្ផស្សានំ បដិឃាតាយ យាវទេវ ហិរិកោបិនបដិច្ឆាទនត្ថំ ។

(ភិក្ខុសាមណេរ) គប្បីពិចារណាដោយឧបាយថា អាត្មាស្មៀកដណ្តប់នូវចីវរកំណត់គ្រាន់តែ ដើម្បីនឹងការពារនូវត្រជាក់ ដើម្បីនឹងការពារនូវកម្តៅ ដើម្បីនឹងការពារនូវសម្ផស្សនៃរបោម, មូស, ខ្យល់, កម្តៅថ្ងៃ និងពស់តូច, ពស់ធំទាំងឡាយ កំណត់ត្រឹមតែដើម្បីនឹងបិទបាំងនូវអវយវៈដែលធ្វើនូវសេចក្តីអៀនខ្មាសឲ្យកម្រើក ។

២) ក្នុងវេលាបរិភោគនូវបិណ្ឌបាតបច្ច័យ ត្រូវពិចារណាដោយតង្ខណិកបច្ចវេក្ខណៈថា ៖

បដិសង្ខា យោនិសោ បិណ្ឌបាតំ បដិសេវামি នេវ ទវាយ ន មទាយ ន មណ្ឌនាយ ន វិភូសនាយ យាវទេវ ឥមស្ស កាយស្ស ឋិតិយា យាបនាយ វិហឹសុបរតិយា ព្រហ្មចរិយានុគ្គហាយ ឥតិបុរាណញ្ច វេទនំ បដិហង្ខាមិ នវញ្ច វេទនំ ន ឧប្ផាទេស្សាមិ យាត្រា ច មេ ភវិស្សតិ អនវជ្ជតា ច ផាសុវិហារោ ចាតិ ។

(ភិក្ខុសាមណេរ) គប្បីពិចារណាដោយឧបាយថា អាត្មាបរិភោគនូវអាហារបិណ្ឌបាត ដើម្បីនឹងលេងក៏ទេ ដើម្បីនឹងឲ្យកើតសេចក្តីស្រវឹងក៏ទេ ដើម្បីនឹងតាក់តែងរាងកាយក៏ទេ ដើម្បីនឹងធ្វើពណ៌សម្បុរឲ្យផ្ទរផង់ក៏ទេ បរិភោគកំណត់គ្រាន់តែ ដើម្បីនឹង តម្កល់កាយនេះទុក ដើម្បីនឹងញ៉ាំងជីវិតឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីនឹងបំបាត់បង់នូវសេចក្តីលំបាក ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រហ្មចារ្យ អាត្មានឹងកម្ចាត់បង់នូវវេទនាចាស់ផង នឹងមិនឲ្យវេទនាថ្មីកើតឡើងបានផង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃតរិយាបថទាំង ៤ ក្តី ការមិនមានទោសក្តី ការនៅជាសុខសប្បាយក្តី នឹងមានដល់អាត្មា ដោយបានបរិភោគនូវ អាហារ បិណ្ឌបាតនេះ ។

៣) ក្នុងវេលាប្រើប្រាស់នូវសេនាសនបច្ច័យ ត្រូវពិចារណាដោយតង្ហណិកបច្ចវេក្ខណៈថា ៖

បដិសង្ខា យោនិសោ សេនាសនំ បដិសេវាមិ យាវទេវ សីតស្ស បដិឃាតាយ ឧណ្ហស្ស បដិឃាតាយ ឌំសមកសវាតាតបសិរីសបសម្ផស្សានំ បដិឃាតាយ យាវទេវ ឧតុបរិស្សយវិនោទនំ បដិសល្លានារាមត្ថំ ។

(ភិក្ខុសាមណេរ) គប្បីពិចារណាដោយឧបាយថា អាត្មាប្រើប្រាស់នូវទីសេនាសនៈកំណត់គ្រាន់តែ ដើម្បីនឹងការពារនូវត្រជាក់ ដើម្បីនឹងការពារនូវកម្តៅ ដើម្បីការពារនូវសម្ផស្សនៃរបោម, មូស, ខ្យល់,កម្តៅថ្ងៃ

និងពស់តូចពស់ធំទាំងឡាយ កំណត់គ្រាន់តែដើម្បីនឹង បន្ទោបង់នូវ ក្រវល់ក្រវាយដែលកើតអំពីរដូវ ហើយត្រេកអរ ពួននៅក្នុងកម្មដ្ឋាន ។

៤) ក្នុងវេលាបរិភោគនូវគិលានបច្ច័យ ត្រូវពិចារណាដោយ តង្ខណិកបច្ចវេក្ខណៈថា ៖

បដិសង្ខា យោនិសោ កិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បដិសេវាមិ យាវទេវ ឧប្ផន្នានំ វេយ្យាពាធិកានំ វេទនានំ បដិឃាតាយ អព្យាបជ្ឌបរមតាយាតិ ។

(ភិក្ខុសាមណេរ) គប្បីពិចារណាដោយឧបាយថា អាត្មាបរិភោគ នូវគ្រឿងបរិក្ខារជាទីរក្សានូវជីវិត គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់អ្នកជំងឺ កំណត់ គ្រាន់តែ ដើម្បីនឹងការពារនូវវេទនាទាំងឡាយ ដែលបៀតបៀនផ្សេងៗ កើតឡើងហើយ ដើម្បីប្រាសចាកទុក្ខយ៉ាងធ្ងន់ ។

តង្ខណិកបច្ចវេក្ខណៈ ចប់

ទី៤- អតីតបច្ចវេក្ខណៈ

ការពិចារណានូវបច្ច័យទាំង ៤ ណាមួយ ក្នុងកាលដែលបរិភោគ រួចហើយ ហៅថា អតីតបច្ចវេក្ខណៈ។ នោះ ត្រូវពិចារណា បានតែក្នុង ថ្ងៃនោះ គឺក្នុង ១ យប់ ១ ថ្ងៃ កុំទុកឲ្យព្រះអាទិត្យរះទាន់ ឡើយ ។

១)- វេលាពិចារណានូវចីវរបច្ច័យ ត្រូវពិចារណាដោយ អតីត-បច្ចវេក្ខណៈថា ៖

អជ្ជ មយា អបច្ចវេក្ខិត្វា យំ ចីវរំ បរិភុត្តំ តំ យាវទេវ សីតស្ស បដិឃាតាយ ឧណ្ហស្ស បដិឃាតាយ ឌំសមកសវាតាតបសិរីសបសម្ផស្សានំ បដិឃាតាយ យាវទេវ ហិរិកោបិនបដិច្ឆាទនត្ថំ ។

ចីវរឯណាដែលអាត្មាមិនបានពិចារណា ស្លៀកដណ្តប់រួចហើយ ក្នុងថ្ងៃនេះ ចីវរនោះអាត្មាស្លៀកដណ្តប់ កំណត់គ្រាន់តែ ដើម្បីនឹងការពារនូវត្រជាក់ ដើម្បីនឹងការពារនូវកម្តៅ ដើម្បីនឹងការពារនូវសម្ផស្ស នៃរបោម, មូស, ខ្យល់, កម្តៅថ្ងៃ និងពស់តូច, ពស់ធំទាំងឡាយ កំណត់គ្រាន់តែដើម្បីនឹងបិទបាំងនូវអវយវៈ ដែលធ្វើនូវសេចក្តីអៀនខ្មាសឲ្យកម្រើក ។

២)- ក្នុងវេលាពិចារណានូវបិណ្ឌបាតបច្ច័យ ត្រូវពិចារណា ដោយ អតីតបច្ចវេក្ខណៈថា ៖

អជ្ជ មយា អបច្ចវេក្ខិត្វា យោ បិណ្ឌាចាតោ បរិភុត្តោ សោ នេវឌាយ ន មទាយ ន មណ្ឌនាយ ន វិភូសនាយ យាវទេវ ឥមស្ស កាយស្ស ឋិតិយា យាបនាយ វិហឹសុបរតិយា ព្រហ្មចរិយានុគ្គហាយ ឥតិបុរាណញ្ច វេទនំ បដិហង្ខាមិ

ជរញ្ជ វេឌនំ ន ឧប្ផាឌេស្សាមិ យាត្រា ច មេ ភវិស្សតិ អនវជ្ជតា ច ផាសុវិហារោ ចាតិ ។

អាហារបិណ្ឌបាតឯណាដែលអាត្មា មិនបានពិចារណា បរិភោគ រួចហើយក្នុងថ្ងៃនេះ អាហារបិណ្ឌបាតនោះ អាត្មាបរិភោគ ដើម្បីនឹងលេងក៏ទេ ដើម្បីនឹងឲ្យកើតសេចក្ដីស្រវឹងក៏ទេ ដើម្បីនឹងតាក់តែងរាងកាយក៏ទេ ដើម្បីនឹងធ្វើពណ៌សម្បុរឲ្យផូរផង់ក៏ទេ បរិភោគ កំណត់គ្រាន់តែដើម្បីនឹងតម្កល់កាយនេះទុក ដើម្បីនឹងញ៉ាំងជីវិតឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីនឹងបំបាត់បង់នូវសេចក្ដីលំបាក ដើម្បីនឹងអនុគ្រោះ ដល់ព្រហ្មចារ្យ អាត្មានឹងកម្ចាត់បង់នូវវេទនាចាស់ផង និងមិនឲ្យវេទនាថ្មីកើតឡើងបានផង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃឥរិយាបថទាំង ៤ ក្ដី ការមិនមានទោសក្ដី ការនៅជាសុខសប្បាយក្ដី នឹងមានដល់អាត្មា ដោយបានបរិភោគនូវអាហារបិណ្ឌបាតនេះ ។

៣)- ក្នុងវេលាពិចារណានូវសេនាសនៈបច្ច័យ ត្រូវពិចារណាដោយអតីតបច្ចវេក្ខណៈថា ៖

អជ្ជ មយា អបច្ចវេក្ខិត្វា យំ សេនាសនំ បរិភុត្តំ តំ យាវទេវ សីតស្ស បដិឃាតាយ ឧណ្ហស្ស បដិឃាតាយ ឌំសមកសវាតាតបសិរីសបសម្ផស្សានំ បដិឃាតាយ យាវទេវ ឧតុបរិស្សយវិនោទនំ បដិសល្លានារាមត្ថំ ។

ទីសេនាសនៈឯណា ដែលអាត្មាមិនបានពិចារណា ប្រើប្រាស់រួច ហើយក្នុងថ្ងៃនេះ ទីសេនាសនៈនោះ អាត្មាប្រើប្រាស់ កំណត់គ្រាន់តែ ដើម្បីនឹងការពារនូវត្រជាក់ ដើម្បីនឹងការពារនូវកម្តៅ ដើម្បីនឹងការពារ នូវសម្ផស្សនៃរបោម, មូស, ខ្យល់, កម្តៅថ្ងៃ និងពស់តូច, ពស់ធំទាំងឡាយ កំណត់គ្រាន់តែ ដើម្បីនឹង បន្ទោរបង់នូវក្រវល់-ក្រវាយ ដែលកើតអំពីរដូវ ហើយត្រេកអរ ពួននៅក្នុងកម្មដ្ឋាន ។

២) ក្នុងវេលាពិចារណានូវគិលានបច្ច័យ ត្រូវពិចារណាដោយ អតីតបច្ចវេក្ខណៈថា ៖

អជ្ជ មយា អបច្ចវេក្ខិត្វា យោ កិលានបច្ចយភេសជ្ជ-បរិក្ខារោ បរិភុត្តោ សោ យាវទេវ ឧប្ផន្នានំ វេយ្យាពាធិកានំ វេទនានំ បដិឃាតាយ អព្យាបជ្ជបរមតាយាតិ ។

គ្រឿងបរិក្ខារជាទីរក្សានូវជីវិត គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់អ្នកជំងឺឯណា ដែលអាត្មាមិនបានពិចារណា បរិភោគរួចហើយក្នុងថ្ងៃនេះ គ្រឿងបរិក្ខារ ជាទីរក្សានូវជីវិត គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់អ្នកជំងឺនោះ អាត្មាបរិភោគកំណត់ គ្រាន់តែ ដើម្បីនឹងការពារនូវវេទនាទាំងឡាយ ដែលបៀតបៀនផ្សេងៗ កើតឡើងហើយ ដើម្បីប្រាសចាកទុក្ខ យ៉ាងខ្លាំងប៉ុណ្ណោះ ។

វិធីបច្ចវេក្ខណៈ ចប់

បច្ចយសន្និស្សិតសីល សង្ខេបប៉ុណ្ណោះ

បព្វជ្ជាវិធី

កុលបុត្រអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ប្រាថ្នាបព្វជ្ជាឧបសម្បទ ក្នុងព្រះ-ពុទ្ធសាសនា គប្បីធ្វើខ្ជួនឲ្យស្អាតបរិសុទ្ធផុតអំពីឧបស័គ្គ (ការជាប់-ជំពាក់) ផ្សេងៗ ដែលព្រះវិន័យត្រូវហាម និងគប្បីធ្វើ ខ្ជួនឲ្យផុតអំពីបលិពោធ (កិច្ចកង្វល់)ផ្សេងៗ មានគ្រប់គ្រងគ្រួសារ ធ្វើអាជីវកម្ម ផ្ទះសម្បែង ទ្រព្យសម្បត្តិជាដើម, គឺធ្វើខ្ជួនឲ្យមាន ឱកាសល្អ គួរទទួលនូវបព្វជិតភេទបានដោយស្រួល និងត្រូវសិក្សា សិក្ខាវិន័យ សម្រាប់បព្វជិត ឲ្យចេះចាំស្ទាត់ជាមុន និងមានគ្រឿង បរិក្ខារឲ្យគ្រប់គ្រាន់ ។

កាលដល់ថ្ងៃកំណត់ហើយ គប្បីកាន់យកនូវត្រៃចីវរបរិក្ខារ ផ្កាឈើ ទៀនធូបជាដើម ទៅកាន់អារាមតាមទំនៀម បើពុំទាន់ការសក់ពុកមាត់ទេ គប្បីចូលទៅរកព្រះឧបជ្ឈាយ៍ប្រាប់សូមភណ្ឌុកម្ម កាលសម្រេចកិច្ចការកេសាហើយ គប្បីចូលទៅកាន់ព្រះវិហារធ្វើសក្ការបូជាថ្វាយបង្គំព្រះរតនត្រៃដោយសេចក្តីសង្ខេប ឬ ពិស្តារ តាមសមគួរដល់ពេលវេលា ។ កាលព្រះសង្ឆប្រជុំព្រមហើយ បព្វជ្ជាបេក្ខ: ឬឧប-សម្បទាបេក្ខ:នោះ ត្រូវបីត្រៃចីវរចូលទៅកាន់ ទីជំនុំសង្ឆ ហើយដាក់ត្រៃចីវរចុះខាងធ្វេងដៃ ទទួលគ្រឿងសក្ការ: ប្រគេនព្រះឧបជ្ឈាយ៍ និងថ្វាយបង្គំដោយគោរព ប្រកបដោយអង្គប្រាំ រួចហើយបីត្រៃចីវរ

ប្រណម្យដៃ អង្គុយលុតជង្គង់ ឬឈរបង្អោនខ្ជូនបន្តិច ចំពោះមុខ ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ ហើយបញ្ចេញវាចា សូមដល់សរណៈ និងសូមបព្វជ្ជា ដោយមគធភាសា ដូចមានវិធីជារបៀបហូរហែ តទៅនេះ ៖

ទី១- សុំដល់សរណៈ សូត្របាលីថាដូច្នេះ ៖

ឯសាហំ ភន្តេ សុចិរបរិនិព្ធុតម្បិ តំ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ, ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឆញ្ច, លភេយ្យាហំ ភន្តេ, តស្ស ភគវតោ ធម្មវិនយេ បព្វជ្ជំ[(១)] ។

ឧតិយម្បាហំ ភន្តេ សុចិរបរិនិព្ធុតម្បិ តំ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ, ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឆញ្ច, លភេយ្យាហំ ភន្តេ, តស្ស ភគវតោ ធម្មវិនយេ បព្វជ្ជំ ។

តតិយម្បាហំ ភន្តេ សុចិរបរិនិព្ធុតម្បិ តំ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ, ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឆញ្ច, លភេយ្យាហំ ភន្តេ, តស្ស ភគវតោ ធម្មវិនយេ បព្វជ្ជំ ។

បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមដល់នូវព្រះដ៏មានបុណ្យនោះ សូម្បីព្រះអង្គបរិនិព្វានទៅជាយូរអង្វែងហើយ ព្រះធម៌ផងព្រះសង្ឆផង

(១) បើបូសភិក្ខុជាប់ផង ត្រូវសូត្រថា "លភេយ្យំ ឧបសម្បទំ" ថែមទៀត បន្តអំពីបាលីថា "បព្វជ្ជំ, ទៅ ។ ប្រែថាខ្ញុំគប្បីបាននូវឧបសម្បទ ។

ថាជាទីពឹងស្មើដោយជីវិត, ខ្ញុំគប្បីបាននូវបព្វជ្ជាក្នុង ធម៌វិន័យ នៃព្រះ ដ៏មានបុណ្យនោះ ។

ទី ២- សុំបព្វជ្ជា

បព្វជ្ជាបេក្ខ: ត្រូវអង្គុយលុតជង្គង់ លើកដៃប្រណម្យ សូត្រ បាលី ថាដូច្នេះ ៖

អហំ ភន្តេ បព្វជ្ជំ យាចាមិ ។

ទុតិយម្ពិ អហំ ភន្តេ បព្វជ្ជំ យាចាមិ ។

តតិយម្ពិ អហំ ភន្តេ បព្វជ្ជំ យាចាមិ ។

បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមនូវបព្វជ្ជា ។

ទី ៣- ប្រគេនត្រៃចីវរទៅព្រះឧបជ្ឈាយ៍ សុំឲ្យលោកបំបួស

បព្វជ្ជាបេក្ខ: គប្បីប្រគេនត្រៃចីវរទៅព្រះឧបជ្ឈាយ៍មុន ហើយ ទូលសុំឲ្យលោកអនុគ្រោះឲ្យនូវសំពត់កាសាវពស្ត្រទាំងឡាយនេះ ទាំង សុំឲ្យលោកបំបួសខ្ជួនជាសាមណេរ ដើម្បីប្រយោជន៍ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវព្រះនិព្វាន ជាទីរលាស់ចាកទុក្ខ ទាំងពួង ។

ដោយសូត្របាលីសុំថាដូច្នេះ ៖

សព្វឧុក្ខនិស្សរណនិព្វានសច្ឆិការណត្ថាយ ឯតានិ កាសាយានិ វត្ថានិ ឧត្វា, បព្វាជេថ មំ ភន្តេ, អនុកម្បំ ឧចាជាយ ។ (*សូត្របីដង*)

កាលព្រះឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យត្រៃចីវរមកបព្វជ្ជាបេក្ខ:ៗ ត្រូវសូត្របាលីនេះ តទៅទៀតថា ៖

សព្វឧុក្ខនិស្សរណនិព្វានសច្ឆិការណត្ថាយ ឥមានិ កាសាយានិ វត្ថានិ ភហេត្វា, បព្វាជេថ មំ ភន្តេ, អនុកម្បំ ឧចាជាយ ។ (*សូត្របីដង*)

បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណាអនុគ្រោះកាន់យក នូវសំពត់កាសាវពស្ត្រទាំងឡាយនេះ ហើយមេត្តាបំបួសខ្ញុំជាសាមណេរចុះ ដើម្បីប្រយោជន៍ធ្វើឲ្យច្បាស់នូវព្រះនិព្វានជាទីរលាស់ ចាកទុក្ខទាំងពួង ។

ទី ៤- ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ប្រដៅតចបញ្ចកកម្មដ្ឋាន

កាលបើបព្វជ្ជាបេក្ខ:សូត្រប្រកាសសុំឲ្យបំបួសចប់ហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រគល់ត្រៃចីវរដល់បព្វជ្ជាបេក្ខ:វិញ ហើយបំពាក់អង្សីកនៅក ប្រាប់ "តចបញ្ចកកម្មដ្ឋាន" ទាំង៥ ជាអនុលោម បដិលោម ដូច្នេះថា ៖

"**ឥសា** សក់, **លោមា** រោម, **ឆវា** ក្រចក, **ឧន្តា** ធ្មេញ, **តចោ** ស្បែក, **តចោ** ស្បែក, **ឧន្តា** ធ្មេញ, **ឆវា** ក្រចក, **លោមា** រោម, **ឥសា** សក់" ។

ពន្យល់ប្រាប់បពូជ្ជាបេក្ខ:ថា ទាំង៥នេះ ហៅថា "មូលកម្មដ្ឋាន" ឬហៅថា "តចបញ្ចកកម្មដ្ឋាន" កម្មដ្ឋានមានស្បែកជាគម្រប់ ៥ គឺ សក់, រោម, ក្រចក, ធ្មេញ, ស្បែក អាការ:ទាំង ៥ នេះ មិនមែនសត្វមិនមែនបុគ្គលខ្ជូនប្រាណឡើយ គ្រាន់តែជាសក់, រោម, ក្រចក, ធ្មេញ, ស្បែក, ប៉ុណ្ណោះ ហើយជារបស់បដិកូល មុខគួរខ្ពើមរអើមពេកណាស់ ។

ហេតុនេះ កាលអ្នកបានបួសជាបពូជិតរួចហើយ គប្បីឧស្សាហ៍ពិចារណា "បដិកូលកម្មដ្ឋាន" នោះ ឲ្យរឿយៗ ទៅ ហើយអ្នកគួរត្រេកអរក្នុងភេទបពូជិតនេះចុះ ទើបរលាស់ខ្ជូនឲ្យរួចចាកទុក្ខទាំងពួងបាន ។

លុះពន្យល់ចប់ហើយ បង្គាប់ឲ្យយកត្រៃចីវរក្នុងដៃចេញទៅក្រៅទីប្រជុំ ស្ងៀកដណ្តប់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ហើយឲ្យចូលមកសុំសរណ-គមន៍ និងសីល ។

ទី ៥- សុំសរណគមន៍ និងសីល

លុះបពូជ្ជាបេក្ខ: ស្ងៀកដណ្តាប់ស្បង់ចីពរជាបរិមណ្ឌលសមរម្យ ហើយ ត្រូវចូលទៅអង្គុយលុតជង្គង់ ចំពោះមុខព្រះមហាថេរជា ឧបជ្ឈាយ៍ក្តី ជាអាចារ្យក្តី សុំសរណ(គមន៍) និងសីល ដោយសូត្រ បាលីថាដូច្នេះ

អហំ ភន្តេ សរណសីលំ យាចាមិ ។

ទុតិយម្បិ អហំ ភន្តេ សរណសីលំ យាចាមិ ។

តតិយម្បិ អហំ ភន្តេ សរណសីលំ យាចាមិ ។

បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសុំសរណ: និងសីល ។

រួចសូត្របាលីនមស្សការ ៣ បទថា ៖

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

ទី ៦- ឲ្យព្រះត្រៃសរណគមន៍ និងសីល

*ឧបជ្ឈាយ៍ ឬ អាចារ្យ មុននឹងឲ្យ សរណ: និងសីល គប្បីសូត្រ "នមោ..." ៣ បទសិន ។ រួចប្រាប់បពូជ្ជាបេក្ខ:ថា "យើងពោលនូវ ពាក្យឯណា អ្នកចូរពោលនូវពាក្យនោះតាម" ហើយសូត្របាលីនេះ ថា "**យមហំ វទាមិ តំ វទេហិ, ឯវំ វទេហិ**" ។ បពូជ្ជាបេក្ខ: ទទួលថា "**អាម ភន្តេ**" ។*

ក)- ឲ្យព្រះត្រៃសរណ (គមន៍)

ឧបជ្ឈាយ៍ ឬអាចារ្យ ប្រាប់ព្រះត្រៃសរណគមន៍ ឲ្យបព្វជ្ជាបេក្ខ: ទទួលថាតាមថា ៖

ពុទ្ធំ សរណំ កច្ឆាមិ ។ ធម្មំ សរណំ កច្ឆាមិ ។ សង្ឆ្យំ សរណំ កច្ឆាមិ ។

ទុតិយម្ឋិ ពុទ្ធំ សរណំ កច្ឆាមិ ។ ទុតិយម្ឋិ ធម្មំ សរណំ កច្ឆាមិ ។ ទុតិយម្ឋិ សង្ឆ្យំ សរណំ កច្ឆាមិ ។

តតិយម្ឋិ ពុទ្ធំ សរណំ កច្ឆាមិ ។ តតិយម្ឋិ ធម្មំ សរណំ កច្ឆាមិ ។ តតិយម្ឋិ សង្ឆ្យំ សរណំ កច្ឆាមិ[(១)] ។

ខ្ញុំសូមដល់ព្រះពុទ្ធ... ព្រះធម៌... ព្រះសង្ឆ... ជាទីពឹងទីរលឹក (ស្មើដោយជីវិត) ។

ពុទ្ធម[(២)] សរណម កច្ឆាមិ ។ ធម្មម សរណម កច្ឆាមិ ។ សំឃម សរណំ កច្ឆាមិ ។

---

(១)សរណគមន៍ឃ្លាដើមគឺ ពុទ្ធំ.. មានក្នុងបាលីវិនយបិដកមហាខន្ធក:, ឃ្លាចុងគឺ ពុទ្ធម..,ពុំឃើញមានទេ ។ តែក្នុងបាលីវេយ្យាករណ៍ ត្រង់វិធីអក្ខរ: ពោលនិគ្គហិតទុក ជាពីរ ជាអនុនាសិកន្ត: អានឲ្យមានតួសំឡេងដូចតួអក្សរ "ង" នៅខាងចុង ពុទ្ធំ សរណំ.. ជាមការន្ត អានឲ្យមានសូរសំឡេងដូចអក្សរ "ម" នៅខាងចុង ពុទ្ធម សរណម..។ សរណគមន៍ខាងចុងមានក្នុងតតិយសាមន្តបាសាទិកា អដ្ឋកថាមហាវគ្គ ។

(២)ឲ្យអានថា ពុទ្ធ័ម

ទុតិយម្បិ ពុទ្ធម សរណម កច្ឆាមិ ។ ទុតិយម្បិ ធម្មម សរណម កច្ឆាមិ ។ ទុតិយម្បិ សំឃម សរណម កច្ឆាមិ ។

តតិយម្បិ ពុទ្ធម សរណម កច្ឆាមិ ។ តតិយម្បិ ធម្មម សរណម កច្ឆាមិ ។ តតិយម្បិ សំឃម សរណម កច្ឆាមិ ។

*ឧបជ្ឌាយ៍ ឬអាចារ្យសូត្រថា "**តិសរណគមនំ និដ្ឋិតំ**" បព្វជ្ជាបេក្ខ: ទទួលថា "**អាម ភន្តេ**" ។*

ចប់ត្រៃសរណគមន៍ហើយ ភេទសាមណេរសម្រេចដល់បព្វជ្ជ-បេក្ខ:នោះភ្លាម ឈ្មោះថាសាមណេរសម្រេចឡើង ដោយព្រះត្រៃ-សរណគមន៍ ជាឧកតោសុទ្ធិ "បរិសុទ្ធទាំងពីរខាង" គឺអ្នកឲ្យនិងអ្នកទទួល ពោលបាលីត្រឹមត្រូវតាមអក្ខរវិធីដូចគ្នាទាំងពីររូប ។

២)- ឲ្យសីល[១]

ឧបជ្ឌាយ៍ ឬអាចារ្យ ប្រាប់សិក្ខាបទ ១០ ឲ្យបព្វជ្ជាបេក្ខ: ទទួលថាតាមថា ៖

---

(១) វិធីឲ្យសីល ១០ ដល់សាមណេរ តាមបាលីវិនយបិដកមហាខន្ធក: ថាត្រឹមតែ "បាណាតិបាតា វេរមណី" គ្រប់សិក្ខាបទទាំង ១០ ពុំមាន "សិក្ខាបទំ សមាទិយামি" ទេ ។ តែអដ្ឋកថាខុទ្ទកបាឋ:ថាគួរថែម "សិក្ខាបទំ សមាទិយামি" ផង ព្រោះពុំជាហេតុធ្វើឲ្យកម្រើក ឬវិបត្តិដល់សីលឡើយ ថែមមកគ្រាន់តែដើម្បីសេចក្ដីពិរោះស្ដាប់ប៉ុណ្ណោះ ទើបនិយមប្រើតៗមក ។

ចាណាតិចាតា វេរមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយামি ។

អទិន្នាទានា វេរមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយামি ។

អព្រហ្មចរិយា វេរមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយামি ។

មុសាវាទា វេរមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយামি ។

សុរាមេរយមជ្ជបមាទដ្ឋានា វេរមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយামি ។

វិកាលភោជនា វេរមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយামি ។

នច្ចគីតវាទិតវិសូកទស្សនា វេរមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយামি ។

មាលាគន្ធវិលេបនធារណមណ្ឌនវិភូសនដ្ឋានា វេរមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយামি ។

ឧច្চាសយនមហាសយនា វេរមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយামি ។

ជាតរូបរជតបដិគ្គហណា វេរមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយামি ។

ឥមានិ ទស សិក្ខាបទានិ សមាទិយামি[1] ។ (*៣ចប់*)

សរណគមន៍ និងសីល ចប់

(១) លោកអ្នកឲ្យ សូត្រ ១ចប់, យើងអ្នកទទួល ត្រូវសូត្រ ៣ចប់ ។

ទី ៧- សុំនិស្ស័យ

លុះបានភេទជាសាមណេរស្រេចហើយ ត្រូវសុំនៅអាស្រ័យ ដោយសូត្របាលីជាដូច្នេះ ៖

អហំ ភន្តេ និស្សយំ យាចាមិ ។

ទុតិយម្បិ អហំ ភន្តេ និស្សយំ យាចាមិ ។

តតិយម្បិ អហំ ភន្តេ និស្សយំ យាចាមិ ។

ខ្ញុំសុំនូវនិស្ស័យ (គឺសុំនៅអាស្រ័យ) ។

រួចសុំលោកធ្វើជាឧបជ្ឈាយ៍ ដោយសូត្របាលីនេះថា ៖

ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ ហោហិ *។ ៣ដង ។*

*ឧបជ្ឈាយ៍ប្រាប់ថា "***បដិរូបំ***" ឬថា "***ចាសាទិកេន សម្បាទេហិ***" ឬថា "***ឱចាយិកំ***" ។ សាមណេរត្រូវទទួលថា "***សាធុ ភន្តេ***" ។*

តអំពីនេះ សាមណេរគប្បីពោលទទួលធុរៈ ចំពោះលោកតទៅថា **អជ្ជតគ្គេទានិ ថេរោ មយ្ហំ ភារោ អហំបិ ថេរស្ស ភារោ ។** *(សូត្រ ៣ដង)*

ចាប់ពីថ្ងៃនេះទៅ ព្រះថេរៈជាភារៈ របស់ខ្ញុំ ខ្ញុំជាភារៈរបស់ព្រះថេរៈ ។

ម៉ាងទៀត សាមណេរក្តី ភិក្ខុក្តី កាលចូលទៅនៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុដទៃ ក្រៅពីឧបជ្ឈាយ៍ គប្បីសុំនៅអាស្រ័យ ទាំងសុំលោកធ្វើជាអាចារ្យ ដោយសូត្របាលីថាដូច្នេះ ៖

អហំ ភន្តេ និស្សយំ យាចាមិ ។

ឧតិយម្ឯិ អហំ ភន្តេ និស្សយំ យាចាមិ ។

តតិយម្ឯិ អហំ ភន្តេ និស្សយំ យាចាមិ ។

អាចរិយោ មេ ភន្តេ ហោហិ, អាយស្មតោ និស្សាយ វច្ឆាមិ *។ (សូត្រ ៣ ដង)*

*រួចហើយសូត្រ "***អជ្ជតគ្គេឧានិ ថេរោ...ភារោ***" ៣ ដង ។*

សុំនិស្សយ ចប់

កាលបពូជ្ជាបេក្ខ: បានធ្វើកិច្ចសពូគ្រប់យ៉ាងនេះហើយ ឈ្មោះថាបានភេទជាសាមណេរពេញបរិបូណ៍ តទៅត្រូវខំរក្សាសិក្ខាបទ ១០ ឲ្យបរិសុទ្ធប្រពៃឡើង, ទាំងត្រូវឧស្សាហ៍ធ្វើ កិច្ចវត្តផ្សេងៗទៀត ។

ម៉ាងទៀតតាមសេចក្តីពន្យល់ក្នុង វិមតិវិនោទនី ដីកាវិនយមហាខន្ធក: ថា អ្នកបួសបានជាសាមណេរហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តប្រតិបត្តិតាមខបញ្ញត្តិ ក្នុងសេខិយវត្តផង និងខន្ធកវត្តទាំងឡាយផង ទាំងក្នុងមាត្រា

ហាមដែលជាលោកវជ្ជ:ផង, បើពុំប្រព្រឹត្តតាមទេ, សាមណេរនោះ ឈ្មោះថាជាអលជ្ជីផង គួរទទួលទណ្ឌកម្មផង ។

ដំណើរនេះហើយ បានជាសាមណេរត្រូវតែស្ងៀក ដណ្តប់ គ្រង ឃ្ងុំស្បង់ចីពរ ឲ្យមានរបៀបជាបរិមណ្ឌល ដូចគ្នានឹងភិក្ខុដែរ ។

បញ្ចជ្ជាវិធីសង្ខេបប៉ុណ្ណោះ
វិធីរៀនដើម្បីបួសជាសាមណេរចប់

អញ្ញាបជ្ឈំ សុខំ លោកេ

សេចក្តីមិនបៀតបៀនគ្នា ជាសុខក្នុងលោក ។

នមត្ថុ រតនត្តយស្ស

វិធីរៀនដើម្បីឧបសម្បទ[(១)]

ធម៌ ៧ ប្រការ

រតនត្តយំ រន្ទិត្វា បុព្ធសិក្ខំ រជាមិហំ
សិក្ខន្តានំ សុភំ ហោតុ រឌ្ឍន្ត្ុ ពុជ្ធសាសនេ ។

ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំព្រះរតនត្រៃ ហើយនិងពោលនូវបុព្ធសិក្ខា (វិធីរៀនដើម្បីឧបសម្បទ) សូមសុភមង្គលចូរកើតមាន ដល់អ្នកសិក្សាទាំងឡាយ ចូរចម្រើនក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ។

កុលបុត្រអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ប្រាថ្នាឧបសម្បទជាភិក្ខុគប្បីសិក្សាធម៌៧[(២)]ប្រការ នេះជាមុន ។

ឯធម៌ ៧ ប្រការនោះគឺ ៖

១) រតនត្តយបព្ធ: *ពោលដោយគុណព្រះរតនត្រៃ ។*

២) អាបត្តិនាមាធិបព្ធ: *ពោលដោយឈ្មោះនៃអាបត្តិ ជាដើម ។*

---

(១)ស្រង់ពីបុព្ធសិក្ខាសង្ខេប របស់សម្តេចព្រះសុគន្ធាសង្ឃរាជាធិបតីសង្ឃនាយកគណ:ធម្មយុត្ត ព្រះនាម "បញ្ញាសីលោ" ប៉ាន ។ តែមានថែម បំពេញខ្លះ ទៀត ។
(២)ក្នុងបុព្ធសិក្ខាសង្ខេបថា គប្បីសិក្សាសេចក្តី ៧ ប្រការ នេះជាមុន ហើយទាំងពុំបាន រាយមាតិកាទុកដូចនេះទេ ។

៣) បដិបត្តិមុខបញ្ជ: *ពោលដោយសិក្ខាបទជាប្រធាននៃផ្លូវបដិបត្តិ ។*

៤) អភិសមាចារបញ្ជ: *ពោលដោយក្បួនទំនៀមទម្លាប់ ដែលភិក្ខុគួរប្រព្រឹត្តមានមកក្រៅចាកព្រះបាតិមោក្ខ ។*

៥) កាលិកបញ្ជ: *ពោលដោយកាលិក គឺវត្ថុដែលនឹងគប្បី លេបចូលទៅតាមកំណត់កាល ។*

៦) ពិន្ធាធិដ្ឋានាធិបញ្ជ: *ពោលដោយវិធីមានពិន្ទុ អធិដ្ឋានជាដើម ។*

៧) ឧចោសថាធិបញ្ជ: *ពោលដោយកម្ម មានឧបោសថកម្ម ជាដើម ។*

ទី ១- រតនត្តយបញ្ជ:

ពោលដោយគុណព្រះរតនត្រៃ

សេចក្តីថាព្រះមានព្រះភាគនោះ ព្រះអង្គកើតជាមនុស្ស អរិយក: ក្នុងមជ្ឈិមប្រទេស ដោយព្រះជាតិជាក្សត្រិយ៍ ដោយព្រះគោត្រជាគោតមគោត្រ ជាបុត្រសាក្យរាជត្រកូល បានបួសហើយ ព្រះអង្គស្វែងសន្តិវរបទ គឺធម៌ស្ងប់ដ៏ប្រសើរ ពុំមានអ្នកឯណាលើសព្រះអង្គឡើយ ព្រះអង្គលះនីវរណធម៌ទាំង ៥ ជាអំពើរាំងរាចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យបង់កម្ទាំង មានព្រះទ័យស្ថិតខ្ជាប់ក្នុងសតិបដ្ឋានទាំង ៤, ចម្រើនពោជ្ឌង្គ

ទាំង ៧ ឲ្យជាក់ច្បាស់ ត្រាស់ដឹងនូវសម្មាសម្ពោធិធម៌ដោយព្រះអង្គ ឯង ក្រោមដើមអសត្ថព្រឹក្សមហាពោធិស្ថាន ប្រហនៃ្ធ្ងរស្ទឹងនេរញ្ជរា ។ កិត្តិស័ព្ទដ៏ប្រពៃ នៃព្រះមានព្រះភាគខ្ជីរខ្ជាទៅថា ៖

ឥតិបិ ពិតដូច្នេះ **សោ ភគវា** ព្រះមានព្រះភាគនោះ **អរហំ** ព្រះអង្គឆ្ងាយចាកកិលេសហើយ **សម្មាសម្ពុទ្ធោ** ព្រះអង្គត្រាស់ដឹងឯងប្រពៃហើយ **វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ** ព្រះអង្គប្រកបដោយវិជ្ជានិងចរណៈហើយ **សុគតោ** ព្រះអង្គយាងទៅកាន់ទីដ៏ប្រពៃ គឺព្រះនិព្វាន **លោកវិទូ** ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវលោក **អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ** ព្រះអង្គទូន្មានបុរសដ៏គួរទូន្មាន ពុំមានអ្នកឯណាស្មើ **សត្ថា ទេវមនុស្សានំ** ព្រះអង្គជាគ្រូនៃទេវតានិងមនុស្សសត្វផងទាំងឡាយ **ពុទ្ធោ** ព្រះអង្គមានព្រះគុណរីកពេញហើយ **ភគវា** ព្រះអង្គញែកចេញសម្តែងនូវមគ្គផល ដល់សត្វទាំងឡាយពុំមានរើសមុខ ។

ធម្មោ សេចក្តីប្រពៃពិត គឺព្រះបរិយត្តិមគ្គផល ព្រះនិព្វាន **স্বাক্খাতো ភគវតា** ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុកប្រពៃហើយ **សន្ទិដ្ឋិកោ** ជាធម៌គឺអ្នកប្រតិបត្តិ គប្បីឃើញឯងច្បាស់ **អកាលិកោ** ជាធម៌ឲ្យផលពុំមានកាលខណ្ឌ **ឯហិបស្សិកោ** ជាធម៌មានអាការបើដូចជានឹងហៅថា អ្នកចូលមកមើលបាន **ឱបនយិកោ** ជាធម៌គួរ

បង្ហោនមកដាក់ក្នុង (កាយវាចា) ចិត្តបាន **បច្ចត្តំ** **វេទិតព្វោ** **វិញ្ញូហិ** *ជាធម៌គឺអ្នកដែលដឹងវិសេសទាំងឡាយ គប្បីដឹងចំពោះខ្លួន ។*

ភគវតោ **សាវកសំឃោ** *ព្រះសង្ឆសាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ* **សុបដិបន្នោ** *លោកប្រតិបត្តិប្រពៃហើយ* **ឧជុបដិបន្នោ** *លោកប្រតិបត្តិត្រង់ហើយ* **ញាយបដិបន្នោ** *លោកប្រតិបត្តិចេញចាកសង្សារទុក្ខហើយ* **សាមីចិបដិបន្នោ** *លោកប្រតិបត្តិសមគួរនឹងព្រះនិញ្ជានហើយ* **យទិទំ** *ព្រះសង្ឆសាវកនេះដូចម្តេច?* **ចត្តារិ** **បុរិសយុគានិ** *រាប់ដោយគូ មាន ៤ គូ* **អដ្ឋបុរិសបុគ្គលា** *រាប់រៀងខ្លួនមាន ៨* **សោតាបន្នោ** *លោកទើបដល់ប្រឡាយព្រះនិញ្ជាន* **សកទាគាមី** *លោកមកកាន់កាមធាតុម្តងទៀត* **អនាគាមី** *លោកមិនបានមកទៀតឡើយ* **អរហំ** *លោកធ្វាយចាកកិលេសហើយ* **ឯស** *លោកនេះ* **ភគវតោ** **សាវកសំឃោ** *ព្រះសង្ឆសាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ* **អាហុនេយ្យោ** *លោកគួរទទួលរបស់ដែលគេនាំមកបូជា* **ទាហុនេយ្យោ** *លោកគួរទទួលរបស់ដែលគេនាំមកទទួលភ្ជៀវ* **ទក្ខិណេយ្យោ** *លោកគួរទទួលទក្ខិណាទាន* **អញ្ជលិករណីយោ** *លោកគួរធ្វើអញ្ជលីប្រណម្យ* **អនុត្តរំ** **បុញ្ញក្ខេត្តំ** **លោកស្ស** *ជាស្រែបុណ្យនៃលោកពុំមានវត្ថុអ្វីលើស ។*

រតនត្តយបព្ជ: ចប់

ទី ២- អាបត្តិនាមាទិបញ្ចៈ(១)

ពោលដោយឈ្មោះនៃអាបត្តិជាដើម

អនុសាសនៈ ពាក្យប្រៀនប្រដៅមាន ៨ យ៉ាងគឺ ៖ និស្សយ ៤ អករណីយកិច្ច ៤ ។

បច្ច័យគ្រឿងអាស្រ័យរបស់បព្វជិត ហៅថា និស្សយមាន ៤ គឺ ៖

បិណ្ឌាចាតចរណំ *ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ១*

បំសុកូលចីវរំ *ស្លៀកដណ្តប់សំពត់បង្សុកូល ១*

រុក្ខមូលសេនាសនំ *អាស្រ័យក្រោមដើមឈើជាសេនាសនៈ ១*

ឬតិមុត្តភេសជ្ជំ *អាស្រ័យទឹកនោមផ្អូមជាថ្នាំ ១*

ឬហៅថា ករណីយកិច្ចជាកិច្ចដែលបព្វជិតគួរធ្វើ ។

កិច្ចដែលបព្វជិតមិនគួរធ្វើ ហៅថាអករណីយកិច្ចមាន ៤ គឺ៖

មេថុនសេវនៈ *សេពមេថុន ១,* **អទិន្នាទានៈ** *លួចទ្រព្យគេ ១,* **សញ្ចិច្ចបាណៈ** *សម្លាប់សត្ត ១,* **ឧត្តរិមនុស្សធម្មៈ** *អួតគុណវិសេសដែលពុំមានក្នុងខ្លួន ១ ។*

អនុសាសនៈ ៨ យ៉ាងចប់

---

(១)បុព្វសិក្ខាសង្ខេបថា"គម្រប់ពីរពោលដោយវិនយមុខដែលជាផ្លូវបដិបត្តិនៃបព្វជិត។

សិក្ខានៃភិក្ខុមាន ៣ គឺ

សីល ១, **សមាធិ** ១, **បញ្ញា** ១ ។

សេចក្តីសង្រួមកាយវាចាឲ្យល្អជាប្រក្រតី ហៅថា **សីល** ។

សេចក្តីរក្សាចិត្ត ឲ្យនឹងល្អ ហៅថា **សមាធិ** ។

សេចក្តីដឹងច្បាស់ដល់សង្ខារ ហៅថា **បញ្ញា** ។

អាបត្តិ

ទោសដែលកើតឡើងព្រោះល្មើសព្រះពុទ្ធបញ្ញត្តិហៅថា អាបត្តិ ។ ពោលដោយឈ្មោះមាន ៧ គឺ ៖

ចារាជិក ១ **សំឃាទិសេស** ១ **ថុល្លច្ចយ** ១ **ចាចិត្តិយ** ១ **ចាដិទេសនីយ** ១ **ទុក្កដ** ១ **ទុព្ភាសិត** ១ ។

ចារាជិក *ជាអតេកិច្ចា ភិក្ខុត្រូវហើយរក្សាតទៅមិនបាន ក្រៅពីនោះ ៦ ជាសតេកិច្ចា ភិក្ខុត្រូវហើយ រក្សាតទៅបាន ។*

ចារាជិក សំឃាទិសេស *ជាគរុកាបត្តិ គឺអាបត្តិធ្ងន់ក្រៅពីនោះ ៥ ជាលហុកាបត្តិ គឺអាបត្តិស្រាល ។*

សំឃាទិសេស *ជាវុដ្ឋានគាមិនី រួចបានដោយនៅបរិវាសកម្ម, ក្រៅនោះ ៥ ជាទេសនាគាមិនី រួចបានដោយសម្តែង ។*

សិក្ខាបទទាំងអស់ពោលដោយចិត្តមាន ២គឺ ៖

សចិត្តក: *ក្ងែង ១,* **អចិត្តក:** *មិនក្ងែង ១ ។*

ដោយទោសមានពីរ គឺ៖

លោកវជ្ជ: *ទោសតាមធម្មតាលោក ១,* **បណ្ណត្តិវជ្ជ:** *ទោសព្រោះព្រះបញ្ញត្តិ ១ ។*

សមុដ្ឋានទីកើតនៃអាបត្តិមាន ៦ គឺ ៖

កាយ ១, វាចា ១, កាយវាចា ១, កាយចិត្ត ១, វាចាចិត្ត ១, កាយវាចាចិត្ត ១ *។ ៣ខាងដើមជាអចិត្តកសមុដ្ឋាន, ៣ខាងចុងជាសចិត្តកសមុដ្ឋាន ។*

អាការដែលភិក្ខុនឹងត្រូវអាបត្តិមាន ៦ យ៉ាងគឺ ៖

អលជ្ជិតា *ត្រូវដោយមិនអៀនអន់ ១*

អញ្ញាណតា *ត្រូវដោយមិនដឹងបញ្ញត្តិ ១*

កុក្កុចូបកតតា *ត្រូវដោយរង្កៀសហើយធ្វើ ១*

អកប្បិយេ កប្បិយសញ្ញិតា *ត្រូវដោយសម្គាល់ថាគួរក្នុងវត្ថុមិនគួរ ១*

កប្បិយេ អកប្បិយសញ្ញិតា *ត្រូវដោយសម្គាល់ថាមិនគួរក្នុងវត្ថុគួរ ១*

សតិសម្មោសា *ត្រូវដោយភ្ជេចស្មារតី ១ ។*

អាបត្តិនាមាទិបញ្ចៈចប់

ទី៣- បដិបត្តិមុខសិក្ខាបទបញ្ចៈ(១)

ពោលដោយសិក្ខាបទជាប្រធាននៃផ្លូវបដិបត្តិ

ព្រះពុទ្ធបញ្ញត្តិ ដែលលើកឡើងជាសិក្ខាបទ មានមកក្នុងព្រះបាតិមោក្ខ ១ មិនមានមកក្នុងព្រះបាតិមោក្ខ ១ ។

សិក្ខាបទដែលមានមកក្នុងព្រះបាតិមោក្ខគឺ **ចារាជិក ៤ សំឃាទិសេស ១៣ អនិយត ២ និស្សត្តិយចាចិត្តិយ ៣០ សុទ្ធិកចាចិត្តិយ ៩២ ចាជិទេសនីយ ៤ សេខិយ ៧៥** *រួមជា ២២០ រាប់ទាំងអធិករណសមថផងត្រូវជា ២២៧ ។*

បារាជិក ៤

១) **មេថុនសិក្ខាបទ** *ភិក្ខុសេពមេថុនធម្ម ត្រូវបារាជិក ។*

២) **អទិន្នាទាន...** *ភិក្ខុលួចខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យលួចនូវទ្រព្យមានតម្លៃពី ៥មាសកឡើងទៅត្រូវបារាជិក ។*

---

(១) ក្នុងបុព្វសិក្ខាសង្ខេបថា "គម្រប់ ៣ដោយសិក្ខាបទ" ។

៣) **មនុស្សវិត្តហ...** *ភិក្ខុក្ងែងសម្ងាប់មនុស្សឲ្យស្ងាប់ ត្រូវបារាជិក ។*

៤) **ឧត្តរិមនុស្សធម្ម...** *ភិក្ខុអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម (គឺធម៌ដ៏លើសលុបនៃមនុស្ស) ដែលគ្មានក្នុងខ្លួនត្រូវបារាជិក ។*

ចប់ បារាជិក

សំឃាទិសេស ១៣

៧) **សញ្ចេតនិកាសិក្ខាបទ** *ភិក្ខុក្ងែងព្យាយាមឯង ឬប្រើគេឲ្យព្យាយាម ក្នុងអង្គជាតខ្លួនឲ្យអសុចិចេញ ត្រូវសំឃាទិសេស ។*

៨) **កាយសំសត្ត...** *ភិក្ខុមានចិត្តតម្រេក ហើយចាប់ពាល់កាយស្ត្រី ត្រូវសំឃាទិសេស ។*

៣) **ទុដ្ឋុល្ងវាច...** *ភិក្ខុមានចិត្តតម្រេក ពោលពាក្យចែចង់ស្ត្រី ត្រូវសំឃាទិសេស ។*

៤) **អត្តកាមចារិចរិយ...** *ភិក្ខុមានចិត្តតម្រេក ពោលពាក្យលួងលោម ឲ្យស្ត្រីបម្រើខ្លួនដោយកាម ត្រូវសំឃាទិសេស ។*

៥) **សញ្ចរិត្ត...** *ភិក្ខុនាំការឲ្យបុរសស្ត្រី ជាស្វាមីភរិយាគ្នា ត្រូវសំឃាទិសេស ។*

៦) ឧជិការ... *ភិក្ខុសាងកុដិបូកដោយកំបោរ ដែលគ្មានម្ចាស់ចំពោះជាលំនៅរបស់ខ្លួន គប្បីធ្វើបណ្តោយប្រវែង ១២ ចំអាម ទទឹង ៧ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ហើយត្រូវឲ្យសង្ឃសម្តែងទី ជាមុន បើមិនឲ្យសង្ឃសម្តែងទីក្តី ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណក្តី ត្រូវសំឃាទិសេស ។*

៧) មហល្ជក... *ភិក្ខុនឹងសាងលំនៅនោះ បើមានទាយក ជាម្ចាស់ ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណនោះបាន តែគប្បីឲ្យសង្ឃសម្តែងទី ជាមុន បើមិនឲ្យសង្ឃសម្តែងទីឲ្យត្រូវសំឃាទិសេស ។*

៨) អមូលក... *ភិក្ខុខឹងនឹងភិក្ខុ ក្ងែងចោទដោយអាបត្តិបារាជិក មិនមានមូល ត្រូវសំឃាទិសេស ។*

៩) អញ្ញភាតិយ... *ភិក្ខុខឹងនឹងភិក្ខុ ក្ងែងរកឧបាយចោទដោយ អាបត្តិបារាជិក ត្រូវសំឃាទិសេស ។*

១០) សំឃភេជ... *ភិក្ខុព្យាយាមដើម្បីទម្ងាយសង្ឃ ឲ្យបែកគ្នា ភិក្ខុដទៃហាមឃាត់មិនស្តាប់ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ដើម្បីឲ្យលះ សេចក្តីប្រព្រឹត្តនោះ បើមិនលះត្រូវសំឃាទិសេស ។*

១១) ភេជានុវត្តក... *ភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលទម្ងាយសង្ឃនោះ ភិក្ខុដទៃហាមឃាត់មិនស្តាប់ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មដើម្បីឲ្យលះ សេចក្តីប្រព្រឹត្តនោះ បើមិនលះត្រូវសំឃាទិសេស ។*

១២) ឧព្ធចជាតិក... *ភិក្ខុប្រដៅក្រ ភិក្ខុដទៃហាមឃាត់មិនស្តាប់ សង្ឈសូត្រសមនុភាសនកម្ម ដើម្បីឲ្យលះសេចក្តីប្រព្រឹត្តនោះ បើមិនលះត្រូវសំឃាទិសេស ។*

១៣) កុលឧូសក... *ភិក្ខុប្រទូស្តវ៉ាយត្រកូល គឺប្រចុបគ្រហស្ត សង្ឈដេញចេញចាកអាវាស ត្រឡប់និន្ទាសង្ឈ ភិក្ខុដទៃហាមឃាត់មិនស្តាប់ សង្ឈសូត្រសមនុភាសនកម្ម ដើម្បីឲ្យលះសេចក្តីប្រព្រឹត្តនោះ ចេញ បើមិនលះ ត្រូវសំឃាទិសេស ។*

ក្នុងសំឃាទិសេសទាំង ១៣ សិក្ខាបទនេះ ៩ខាងដើមឈ្មោះ បឋមាបត្តិកា ត្រូវក្នុងខណៈដែលកន្ធងនោះ ៤ ខាងចុងឈ្មោះ យាវតតិយកា ត្រូវក្នុងខណៈសង្ឈសូត្រសមនុភាសនកម្ម ចប់ ៣ដង ។

ចប់ សំឃាទិសេស

អនិយត: ២

១) អលំកម្មនិយសិក្ខាបទ *ភិក្ខុអង្គុយក្នុងទីកំបាំងភ្នែក ជាមួយនឹងស្ត្រី តែមួយនឹងមួយ បើមានមនុស្សដែលគួរជឿ មកចោទដោយអាបត្តិ ៣ យ៉ាងគឺ អាបត្តិបារាជិក ឬសំឃាទិសេស ឬក៏បាចិត្តិយ អាបត្តិ ៣ នេះ ឯណានីមួយ ភិក្ខុទទួលយ៉ាងណា ឲ្យកាត់យ៉ាងនោះ ឬគេចោទចំពោះអាបត្តិណា ឲ្យកាត់តាមអាបត្តិនោះ ។*

២) ឌាលំកម្មនិយ... *កិក្ខុអង្គុយក្នុងទីវាលកំបាំងត្រចៀក ជាមួយស្ត្រី តែមួយនឹងមួយ បើមានមនុស្សដែលគួរជឿបាន មកចោទដោយអាបត្តិ ២យ៉ាងគឺ អាបត្តិសំឃាទិសេស, ឬ បាចិត្តិយ, ឯណានីមួយ កិក្ខុទទួលយ៉ាងណា ឲ្យកាត់យ៉ាងនោះ ឬ គេចោទចំពោះអាបត្តិណា ឲ្យកាត់តាមអាបត្តិនោះ ។*

ចប់ អនិយតៈ

និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣០

ចែកជា ៣ វគ្គ ក្នុង ១ វគ្គមាន ១០សិក្ខាបទ

ចីវរវគ្គទី ១

១) បឋមកឋិនសិក្ខាបទ *កិក្ខុកាលអានិសង្សកឋិនអស់ហើយ ទុកអតិរេកចីវរឲ្យកន្ធង ១០ថ្ងៃទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

២) ទុតិយកឋិនសិក្ខាបទ *កិក្ខុកាលអានិសង្សកឋិនអស់ហើយ នៅប្រាសចាកត្រៃចីវរឯណានីមួយ សូម្បី ១រាត្រី ត្រូវនិស្សគ្គិយ-បាចិត្តិយ រៀរតែបានសម្មតិ ។*

៣) តតិយកឋិន... *កាលអានិសង្សកឋិនអស់ហើយ បើសំពត់កើតឡើងដល់កិក្ខុ ប្រាថ្នានឹងធ្វើចីវរតែមិនគ្រាន់ បើនៅមានប្រាថ្នាថា*

នឹងបានមកទៀតទុកបាន ១ខែ បើទុកឲ្យកន្ធង់ពី ១ខែទៅ សូម្បីនៅមានប្រាជ្ញាទៀត ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

៤) បុរាណចីវរ... *ភិក្ខុប្រើនាងភិក្ខុនីមិនជាញាតិ ឲ្យគក់ក្តី ជ្រលក់ក្តី ឲ្យបោកក្តី នូវចីវរចាស់ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

៥) ចីវរបដិគ្គហណ... *ភិក្ខុទទួលចីវរអំពីដៃនាងភិក្ខុនី មិនជាញាតិ រៀងតែផ្ទាស់ប្តូរគ្នា ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

៦) អញ្ញាតកវិញ្ញត្តិ... *ភិក្ខុសូមចីវរពីគ្រហស្ថមិនជាញាតិ មិនបានបវារណា ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ រៀងលែងតែមានសម័យគឺមានចីវរ ចោរលួច ឬបាត់ទៅ ។*

៧) តុត្តរិ... *បើមានសម័យដូច្នោះ ភិក្ខុនឹងសូមគេបានត្រឹមតែអន្តរវាសកនិងឧត្តរាសង្គ៦ប៉ុណ្ណោះ បើសូមឲ្យលើសជាងនោះបានមក ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

៨) បឋមឧបក្ខ... *បើគ្រហស្ថមិនជាញាតិ មិនបានបវារណា គេនិយាយថា នឹងថ្វាយចីវរដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ភិក្ខុដឹងសេចក្តីហើយ ចូលទៅនិយាយឲ្យគេថ្វាយចីវរយ៉ាងនោះយ៉ាងនេះ ដែលមានតម្លៃថ្លៃជាង ល្អជាង កំណត់ដើម បានមក ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

៩) ទុតិយឧបក្ខ... *បើគ្រហស្ថនឹងថ្វាយចីវរដល់ភិក្ខុ មានម្ចាស់ច្រើនគ្នា តែគេមិនជាញាតិមិនបានបវារណា ភិក្ខុទៅនិយាយឲ្យគេរួម*

តម្លៃជាមួយគ្នា ដើម្បីទិញចីវរដែលថ្ងៃជាង ល្អជាងកំណត់ដើម បានមក ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

១០) ភ៨... បើគេនាំយកតម្លៃចីវរមកហើយ សួរភិក្ខុថាអ្នកណាជាវេយ្យាវច្ចករព្រះករុណា បើភិក្ខុត្រូវការចីវរគប្បីប្រាប់ថា ញោមវត្ត ឬឧបាសកជាវេយ្យាវច្ចករ បើគេប្រគល់តម្លៃឲ្យវេយ្យាវច្ចករនោះហើយ ប្រាប់ភិក្ខុនោះថាបើព្រះករុណាត្រូវការចីវរ ចូរទៅរកវេយ្យាវច្ចករ ភិក្ខុនោះគប្បីទារយកថា: យើងត្រូវការចីវរដូច្នេះបានបីដង បើមិនបានគប្បីទៅឈរតែល្មមឲ្យគេឃើញបាន ៦ដង, បើមិនបានខំទៅទារឲ្យលើស ៣ដង ឈរឲ្យលើស ៦ដង បានមក ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

បើទៅទារទៅឈរគ្រប់កំណត់ហើយមិនបាន គប្បីទៅប្រាប់ដល់ម្ចាស់ដើមថា របស់នោះមិនសម្រេចប្រយោជន៍ដល់អាត្មាទេ ឲ្យគេទារយករបស់គេវិញ ។ នេះជាសាមីចិកម្ម គឺការល្អក្នុងរឿងនេះ ។

កោសិយវគ្គ ទី២

*១) **កោសិយសិក្ខាបទ** ភិក្ខុធ្វើសន្ថ័តដោយរោមចៀមលាយដោយសូត្រ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

*២) **សុទ្ធកាឡក**... ភិក្ខុធ្វើសន្ថ័តលាយដោយរោមចៀមខ្មៅសុទ្ធ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

៣) ទ្វេភាគ... *ភិក្ខុធ្វើសន្ទ្ធតថ្មី គប្បីយកពោមចៀមខ្មៅ ២ភាគ ស ១ភាគ ក្រហម ១ភាគ បើយកពណ៌ខ្មៅឲ្យលើសពី ២ភាគឡើងទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

៤) ឆព្វស្ស...*ភិក្ខុធ្វើសន្ទ្ធតថ្មីគប្បីប្រើឲ្យបាន ៦ ឆ្នាំ បើមិនទាន់ដល់ ៦ ឆ្នាំ ធ្វើថ្មីទៀត ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

៥) ឯិ**ឡ**ីឧ**ណ**ាសន្ត**ត**... *ភិក្ខុនឹងធ្វើសន្ទ្ធត គប្បីកាត់យកសន្ទ្ធតចាស់ ១ ចំអាមដោយជុំវិញ មកលាយក្នុងសន្ទ្ធតដែលធ្វើថ្មី ដើម្បីរំលាយពណ៌ បើមិនដូច្នោះ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

៦) ឯឬ**ក**ាលោ**ម**... *កាលភិក្ខុដើរផ្លូវឆ្ងាយ បើមានគេថ្វាយពោមចៀម បើត្រូវការទទួលបាន បើគ្មានគេនាំមក នាំមកដោយខ្លួនឯង បានត្រឹម ៣យោជន៍ បើឲ្យលើសពី ៣យោជន៍ ត្រូវនិស្សគ្គិយ-បាចិត្តិយ ។*

៧) ណោ**ភ**ាម**ន**... *ភិក្ខុប្រើនាងភិក្ខុនីមិនជាញាតិ ឲ្យគក់ក្តី ឲ្យជ្រលក់ក្តី ឲ្យសិតក្តីនូវពោមចៀម ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

៨) រូ**ប**ិ**យ**ប**ដ**ិ**ក្ខ**ហ**ាណ**ា... *ភិក្ខុទទួលឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទទួលក្តី នូវមាសនិងប្រាក់ ឬត្រេកអរចំពោះមាសនិងប្រាក់ ដែលគេទុកដាក់ដើម្បីខ្លួន ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

៩) **រូបិយសំវោហារ**... *ភិក្ខុទិញដូរដោយរូបិយ គឺរបស់ដែលគេសន្មតថាជាមាសនិងប្រាក់ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

១០) **កយវិក្កយ**... *ភិក្ខុផ្ទាស់ប្តូរគឺទិញដូរកប្បិយវត្ថុ និងកប្បិយ-វត្ថុនឹងគ្រហស្ថត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

បត្តវគ្គទី ៣

១) **អតិរេកបត្តសិក្ខាបទ** *បាត្រដែលមិនទាន់អធិដ្ឋាន រិកប្ប ឈ្មោះអតិរេកបាត្រៗ នោះ ភិក្ខុទុកបានត្រឹម ១០ថ្ងៃ បើឲ្យកន្ទងពី ១០ថ្ងៃទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

២) **ឧនបញ្ចពន្ធន**.. *ភិក្ខុមានបាត្រប្រេះស្រាំមិនទាន់ដល់ ៥អន្ធើ សូមបាត្រថ្មីពីគ្រហស្ថមិនមែនជាញាតិមិនបានបវារណា បានមកត្រូវ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

៣) **ភេសជ្ជ**... *ភិក្ខុទទួលភេសជ្ជ:ទាំង ៥គឺ* **សប្បិ** *ខ្លាញ់រាវ,* **នវនីត** *ខ្លាញ់ខាប់,* **តេលំ** *ប្រេង,* **មធុ** *ទឹកឃ្មុំ,* **ផាណិត** *ស្ករអំពៅ, ហើយទុកឆាន់បានត្រឹម ៧ ថ្ងៃ បើឲ្យកន្ទងត្រឹម ៧ ថ្ងៃទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយ បាចិត្តិយ ។*

៤) **វស្សិកសាដក**... *កាលគិម្ហន្តរដូវនៅសល់ ១ខែ គឺអំពី ១រោចខែដេស្ឋ ទើបគួរស្វែងរកសំពត់ងូតទឹកភ្ជៀងបាន, កាលគិម្ហន្ត-*

រដូវនៅសល់កន្ទុះខែទៀត គឺពី ១ កើតខែអាសាធ ទើបគួរធ្វើ
ស្ទៀកបាន, បើស្វែងរក ឬធ្វើស្ទៀកឲ្យថយអំពីកំណត់នោះចុះមក
ត្រូវ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

*៤) **ចីវរច្ឆិន្ទន**... កិក្ខុឲ្យចីវរដល់កិក្ខុដទៃហើយ ក្រោធខឹងដណ្តើម*
យកមកខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដណ្តើមយកក្តី ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

*៦) **សុត្តវិញ្ញត្តិ** កិក្ខុសូមអម្ចាស់អំពីគ្រហស្ថមិនជាញាតិ មិនបាន*
បវារណា យកមកឲ្យជាងតម្បាញត្បាញជាចីវរ ត្រូវនិស្សគ្គិយ-
បាចិត្តិយ ។

*៧) **មហាបេសការសិក្ខាបទ** បើគ្រហស្ថមិនជាញាតិ មិន*
បានបវារណា បង្គាប់ឲ្យជាងតម្បាញត្បាញចីវរ ដើម្បីថ្វាយដល់កិក្ខុ
បើកិក្ខុ ទៅកំណត់ ឲ្យគេធ្វើឲ្យល្អឡើង នឹងថែមថ្លៃឲ្យគេ ត្រូវនិស្សគ្គិយ-
បាចិត្តិយ ។

*៨) **អច្ចេកចីវរ**... បើ ១០ ថ្ងៃទៀតទើបដល់ថ្ងៃបវារណា គឺពី*
៦កើត ខែអស្សុជ បើទាយកប្រញាប់នឹងថ្វាយ សំពត់ចំណាំវស្សា កិក្ខុ
ទទួលទុកបាន បើទុកឲ្យកន្ធង់កាលចីវរទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

កាលចីវរនោះដូច្នេះ បើកិក្ខុចាំវស្សាហើយមិនបានក្រាលកឋិន
រាប់ពីថ្ងៃ បវារណាទៅ ១ ខែ អំពី ១ រោច ខែអស្សុជ ដល់ពេញបូណ៌មី

ខែកត្តិក ។ បើបានក្រាលកឋិនរាប់ពីថ្ងៃបវារណាទៅ៥ខែ គឺពី ១ពេចខែ អស្សុជដល់ពេញបូណ៌មីខែផល្គុន ។

៩) សាសង្ក... *ភិក្ខុចាំវស្សាហើយ ហួសពេញបូណ៌មី ខែកត្តិក ហើយនៅក្នុងសេនាសនៈ ព្រៃស្ងាត់ ប្រាថ្នានឹងទុកត្រៃចីវរឯណានីមួយ ក្នុងភូមិ កាលបើមានហេតុ ទុកបានត្រឹម ៦រាត្រី បើទុកឲ្យកន្ទងពី ៦រាត្រីទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ រៀរលែងតែបានសម្មត ។*

១០) បរិណាមន... *ភិក្ខុដឹងហើយបង្ហោនលាភសង្ឆដែលគេនឹងថ្វាយសង្ឆ មកដើម្បីខ្លួន ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។*

ពាក្យថា ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយនោះ គប្បីដឹងថាវត្ថុដែលបានមកនោះត្រូវនិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវបាចិត្តិយ ។

ចប់ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយ

សុទ្ធិកបាចិត្តិយ ៩២ សិក្ខាបទ

ចែកជា ៩វគ្គ ក្នុង ១វគ្គ មាន ១០សិក្ខាបទ ប្លែកតែវគ្គទី៨ មាន១២ សិក្ខាបទ ។

មុសាវាទវគ្គទី ១

១) មុសាវាទសិក្ខាបទ *ភិក្ខុនិយាយកុហក ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

២) **ឱមសវាទ**... *ភិក្ខុជេរភិក្ខុ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៣) **បេសុញ្ញ**... *ភិក្ខុពោលពាក្យញុះញង់ភិក្ខុ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៤) **បទសោធម្ម**... *ភិក្ខុប្រដៅធម៌អនុបសម្បន្នដោយបទ បើពោលព្រមគ្នា ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៥) **បឋមសហសេយ្យ**... *ភិក្ខុដេកក្នុងទីប្រក់ចាំងជាមួយ អនុ-បសម្បន្ន កន្ទុង ៣ រាត្រីឡើងទៅ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៦) **ទុតិយសហសេយ្យ**... *ភិក្ខុដេកក្នុងទីប្រក់ចាំងជាមួយមាតុគ្រាម សូម្បី ១រាត្រី ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៧) **ធម្មទេសនា**... *ភិក្ខុសម្តែងធម៌ដល់មាតុគ្រាម លើសពី៦ម៉ាត់ទៅ ត្រូវបាចិត្តិយ រៀរតែមានបុរសដឹងក្តីនៅផង ។*

៨) **ភូតារោចន**... *ភិក្ខុប្រាប់ឧត្តរិមនុស្សធម៌ ដែលមានពិតដល់អនុបសម្បន្ន ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៩) **ទុដ្ឋុល្លារោចន**... *ភិក្ខុប្រាប់អាបត្តិអាក្រក់គឺសំឃាទិសេសនៃភិក្ខុដទៃដល់អនុបសម្បន្ន ត្រូវបាចិត្តិយ រៀរតែបានសម្មត ។*

១០) **បឋវីខន**... *ភិក្ខុជីកខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យជីកនូវផែនដី ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

ភូតគាមវគ្គទី ២

១) **ភូតគាមសិក្ខាបទ** *កិក្ខុធ្វើភូតគាមគឺ ដើមឈើ ដើមស្មៅ ឲ្យកម្រើកចាកទី ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

២) **អញ្ញវាទក**... *កិក្ខុប្រព្រឹត្តអនាចារ សង្ឆសួរហើយ ក្លែងនិយាយបិទបាំងក្តី ស្ងៀមក្តី បើសង្ឆសូត្រប្រកាសកម្មនោះចប់ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៣) **ឧជ្ឈាបន**... *កិក្ខុលើកទោសកិក្ខុដទៃ ដែលសង្ឆសន្ទុត ឲ្យជាអ្នកធ្វើការសង្ឆ បើកិក្ខុនោះធ្វើដោយធម៌ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៤) **បឋមសេនាសន**... *កិក្ខុយកគ្រែ, តាំង, ពួក, កៅអី, របស់សង្ឆទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីវាល កាលចៀសចេញទៅ មិនរើទុកខ្ជួនឯង មិនប្រើអ្នកដទៃឲ្យទុកក្តី មិនផ្តាំក្តី ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៥) **ឧតិយសេនាសន**... *កិក្ខុយកទីដំណេករបស់សង្ឆ ទៅក្រាលដេកក្នុងកុដិសង្ឆហើយ កាលចៀសចេញទៅមិនរើទុកខ្ជួនឯងក្តី មិនប្រើអ្នកដទៃឲ្យទុកក្តី មិនផ្តាំក្តី ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៦) **អនូបខ្ជ**... *កិក្ខុដឹងថា កុដិនេះមានកិក្ខុនៅមុនហើយ ក្លែងទៅដេកបៀតច្រៀត បំណងនឹងឲ្យគេចង្អៀតចង្អល់ ហើយនឹងចៀសចេញទៅ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៧) និកឌ្ឍន... *កិក្ខុក្រោធ នឹងកិក្ខុដទៃ ទង់ទាញបណ្តោញ ចាកកុដិសង្ឆ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៨) វហាសកុដិ... *កិក្ខុអង្គុយក្តី, ដេកក្តី, លើគ្រែក្តី, លើតាំងក្តី ដែលមានជើងមិនបានដោតឲ្យមាំ គេតម្កល់ទុកលើធ្នឹម លើរត ដែលគេ ទុកដាក់ក្នុងកុដិសង្ឆ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៩) មហល្ហក... *កិក្ខុយកដីឬកំបោរ បូកដំបូលកុដិ គប្បីបូកបាន ត្រឹម ៣ជាន់ បើបូកឲ្យលើសជាងនោះទៅ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

១០) សប្បាណក... *កិក្ខុដឹងថាទឹកមានតួសត្វហើយ យក ស្រោចឯងក្តី, ប្រើគេឲ្យស្រោចក្តី នូវស្មៅ នូវដី ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

ឱវាទវគ្គទី ៣

១) ឱវាទសិក្ខាបទ *កិក្ខុដែលសង្ឆមិនបានសន្មត ទៅប្រដៅ នាងកិក្ខុនី ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

២) អដ្ឋង្គត... *សូម្បីកិក្ខុដែលសង្ឆសន្មតហើយ តាំងអំពី ព្រះអាទិត្យលិចហើយ ទៅប្រដៅនាងកិក្ខុនី ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៣) កិក្ខុនូបស្សយ... *កិក្ខុចូលទៅប្រដៅនាងកិក្ខុនី ដល់ទីលំនៅ ត្រូវបាចិត្តិយ រៀរតែនាងកិក្ខុនីឈឺ ។*

៤) អាមិស... *កិក្ខុតិះដៀលកិក្ខុដទៃថា ប្រដៅនាងកិក្ខុនី ព្រោះ ឃើញតែលាភ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៥) **ចីវរទាន...** *កិក្ខុឲ្យចីវរដល់នាងកិក្ខុនី មិនជាញាតិ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៦) **ចីវរសិព្វន..** *កិក្ខុដេរឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តី នូវចីវរនាងកិក្ខុនី មិនជាញាតិ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៧) **សំវិធាន...** *កិក្ខុបបួលនាងកិក្ខុនីឲ្យដើរផ្លូវជាមួយគ្នា សូម្បីអស់លង្វែកភូមិមួយ ត្រូវបាចិត្តិយ រៀងតែផ្លូវស្ងាត់មានអន្តរាយ ។*

៨) **នាវាភិរូហាន...** *កិក្ខុបបួលនាងកិក្ខុនីជិះទូកជាមួយគ្នា ច្រាសទឹកក្តី បណ្តោយទឹកក្តី ត្រូវបាចិត្តិយ រៀងតែធ្ងងទទឹង ។*

៩) **បរិចាចន...** *កិក្ខុដឹងហើយធាន់បិណ្ឌបាត ដែលនាងកិក្ខុនីឲ្យគ្រហស្ថគេថ្វាយ ត្រូវបាចិត្តិយ រៀងលែងតែគ្រហស្ថគេប្រារព្ធទុកជាមុន ។*

១០) **រហោនិសជ្ជ...** *កិក្ខុអង្គុយក្នុងទីកំបាំងនឹងនាងកិក្ខុនីតែមួយនឹងមួយ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

ភោជនវគ្គទី ៤

១) **អាសនបិណ្ឌាសិក្ខាបទ** *កិក្ខុមិនឈឺទៅធាន់អាហារក្នុងរោងទាន ដែលគេមិនថ្វាយចំពោះបុគ្គល ធាន់បានតែម្តង បើធាន់ឲ្យលើសទៅ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

២) ឥណភោជន... *បើទាយកគេមកនិមន្តចេញឈ្មោះ ភោជន ទាំង៥ គឺ* **ឱទនោ** *បាយ,* **ឥុម្មាសោ** *នំស្រស់,* **សត្តុ** *នំក្រៀម,* **មច្ឆោ** *ត្រី,* **មំសំ** *សាច់ឯណានីមួយ បើទទួលរបស់នោះមកធាន់ព្រមគ្នា ពី ៤ អង្គឡើងទៅត្រូវបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ ៧ប្រការ គឺ* **ភិលានសមយ** *រវលាឈឺ ១,* **ចីវរទានសមយ** *រវលាថ្វាយចីវរ ១,* **ចីវរការសមយ** *រវលាធ្វើចីវរ ១,* **អទ្ធានគមនសមយ** *រវលាដើរផ្លូវឆ្ងាយ ១,* **នាវាភិរូហនសមយ** *រវលាជិះទូក ១,* **មហាសមយ** *រវលាភិក្ខុនៅច្រើនគ្នា ១,* **សមណភត្តសមយ** *រវលាភត្តនោះជារបស់សមណ: ១ ។*

៣) បរម្បរភោជន... *ភិក្ខុទទួលនិមន្តន៍ទាយកដោយភោជន ទាំង ៥ ឯណានីមួយមុនហើយ ទៅធាន់ភោជនទាយកអ្នកនិមន្តក្រោយ ត្រូវបាចិត្តិយ រៀរតែមានសម័យ ៣ ប្រការ គឺ* **ភិលានសមយ ១,** **ចីវរទានសមយ ១,** **ចីវរការសមយ ១ ។**

៤) ការណមាតា... *ភិក្ខុចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងភូមិ ទាយកគេយកនំមកប្រគេនជាច្រើន ទទួលបានត្រឹមតែ ៣បាត្រ បើទទួលឲ្យលើសជាងនោះ ត្រូវបាចិត្តិយ របស់ដែលទទួលមកច្រើននោះ គប្បីចែកឲ្យភិក្ខុដទៃ ។*

៥) បឋមបវារណា... *កិក្ខុកំពុងធាន់ មានទាយកនាំ ភោជនទាំង ៥ ឯណានីមួយ ចូលមកប្រគេន កិក្ខុហាមហើយក្រោកចាកទីនោះ ហើយធាន់ខាទនីយភោជនីយាហារ ដែលមិនជាសំណល់កិក្ខុឈឺ ឬមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៦) ឧតិយបវារណា... *កិក្ខុដឹងថា កិក្ខុដទៃហាមភោជនហើយ គិតនឹងលើកទោសក្ងែងយកខាទនីយភោជនីយាហារ ដែលជាសំណល់ កិក្ខុឈឺ ទៅឲ្យកិក្ខុនោះធាន់ កាលកិក្ខុនោះធាន់ហើយ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៧) វិកាលភោជន... *កិក្ខុធាន់អាហារក្នុងវេលាវិកាល គឺតាំងពីព្រះអាទិត្យជ្រេទៅហើយ ដរាបដល់អរុណរះថ្មី ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៨) សន្និធិការកសិក្ខាបឧ *កិក្ខុធាន់អាហារដែលទទួលប្រគេនទុកឲ្យកន្ងងរាត្រី ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៩) បណីតភោជន... *កិក្ខុសូមភោជនដ៏ប្រណីតបញ្ចង់ គឺបាយ លាយដោយរបស់ ៩យ៉ាងគឺ សប្បិ, នវនីត, ប្រេង, ទឹកឃ្មុំ, ស្ករអំពៅ, ត្រី, សាច់, ទឹកដោះស្រស់ , ទឹកដោះជូរ, អំពីគ្រហស្ថមិនជាញាតិមិនបានបវារណាមកធាន់ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

១០) ឧន្ទចោន... *កិក្ខុធាន់អាហារ ដែលគេមិនទាន់ប្រគេន លេបឲ្យកន្ងងបំពង់កចូលទៅ ត្រូវបាចិត្តិយ រៀរតែទឹកនិងឈើស្ងន់ ។*

អចេលកវគ្គទី ៥

១) **អចេលកសិក្ខាបទ** *ភិក្ខុឲ្យខាទនីយភោជនីយាហារ ដល់អ្នកបួសក្រៅសាសនាដោយដៃខ្លួនឯង ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

២) **ឧយ្យោជន...** *ភិក្ខុបបួលភិក្ខុដទៃទៅបិណ្ឌបាតជាមួយគ្នា បំណងនឹងប្រព្រឹត្តអនាចារ បណ្តេញឲ្យភិក្ខុនោះត្រឡប់មកវិញ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៣) **សភោជន...** *ភិក្ខុចូលទៅអង្គុយក្នុងផ្ទះដែលមានតែស្វាមី និងភរិយានៅជាមួយគ្នាប៉ុណ្ណោះ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៤) **បឋមរហោនិសជ្ជ...** *ភិក្ខុម្នាក់ឯងអង្គុយក្នុងទីកំបាំងភ្នែក ជាមួយនឹងស្ត្រី ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៥) **ឧតិយរហោនិសជ្ជ...** *ភិក្ខុអង្គុយក្នុងទីកំបាំងត្រចៀក ជាមួយនឹងស្ត្រី តែមួយនឹងមួយ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៦) **ចារិត្ត...** *ភិក្ខុទទួលនិមន្តន៍ដោយភោជនទាំង ៥ ហើយ នឹងទៅក្នុងទីដទៃចាកទីនិមន្តនោះ ក្នុងវេលាបុរេភត្តមុនធាន់ក្តី បច្ឆាភត្ត ក្រោយធាន់ក្តី គប្បីលាភិក្ខុដែលមាននៅក្នុងអាវាសជាមុន ទើបទៅបាន បើមិនលាហើយទៅ ត្រូវបាចិត្តិយ រឿងតែមានសម័យ ២ គឺ* **ចីវរទានសមយ ១ ចីវរការសមយ ១** *។*

៧) មហាគាម... *បើទាយកគេបវារណា ដោយបច្ច័យ ៤ កំណត់ត្រឹម ៤ខែ គប្បីសូមគេបានត្រឹមកំណត់ប៉ុណ្ណោះ បើសូមឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវបាចិត្តិយ រៀងតែគេបវារណាទៀត ឬបវារណាជានិច្ច ។*

៨) ឧយ្យុត្ត... *ភិក្ខុទៅមើលកងទ័ព ដែលគេលើកទៅច្បាំងគ្នា ត្រូវបាចិត្តិយ រៀងតែមានហេតុនឹងគប្បីទៅ ។*

៩) សេនាវាស... *បើមានហេតុគួរនឹងទៅ គប្បីទៅនៅបានកំណត់ត្រឹម ៣ថ្ងៃ បើនៅឲ្យលើសកំណត់នោះទៅ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

១០) ឧយ្យោធិក... *វេលាដែលនៅក្នុងកងទ័ពតាមកំណត់នោះ បើទៅមើលគេច្បាំងគ្នាក្តី មើលគេត្រួតពលក្តី មើលគេចាត់កងទ័ពក្តី មើលកងសេនាដែលចាត់ជាកងហើយក្តី ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

សុរាបានវគ្គ ទី៦

១) សុរាចានសិក្ខាបទ *ភិក្ខុក្រេបផឹកទឹកស្រវឹង ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

២) អង្គុលិបតោទក... *ភិក្ខុចាក់ប្រទ្បែងភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៣) ហស្សធម្ម... *កិក្ខុចុះលេងទឹកជម្រៅ ពីត្រឹមក្នែកគោរឡើងទៅ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៤) អនាទរិយ... *កិក្ខុមិនអើពើក្នុងធម៌វិន័យ ដែលឧបសម្បន្ន ដាស់តឿន ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៥) ភឹសាបន... *កិក្ខុបន្ទាចកិក្ខុឲ្យខ្ទាច ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៦) ជោតិសមាទហន... *កិក្ខុមិនឈឺបង្ការត់ភ្ជើងដោយខ្ជូនឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃបង្ការត់ក្តី ដើម្បីអាំង ត្រូវបាចិត្តិយ បង្ការត់ដើម្បីហេតុដទៃ មិនត្រូវអាបត្តិ ។*

៧) នហាន... *កិក្ខុនៅក្នុងមជ្ឈិមប្រទេស ១៥ថ្ងៃ ទើបងូត ទឹកបានម្តង បើមិនទាន់ដល់ ១៥ថ្ងៃហើយងូត ត្រូវបាចិត្តិយ រៀរតែមានសម័យ ៦ ប្រការគឺ៖* **ឧណ្ហសមយ** *រវលាក្តៅ ១,* **បរិឡាហសមយ** *រវលាក្រហល់ក្រហាយ ១,* **កិលានសមយ** *រវលាឈឺ ១,* **កម្មសមយ** *រវលាធ្វើការងារ ១,* **អទ្ធានគមនសមយ** *រវលាដើរផ្ទូវឆ្ងាយ ១,* **វាតវុដ្ឋិសមយ** *រវលាភ្ជៀងព្យុះ ១ ។*

បើក្នុងបច្ចន្តប្រទេសដូចប្រទេសយើងសព្វថ្ងៃនេះ ងូតបានជានិច្ច ។

៨) ឧព្ធណ្ណការណា... *កិក្ខុបានចីវរថ្មីមក គប្បីពិន្ទុដោយពណ៌ ៣យ៉ាងគឺពណ៌ខៀវក្តី ពណ៌ភក់ក្តី ពណ៌ខ្មៅក្តី ដោយពណ៌*

ឯណានីមួយមុនហើយ ទើបប្រើប្រាស់បាន បើមិនធ្វើពិន្ទុ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវបាចិត្តិយ ។

*៩) **វិកប្បន**... ភិក្ខុវិកប្បចីវរ ដល់សហធម្មិកទាំង ៥គឺ ភិក្ខុ, ភិក្ខុនី, សិក្ខមានា, សាមណេរ, សាមណេរី, ឯណានីមួយហើយ មិនបានឲ្យអ្នកនោះដកវិកប្បជាមុន ប្រើប្រាស់ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

*១០) **អបនិធាន**... ភិក្ខុលាក់ឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ នូវបរិក្ខារ គឺបាត្រ, ចីវរ, សំពត់និសីទន:, បំពង់ម្ជុល, វត្ថពន្ធចង្កេះ ឯណានីមួយរបស់ភិក្ខុដទៃ សូម្បីប្រាថ្នានឹងសើចលេង ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

សប្បាណកវគ្គទី ៧

*១) **សញ្ចិចូចាណសិក្ខាបទ** ភិក្ខុក្ងែងសម្ងាប់សត្វតិរច្ឆាន ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

*២) **សប្បាណក**... ភិក្ខុដឹងថាទឹកមានតួសត្វ ប្រើប្រាស់ទឹកនោះ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

*៣) **ឧក្កោដន**... ភិក្ខុដឹងថាអធិករណ៍នេះ សង្ឃធ្វើហើយ ដោយធម៌ ត្រឡប់រើធ្វើជាថ្មីទៀត ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៤) ឧជ្ជុលុបជិច្ឆាឧន... *កិក្ខុដឹងហើយកៃ្ងងជួយបិទបាំងអាបត្តិ អាក្រក់កិក្ខុដទៃ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៥) ឱនវីសតិវស្ស... *កិក្ខុដឹងហើយធ្វើជាឧបជ្ឌាយ៍ ឲ្យឧបសម្ប័ទ ដល់កុលបុត្រមានអាយុខ្ទះពី ២០ឆ្នាំ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៦) ថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទ *កិក្ខុដឹងហើយបបួលឈ្មួញ ដែលបិទ បាំងគយ ដើរផ្ទូវជាមួយគ្នា សូម្បីអស់លង្វែកភូមិមួយ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៧) សំវិធាន... *កិក្ខុបបួលមាតុគ្រាមដើរផ្ទូវជាមួយគ្នា សូម្បីអស់ លង្វែកភូមិមួយ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៨) អវិដ្ឋ... *កិក្ខុពោលពាក្យបង្ការ៉ាច់ បង្ខិន ព្រះធម៌ទេសនា ព្រះពុទ្ធអង្គ កិក្ខុដទៃយាត់មិនស្តាប់ សង្ឆសូត្រសមនុកាសនកម្ម ចប់ ៣ដង ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៩) ឧក្ខិត្តសម្ភោគ... *កិក្ខុសេពគប់នឹងកិក្ខុដូច្នោះគឺ រួមបរិភោគក្តី, រួមឧបោសថសង្ឆកម្មក្តី, រួមដំណេកក្តី, ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

១០) កណ្ឌក... *កិក្ខុប្រលោមលួងលោមសាមណេរដែល កិក្ខុដទៃ ឲ្យវិនាសហើយ ព្រោះទោសដែលពោលបង្ការ៉ាច់ព្រះធម៌ ទេសនាព្រះពុទ្ធអង្គ ឲ្យជាឧបដ្ឌាកក្តី ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

សហធម្មិកវគ្គទី ៨

១) **សហធម្មិកសិក្ខាបទ** *កិក្ខុប្រព្រឹត្តអនាចារ កិក្ខុដទៃដាស់តឿន និយាយដៀសរាងថា យើងមិនទាន់បានសួរលោកអ្នកចេះដឹងមុនដរាបណា នឹងមិនសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទនេះ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

ធម្មតាកិក្ខុអ្នកសិក្សា នៅមិនទាន់ដឹងរឿងណា គប្បីឲ្យដឹងរឿងនោះ គួរសិក្សា សាកសួរលោកអ្នកចេះ ទើបជាការល្អ ។

២) **វិលេខនសិក្ខាបទ** *កាលកិក្ខុដទៃកំពុងស្វាធ្យាយបាដិមោក្ខ កិក្ខុក្ងែងនិយាយឲ្យកិក្ខុនោះថយឧស្សាហ៍ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៣) **មោហាន...** *កិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយក្ងែងនិយាយថា ទើបតែនឹងដឹងអម្បាញ់មិញនេះថា ធម៌នេះមានមកក្នុងបាដិមោក្ខ, បើកិក្ខុដទៃដឹងថា កិក្ខុនោះធ្លាប់ដឹងមកមុនហើយ តែក្ងែងនិយាយ កុំឲ្យគេថា គប្បីសូត្រប្រកាស "**មោហាពោបនកម្ម**" ដល់កិក្ខុនោះ កាលសង្ឆ សូត្រកម្មហើយ ក្ងែងនៅធ្វើមិនដឹងទៀត ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៤) **បហារទាន...** *កិក្ខុក្រោធខឹងឲ្យប្រហារកិក្ខុដទៃ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៥) **តលសត្តិក...** *កិក្ខុក្រោធខឹង លើកកម្ជង់ដៃ នឹងប្រហារកិក្ខុដទៃ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៦) អមូលក... *ភិក្ខុចោទភិក្ខុដទៃ ដោយអាបត្តិសង្ឆាទិសេស មិនមានមូល ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៧) សញ្ចិច្ច... *ភិក្ខុក្លែងធ្វើសេចក្តីអផ្សុក ឲ្យកើតដល់ភិក្ខុដទៃ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៨) ឧបស្សុតិ... *កាលភិក្ខុវិវាទគ្នាហើយ ភិក្ខុលបអែបស្តាប់សេចក្តី ដើម្បីនឹងបានដឹងថា គេនិយាយអ្វីដល់ខ្លួន ឬពួកខ្លួន ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

៩) កម្មបដិពាហាន... *ភិក្ខុឲ្យឆន្ទ: គឺសេចក្តីព្រមព្រៀងឲ្យធ្វើសង្ឆកម្មជាធម៌ហើយ គ្រាក្រោយត្រឡប់តិះដៀលលោកដែលធ្វើសង្ឆកម្មនោះ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

១០) ឆន្ទំ អឧត្វា គមន... *កាលសង្ឆកំពុងតែប្រជុំគ្នាវិនិច្ឆ័យសេចក្តី ភិក្ខុណានៅក្នុងទីប្រជុំនោះ នឹងចៀសទៅក្នុងខណ: ដែលវិនិច្ឆ័យមិនទាន់សម្រេច មិនឲ្យឆន្ទ:មុន ហើយក្រោកចៀសចេញទៅ ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

១១) ឧញ្ជ... *ភិក្ខុព្រមព្រៀងនឹងសង្ឆ ឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុដទៃហើយ គ្រាក្រោយត្រឡប់តិះដៀលភិក្ខុដទៃថា ឲ្យព្រោះតែយល់មុខគ្នា ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

១២) **បរិណាមន...** *ភិក្ខុដឹងហើយបង្ហោនលាភដែលទាយកគេនឹង ថ្វាយដល់សង្ឆ មកដើម្បីបុគ្គល ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

រតនវគ្គទី ៩

១) **អន្តេបុរសិក្ខាបទ** *ភិក្ខុមិនបានអនុញ្ញាតជាមុនសិន ចូលទៅអង្គុយក្នុងលែ្ងងក្រឡាបន្ទំម្ចាស់ផែនដី ដែលគង់នៅជាមួយនឹងព្រះមហេសី ត្រូវបាចិត្តិយ ។*

២) **រតន...** *ភិក្ខុរើសខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យរើស នូវរបស់គ្រហស្ថដែលធ្លាក់នៅខាងក្រៅអាវាស ត្រូវបាចិត្តិយ រៀងតែធ្លាក់ក្នុងអាវាស ឬទីលំនៅរបស់ខ្លួន គប្បីរើសទុកឲ្យម្ចាស់គេ បើមិនរើស ត្រូវទុក្កដ ។*

៣) **វិកាលតាមប្ឆវេសន...** *ភិក្ខុមិនបានលាភិក្ខុដែលមាននៅក្នុងអាវាស ហើយចូលទៅកាន់ភូមិ ក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវបាចិត្តិយ រៀងតែមានកិច្ចប្រញាប់ ។*

៤) **សូចិឃរសិក្ខាបទ** *ភិក្ខុធ្វើបំពង់ម្ជុល ដោយធ្នឹងក្តី ដោយក្ងុកក្តី, ដោយស្នែងក្តី, ត្រូវកេទនកបាចិត្តិយ គប្បីទម្លាយមុនហើយ ទើបសម្តែងអាបត្តិធ្លាក់ ។*

៥) **មញ្ច...** *ភិក្ខុធ្វើគ្រែ ឬតាំង គប្បីធ្វើឲ្យមានជើងខ្ពស់ ប្រមាណ ៨ធ្នាប់ព្រះសុគត រៀងតែមេគ្រែ បើធ្វើឲ្យលើសកំណត់នេះ ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ, គប្បីកាត់ឲ្យបានប្រមាណមុនហើយ ទើបសម្តែង*

អាបត្តិធ្លាក់ ។

៦) តូលោនទ្ធ... *ភិក្ខុធ្វើគ្រែឬតាំង ញាត់ដោយគរ សំឡី ត្រូវបាចិត្តិយ, គប្បីរើចេញមុនហើយ ទើបសម្តែងអាបត្តិធ្លាក់ ។*

៧) និសីទន... *ភិក្ខុធ្វើនិសីទន: គឺសំពត់រងអង្គុយ គប្បីធ្វើឲ្យ បានប្រមាណៗនោះ ដោយប្រវែង ២ចំអាមព្រះសុគត, ទទឹង ១ចំអាមកន្ទុះ ជាយ ១ចំអាម, បើធ្វើឲ្យលើសប្រមាណនោះ ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ ។*

៨) កណ្ឌុបដិច្ឆាទិ... *ភិក្ខុធ្វើសំពត់បិទបូស គប្បីធ្វើឲ្យបាន ប្រមាណៗ នោះ ដោយប្រវែង ៤ចំអាមព្រះសុគត, ទទឹង ២ចំអាម, បើធ្វើឲ្យលើសប្រមាណនោះ ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ ។*

៩) វស្សិកសាដក... *ភិក្ខុធ្វើសំពត់ងូតទឹកភ្លៀង គប្បីធ្វើឲ្យបាន ប្រមាណៗនោះ ដោយប្រវែង ៦ចំអាមព្រះសុគត, ទទឹង ២ចំអាមកន្ទុះ បើធ្វើឲ្យលើសប្រមាណនោះ ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ ។*

១០) ឆន... *ភិក្ខុធ្វើចីវរប្រមាណប៉ុនចីវរព្រះសុគតក្តី លើសជាង នោះក្តី ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ ។ ប្រមាណចីវរព្រះសុគតនោះ ដោយប្រវែង ៩ចំអាម ទទឹង ៦ចំអាមព្រះសុគត ។*

ចប់សុទ្ធិកបាចិត្តិយ

បាដិទេសនីយ ៤

១) **សហត្ថបដិគ្គហណសិក្ខាបទ** *ភិក្ខុទទួលខាទនីយ-*
ភោជនីយាហារ អំពីដៃនាងភិក្ខុនីមិនជាញាតិ ដោយដៃខ្លួនឯងមក
បរិភោគ ត្រូវបាដិទេសនីយ: ។

២) **អបសាទន**... *ភិក្ខុកំពុងធាន់ក្នុងត្រកូលដែលគេនិមន្ត ហើយ*
មានភិក្ខុនី មកបង្គាប់ទាយកឲ្យយកវត្ថុនោះវត្ថុនេះ មកប្រគេន
ភិក្ខុនោះគប្បីបណ្តេញនាងភិក្ខុនីនោះឲ្យថយចេញទៅ បើមិនដេញ
ត្រូវបាដិទេសនីយ: ។

៣) **សេខសម្មត**... *ភិក្ខុមិនឈឺ ទាយកគេមិនបាននិមន្តទទួល*
ខាទនីយភោជនីយាហារ ក្នុងត្រកូលដែលសង្ឃសន្មត ជាសេខបុគ្គល
មកធាន់ ត្រូវបាដិទេសនីយ: ។

៤) **អារញ្ញិក**... *ភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសន:ព្រៃស្ងាត់ ដែលប្រកប*
ដោយអន្តរាយ មិនឈឺទទួលខាទនីយភោជនីយាហារ ដែលទាយក
មិនបានផ្ទៀងជាមុន ដោយដៃខ្លួនមកធាន់ ត្រូវបាដិទេសនីយ: ។

ចប់ បាដិទេសនីយ:

សេខិយវត្ត

វត្តដែលភិក្ខុគប្បីសិក្សាហៅថា «សេខិយវត្ត» ។ នោះ ចាត់ជា ៤ ពួក, ពួកទី ១ ហៅថា **សារូប**, *ពួកទី២ ហៅថា* **ភោជនបដិសំយុត្ត**, *ពួកទី ៣ ហៅថា* **ធម្មទេសនាបដិសំយុត្ត** *ពួកទី ៤ ហៅថា* **បកិណ្ណកៈ** ។

សារូបទី ១ មាន ២៦

១, ២ ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងស្ងៀក ដណ្តប់ឲ្យបរិមណ្ឌល ។

៣, ៤ ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងបិទកាយឲ្យប្រពៃ ដើរ អង្គុយ ក្នុងលង្វែកផ្ទះ ។

៥, ៦ ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងសង្រួមឲ្យប្រពៃ ដើរ អង្គុយ ក្នុងលង្វែកផ្ទះ ។

៧, ៨ ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងដាក់ភ្នែកចុះ ដើរ អង្គុយ ក្នុងលង្វែកផ្ទះ ។

៩, ១០ ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនសើយចីវរ ដើរ អង្គុយ ក្នុងលង្វែកផ្ទះ ។

១១
១២ } ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនសើចខ្លាំង ដើរ អង្គុយ ក្នុងលង្វែកផ្ទះ ។

១៣
១៤ } ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិននិយាយ សំឡេងខ្លាំង ដើរ អង្គុយក្នុងលង្វែកផ្ទះ ។

១៥
១៦ } ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនឃ្លាងកាយ ដើរ អង្គុយ ក្នុងលង្វែកផ្ទះ ។

១៧
១៨ } ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនបង់ពោយ ដើរ អង្គុយ ក្នុងលង្វែកផ្ទះ ។

១៩
២០ } ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនដោកក្បាល ដើរ អង្គុយ ក្នុងលង្វែកផ្ទះ ។

២១
២២ } ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនច្រត់ចង្កេះ ដើរ អង្គុយ ក្នុងលង្វែកផ្ទះ ។

២៣
២៤ } ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនទទួរក្បាល ដើរ អង្គុយ ក្នុងលង្វែកផ្ទះ ។

២៥) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនដើរចំអើតជើង ក្នុងលង្វែកផ្ទះ ។

២៦) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនអង្គុយ ត្រចោមក្បាលជង្គង់ក្នុងលង្វែកផ្ទះ ។

ភោជនបដិសំយុត្តទី ២ មាន ៣០

១) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងគប្បីទទួលបិណ្ឌបាតដោយគោរព ។

២) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា កាលទទួលបិណ្ឌបាត យើងសម្គាល់តែក្នុងបាត្រ ។

៣) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងទទួលសម្ង ឲ្យល្មមនឹងបាយ ។

៤) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យស្មើមាត់បាត្រ ។

៥) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងធាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព ។

៦) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា កាលធាន់បិណ្ឌបាត យើងនឹងសម្គាល់តែក្នុងបាត្រ ។

៧) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនចូកបាយឲ្យខ្ជងធាន់ ។

៨) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងធាន់សម្ងឲ្យល្មមនឹងបាយ ។

៩) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនធាន់សង្កត់ចុះត្រង់កណ្ដាល ។

១០) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនយកបាយបិទសម្ង និងអន្ទក់ព្រោះចង់បានច្រើន ។

១១) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងមិនឈឺនឹងមិនសូមសម្ង និងបាយដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនមកធាន់ ។

១២) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនមើលបាត្រភិក្ខុដទៃ ព្រោះគិតនឹងលើកទោស ។

១៣) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនធ្វើចំណុកបាយឲ្យធំពេក ។

១៤) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងធ្វើចំណុកបាយឲ្យបរិមណ្ឌល ។

១៥) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា កាលចំណុកបាយមិនទាន់ដល់មាត់ យើងនឹងមិនហាមាត់ទុកមុន ។

១៦) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា កាលកំពុងតែធាន់ យើងនឹងមិនយកម្រាមដៃទាំងអស់ដាក់ក្នុងមាត់ ។

១៧) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា កាលចំណុកបាយនៅក្នុងមាត់ យើងនឹងមិននិយាយ ។

១៨) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនបោះចំណុកបាយធាន់ ។

១៩) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនធាន់ខាំកាត់ចំណុកបាយ ។

២០) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនធាន់ធ្វើថ្នក់ថ្ពាល់ឲ្យទូញ ។

២១) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនធាន់រលាស់ដៃ ។

២២) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនធាន់ ធ្វើគ្រាប់បាយឲ្យធ្លាក់រោយរាយ ។

២៣) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនធាន់លៀនអណ្តាត ។

២៤) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនធាន់ធ្វើសំឡេងពុផ្ទប់ ៗ ។

២៥) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនធាន់ធ្វើសំឡេងឮគ្រូកៗ ។

២៦) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនធាន់លិទ្ធដៃ ។

២៧) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនធាន់កោសបាត្រ ។

២៨) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនធាន់លិទ្ធបបូរមាត់ ។

២៩) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនយកដៃប្រឡាក់អាមិស ចាប់ភាជនៈទឹក ។

៣០) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនចាក់ទឹកលាងបាត្រ ទាំងគ្រាប់ចាយក្នុងលង្វែកផ្ទះ ។

ធម្មទេសនាបដិសំយុត្តទី ៣ មាន ១៦

១) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សមិនឈឺ មានច័ត្រក្នុងដៃ ។

២) ---- ---- មានដំបងក្នុងដៃ ។

៣) ---- ---- មានសស្ត្រាក្នុងដៃ ។

៤) ---- ---- មានអាវុធក្នុងដៃ ។

៥) ---- ---- ពាក់ស្បែកជើងឈើ ។

៦) ---- ---- ពាក់ស្បែកជើងស្បែក ។

៧) ---- ---- នៅលើយាន ។

៨) ---- ---- ដេក ។

៩) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងនឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សមិនឈឺ អង្គុយត្រចោមក្បាលជង្គង់ ។

១០) ---- ---- ជូតក្បាល ។

១១) ---- ---- ទទួរក្បាល ។

១២) -------- យើងអង្គុយលើផែនដី នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សមិនឈឺអង្គុយលើអាសនៈ ។

១៣) -------- យើងអង្គុយលើអាសនៈទាប នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សមិនឈឺ អង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ។

១៤) -------- យើងឈរនឹងមិនសម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សមិនឈឺអង្គុយ ។

១៥) -------- យើងដើរខាងក្រោយ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សមិនឈឺដើរខាងមុខ ។

១៦) -------- យើងដើរក្រៅផ្លូវ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សមិនឈឺដើរក្នុងផ្លូវ ។

បកិណ្ណកៈទី ៤ មាន ៣

១) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងមិនឈឺមិនឈរបន្ទោឧច្ចារបស្សាវៈ ។

២) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងមិនឈឺមិនបន្ទោឧច្ចារបស្សាវៈ, ស្តោះទឹកមាត់ដាក់លើស្មៅស្រស់ ។

៣) ភិក្ខុគប្បីសិក្សាថា យើងមិនឈឺ នឹងមិនបន្ទោឧច្ចារបស្សាវៈ ស្ពោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ។

ចប់ សេខិយវត្ត

អធិករណសមថៈ ៧

ធម៌ជាគ្រឿងរម្ងាប់អធិករណ៍ទាំង ៤ ឈ្មោះថាអធិករណសមថៈ មាន ៧ប្រការគឺ៖

*១) **សម្មុខាវិនយៈ** សេចក្តីរម្ងាប់អធិករណ៍ទាំង ៤នោះក្នុងទីចំពោះមុខសង្ឆ ចំពោះមុខបុគ្គល ចំពោះមុខវត្ថុ ចំពោះមុខធម៌ ។*

*២) **សតិវិនយៈ** សេចក្តីដែលសង្ឆសូត្រប្រកាស ឲ្យសម្មតព្រះអរហន្ត ថាជាអ្នកមានសតិបរិបូណ៌ ដើម្បីមិនឲ្យគេចោទលោកដោយអាបត្តិ ។*

*៣) **អមុឬ្ហវិនយៈ** សេចក្តីដែលសង្ឆសូត្រប្រកាសឲ្យសម្មត ភិក្ខុដែលបាត់ធ្លួតហើយ ដើម្បីមិនឲ្យគេចោទដោយអាបត្តិ ដែលលោកធ្វើក្នុងវេលាធ្លួត ។*

*៤) **បដិញ្ញាតការណៈ** សេចក្តីដែលកាត់អាបត្តិ តាមបដិញ្ញា ។*

*៥) **យេភុយ្យសិកា** សេចក្តីដែលវិនិច្ឆ័យ យកតាមពាក្យមនុស្សច្រើនជាប្រមាណ ។*

๖) តស្សចាបិយសិកា *សេចក្តីដែលធ្វើទោស ដល់អ្នកប្រព្រឹត្ត ខុសនោះ ។*

๗) តិណវត្ថារកៈ *សេចក្តីដែលឲ្យសំរួបសំរួមនូវគ្នានឹងគ្នា មិនបាច់ ជម្រះរករឿងដើម ។*

ចប់អធិករណសមថៈ ៧

សិក្ខាបទក្រៅពីនោះ ដែលលើកឡើងជាឈ្មោះអាបត្តិថុល្ចច្ច័យខ្ចះ ទុក្កដខ្ចះ ទុព្ភាសិតខ្ចះ ជាសិក្ខាបទមិនមានមកក្នុងព្រះបាដិមោក្ខ ។

ចប់សិក្ខាបទ ២២៧

ក្នុងសិក្ខាបទទាំង ២២៧ នោះគឺ

*សំឃាទិសេសសិក្ខាបទ ទី ៥, ៦, ៧ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយសិក្ខាបទ ទាំងអស់ រៀរតែសិក្ខាបទទី ៥, ១០ នៃបត្តវគ្គ, សុទ្ធិកបាចិត្តិយ មុសាវាទវគ្គសិក្ខាបទទី ៤,៥,៦,៧,៨, ភូតគាមវគ្គ សិក្ខាបទទី ៤,៥,៨,៩ ឱវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ១,២,៣,៥,៦,៧,៨, ភោជនវគ្គ សិក្ខាបទទី ១,២,៣, ៤,៥,៧,៨,៩,១០, អចេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១,៦,៧,៨,៩,១០, សុរាបានវគ្គសិក្ខាបទ ទី ១,៦,៧,៨,៩, សប្បាណកវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៧ រតនវគ្គទាំង ១០សិក្ខាបទ, បាដិទេសនីយទាំង ៤ សិក្ខាបទ, នេះ ជា "**អចិត្តកៈ**" ។ ពួកសិក្ខាបទក្រៅពីនេះជា "**សចិត្តកៈ**" ។*

*មួយវិញទៀតគប្បីដឹងថា សិក្ខាបទឯណាជា "**សចិត្តកៈ**" សិក្ខាបទនោះជា "**សញ្ញាវិមោក្ខ**" ។ សិក្ខាបទឯណាជា "**អចិត្តកៈ**" សិក្ខាបទនោះជា "**នោសញ្ញាវិមោក្ខ**" ។*

បារាជិកនោះ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តកន្ទងហើយនឹងនៅរួមសំវាស ដោយភិក្ខុផងគ្នាមិនបានគឺ ត្រូវវិនាសចាកភេទ ។

សំឃាទិសេស ភិក្ខុប្រព្រឹត្តកន្ទងហើយ គប្បីប្រាប់ដល់ភិក្ខុដទៃ បើបិទទុកប៉ុន្មានថ្ងៃ ត្រូវនៅបរិវាសកម្មប៉ុណ្ណោះ, កាលនៅបរិវាសហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តមានត្តទៀត ៦រាត្រី ហើយសុំអព្ភានកម្មអំពីសង្ឆ យ៉ាងតិចត្រឹម ២០ អង្គឡើងទៅ ។

និស្សគ្គិយបាចិត្តិយនោះ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តកន្ទងហើយ ត្រូវលះវត្ថុដែលនិស្សគ្គិយនោះ ដល់ភិក្ខុដទៃជាមុន ទើបសម្តែងអាបត្តិជ្ញាក់ ។

សុទ្ធិកចាចិត្តិយចែកជា ២ ពួក

១ពួកមានវត្ថុនឹងគប្បីទម្ងាយ គប្បីកាត់ជាវិនយកម្ម, គឺកាលភិក្ខុប្រព្រឹត្តកន្ទង ត្រូវទម្ងាយកាត់ឲ្យបានប្រមាណជាមុន ទើបសម្តែងអាបត្តិជ្ញាក់ បាននឹងរតនវគ្គតាំងពីសិក្ខាបទទី ៤ដល់ទី ១០ ។

១ពួកទៀត គ្រាន់តែសម្តែងអាបត្តិប៉ុណ្ណោះក៏បរិសុទ្ធ ។

សេខិយវត្តនោះ កាលភិក្ខុប្រព្រឹត្តកន្ទងគប្បីដឹងថាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

បដិបត្តិមុខសិក្ខាបទ: ចប់

ទី៤- អភិសមាចារបព្វ:[1]

ពោលដោយក្បួនទំនៀមទម្ងាប់ ដែលភិក្ខុគួរប្រព្រឹត្ត មានមកក្រៅចាក ព្រះបាដិមោក្ខ ។

*សិក្ខាបទ ក្រៅចាកព្រះបាដិមោក្ខហៅថា "**អភិសមាចារ:**" ។ នោះមាន ២យ៉ាងគឺ **អនុញ្ញាត ១ បញ្ញត្តិ ១** ។*

*ឯ **អនុញ្ញាត**នោះគឺ ដូចទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់វស្សិកសាដក និងអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដេកក្នុងវេលាថ្ងៃបិទបាំងទ្វារបង្អួចជាដើម ។*

*ឯ**បញ្ញត្តិ**នោះគឺ ហាមហើយកាត់អាបត្តិផង ដូចនឹងពោលតទៅនេះ ៖*

ទុក្កដ

កុំស្ងៀកដណ្តប់ដូចគ្រហស្ត, កុំទ្រង់សំពត់មានពណ៌ផ្សេងៗ មានពណ៌ខៀវជាដើម, កុំទ្រង់សំពត់មានជាយវែងមិនបានកាត់ នូវសំពត់មានជាយជាផ្ការឈើ, កុំអង្ក្ឌុយត្របោមក្បាលជង្គង់ទាំងសំពត់សង្ឃាដី, កុំនៅប្រាសចាកសំពត់និសីទន:យូរដល់ ៤ខែ, កុំមានតែស្បង់ និងចីពរចូលស្រុក, មិនឈឺកុំទៅដោយយាន, កុំពាក់ស្បែកជើងចូលស្រុក កុំពាក់ស្បែកជើង ២, ៣ ជាន់ ស្បែកជើងស្រោបកែង-ស្រោបខ្នងជើង

---

1) អភិសមាចារបព្វ:នេះ តាមបុព្វសិក្ខាវណ្ណនា រួមចូលក្នុងបព្វ:ទី ៣, បុព្វសិក្ខាសង្ខេបដូចនេះ ។

ស្បែកជើងស្មៅ-ឈើ និងស្បែកជើងពណ៌ផ្សេងៗ ។ កុំលាបផាត់បន្ទំមុខ
បន្ទំខ្ជូន ដោយគ្រឿងលាប គ្រឿងបន្ទំផ្សេងៗ, កុំទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់
មានការនិងចិញ្ជៀនជាដើម, កុំឲ្យគេដកសក់ស្ពូវ កាត់សក់ កាត់
ពុកមាត់, មិនឈឺកុំឆ្ងុះមុខ ដោយកញ្ចក់និងភាជន:ដាក់ទឹក, កុំសម្ងឹង
មើលនិមិត្តស្ត្រី, កុំងូតទឹកដុសកាយនឹងដើមឈើ នឹងសសរ នឹងជញ្ជាំង
កុំយកខ្នងនឹងខ្នងដុសគ្នា, មិនឈឺកុំបាំងឆ័ត្រក្រៅឧបចារវត្ត, កុំឲ្យគេគូរ
រូបភាពខ្ជូន ។ កុំដាក់បាត្រលើទីដែលប្រទុសរ៉ាយបាត្រ គឺលើគ្រែ-តាំង
លើទីជង្ហុក ទីមុខម្ខាង លើភ្នែន លើក្រប ។ កុំញ្ជូរបាត្រ
កុំយករបស់សំណល់ដាក់ក្នុងបាត្រ, កុំហាលបាត្រឲ្យយូរពេក, កុំហាល
បាត្រទុកបាត្រទាំងទទឹក ។ កុំអង្គុយលើអាសន:រ៉ែងនឹងស្ត្រី នឹងខ្ទើយ
នឹងឧភតោព្យញ្ជនក: ។ ភិក្ខុមានវស្សាចាស់ខ្ចីជាងគ្នាពី ៣ វស្សាទៅ
កុំអង្គុយលើគ្រែ-តាំងជាមួយគ្នា, កុំដេកអង្គុយលើគ្រែតាំងមានជើងខ្ពស់
ហួសប្រមាណ នូវពូកច្រកគរសំឡី នូវកម្រាលធ្វើដោយរោមសត្វវិចិត្ត
រចនាផ្សេងៗ, កុំកើយខ្នើយធំប្រមាណកន្ទះកាយ, អាសន:គេក្រាលទុក
មិនបានពិចារណាមុនកុំអង្គុយ, កុំដេកលើដំណេកដែលគេរោយផ្ការ,
កុំឃាត់អាសន:ភិក្ខុចាស់, កុំក្រាបសំពះអវន្ទីយបុគ្គល ១០ ចំពូក
គឺភិក្ខុខ្ចីជាង ១ អនុបសម្បន្ន ១ នានាសំវាសដែលជាអធម្មវាទី ១ ភិក្ខុ
ដែលនៅបរិវាស ឬប្រព្រឹត្តមានត្ត និងអញ្ជានកម្មគឺសង្ឆលើកទោស ១

ភិក្ខុដែលអាក្រាតកាយគ្មានសំពត់ស្មៀកដណ្តប់ ១ ភិក្ខុកំពុងចូលស្រុកភូមិ ១ ភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីងងឹតមើលគ្នាមិនឃើញ ១ ភិក្ខុដែលដេកលក់ ឬកំពុងធ្វើការ ១ វេលាធាន់អាហារ ១ វេលាបន្ទោបង់ឧច្ចារ-បស្សាវៈ ។ កុំយកសេនាសនៈរបស់សង្ឆទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីដទៃ, ភិក្ខុជាលំដាប់កំពុងធាន់កុំអាលក្រោកចេញ, កុំបណ្តេញភិក្ខុឈឺចាកអាសនៈ, គប្បីឧបដ្ឋាកភិក្ខុឈឺ, ភិក្ខុមានជំងឺបន្ទិចបន្ទួចកុំខាំងខា សេនា-សនៈ, កុំខាំងខាសេនាសនៈអស់កាលទាំងពួង ម្នាក់ឯងកុំខាំងខាសេនាសនៈ ២-៣ដំបន់ ។ កុំទទួល កុំធាន់សាច់ឆៅ, កុំធាន់ឧទ្ទិសមំសៈ គឺត្រីសាច់ដែលគេសម្លាប់ចំពោះសហធម្មិកៈ ។ ព្រះថេរៈមិនបានអនុញ្ញាតមុន កុំសម្តែងធម៌ក្នុងទីប្រជុំសង្ឆ, កុំស្រែកសូត្រសម្តែងធម៌ដោយសំឡេងរលាក់រែង, មិនមានសំពត់ត្រងទឹក កុំដើរផ្ទូវធ្លាយ, ភិក្ខុខ្វីសំពត់ត្រងទឹកកុំកំណាញ់, កុំឲ្យអនាមដ្ឋបិណ្ឌបាត គឺរបស់ដែលមិនទាន់ធាន់ដល់គ្រហស្ថ រៀរលែងតែមាតាបិតា, កុំប្រព្រឹត្តអនាចារមានដើមថា លេងល្បែងក្ដាល់ លេងចត្រង្គ ដុតព្រៃលេង ប្រមៀលថ្មលេង ឡើងដើមឈើ សូត្រធម៌ សម្តែងធម៌កំប្ចែង ក្រងផ្កាឈើ រៀន ឬប្រាប់តិរច្ឆានវិជ្ជាមានស្នេហ៍ ឬ ធ្ងប់ជាដើម ។ កុំប្រព្រឹត្តបាបសមាចារមានដើមថាឲ្យថ្នាំ នាំសំបុត្រ ឲ្យផ្កាឈើ ផ្ទែឈើជាដើម, និងដាំឯង ឬប្រើគេឲ្យដាំ ស្រោចឯង ឬ ប្រើគេឲ្យស្រោច បេះផ្កាឯង ឬប្រើគេ

ឲ្យបេះ ដើម្បីប្រចុបគ្រហស្ថ ។ កុំប្រើអកប្បិយបរិក្ខារផ្សេងៗ គឺតាំងយូ បាត្រ ដើងបាត្រ គ្រឿងចីវរ ក្ដុំ ក្រវិលក្ដុំ ធម្មក្រក វត្ថុពន្ធចង្កេះ ក្រវិលក្បាលវត្ថុពន្ធ ស្រោមសោ មេសោ កាំបិតដែលវិចិត្ររចនាផ្សេងៗ, កុំទ្រង់ផ្ទិតងយ ធ្វើដោយរោមទ្រាយ រោមចាមរី កុំប្រើឈើស្ពន់ដែងជាង ៨ធ្នាប់ ខ្ទីជាង ៦ ធ្នាប់, កុំសន្ធ្ងំ គ្រឿងលោហៈ គ្រឿងសំរិត, កុំបបួលសហធម្មិកក្នុងការមិនគួរ, ធ្វាប់ជាងការកាត់សក់មកពីដើម កុំរក្សាកាំបិតការទុក, កុំចាប់វត្ថុដែលជាអនាមាស គឺស្ត្រី រូបស្ត្រី គ្រឿងប្រដាប់ស្ត្រី តិរច្ឆានញ៉ី គ្រឿងតន្ត្រីយ៍ គ្រឿងសស្ត្រាវុធ, ផ្ទៃឈើជាប់នៅដើម កែវ ១០ប្រការ ស្រូវ៧ប្រការ, កុំចាប់ពាល់ភាជនៈ ដាក់របស់ដែលមិនទាន់ប្រគេន ។ កាលធាន់ក្នុងរោងធាន់ ភិក្ខុចាស់គប្បីតាំងអនុមោទនា, កុំឃាត់អាសនាភិក្ខុកំឡោះ កុំអង្គុយលើសំពត់សង្ឆាដីក្នុងរោងធាន់, កុំខ្ពុរទឹកឲ្យត្រូវសំពត់សង្ឆាដី របស់ភិក្ខុដែលអង្គុយជិត, កុំខ្ចាំងខ្ទប់ភិក្ខុនឹងជាយចីវរ, ទៅបិណ្ឌបាត កុំចូលចេញឲ្យធាប់ពេក កុំឈរឲ្យធ្វាយពេក ជិតពេក, កុំមើលមុខទាយក ។ កាលជម្រះសេនាសនៈ កុំទះគោះជិតភិក្ខុ ជិតវិហារ កុដិ ជិតទឹកធាន់ ទឹកប្រើ, កុំទះគោះក្នុងទីលើខ្យល់ ។ នៅកុដិជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ មិនសូមអនុញ្ញាតមុន កុំស្វាធ្យាយសម្ដែងធម៌ អុជប្រទីប លត់ប្រទីប បើកបិទទ្វារបង្ហួច ។ កុំចូលវច្ចកុដិ (បង្គន់) តាមលំដាប់ថេរៈ, គប្បីចូល ទៅតាមលំដាប់អ្នក

ដែលដល់មុន, កុំចូលចេញវច្ចកុដិឲ្យរួសរាន់ពេក, កុំសើយស្បង់ចូលទៅ, កុំបន្ទោឧច្ចារៈក្រៅប្រហោង, កុំបន្ទោបស្សាវៈក្រៅទ, កុំរមាត់ព្ទអ៊ឹសៗ, កុំទំពាឈើស្ទន់ក្នុងវច្ចកុដិ, កុំស្តោះទឹកមាត់ដាក់ទ, កុំជម្រះនឹងឈើមុតឈើពុក, កុំចោលឈើជម្រះក្នុងរណ្តៅឧច្ចារៈ, កុំលាងព្ទផ្ទប់ៗ, កាលទឹកមានកុំបន្ទោឧច្ចារៈមិនលាង, កុំឲ្យសល់ទឹក ក្នុងភាជនៈជម្រះ, បើវច្ចកុដិប្រឡាក់ឲ្យលាង ឲ្យបោស កុំសើយស្បង់ចេញមក ។ ជ្រលក់ចីវរហាលទឹកស្រក់មិនទាន់ដាច់ កុំជៀសចេញទៅ, កាលចូលទៅអាវាសដទៃ គប្បីដោះស្បែកជើង ដំឡោះតាំងយូ ឃ្ចុំចីវរស្ពាយធៀង, គប្បីប្រតិបត្តិឲ្យប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ អាចារ្យ, ទៅធាន់ទីដទៃគប្បីលាឧបជ្ឈាយ៍ អាចារ្យជាមុន ទាំងអស់នេះ ជា "សចិត្តកៈ" ។

ភិក្ខុកុំទៅមើលទៅស្តាប់ច្រៀងរាំភ្ងេងប្រគំផ្សេងៗ, មិនចងវត្ថពន្ធចង្កេះកុំចូលស្រុក, មានបាត្រនៅដៃ កុំច្រានសន្ទឹកទ្វារ, កុំដេកលើគ្រែតាំង កម្រាលជាមួយគ្នា, កុំក្រេបធាន់ក្នុងភាជនៈជាមួយគ្នា, កុំធាន់ខ្ទឹម, កុំស្តោះទឹកមាត់ដាក់ផ្ទៃ ដែលធ្វើបរិកម្ម, ជើងប្រឡាក់ ជើងទទឹកពាក់ស្បែកជើង កុំជាន់ផ្ទៃដែលធ្វើបរិកម្ម នូវកម្រាលរបស់សង្ឆ, កុំផ្អែកនឹងជញ្ជាំងកំពែង ដែលធ្វើបរិកម្ម , បើដេកលើគ្រែតាំងរបស់សង្ឆត្រូវក្រាលសំពត់ជាមុន, កុំទុកសក់ទុកពុកមាត់នៅអោមគាងរោមច្រមុះក្រចកឲ្យវែង, កុំឲ្យគេខាត់ក្រចក, មិនបានមើលមុនកុំចោលសម្រាម

នូវវត្ថុជាសំណល់ជាដើម ក្រៅជញ្ជាំង ក្រៅកំពែង, កុំចោលរបស់ជាដើម នូវឧច្ចារ:ក្នុងស្រែចម្ការគេ, កុំធាន់អកឃ្យិយមំស: គឺសាច់ដំរី សាច់សេះ សាច់ឆ្កែ សាច់ពស់ សាច់រាជសីហ៍ សាច់ខ្វាធំ ខ្វាល្មុង ខ្វារខិន ខ្វាឃ្មុំ ទាំងអស់នេះ ជា "អចិត្តក:" ភិក្ខុប្រព្រឹត្តកន្ទងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ថុល្លច្ច័យ

ភិក្ខុអាក្រាតកាយក្នុងទីមិនគួរ ក្នុងវេលាមិនគួរ ជាវត្តដូចយ៉ាងតិរ្ថីយ៍, កុំស្ទៀកដណ្តាប់ស្ឃូវក្រង សំបកឈើក្រង ផ្ទែឈើក្រង និងសំពត់កម្ពល ធ្វើដោយសក់មនុស្ស ដោយរោមកន្ទុយសត្វស្វាបមៀម ស្បែកខ្វា និងសំពត់ធ្វើដោយធ្មៃ ជាវត្តដូចយ៉ាងតិរ្ថីយ៍ ។ កុំលះ កុំចែករបស់សង្ឃ ដែលជាគរុភណ្ឌ, កុំឲ្យគេធ្វើសត្ថកម្ម និងវត្តិកម្ម គឺពុះចោះនិងរិតក្បាល ឬសដូងដុះ ក្នុង២ជ្នាប់អំពីទីចង្អៀត ទាំងអស់នេះជា សចិត្តក: ។ កុំធាន់សាច់មនុស្សជា "អចិត្តក:" ភិក្ខុប្រព្រឹត្តកន្ទង ត្រូវអាបត្តិថុល្ចច្ច័យ ។

ទុព្ភាសិត

ភិក្ខុក្ងែងចំអកចំអន់អនុបសម្បន្ន ដោយអក្កោសវត្ថុទាំង ១០ មានជាតិជាដើម ត្រូវអាបត្តិ "ទុព្ភាសិត" ។

អភិសមាចារបព្វ: ចប់

ទី៥- កាលិកបញ្ចៈ

ពោលដោយកាលិក របស់ដែលប្រកបដោយកាល វត្ថុដែលនឹងគប្បីលេបចូលទៅតាមកំណត់កាល ហៅថា **កាលិក** *។ នោះ មាន ៤យ៉ាងគឺ ៖*

យាវកាលិក ១ យាមកាលិក ១ សត្តាហកាលិក ១ យាវជីវិក ១ ។

យាវកាលិក

របស់សម្រាប់ធាន់ ដែលមានអាយុត្រឹមកាល គឺពីព្រឹកដល់ថ្ងៃត្រង់, សំដៅយករបស់ដែលបរិភោគជាអាហារបាន និងភោជនទាំង ៥ គឺ **ឱទនោ** *បាយ ១* **កុម្មាសោ** *នំកុម្មាស ដែលធ្វើដោយម្សៅ ឬសណ្តែកលូ ១,* **សត្តុ** *នំក្រៀម ១,* **មច្ឆោ** *ត្រី ១,* **មំសំ** *សាច់ ១ និងខាទនីយៈមានផ្ទៃឈើមើមឈើជាដើម ដែលសម្រេចជាអាហារកិច្ចបាន ហៅថា "***យាវកាលិក***" ។ របស់ជាយាវកាលិក ភិក្ខុទទួលប្រគេនផ្ទាល់ដៃហើយ ទុកធាន់បានពីព្រឹកដល់ថ្ងៃត្រង់ រសៀលហើយធាន់ ត្រូវបាចិត្តិយ ។ បើទទួលប្រគេន ទុកឲ្យកន្ទងរាត្រី ជាសន្និធិធាន់ត្រូវបាចិត្តិយ ។ បើទុកក្នុងអកប្បិយកុដិជាអន្តោវុដ្ឋិ, ចម្ងិនក្នុងអកប្បិយកុដិ ជាអន្តោបក្ខ: ចម្ងិនខ្ជូនឯងជាសាមបក្ខ: ទាំង៣នេះ ជាវត្ថុនៃទុក្កដាបត្តិ ។*

យាមកាលិក

*របស់ដែលគួរក្រេបផឹក សំដៅយក "**អដ្ឋចាន**" ទឹកដែលធ្វើ អំពីផ្លែឈើ ៨យ៉ាងគឺ ៖*

អម្ពចានំ *ទឹកផ្លែស្វាយ ១,* **ជម្ពុចានំ** *ទឹកព្រីង ១,* **ចោចចានំ** *ទឹកចេកមានគ្រាប់ ១,* **មោចចានំ** *ទឹកចេកឥតគ្រាប់ ១,* **មធុកចានំ** *ទឹកផ្លែស្រគំ ១,* **មុទ្ទិកចានំ** *ទឹកផ្លែចន្ទ ឬទំពាំងបាយជូរ ១,* **សាលុកចានំ** *ទឹកក្រអៅឈូក ១,* **ជារុសកចានំ** *ទឹកមាក់ប្រាង ឬសិរមាន់ ១ និងទឹកផ្លែឯទៀតដែលគួរអនុលោមចូលក្នុង "**អដ្ឋចាន**" នេះបានហៅថា "**យាមកាលិក**" ។ របស់ជាយាមកាលិកនេះ ទទួលប្រគេនហើយ ទុកធាន់បានកំណត់ ១ថ្ងៃ ១យប់ ហួសពីនោះ ទៅធាន់ ត្រូវទុក្កដ, (អនុបសម្បន្នធ្វើ... ពុំមែនធ្វើខ្លួនឯងទេ ។*

សត្តាហកាលិក

ភេសជ្ជ: ថ្នាំមានអាយុកាលត្រឹម ៧ថ្ងៃ គឺ៖

សប្បិ *ខ្លាញ់រាវ ១,* **នវនីត:** *ខ្លាញ់ខាប់ ១,* **តេលំ** *ប្រេង ១,* **មធុ** *ទឹកឃ្មុំ ១,* **ផាណិត:** *ស្ករអំពៅ ១, នេះហៅថា "**សត្តាហកាលិក**" ទទួលប្រគេនហើយទុកធាន់ បានកំណត់ ៧ ថ្ងៃ ហួសពីនោះទៅ*

ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ឆាន់ត្រូវទុក្កដ ។ របស់ដែលប្រើជាថ្នាំ ក្រៅចាក
កាលិក ៣យ៉ាងនោះ ចាត់ជា "**យាវជីវិក**" ។

យាវជីវិក

*ភេសជ្ជ: ថ្នាំដែលកើតអំពីដើមឈើ ស្មៅ ដែលព្រះពុទ្ធអង្គទ្រង់
អនុញ្ញាតទុក ៥ប្រការគឺ ៖*

*ឫស ១, ទឹកអម្ចត់ ១, ស្ទឹក ១, ផ្លែ ១, ជ័រ ១ ថែមអំបិល ១ផង ត្រូវជា
៦ហៅថា "**យាវជីវិក**" ។*

*១) ដែលជាឫសឈើ ហៅថា "**មូលភេសជ្ជ:**" គឺ ៖*

ហលិទ្ទំ *រមៀត,* **សិជ្ជិវេរំ** *ខ្ចី,* **វចំ** *ប្រទាលលំពាន់,* **វចត្តំ** *ប្រស់,* **អតិវិសំ** *រាជឆ្ពឹស,* **កជុកហេហិណី** *រំដេង* **ឧសិរំ** *ស្ស្យវរណ្ណាស* **ភទ្ទមុត្តកំ** *ក្រវាញជ្រូក ។*

*២) ដែលជាទឹកអម្ចត់ ហៅថា "**កសាវភេសជ្ជ:**" គឺ ៖*

និម្ពកសាវោ *ទឹកអម្ចត់ស្ពៅ* **កុជជកសាវោ** *ទឹកអម្ចត់ក្ងែងគង់* **បដោលកសាវោ** *ទឹកអម្ចត់ពោះអំបែងឫពុលឯក* **បក្ករកសាវោ** *ទឹកអម្ចត់បណ្ណូលពេជ* **ឆត្តមាលកសាវោ** *ទឹកអម្ចត់សំបួរទេស ។*

៣) ដែលជាស្លឹក ហៅថា "**បណ្ណាភេសជ្ជ:**" គឺ ៖

និម្ពបណ្ណា ស្លឹកស្ពៅ, **ការ៉ជ**ជ**បណ្ណា** ស្លឹកក្ងែងគង់, **ប**ដោ**ល**ប**ណ្ណា** ស្លឹកពោះអំបែងឬពុលឯក, **ការ**ុ**ល**ិ**ប**ណ្ណា ស្លឹកម្រះព្រៅឬជីរ ស្លឹកគ្រៃ, **ការ**ុ**ប្ប**ាសការ**ប**ណ្ណា ស្លឹកការ៉ុប្ប**ាស** ។

២) ដែលជាផ្លែ ហៅថា "**ផ**ល**ភេ**ស**ជ្ជ:**" គឺ ៖

ពិល**ង្គ**ំ ផ្លែពិលង្គាសា, **ប**ិ**ឍ**ិ ដីប្ញ, **ម**ារ**ិ**ចំ ម្រេច ឬម្ទេស **ហ**ារ**ីត**ី ស្រម៉ **វ**ិ**ភ**ីត**ក**ំ ស្រម៉ពិភេកសារ៉ **អ**ាម**ล**ก ក**ន**្ធ**ត**ម្ព្រៃ **ค**ោ**ช**ฉ**ล**ํ ផ្លែកោដ្ឋ ។

៥) ដែលជាជ័រហៅថា " **ช**ตุ**ภ**ेส**ช**ฺ**:**" គឺ ៖

ហិ**ङ**ฺ**ค**ุ ជ័រដើមហិङ្គុ, **ห**ิ**ङ**ฺ**ช**ตุ ជ័រដែលស្ងួតជាតិហិङ្គុ **ห**ิ**ङ**ฺ**ค**ุ**ส**ิ**ท**ฺ**ธ**ิ**ก**า ជ័រដែលស្ងួតស្លឹកហិङ្គុ, **ต**ก**ฺ**ก ជ័រដែលចេញពីចុងឈើ ត្រួយឈើ, **ต**ก**ฺ**ก**ป**ตฺ**ต**ิ ជ័រដែលចេញពីស្លឹក **ต**ก**ฺ**ก**ป**ณฺ**ณ**ิ ជ័រដែលចេញពីទង ឬជាង **ส**ช**ฺ**ช**ุ**ล**ส**ํ កំញាន ។

៦) អំបិល ដែលកើតអំពីជាតិឯណានីមួយទាំងអស់ ហៅថា "**ล**ោ**ณ**ภ**ภ**ेส**ช**ฺ**:**" ។

ឫស ស្លឹក ផ្លែ ផ្កា ជ័រឈើ ដែលសម្រេចជាអាហារកិច្ចមិនបានក៏អនុលោមចូលក្នុងយ៉ាវជីវិត ។ ទទួលប្រគេនហើយ ទុកធាន់បានដរាបដល់អស់ ។

កាលិកទាំង ៤ នេះ បើចូលច្រឡំគ្នាឯណានីមួយ គប្បីដឹងថាកាលិកដែលមានអាយុខ្វី រមែងទាញកាលិកដែលមានអាយុវែងឲ្យខ្វីតាមខ្លួនផង, ដូចយាវកាលិកទៅលាយច្រឡំនឹងយាមកាលិកជាដើម រមែងទាញកាលិកនោះៗ ឲ្យក្លាយទៅជាយាវកាលិក (បាន) ។

កាលិកបព្វៈ ចប់

ទី៦- ពិន្ទ្វាធិដ្ឋានាទិបព្វៈ[១]

ពោលដោយវិធីមានពិន្ទុ អធិដ្ឋានជាដើម

វិធីពិន្ទុ

ទំនៀមរបស់ភិក្ខុ នឹងប្រើប្រាស់ស្បៀកដណ្តប់ចីវរថ្មី ត្រូវធ្វើពិន្ទុគឺគូសវង់ ត្រង់ជាយឬមុមចីវរនោះ (ជាគ្រឿងសម្គាល់) ដោយវត្ថុពណ៌ខៀវ, ក្រហម, ខ្មៅ បីយ៉ាងនេះ ឯណានីមួយមុនហើយទើបប្រើប្រាស់បាន បើមិនធ្វើដូច្នោះ ប្រើប្រាស់ ត្រូវបាចិត្តិយ ។

*កាលនឹងពិន្ទុ គប្បីកាន់យកនូវខ្មៅដៃជាដើម ហើយបញ្ចេញវាចា ឬតាំងចិត្តក្នុងខណៈ ដែលធ្វើពិន្ទុថា "**ឥមំ ពិន្ទុកប្បំ ករោមិ**" យើងធ្វើ*

---

(១) បុព្វសិក្ខាវណ្ណនាញែកជា ៣គឺ ពិន្ទ្វាធិដ្ឋានាទិបព្វៈ វិជហនាទិបព្វៈ អាបត្តិ-ទេសនានាមាទិបព្វៈ ។ បុព្វសិក្ខាសង្ខេបដូចនេះ ។

កំណត់នេះជាគ្រឿងសម្គាល់ ។ ចីវរមួយធ្វើតែម្តងស្រេច សូម្បីរលុបបាត់ទៅ ក៏មិនត្រូវធ្វើទៀត ។

វិធីពិន្ទុចប់

វិធីអធិដ្ឋាន

ទំនៀមរបស់ភិក្ខុ មានបរិក្ខារចំពូកខ្លះ ដូចបាត្រនិងចីវរ កាលបានហើយ ត្រូវធ្វើពិធីអធិដ្ឋានវិកប្ប (គឺសម្រេចចិត្តថា តាំងទុកបរិក្ខារឈ្មោះនេះ។) ជាមុន, បើពុំបានធ្វើទេ បាត្រ ចីវរនោះទៅជាអតិរេកបាត្រ អតិរេកចីវរ ភិក្ខុទុកបានយ៉ាងយូរត្រឹម ១០ថ្ងៃ ទុកឲ្យកន្ទ្រង ១០ថ្ងៃទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ បើបានធ្វើអធិដ្ឋានរួចហើយ ទុកប្រើប្រាស់រហូតទៅបាន កុំឲ្យតែនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរឲ្យកន្ទ្រងរាត្រី ។

បរិក្ខារដែលគួរអធិដ្ឋាននោះ មាន ១០ យ៉ាង ដូចមានឈ្មោះតាមដែលឲ្យអធិដ្ឋានតទៅនេះ ។

អធិដ្ឋានមាន ២យ៉ាងគឺ អធិដ្ឋានដោយកាយ ១ ដោយវាចា ១ ។ អធិដ្ឋានដោយកាយនោះគឺ យកដៃចាប់អង្អែលបរិក្ខារនោះ។ ហើយតាំងចិត្តនឹកតាមពាក្យអធិដ្ឋានខាងក្រោមនេះ, មិនចាំបញ្ចេញវាចា ។ អធិដ្ឋានដោយវាចានោះគឺ បញ្ចេញវចីភេទដោយសូត្របាលី កាយមិន

ចាប់ អង្ហែលបរិក្ខារក៏បាន ចែកជា ២យ៉ាងគឺ ក្នុងហត្ថបាស ១ ក្រៅហត្ថបាស ១ ។

ក្នុងហត្ថបាស

ត្រូវយកបរិក្ខារមកដាក់ក្នុងអន្ទាក់ដៃ គឺចាប់អង្ហែលឬដាក់ពីមុខក៏បាន រួចសូត្របាលីអធិដ្ឋានទាំងនឹកពាក្យប្រៃ ដូចតទៅនេះ ៖

បើសង្ឆាដីថា "ឥមំ សំឃាដឺ អធិដ្ឋាមិ" យើងតាំងទុកនូវសំពត់នេះជាសង្ឆាដី ។

បើចីវរថា	"ឥមំ ឧត្តរាសង្គំ អធិដ្ឋាមិ"
បើស្បង់ថា	"ឥមំ អន្តរវាសកំ អធិដ្ឋាមិ"
បាត្រថា	"ឥមំ បត្តំ អធិដ្ឋាមិ"
និសីទន៍ថា	"ឥមំ និសីទនំ អធិដ្ឋាមិ"
សំពត់បិទបូស	"ឥមំ កណ្ឌុបដិច្ឆាឌឺ អធិដ្ឋាមិ"
សំពត់ជូតទឹកភ្នែ	"ឥមំ វស្សិកសាដកំ អធិដ្ឋាមិ"
សំពត់ក្រាលដេក	"ឥមំ បច្ចត្ថរណំ អធិដ្ឋាមិ"
សំពត់ជូតមុខ មាត់	"ឥមំ មុខបុញ្ឆនចោឡ អធិដ្ឋាមិ"
សំពត់បរិក្ខារចោឡ:	"ឥមំ បរិក្ខារចោឡ អធិដ្ឋាមិ"

នេះពាក្យ អធិដ្ឋានចំពោះសំពត់មួយៗ បើសំពត់ច្រើនត្រូវផ្ទាស់ថា

"**ឥមានិ បច្ចត្ថរណានិ អធិដ្ឋামি**" យើងទុកនូវសំពត់អម្បាលនេះ ជាសំពត់ក្រាលដេក, គឺផ្ទាស់ "**ឥមំ**" ជា "**ឥមានិ**" "**បច្ចត្ថរណំ**" ជា "**បច្ចត្ថរណានិ**" ។ សំពត់ជូតមុខ មាត់ក្តី សំពត់បរិក្ខារចោទ្ធ: (គឺសំពត់សម្រាប់ប្រើប្រាស់បន្ទិចបន្ទួច)ក្តី គប្បីផ្ទាស់ដូចគ្នា ។

ក្រៅហត្ថបាសថាដូចគ្នា ប្លែកតែផ្ទាស់ "**ឥមំ**" ជា "**ឯតំ** " "**ឥមានិ**" ជា "**ឯតានិ**" ។

បរិក្ខារបីយ៉ាងគឺ សំពត់ក្រាលដេក, សំពត់ជូតមុខ-មាត់, សំពត់បរិក្ខារ-ចោទ្ធ: នេះមិនមានកំណត់ អធិដ្ឋានច្រើនក៏បាន ក្រៅពីនេះ អធិដ្ឋានបានតែមួយៗប៉ុណ្ណោះ ។ ត្រៃចីវរ៣ នោះជ្រលក់ឲ្យបានពណ៌ជាមុនហើយ ទើបអធិដ្ឋានបាន ។ បរិក្ខារដែលបានអធិដ្ឋានមកហើយនោះប្រើប្រាស់ចាស់ទៅ នឹងផ្ទាស់បរិក្ខារថ្មី គប្បីដកអធិដ្ឋានបរិក្ខារចាស់នោះចេញជាមុន ហៅថា "**បច្ចុទ្ធរណ:**" ពាក្យដកថា "**ឥមំ សំឃាដឺ បច្ចុទ្ធរামি**" យើងដកលើកលែងសំពត់នេះ ថាជាសំពត់សង្ឃាដី ។

បរិក្ខារក្រៅពីនេះ ៩ គប្បីផ្ទាស់តាមវិធីដែលពោលមកហើយ ក្នុងអធិដ្ឋាន ។

វិធីអធិដ្ឋាន ចប់

វិធីដាច់អធិដ្ឋាន

បរិក្ខារដែលកិក្ខុ អធិដ្ឋានហើយ នឹងដាច់អធិដ្ឋានទៅវិញ ដោយ ហេតុ ៩ យ៉ាង ៖

ឲ្យទៅគេ១ ចោរដណ្តើមយកទៅ១ មិត្រកាន់យកដោយវិស្សាស១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ឬចូលសាសន៍តិរ្ថីយ៍១ លាសិក្ខា១ ធ្វើកាលកិរិយា១ ភេទត្រឡប់១ ដកអធិដ្ឋាន១ ធ្លុះប្រហោង១ ។ ធ្លុះប្រហោងនេះ ពោលចំពោះតែបាត្រនិងត្រៃចីវរប៉ុណ្ណោះ ។

វិធីដាច់អធិដ្ឋាន ចប់

វិធីវិកប្ប

សំពត់ក្រៅចាករបស់អធិដ្ឋាន មានកំណត់ប្រវែង ៨ផ្នាប់ ទទឹង ៤ផ្នាប់ ឡើងទៅ ត្រូវវិកប្ប (គឺសម្រេចពិសេស គប្បីធ្វើរបស់មួយ ឲ្យមានម្ចាស់ពីរ ក្នុងចន្ទោះខ្ជួននិងកិក្ខុដទៃ) ទើបទុកប្រើប្រាស់បានរហូតទៅ បើពុំបានវិកប្បទេ ទុកឲ្យកន្ទង ១០ថ្ងៃទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

វិកប្បមាន ២គឺ ក្នុងហត្ថបាស ១ ក្រៅហត្ថបាស ១ ។

*ក្នុងហត្ថបាសនោះ គឺយកសំពត់ដែលនឹងត្រូវវិកប្បនោះមកដាក់ក្នុងហត្ថបាសចំពោះមុខ សហធម្មិក ដែលជាអ្នកទទួលវិកប្ប បើសំពត់ ១ថា "**ឥមំ ចីវរំ តុយ្ហំ វិកប្បេមិ**" យើងវិកប្បចីវរនេះដល់លោក ។*

*បើសំពត់ច្រើនថា "**ឥមានិ ចីវរានិ តុយ្ហំ វិកប្បេមិ**" ។ បើបាត្រ ១ថា "**ឥមំ បត្តំ តុយ្ហំ វិកប្បេមិ**" បាត្រច្រើនថា "**ឥមេ បត្តេ តុយ្ហំ វិកប្បេមិ**" ។*

*ក្រៅហត្ថបាសនោះ គឺសំពត់មិនបាននៅជិតខ្លួន បញ្ចេញតែវាចាចំពោះសហធម្មិក, វិធីវិកប្បដូចវិកប្បក្នុងហត្ថបាស, ប្លែកតែប្រើបទថា "**ឯតំ**" ជួស "**ឥមំ**" "**ឯតានិ**" ជួស "**ឥមានិ**" ប៉ុណ្ណោះ ។ ក្នុងវិកប្បទាំងពីរនោះ បើវិកប្បនឹងភិក្ខុចាស់ជាង ប្រើបទ "**អាយស្មតោ**" ជួស "**តុយ្ហំ**" ក៏គួរ ។ ចីវរដែលវិកប្បចំពោះអ្នកណា ត្រូវឲ្យអ្នកនោះដកជាមុន ទើបប្រើប្រាស់បាន ។ បើមិនទាន់ឲ្យដកហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវបាចិត្តិយ រៀរតែស្និទ្ធស្នាលគ្នា អាចនឹងកាន់យកបានដោយវិស្សាស: ។*

ពាក្យដកវិកប្បក្នុងហត្ថបាស

*ចីវរមួយថា "**ឥមំ ចីវរំ មយ្ហំ សន្តកំ បរកុញ្ជ ក វិសជ្ជេហិ ក យថាបច្ចយំ ក ករោហិ** ។*

*បើអ្នកដកខ្ចីជាងថា "**ឥមំ ចីវរំ មយ្ហំ សន្តកំ បរិកុញ្ជថ ក វិសជ្ជេថ ក យថាបច្ចយំ ក ករោថ** ។ សេចក្តីដូចគ្នា គ្រាន់តែផ្ទាស់ពាក្យសម្រាប់ប្រើ សេចក្តីគោរព ប្រែថា លោកចូរប្រើប្រាស់ក្តី លះបង់ក្តី ធ្វើតាមបច្ច័យក្តី នូវចីវរជារបស់ខ្ញុំនេះ ។ បើច្រើនថា*

"ឥមានិ ចីវរានិ មយ្ហំ សន្តកានិ" ជួស "ឥមំ ចីវរំ មយ្ហំ សន្តកំ" ។

ក្រៅហត្ថបាសថា "ឯតំ" ជួស "ឥមំ" "ឯតានិ" ជួស "ឥមានិ" ។

បាត្រគប្បីដកតាមបាលីដែលដកចីវរនោះ ប្លែកតែបាត្រច្រើន ត្រូវប្រើថា "ឥមេ បត្តេ មយ្ហំ សន្តកេ" ជួស "ឥមានិ ចីវរានិ មយ្ហំ សន្តកានិ" ប៉ុណ្ណោះ ។ ក្រៅហត្ថបាសថា "ឯតេ" ជួស "ឥមេ" ។

វិធីវិកប្ប ចប់

វិធីសម្តែងអាបត្តិ

ទោសដែលកើតឡើង ព្រោះល្មើសពុទ្ធបញ្ញត្តិ ហៅថា អាបត្តិ ។ នោះចាត់ដោយពួកមាន ២ពួកគឺ៖ គរុកាបត្តិ ១ លហុកាបត្តិ ១ ។ វិធីចេញចាកគរុកាបត្តិនោះ ចូរមើលក្នុងបុព្វសិក្ខាវណ្ណនាចុះ ក្នុងទីនេះនឹងពោលតែវិធីចេញចាកលហុកាបត្តិ ។

ភិក្ខុត្រូវលហុកាបត្តិហើយ គប្បីគ្រងចីវរធ្វើងស្មាម្ខាងចូលទៅរកភិក្ខុមួយអង្គ អង្គុយលុតជង្គង់លើកដៃប្រណម្យ សម្តែងអាបត្តិតាមដែលមានឈ្មោះតទៅនេះ អាបត្តិតែមួយតួ ដូចជាអាបត្តិទុក្កដមួយ, ហើយអ្នកសម្តែងខ្ជីជាង គប្បីសម្តែងថា ៖

"**អហំ ភន្តេ ឯកំ ឧក្ក្លដំ អាបត្តឹ អាបន្នោ តំ បដិទេសេមិ**" ព្រះករុណា ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយហើយ ខ្ញុំសម្តែងចំពោះអាបត្តិនោះ ។ អ្នកទទួលសម្តែងគប្បីសួរថា "**បស្សសិ អាវុសោ**" លោកឃើញឬ? អ្នកសម្តែងឆ្វើយថា "**អាម ភន្តេ បស្សាមិ**" ព្រះករុណា ខ្ញុំឃើញ អ្នកទទួលថា "**អាយតឹ អាវុសោ សំវរេយ្យាសិ**" អាវុសោ លោកគប្បីសង្រួមតទៅ ។ អ្នកសម្តែងគប្បីថា " **សាធុ សុដ្ឋុ ភន្តេ សំវរិស្សាមិ**[(๑)]" ។ សាធុព្រះករុណា ខ្ញុំនឹងសង្រួមដោយប្រពៃ ។

បើត្រូវអាបត្តិណា គប្បីយកអាបត្តិឈ្មោះនោះ ទៅបញ្ចូលត្រង់បទថា "**ឧក្ក្លដំ**" ។ បើអាបត្តិថុល្ចច្ច័យថា "**ថុល្ចច្ចយំ**" ។ បាចិត្តិយដែលឲ្យលះរបស់ថា "**និស្សក្តិយំ ចាចិត្តិយំ**" ។ សុទ្ធិកបាចិត្តិយ ថា "**ចាចិត្តិយំ**" ។ ទុញ្ភាសិតថា "**ឧញ្ភាសិតំ**" ។

បើអ្នកសម្តែងចាស់ជាងគប្បីថា "**អាវុសោ**" ជួស "**ភន្តេ**" អ្នកទទួលថា "**បស្សថ ភន្តេ**" ជួស "**បស្សសិ អាវុសោ**" "**អាយតឹ ភន្តេ សំវរេយ្យាថ**" ជួស "**អាយតឹ អាវុសោ សំវរេយ្យាសិ**" ។ សេចក្តីប្រែដូចគ្នា ផ្ទាស់តែវោហារដោយឋាន:មួយចាស់ មួយខ្ចី ។

---

(๑) ធ្លាប់ធ្វើមកត្រូវថា "សាធុ សុដ្ឋុ ភន្តេ សំវរិស្សាមិ" ៣ដង។

អាបត្តិដែលត្រូវមានរឿងជាមួយគ្នា មានឈ្មោះជាមួយគ្នា ដូចជាភិក្ខុទុកអតិរេកចីវរច្រើនតួឲ្យហួស ១០ថ្ងៃ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយគ្រប់តួចីវរ ឬ ដូចភិក្ខុហុតសម្ង ព្ទសូរគ្រូកៗ ហុតព្ទប៉ុន្មានដងក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្កដប៉ុណ្ណោះ ហៅថាអាបត្តិ មានវត្ថុជាមួយគ្នា មានឈ្មោះជាមួយគ្នា ។ អាបត្តិដទៃក៏គប្បីដឹងដូចន័យនេះ ប្រមូលសម្តែងជាមួយគ្នា តែម្តងបានត្រូវផ្ងាស់ប្រើបទថា "**សម្ពហុលា**" ប្រែថាច្រើនថាដូច្នេះ "**អហំ ភន្តេ សម្ពហុលា ឧក្ក្ពជាយោ អាបត្តិយោ អាបន្នោ តា បដិទេសេមិ**" ។ បើត្រូវអាបត្តិណា គប្បីយកឈ្មោះអាបត្តិនោះមកបញ្ចូលត្រង់បទថា "**ឧក្ក្ពជាយោ**" ដូចវិធីមុន ។ អាបត្តិថុល្ចច្ច័យថា "**ថុល្ចច្ចយាយោ**" ។ បាចិត្តិយសុទ្ធថា "**ចាចិត្តិយាយោ**" បើទុព្ភាសិតថា "**ឧព្ភាសិតាយោ**" ។

នេះគប្បីចូលចិត្តថា ត្រូវតាំងពី៣ តួឡើងទៅ ។ បើត្រូវតែពីរតួត្រូវថា "**ទ្វេ**" ជួស "**សម្ពហុលា**" ។ អាបត្តិដែលត្រូវមានឈ្មោះជាមួយគ្នា តែផ្សេងរឿងគ្នា ដូចភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះមិនសង្រួមចក្ខុក៏មាន, ព្រោះស្ងៀកដណ្តាប់មិនបរិមណ្ឌលក៏មាន, ព្រោះសើយចីវរចូលស្រុកក៏មាន, ដូច្នេះជាដើម យ៉ាងនេះឈ្មោះថា មានវត្ថុផ្សេងគ្នា ប្រមូលសម្តែងជាមួយគ្នាតែម្តងក៏បាន, ត្រូវប្រើបទថា " **សម្ពុហុលា**

ជាជាវត្ថុកាយោ" ប្រែថា មានវត្ថុផ្សេងគ្នា ។ ច្រើនថាដូច្នេះ "**អហំ ភន្តេ សម្ពហុលា ជាជាវត្ថុកាយោ ឧក្ក្ជាយោ អាបត្តិយោ អាបន្នោ តា បដិទេសេមិ**" ។ ឬមួយភិក្ខុត្រូវអាបត្តិតាំងពីបីតួឡើងទៅ តែរឿងផ្សេងគ្នាពីរយ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ក៏គប្បីសម្តែងយ៉ាងនេះ ។ បើត្រូវអាបត្តិដទៃមានវត្ថុផ្សេងគ្នា ក៏គប្បីសម្តែងតាមវិធីនេះ ។

បើត្រូវអាបត្តិជាមួយគ្នាពីរតួ វត្ថុដែលកន្ងងក៏ផ្សេងគ្នាទាំងពីរយ៉ាងត្រូវថា "**ទ្វេ ជាជាវត្ថុកាយោ**" ។

អាបត្តិទុព្ភាសិត ត្រូវព្រោះចំអកអនុបសម្បន្នលេង, ម្យ៉ាងទៀតសូម្បីរឿងដែលយកមកចំអកផ្សេងគ្នា លោកពោលថា មានកំណត់ជាមួយគ្នា ត្រូវសម្តែងយ៉ាងបែបអាបត្តិច្រើន មានរឿងជាមួយគ្នា ។

ភិក្ខុពី ២ អង្គឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិមានរឿងជាមួយគ្នា ដូចភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ព្រោះអង្គុយក្នុងទីកំបាំងភ្នែកនឹងមាតុគ្រាមតែមួយនឹងមួយដូចគ្នា ហៅថា "**សភាតាបត្តិ**" ប្រែថា អាបត្តិមានភាគស្មើគ្នា, អាបត្តិដូច្នេះហាមមិនឲ្យសម្តែង មិនឲ្យទទួលគ្នា ឲ្យសម្តែងនឹងភិក្ខុដទៃ ដែលគ្មាន "**សភាតាបត្តិ**" បើប្រព្រឹត្តត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ទាំងអ្នកទទួលទាំងអ្នកសម្តែង ។ ហេតុនេះកាលសម្តែងអាបត្តិនឹងភិក្ខុណា ត្រូវប្រាប់វត្ថុរឿងដែលខ្ជួនត្រូវអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុនោះជាមុន, កាលមិនដូចគ្នា ទើបសម្តែង

*បាន អាបត្តិនោះ លោកឲ្យសម្តែងដោយគួរដល់ឈ្មោះ ដល់វត្ថុ ដល់ចំនួន សម្តែងខុសឈ្មោះមិនបាន ខុសវត្ថុ ខុសចំនួន គឺខាងច្រើន ត្រឡប់ជាតិចក៏មិនបាន បើខាងតិចត្រឡប់ភ្ជាត់មាត់ថា ច្រើននេះបាន ដូចអាបត្តិ ១តួ ឬ ២តួ ភ្ជាត់មាត់ថា "**សម្ពហុលា**" វត្ថុ ១ សម្តែងថា "**ឆាឆាវត្ថុកាយោ**" ដូច្នេះបាន ។ អាបត្តិផ្សេងឈ្មោះគ្នា ហាមមិន ឲ្យសម្តែងរួមគ្នា ។*

ដល់ថ្ងៃឧបោសថ នឹងចូលកាន់ទីប្រជុំសង្ឃ ស្តាប់ព្រះបាដិមោក្ខ គប្បីសម្តែងអាបត្តិធ្វើខ្ជូនឲ្យបរិសុទ្ធជាមុន វេលាសម្តែងព្រះបាដិមោក្ខ គប្បីធ្វើសេចក្តីគោរព តាំងចិត្តស្តាប់ កុំនិយាយគ្នាជាដើម ដោយពុំមាន អន្តរាយ ។

វិធីសម្តែងអាបត្តិ ចប់

ពិន្ទ្ធាធិដ្ឋានាទិបព្វៈ ចប់

ទី ៧-ឧបោសថាទិបព្វៈ

ពោលដោយកម្ម មានឧបោសថកម្មជាដើម

វិធីធ្វើឧបោសថកម្ម

ទំនៀមរបស់សង្ឃ កន្ទះខែត្រូវប្រជុំគ្នាម្តង ក្នុងថ្ងៃពេញបូណ៌មី ១ ក្នុងថ្ងៃដាច់ខែ ១ ដោយប្រក្រតី ដើម្បីសូត្រព្រះបាដិមោក្ខ ហៅថា

"ធ្វើឧបោសថ" ភិក្ខុតាំងអំពី ៦ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាធ្វើឧបោសថ ជាការសង្ឃបាន ហៅថា "**សជ្ឈឧចោសថ**" ។

ហេតុដូច្នេះ បានជាដល់ថ្ងៃឧបោសថហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវ ទៅប្រជុំគ្នា នៅរោងឧបោសថ (តាមពេលកំណត់) ហើយធ្វើកិច្ច ៦ យ៉ាងនេះជាមុនគឺ ៖

តដ្ឋានសមជ្ជនំ បោសច្រាសក្នុងទីនោះ ១, **តត្ត បជីបុជ្ជលនំ** បើយប់ឲ្យអុជប្រទីបក្នុងទីនោះ ១, **អាសនបញ្ញាបនំ** តាំងអាសន: ទុក ១, **ចានីយបរិភោជនីយូបជ្ជបនំ** តាំងទឹកធាន់ទឹកប្រើ ១ ។

កិច្ច ៦យ៉ាងនេះ ហៅថា **បុព្វការណ:** ប្រែថាកិច្ចគប្បីធ្វើមុន ។

នៅមានកិច្ចដែលនឹងត្រូវធ្វើមុនសូត្របាដិមោក្ខ ៥យ៉ាងទៀតគឺ៖

ឆន្ទាហរណំ នាំឆន្ទ: គឺសេចក្តីព្រមឲ្យធ្វើសង្ឃកម្មនៃភិក្ខុឈឺ មក១ **ចារិសុទ្ធិអាហរណំ** នាំបរិសុទ្ធិគឺសេចក្តីបរិសុទ្ធ នៃភិក្ខុឈឺ នោះមក ១, **ឧតុក្ខានំ** ប្រាប់រដូវ ១, **ភិក្ខុតណនា** រាប់ភិក្ខុ ឲ្យដឹងចំនួន ១, **ភិក្ខុនីនមោវាទោ** ប្រដៅនាងភិក្ខុនី ១ ។

កិច្ច៥យ៉ាងនេះ ហៅថា **បុព្វកិច្ច** ប្រែថា ធុរ:គប្បីធ្វើមុនសូត្រ បាដិមោក្ខ ។

ក្នុងកិច្ច ៥យ៉ាងនេះ កិច្ច ២យ៉ាងខាងដើម ប្រើចំពោះកិក្ខុ ដែលនៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា កិច្ចមួយខាងចុងនោះ ឥឡូវនេះ ពុំបានប្រើព្រោះពុំមាននាងភិក្ខុនី ។

កាលនឹងចូលស្តាប់ព្រះបាដិមោក្ខ ត្រូវជម្រះខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធចាកអាបត្តិ ដែលជាទេសនាគាមិនីជាមុន ដឹងថាខ្លួនមានអាបត្តិ ចូលស្តាប់បាដិមោក្ខត្រូវទុក្កដ ។ កាលកំពុងស្តាប់ បើនឹកឃើញឡើងត្រូវប្រាប់ភិក្ខុដែលអង្គុយជិតថា ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ ក្រោកពីនេះហើយនឹងសម្តែង ។

ឧបោសថពោលដោយថ្ងៃមាន ៣គឺ

ចាតុទ្ទសីឧបោសថ ថ្ងៃ ១៤, បណ្ណរសីឧបោសថ ថ្ងៃ ១៥, សាមគ្គី-ឧបោសថ ថ្ងៃភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា ។

ដោយអាការៈមាន ៣គឺ

សូត្របាដិមោក្ខ ១, ប្រាប់បរិសុទ្ធិ ១, អធិដ្ឋាន ១ ។

ដោយការកៈអ្នកធ្វើមាន ៣គឺ

សង្ឆ ១, គណៈ ១, បុគ្គល ១ ។

ភិក្ខុប្រជុំគ្នាពី ៤អង្គឡើងទៅ ហៅថាសង្ឆ ត្រូវសូត្របាដិមោក្ខ ។ បើមានតែ ២-៣អង្គ ហៅថា គណ: ត្រូវប្រាប់សេចក្តីបរិសុទ្ធរបស់ខ្លួន ដល់គ្នានឹងគ្នា ។ បើមួយអង្គហៅថា បុគ្គល ត្រូវតាំងចិត្តអធិដ្ឋាន ។

សង្ឆឧបោសថនោះ ប្រកបដោយអង្គ ៤ ទើបសូត្របាដិមោក្ខបាន អង្គ ៤នោះគឺ ៖

ថ្ងៃនោះជាថ្ងៃ ១៤-១៥ ថ្ងៃសាមគ្គី ឯណានីមួយ ១ ភិក្ខុប្រជុំគ្នាយ៉ាងតិចពី ៤អង្គឡើងទៅ ១ ភិក្ខុអម្បាលនោះ មិនមានសភាគាបត្តិ (គឺអាបត្តិមានចំណែកស្មើគ្នា) ១ វជ្ជនីយបុគ្គល បុគ្គលដែលគួរវៀរ ២១ មិនមានក្នុងហត្ថបាស ១ ។

កាលកំពុងសូត្របាដិមោក្ខ បើមានភិក្ខុអាគន្តុក:មកដល់ បើអាគ-ន្តុក:ច្រើនជាង ត្រូវសូត្របាដិមោក្ខសាដើមជាថ្មី បើស្មើគ្នាឬតិចជាង មិនបាច់សាដើមជាថ្មី ឲ្យពួកអាគន្តុក:នោះ ស្តាប់បាដិមោក្ខ ដែលសូត្រសល់នៅតទៅ, បើមកក្នុងវេលាសូត្រចប់ហើយ សូម្បីច្រើនជាងក៏ មិនត្រូវត្រឡប់សូត្រឡើងជាថ្មី ។ ភិក្ខុអាគន្តុក:នោះ គប្បីប្រាប់បរិសុទ្ធិ នឹងសង្ឆដែលធ្វើឧបោសថរួចហើយនោះ ។ បើដឹងជាមុនថា នឹងមានភិក្ខុមកទៀត ហើយក្ងែងធ្វើ ត្រូវអាបត្តិថុល្ងច្ច័យ បើធ្វើដោយមាក់ងាយ គឺគិតថា មកដល់កាលណា ក៏ស្តាប់កាលនោះទៅចុះ ដូច្នេះត្រូវទុក្កដ ។

ក្នុងអាវាសមានភិក្ខុ ២-៣ អង្គ គប្បីធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថ។ នោះ ភិក្ខុប្រជុំគ្នាក្នុងរោងឧបោសថ ហើយភិក្ខុមួយអង្គ គប្បីសូត្រប្រកាស ដោយ ញត្តិថា **សុណាតុ មេ ភន្តេ អាយស្មន្តា អជ្ជុចោសថោ បណ្ណរសោ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្ល មយំ អញ្ញមញ្ញ ចារិសុទ្ធិ ឧចោសថំ ករេយ្យាម ។**

បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយ ឧបោសថថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃ ១៥ បើសេចក្តីព្រមព្រៀងនៃព្រះករុណាទាំងឡាយ ដ៏សមគួរហើយ យើងខ្ញុំ ទាំងឡាយ គប្បីធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថជាមួយគ្នា ។ បើអ្នកសូត្រចាស់ ជាងថា "**អាវុសោ**" ជួស "**ភន្តេ**" បើថ្ងៃ១៤ថា "**ចាតុទ្ទសោ**" ជួស "**បណ្ណរសោ**" ។

តពីនេះទៅ ភិក្ខុចាស់គប្បីអង្គុយលុតជង្គង់លើកដៃប្រណម្យ ប្រាប់សេចក្តីបរិសុទ្ធរបស់ខ្លួនថា "**បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ**" ៣ដង ។

ខ្ញុំបរិសុទ្ធហើយលោក ពួកលោកចូរចាំទុកថា "ខ្ញុំជាអ្នកបរិសុទ្ធ" ភិក្ខុក្រៅនេះ គប្បីថាដូចគ្នារៀងតាមលំដាប់វស្សា គ្រាន់តែផ្ទាស់ថា "**ភន្តេ**" ជួស "**អាវុសោ**" ។

បើមានតែពីរអង្គ មិនបាច់ញត្តិ គ្រាន់តែប្រាប់បរិសុទ្ធិដល់គ្នា អ្នកចាស់ជាងថា "**បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេហិ**"

*៣ដង ។ ខ្ទីជាង់ថា "**បរិសុទ្ធោ អហំ ភន្តេ បរិសុទ្ធោតិ មំ ជានេថ**" ៣ដង ។*

*បើនៅតែមួយអង្គ ដល់ថ្ងៃឧបោសថ ត្រូវបង្អង់ចាំមើលភិក្ខុ អាគន្ត្ពុក: ដរាបដល់ល្ងាច បើឃើញថាមិនមានមកគប្បីអធិដ្ឋានថា "**អជ្ជ មេ ឧចោសថោ**" ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃឧបោសថរបស់យើង ។*

ធ្វើឧបោសថកម្មត្រូវប្រកបដោយអង្គ ៣

១- **កាយសាមក្ក**ី	*អង្គុយជាប់ហត្ថបាស*
២- **ចិត្តសាមក្ក**ី	*ពុំមានឈ្លោះប្រកែកគ្នា*
៣- **ទិដ្ឋិសាមក្ក**ី	*មានការឃើញស្របគ្នា ។*

វិធីធ្វើឧបោសថកម្ម ចប់

វិធីចូលវស្សា[(១)]

ទំនៀមរបស់ភិក្ខុ កាលដល់រដូវភ្ជៀង ត្រូវឈប់នៅតែ១កន្ថែង មិនទៅកាន់ទីដទៃឲ្យកន្ធង់រាត្រី អស់ ៣ខែ ដើមរដូវ ហៅថាចាំវស្សា ។ ចូលវស្សានោះមាន ២គឺ ៖

(១) វិនយបិដក មហាវគ្គ វស្សូបនាយិកក្ខន្ធក: ។

១- **បុរិមិកាវស្សូបនាយិកា** *ចូលវស្សា ឬ(អធិដ្ឋានវស្សា) ដំបូងគឺថ្ងៃ ១រោច ខែអាសាធ ។*

២- **បច្ឆិមិកាវស្សូបនាយិកា** *ចូលវស្សាក្រោយ គឺ ១រោច ខែស្រាពណ៌ ។*

កិច្ចដែលគប្បីធ្វើមុនចូលវស្សានោះ គឺជួសជុលបោសច្រាសសេនាសនៈដែលខ្លួននៅឲ្យស្អាត ហើយចាត់ចែងបរិក្ខារនៃសេនាសនៈឲ្យមានរបៀបរៀបរយល្អ រហូតដល់តម្កល់ទឹកប្រើប្រាស់ឲ្យស្រេចជាមុន, ដល់ថ្ងៃចូលវស្សា គប្បីចូលកាន់ទីប្រជុំ អធិដ្ឋានវស្សាព្រមជាមួយសង្ឆក្នុងវិហារ ពាក្យអធិដ្ឋានព្រមគ្នាថា ៖

ឥមស្មឺ អាវាសេ ឥមំ តេមាសំ វស្សំ ឧបេមិ *។ ៣ដង ។*

យើងចូលកាន់រដូវភ្ជៀង ក្នុងអាវាសនេះអស់ ៣ខែ ។ លោអធិដ្ឋាន ត្រូវតាំងចិត្តថា នឹងនៅក្នុងវស្សានេះអស់ ៣ខែ ។ បើកិក្ខុធ្វើកុដិចាំវស្សានៅក្នុងព្រៃចំពោះម្នាក់ៗ គប្បីកំណត់ខេត្តចំពោះកុដិនិងបរិវេណ ពាក្យអធិដ្ឋានថា ៖

ឥមស្មឺ វិហារេ ឥមំ តេមាសំ វស្សំ ឧបេមិ *។ ៣ដង ។*

កិក្ខុចូលវស្សាហើយ ត្រូវនៅក្នុងទីដែលខ្លួនចូល កំណត់អស់ ៣ខែ កុំនៅក្នុងទីក្រៅខែត្រឲ្យកន្ទងរាត្រី កាលមានកិច្ចដែលគួរនឹងទៅ, ទ្រង់

អនុញ្ញាតឲ្យទៅបាន តែត្រូវត្រឡប់ក្នុងរវាង ៧ថ្ងៃ ដោយចងចិត្តថា នឹងត្រឡប់មកក្នុងរវាងនេះ ហៅថា "**សត្តាហការណីយកិច្ច**" ។

ទៅដោយមិនគិតត្រឡប់ ឬគិតនឹងត្រឡប់ តែហួសពី ៧ថ្ងៃទៅ វស្សាដាច់ ។ ភិក្ខុមិនចាំវស្សា ឬវស្សាដាច់ ដោយមិនមានអន្តរាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ទាំងមិនត្រូវបានសង្ឃលាភ ដែលកើតឡើងដល់ សង្ឃ ។

សូមខមាទោស

ទំនៀមក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា អ្នកឯណាប្រព្រឹត្តល្មើសអ្នកដទៃ កាលដឹងខ្ជួនហើយ ត្រូវសូមអនុញ្ញាតទោស ហៅថា សូម "**ខមា**" ប្រែថា ឲ្យអត់ទោស ។ អ្នកដែលគេសូម "**ខមា**" នោះ គប្បីអត់ទោស ឲ្យ ហៅថា ទទួល "**ខមា**" ។ ការ "**ខមាឧោស**" នេះ ច្រើនធ្វើ ក្នុងវេលាចាំវស្សា បើនៅក្នុងអារាសជាមួយគ្នា គប្បីធ្វើក្នុងថ្ងៃ ចូលវស្សា គឺក្នុងវេលាសូត្របាលីអធិដ្ឋានវស្សាចប់ហើយ ។ កាលនឹងសូម "**ខមា**" គប្បីឃ្ជុំចីវរ ឆៀងស្មាថ្វាយបង្គំ លុតជង្គង់ ឬអង្គុយ ច្រហោង លើកដៃប្រណម្យបញ្ចេញវាចាថា ៖

អាយស្មន្តេ បមាឧេន ឧារត្តយេន កតំ សព្ចំ អបរាជំ ខមថ មេ ភន្តេ ។ ព្រះការុណា សូមព្រះការុណា អត់ទោសទាំងពួង

ដល់ខ្ញុំ ដែលបានធ្វើហើយដោយទ្វារទាំងបី ព្រោះសេចក្តីភ្ងាំងភ្ងាត់ក្នុង ព្រះករុណា ។ លោកអ្នកទទួលគប្បីពោលថា " **អហំ ខមាមិ តយាបិ មេ ខមិតព្វំ**" ។ ខ្ញុំអត់ឲ្យលោក លោកគប្បីអត់ដល់ខ្ញុំផង ។ អ្នកសូម "**ខមា**" តបថា "**ខមាមិ ភន្តេ**" ព្រះករុណា ខ្ញុំអត់ឲ្យ ។

សូមខមាព្រមគ្នាច្រើនអង្គក៏បាន ច្រើនថា "**ឆោ** ជួស **មេ**" ។ អ្នកទទួលថា "**តុម្ហេហិបិ**" ជួស "**តយាបិ**" ។ អ្នកសូមគ្នាច្រើនថា "**ខមាម ភន្តេ**" ។

វិធីចូលវស្សា ចប់

វិធីបវារណា(១)

ទំនៀមរបស់ភិក្ខុអ្នកនៅចាំវស្សាអស់ត្រៃមាសហើយ កាលដល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែអស្សុជ មានពុទ្ធានុញ្ញាតឲ្យពោលពាក្យ សុំឲ្យជួយដាស់តឿនគ្នា ហៅថា "**បវារណា**" ប្រែថា ព្រមសុខចិត្ត ឲ្យរើសថាភិក្ខុតាំងពី ៥អង្គឡើងទៅទើបបវារណាជាសង្ឆបាន ។ បើមាន តែ ២-៣-៤ អង្គ គប្បីធ្វើបវារណាជាគណ: ។ បើមួយអង្គ គប្បី បវារណាជាបុគ្គល ។

កិច្ចដែលគប្បីធ្វើមុនបវារណានោះ ដូចកិច្ចនៃឧបោសថកម្ម ប្លែកតែក្នុងបុព្វកិច្ច ត្រូវនាំ **បវារណា** ជួសនាំ **ចារិសុទ្ធិ** ។ នឹងធ្វើបវារណា

(១) វិនយបិដក មហាវគ្គ បវារណាក្ខន្ធក: ។

ជាសង្ឆ គប្បីប្រជុំគ្នាក្នុងរោងឧបោសថ ភិក្ខុមួយអង្គ សូត្របុព្វកិច្ច បុព្វការណហើយគប្បីតាំងញត្តិ ប្រកាសដល់សង្ឆមុន ទើបបវារណា ខាងក្រោយ បើភិក្ខុមានវស្សាស្មើគ្នា ឲ្យបវារណាព្រមៗគ្នា ក៏បាន ។ បើបវារណា ៣ដង ត្រូវតាំងញត្តិថា ៖

សុណាតុ មេ ភន្តេ សំឃោ អជ្ជ បវារណា បណ្ណរសី យទិ សំឃស្ស បត្តកល្ឃំ សំឃោ តេវាចិកំ បវារយ្យ ។

*បពិត្រព្រះសង្ឆ សូមព្រះសង្ឆចូរស្តាប់ខ្ញុំ បវារណាថ្ងៃនេះជាថ្ងៃ ១៥ បើសេចក្តីព្រមព្រៀងនៃសង្ឆដ៏សមគួរហើយ ព្រះសង្ឆគប្បីបវារណា ៣ដង, នេះហៅថា "**តេវាចិកញត្តិ**" ។*

*បើបវារណា ២ដង គប្បីតាំងញត្តិដូចគ្នា ផ្ទាស់តែពាក្យខាងចុងថា "**សំឃោ ទ្វេវាចិកំ បវារយ្យ**" ។ សង្ឆគប្បីធ្វើបវារណា ២ ដង នេះហៅថា "**ទ្វេវាចិកញត្តិ**" ។*

*បើបវារណាតែមួយដង គប្បីតាំងញត្តិផ្ទាស់ពាក្យខាងចុងថា "**សំឃោ ឯកវាចិកំ បវារយ្យ**" ។ សង្ឆគប្បីបវារណា មួយដង នេះហៅថា "**ឯកវាចិកញត្តិ**" ។*

*បើចាត់ភិក្ខុវស្សាស្មើគ្នា ឲ្យបវារណាព្រមគ្នា គប្បីតាំងញត្តិផ្ទាស់ពាក្យខាងចុងថា "**សំឃោ សមានវស្សិកំ បវារយ្យ**" ។ សង្ឆគប្បី*

*បវារណាមានវស្សាស្មើគ្នា, នេះ ហៅថា "**សមានវស្សិកញត្តិ**" ។ កាលតាំង "**តេវាចិកញត្តិ**" ហើយ ភិក្ខុដែលចាស់ជាងគប្បីអង្គុយ ច្រហោង ឬ លុតជង្គង់ពោលបវារណា ដល់សង្ឆថា "**សំឃំ អាវុសោ បវារមិ ឧិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសំកាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧចាជាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ** ។*

ទុតិយម្បិ អាវុសោ សំឃំ បវារមិ ។ល។ បដិករិស្សាមិ ។

តតិយម្បិ អាវុសោ សំឃំ បវារមិ ។ល។ បដិករិស្សាមិ ។

អាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឆ ដោយបានឃើញក្តី បានឮក្តី ដោយរង្កៀសក្តី, សូមព្រះករុណាអនុគ្រោះដាស់តឿនខ្ញុំផង, កាលខ្ញុំ ឃើញទោស នឹងបានត្រឡប់ប្រព្រឹត្តថ្មី ។

*ចំណែកភិក្ខុដទៃ ដែលមានវស្សាខ្ចីជាងចុះមក គប្បីបវារណា ដូចគ្នាប្លែកតែ ផ្ទាស់ "**ភន្តេ**" ជួស "**អាវុសោ**" ប៉ុណ្ណោះ នេះឈ្មោះថា "**សង្ឆ្យបវារណា**" ។*

*មាន ៤អង្គត្រូវតាំងញត្តិថា "**សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តោ អជ្ជ បវារណា បណ្ណរសី យជាយស្មន្តានំ បត្តកល្ខំ មយំ អញ្ញមញ្ញំ**

បវារេយ្យាម" ។ ព្រះករុណាទាំងឡាយ ចូរស្តាប់ខ្ញុំ បវារណាថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃ ១៥ បើសេចក្តីព្រមព្រៀងនៃព្រះករុណាទាំងឡាយ ដ៏សមគួរ ហើយ យើងទាំងឡាយ គប្បីបវារណានូវគ្នានឹងគ្នា ។

*បើបីអង្គថា "***អាយស្មន្តា***" ជួស "***អាយស្មន្តោ***" ហើយគប្បី បវារណា តាមលំដាប់, បវារណាថា "***អហំ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវារមិ ។ ល ។ បដិករិស្សាមិ ។ ឧតិយម្បិ អាវុសោ ។ល។ បដិករិស្សាមិ ។ តតិយម្បិ អាវុសោ ។ល។ បដិករិស្សាមិ ។*** *នេះសម្រាប់ភិក្ខុចាស់ជាង ។ បើខ្ចីជាងថា "***ភន្តេ***" ជួស "***អាវុសោ***" បើមានតែ ២អង្គ មិនបាច់តាំងញត្តិ ថាតែពាក្យបវារណាប៉ុណ្ណោះ, បវារណាថា "***អហំ អាយស្មន្តំ បវារមិ ។ល។ វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧទាឧាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ***" ។ នេះឈ្មោះថា "***ភណបវារណា***" ។*

*បើមានតែមួយអង្គ ត្រូវបង្អង់ចាំភិក្ខុអាគន្តុក: ដរាបដល់ល្ងាច ។ បើឃើញថាមិនមានមក គប្បីអធិដ្ឋានថា "***អជ្ជ មេ បវារណា***" ។*

*បវារណានៃយើងក្នុងថ្ងៃនេះ នេះហៅថា "***បុត្តលបវារណា***" ។*

បវារណានេះ ពោលដោយថ្ងៃ មាន៣... ។

ដោយអាការៈមាន៣...។ ដោយការកៈអ្នកធ្វើមាន ៣ដូចន័យដែលពោលហើយ ក្នុងឧបោសថ ប្លែកតែក្នុងទីនេះ កំណត់ ភិក្ខុពី ៥អង្គឡើងទៅ ទើបធ្វើ "សង្ឆបវារណា" បាន ។

វិធីបវារណា ចប់

ឧបោសថាទិបញ្ចៈ ចប់

ធម៌ ៧ប្រការសង្ខេបប៉ុណ្ណោះ

ចប់

ឧបសម្បទវិធី(១)

កុលបុត្រអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា កាលបួសបានភេទជាសាមណេរ រួចហើយ ប្រាថ្នានឹងឧបសម្បទជាភិក្ខុ គប្បីពាក់សង្ឃាដី កាន់យក បាត្រចូលទៅកាន់ទី ប្រជុំសង្ឃ ថ្វាយបង្គំព្រះឧបជ្ឈាយ៍ ៣ ដង, ហើយសូត្របាលីសុំនិស្សយ, លុះរួចស្រេចហើយ ត្រូវអង្គុយលុតជង្គង់ (ឬជើង) តាមសម្រួល ក្នុងទីប្រជុំសង្ឃ កាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ជាមុន លុះកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍រួចហើយ ។ ព្រះឧបជ្ឈាយ៍គប្បីប្រាប់ដល់ សាមណេរអ្នកជាឧបសម្បទាបេក្ខ:ថា នេះជាវេលាដែលសង្ឃនឹងធ្វើ ឧបសម្បទកម្ម លើកស្រង់លោកឲ្យផុតចាកសាមណេរ ទៅជាភិក្ខុ ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ដោយញត្តិចតុត្ថកម្មវាចា ដែលនឹងសូត្រប្រកាស ក្នុងសង្ឃសន្និបាត វិធីសូត្រត្រូវចេញឈ្មោះឧបសម្បទាបេក្ខ: និងឈ្មោះ ឧបជ្ឈាយ៍ (ដើម្បីបញ្ចូលឈ្មោះទាំង ២នោះ) ក្នុងមគធភាសា ។ ហេតុនេះលោកត្រូវកំណត់ចាំ ឈ្មោះខ្ជួន និងឧបជ្ឈាយ៍ទុក, បើគ្រូ សូត្រសួរ ដល់ឈ្មោះរបស់ខ្ជួន ឲ្យប្រាប់ឈ្មោះដែលឧបជ្ឈាយ៍ ឲ្យកំណត់ ចាំទុកនោះ, សួរដល់ឈ្មោះឧបជ្ឈាយ៍ ឲ្យប្រាប់តាមឈ្មោះ បើគ្រូសូត្រប្រាប់បាត្រចីវរថា របស់នេះឈ្មោះនេះ។ ឲ្យទទួលពាក្យ ហើយ ចាំឈ្មោះទុកប្រើប្រាស់ក្នុងអធិដ្ឋានកិច្ច ។

(១) វិនយបិដក មហាក្ខន្ធក: ។

លំដាប់នោះ *កម្មវាចា* *(គ្រូសូត្រ)* *ត្រូវសូត្រប្រាប់បាត្រចីវរ, ឧបសម្បទាបេក្ខ: គប្បីទទួលដូចតទៅ (ត្រង់ ប្រទេសយើងធ្លាប់ និយមប្រើមក គ្រូសូត្រ ត្រូវសូត្រទាំងបាលី ដែលឧបសម្បទាបេក្ខ: កាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ ទាំងបាលីប្រាប់បាត្រចីវរ) ដោយតាំង "**នមោ**" ៣ បទមុនជាដរាបដូចតទៅនេះ ៖*

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស *។ ៣ដង ។*

បឋមំ ឧបជ្ឈំ តាហាបេតព្ពោ, ឧបជ្ឈំ តាហាបេត្វា បត្តចីវរំ អាចិក្ខិតព្ពំ

ប្រាប់បាត្រចីវរ

អយន្តេ **បត្តោ** *នេះបាត្ររបស់អ្នក ទទួលថា* **អាម ភន្តេ**
អយំ **សង្ឆាដិ** *នេះសង្ឆាដីរបស់អ្នក ទទួលថា* **អាម ភន្តេ**
អយំ **ឧត្តរាសង្គោ** *នេះចីពររបស់អ្នក ទទួលថា* **អាម ភន្តេ**
អយំ **អន្តរវាសកោ** *នេះស្បង់របស់អ្នក ទទួលថា* **អាម ភន្តេ**

*អំពីនេះគ្រូសូត្រគប្បីប្រាប់ឧបសម្បទាបេក្ខ: ឲ្យចេញទៅក្រៅប្រជុំសង្ឆ ដោយសូត្របាលីនេះថា "**គচ্ছ អមុម្ហិ ឱកាសេ តិដ្ឆាហិ**" អ្នកចូលទៅឈរក្នុងឱកាសឯណោះសិនចុះ ។*

ឧបសម្បទាបេក្ខ: គប្បីថយចេញអំពីទីប្រជុំសង្ឃចំនួន ១២ហត្ត ហើយឈរនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

ពាក្យសម្មតិខ្លួនចេញទៅប្រៀនប្រដៅ

គ្រូសូត្រ គប្បីសន្មតខ្លួន ដោយសូត្របាលីថាដូច្នេះ ៖

សុណាតុ មេ ភន្តេ សំឃោ (ឥត្ថន្នាមោ[1]) អាយស្មតោ (ឥត្ថន្នាមស្ស[2]) ឧបសម្បជាបេក្ខោ, យជិ សំឃស្ស បត្តកាល្ចំ អហំ (ឥត្ថន្នាមំ[1]) អនុសាសេយ្យំ ។

ពាក្យប្រៀនប្រដៅសមស្ងរ (ខាងក្រៅប្រជុំសង្ឃ)

គ្រូសូត្រគប្បីប្រៀនប្រដៅសមស្ងរដោយសូត្របាលីថាដូច្នេះ ៖

សុណសិ (ឥត្ថន្នាម[1]) អយន្តេ សច្ចកាលោ ភូតកាលោ, យំ ជាតំ តំ សំឃមជ្ឈេ បុច្ឆន្តេ, សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្ចំ, អសន្តំ នត្ថីតិ វត្តព្ចំ, មា ទោ វិត្ថាសិ មា ទោ មជ្ឈុ អហោសិ ឯវន្តំ បុច្ឆិស្សន្តិ, សន្តិ តេ ឯវរូចា អាពាជា

(១) "ឥត្ថន្នាមោ, ឥត្ថន្នាមំ, ឥត្ថន្នាម" គប្បីផ្លាស់តាមឈ្មោះឧបសម្បទាបេក្ខ:។

(២) "ឥត្ថន្នាមស្ស" គប្បីផ្លាស់តាមឈ្មោះឧបជ្ឈាយ៍ ។

សួរ	ឆ្លើយ
ការុដ្ឋំ	នត្ថិ ភន្តេ
ភណ្ឌោ	នត្ថិ ភន្តេ
ភិលាសោ	នត្ថិ ភន្តេ
សោសោ	នត្ថិ ភន្តេ
អបមារោ	នត្ថិ ភន្តេ
មនុស្សោសិ	អាម ភន្តេ
បុរិសោសិ	អាម ភន្តេ
ភុជិស្សោសិ	អាម ភន្តេ
អនណោសិ	អាម ភន្តេ
នសិរាជភដោ	អាម ភន្តេ
អនុញ្ញាតោសិ មាតាបិតូហិ	អាម ភន្តេ
បរិបុណ្ណវីសតិវស្សោសិ	អាម ភន្តេ
បរិបុណ្ណន្តេ បត្តចីវរំ	អាម ភន្តេ
ភិន្នាមោសិ	អហំ ភន្តេ ..... នាម
ភោ នាម តេ ឧបជ្ឈាយោ	ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ អាយស្មា .....នាម ។

ពាក្យហៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ ឲ្យចូលមកកាន់សង្ឆសន្និបាត

កាលបើប្រៀនប្រដៅសមសួររួចហើយ គ្រូសូត្រគប្បីត្រឡប់ចូលមកកាន់ទីប្រជុំសង្ឆវិញ ហើយហៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ ឲ្យចូលមកកាន់សង្ឆសន្និបាត ដោយសូត្របាលីថាដូច្នេះ ៖

សុណាតុ មេ ភន្តេ សំឃោ, (ឥត្ថន្ថាមោ) អាយស្មតោ (ឥត្ថន្ថាមស្ស) ឧបសម្បទាបេក្ខោ អនុសិដ្ឋោ សោ មយា, យទិ សំឃស្ស បត្តកល្លំ (ឥត្ថន្ថាមោ) អាគច្ឆេយ្យ[១] ។ អាគច្ឆាហិ ។

ពាក្យដែលឧបសម្បទាបេក្ខៈ សុំឧបសម្ប៉ៃទ

ឧបសម្បទាបេក្ខៈ កាលចូលមកដល់ទីប្រជុំសង្ឆហើយ គប្បីថ្វាយបង្គំព្រះសង្ឆទាំងពួង ធ្វេង ស្តាំ រួចសុំឧបសម្ប៉ៃទ ដោយសូត្របាលីថាដូច្នេះ ៖

សំឃម្ភន្តេ ឧបសម្បទំ យាចាមិ, ឧល្លុម្បតុ មំ ភន្តេ, សំឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ ។

---

(១) លុះសូត្រមកដល់ "អាគច្ឆេយ្យ" គប្បីបែរមុខទៅរកឧបសម្បទាបេក្ខៈ ហើយសូត្រ ហៅថា "អាគច្ឆាហិ" អ្នកចូលមកចុះ ។

ទុតិយម្ៀ ភន្តេ សំឃំ ឧបសម្ប៑ទំ យាចាមិ, ឧល្លុម្ប៑តុ មំ ភន្តេ, សំឃោ អនុកម្ប៑ំ ឧចាជាយ ។

តតិយម្ៀ ភន្តេ សំឃំ ឧបសម្ប៑ទំ យាចាមិ, ឧល្លុម្ប៑តុ មំ ភន្តេ, សំឃោ អនុកម្ប៑ំ ឧចាជាយ ។

ពាក្យឧបជ្ឈាយ៍ផ្ទៀងសង្ឆ

ឧបជ្ឈាយ៍គប្បីផ្ទៀងសង្ឆ ដោយសូត្របាលីថាដូច្នេះ ៖

យត្បេ (ភន្តេ, អាវុសោ)[១] សង្ឆោ ជានាតុ អយំ (ឥត្ថន្ន្ទាមោ) សាមណេរោ មម ឧបសម្ប៑ទាបេក្ខោ សង្ឆំ ឧបសម្ប៑ទំ យាចតិ, អហាមិមំ ភិក្ខុសង្ឆំ អជ្ឈេសា្ប មិ, សាធុ សង្ឆោយំ សំឃោ ឥមំ (ឥត្ថន្ន្ទាមំ) សាមណេរំ មម ឧបសម្ប៑ទាបេក្ខំ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិត្វា តត្ថ បត្ត-កល្ល តំ ញត្វា ញត្តិចតុត្ថេន កម្មេន អកុប្ប៑េន ឋានារហេន ឧបសម្ប៑ាទេសា្ប មិ កម្មសន្និដ្ឋានំ ការេតុ ។

ខ្ញុំសូមផ្ទៀងសង្ឆទាំងពួង សូមជ្រាប ដ្ឋិតសាមណេរ (ឈ្មោះ...) នេះ មកប្រាថ្នាឧបសម្ប៑ទក្នុងសំណាក់ខ្ញុំ ឥឡូវចូលមកសុំឧបសម្ប៑ទនឹងសង្ឆ, សូមព្រះសង្ឆចូលតាំងកម្មសន្និដ្ឋានថា យើង

(១) បើខ្ជីជាងសង្ឆទាំងពួងថា "ភន្តេ" បើចាស់ថា "អាវុសោ ។

ទាំងឡាយនឹងសួរនូវអន្តរាយិកធម៌ ដល់សាមណេរ(ឈ្មោះ...) នេះ បើឃើញថាបរិសុទ្ធ ពុំមានអន្តរាយហើយ គួរឲ្យឧបសម្បទ ដោយញត្តិ-ចតុត្ថកម្មវាចាដ៏មិនកម្រើក ឭដ៏កាលគ្រាតឡូវនេះឯង ។

ពាក្យសម្មតិខ្លួន ដើម្បីសួរអន្តរាយិកធម៌

គ្រូសូត្រគប្បីសន្មតខ្លួន ដោយសូត្របាលីថាដូច្នេះ ៖

សុណាតុ មេ ភន្តេ សំឃោ, អយំ (ឥត្ថន្នាមោ) អាយស្មតោ (ឥត្ថន្នាមស្ស) ឧបសម្បទាបេក្ខោ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្ឃំ, អហំ (ឥត្ថន្នាមំ) អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆេយ្យំ ។

ពាក្យសួរអន្តរាយិកធម៌

គ្រូសូត្រគប្បីសាកសួរអន្តរាយិកធម៌ ដោយសូត្របាលីថាដូច្នេះ ៖

សុណសិ (ឥត្ថន្នាម) អយន្តេ សច្ចកាលោ ភូតកាលោ, យំ ជាតំ តំ បុច្ឆាមិ, សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្ចំ អសន្តំ នត្ថីតិ វត្តព្ចំ, សន្តិ តេ ឯវរូចា អាពាធា កុដ្ឋំ? *ទទួលថា* នត្ថិ ភន្តេ ។ល។ កោ នាម តេ ឧបជ្ឈាយោ? *ទទួលថា* ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ អាយស្មា..... នាម ។

កម្មវាចាឧបសម្បទ

កាលសូរអន្តរាយិកធម៌រួចហើយ គ្រូសូត្រ គប្បីសូត្រ កម្មវាចា ឧបសម្បទ ដោយសូត្របាលីថាដូច្នេះ ៖

សុណាតុ មេ ភន្តេ សំឃោ, អយំ (ឥត្ថន្នាមោ) អាយស្មតោ (ឥត្ថន្នាមស្ស) ឧបសម្បទាបេក្ខោ, បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរំ, (ឥត្ថន្នាមោ) សំឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ, អាយស្មតា (ឥត្ថន្នាមេន[1]) ឧបជ្ឈាយេន, យទិ សំឃស្ស បត្តកល្ឋំ, សំឃោ (ឥត្ថន្នាមំ) ឧបសម្បាទេយ្យ, អាយស្មតា (ឥត្ថន្នាមេន) ឧបជ្ឈាយេន, ឯសា ញត្តិ ។

សុណាតុ មេ ភន្តេ សំឃោ, អយំ (ឥត្ថន្នាមោ) អាយស្មតោ (ឥត្ថន្នាមស្ស) ឧបសម្បទាបេក្ខោ, បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរំ, (ឥត្ថន្នាមោ) សំឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ, អាយស្មតា (ឥត្ថន្នាមេន) ឧបជ្ឈាយេន, សំឃោ (ឥត្ថន្នាមំ) ឧបសម្បាទេតិ, អាយស្មតា (ឥត្ថន្នាមេន) ឧបជ្ឈាយេន,

(១) ឥត្ថនាមេន គប្បីផ្លាស់តាមឈ្មោះឧបជ្ឈាយ៍គ្រប់ពាក្យ ។

យស្សាយស្មតោ ខមតិ (ឥត្ថន្នាមស្ស[1]) ឧបសម្បទា, អាយស្មតា (ឥត្ថន្នាមេន) ឧបជ្ឈាយេន, សោ តុណ្ហស្ស យស្ស ន ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ ។

ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ, សុណាតុ មេ ភន្តេ សំឃោ, អយំ (ឥត្ថន្នាមោ) អាយស្មតោ (ឥត្ថន្នាមស្ស) ឧបសម្បទាបេក្ខោ, ។ល។ សោ ភាសេយ្យ ។

តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ, សុណាតុ មេ ភន្តេ សំឃោ, អយំ (ឥត្ថន្នាមោ) អាយស្មតោ (ឥត្ថន្នាមស្ស) ឧបសម្បទាបេក្ខោ, ។ល។ សោ ភាសេយ្យ ។

ឧបសម្បន្នោ សំឃេន (ឥត្ថន្នាមោ) អាយស្មតា (ឥត្ថន្នាមេន) ឧបជ្ឈាយេន ខមតិ សំឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

ចប់ញត្តិចតុត្ថកម្មវាចាហើយ ភិក្ខុភាព សម្រេចឡើងដល់សាមណេរ នោះភ្លាម ទាំងសីល ៤ មានបាតិមោក្ខសំវរសីល ដ៏ប្រដាប់ដោយសិក្ខាបទ ២២៧ ជាដើម ក៏កើតឡើងបរិបូណ៌ ។ ភិក្ខុឈ្មោះថាសម្រេចឡើង ដោយសម្បត្តិ ៥ ជា ឯកតោសុទ្ធិ បរិសុទ្ធម្ខាង គឺគ្រូសូត្រពោលបាលីត្រឹមត្រូវតាមវិធីអក្ខរ: ។

---

(១) ឥត្ថនាមស្ស នេះគប្បីផ្លាស់តាមឈ្មោះឧបសម្បទាបេក្ខ: ។

កាលបួសរួចហើយ ត្រូវឈរនៅទីមួយដ៏សមគួរ រង់ចាំទទួលសេចក្តីទូន្មាន ប្រៀនប្រដៅអំពីព្រះឧបជ្ឈាយ៍ ។

ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ទូន្មានដោយអនុសាសន៍ ៨ យ៉ាង

ដំបូងប្រាប់ឲ្យកំណត់ស្រមោលក្នុងខណៈនោះ (សម័យឥឡូវត្រូវឲ្យកំណត់ម៉ោងវិញ), ប្រាប់ឲ្យដឹងរដូវ, ប្រាប់ឲ្យដឹងចំណែកថ្ងៃ, ប្រាប់ឲ្យដឹងសង្គ្គីតិការរួបរួម (គឺរួម ៣ខខាងដើម), ប្រាប់ឲ្យដឹងនិស្សយ៉គឺបច្ច័យគ្រឿងអាស្រ័យ ៤យ៉ាង, ប្រាប់ឲ្យដឹងកិច្ចដែលមិនគួរធ្វើ ៤ យ៉ាង, ដោយសូត្របាលីតទៅនេះ ៖

តាវដេវ ឆាយា មេតព្វា, ឧតុប្បមាណំ អាចិក្ខិតព្វំ, ជិវសភាគោ អាចិក្ខិតព្វោ សជ្ជឺតិ អាចិក្ខិតព្វា, ចត្តារោ និស្សយា អាចិក្ខិតព្វា, ចត្តារិ ច អការណីយានិ អាចិក្ខិតព្វានិ ។

បិណ្ឌិយាលោបភោជនំ និស្សាយ បព្វជ្ជា, តត្ត តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ការណីយោ អតិរេកលាភោ, សំឃភត្តំ ឧដ្ទេសភត្តំ និមន្តនំ សលាកភត្តំ បក្ខិកំ ឧចោសថិកំ ចាជិបជិកំ ។

(បព្វជិត ត្រូវអាស្រ័យបិណ្ឌបាត ដរាបលុះអស់ជីវិត) ។ ទទួលថា "អាម ភន្តេ" ។

បំសុកូលចីវរំ និស្សាយ បព្វជ្ជា, តត្ត តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ការណីយោ អតិរេកលាភោ, ទោមំ កប្បាសិកំ តោសេយ្យំ កម្ពលំ សាណំ ភង្គំ ។

(បព្វជិត ត្រូវអាស្រ័យស្ទៀកដណ្តាប់សំពត់បង្សុកូល ដរាបលុះអស់ជីវិត) ។ ទទួលថា "អាម ភន្តេ" ។

រុក្ខមូលសេនាសនំ និស្សាយ បព្វជ្ជា, តត្ត តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ការណីយោ អតិរេកលាភោ, វិហារោ អឌ្ឍយោគោ ចាសាដោ ហម្មិយំ គុហា ។

(បព្វជិត ត្រូវអាស្រ័យគល់ឈើជាទីសេនាសន: ដរាបលុះអស់ជីវិត) ។ ទទួលថា "អាម ភន្តេ" ។

បូតិមុត្តភេសជ្ជំ និស្សាយ បព្វជ្ជា, តត្ត តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ការណីយោ អតិរេកលាភោ, សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ ផាណិតំ ។

(បព្វជិត ត្រូវអាស្រ័យទឹកមូត្រស្អុយជាថ្នាំ ដរាបលុះអស់ជីវិត) ។ ទទួលថា "អាម ភន្តេ" ។

និស្សយ ៤ ចប់

ឧបសម្ឃន្នេន ភិក្ខុនា មេថុនោ ធម្មោ ន បដិសេវិតព្វោ អន្តមសោ តិរច្ឆានកតាយបិ, យោ ភិក្ខុ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវតិ, អស្ឃមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ, សេយ្យថាបិ នាម បុរិសោ សីសច្ឆិន្នោ អភព្វោ តេន សរីរពន្ធនេន ជីវិតុំ, ឯវមេវ ភិក្ខុ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិត្វា, អស្ឃមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ, តន្តេ[1] យាវជីវំ អករណីយំ ។

*(បព្វជិតអ្នកសេពមេថុនហើយ ដូចមនុស្សកំបុតក្បាល នឹងបួស តទៅទៀតពុំបានឡើយ) ។ ទទួលថា "*អាម ភន្តេ*" ។*

ឧបសម្ឃន្នេន ភិក្ខុនា អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ ន អាទាតព្វំ អន្តមសោ តិណសលាកំ ឧចាទាយ, យោ ភិក្ខុ ចាទំ វា ចាទារហំ វា អតិរេកចាទំ វា អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយតិ អស្ឃមណោ ហោតិ អសក្យ-បុត្តិយោ, សេយ្យថាបិ នាម បណ្ឌុបលាសោ ពន្ធនា បមុត្តោ អភព្វោ ហរិតតត្តាយ, ឯវមេវ ភិក្ខុ ចាទំ វា ចាទារហំ វា អតិរេកចាទំ វា អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយិត្វា អស្ឃមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ, តន្តេ[1] យាវជីវំ អករណីយំ ។

---

[1] គ្នាច្រើនថា " តំ ឯា" ។

*(បព្វជិតអ្នកលួចទ្រព្យគេហើយ ដូចស្លឹកឈើទុំជ្រុះ នឹងបួសតទៀតពុំបានឡើយ) ទទួលថា "**អាម ភន្តេ**" ។*

ឧបសម្បន្នេន ភិក្ខុនា សញ្ចិច្ច បាណោ ជីវិតា ន វោរោបេតព្វោ អន្តមសោ កុន្ថកិបិល្លិកំ ឧបាទាយ, យោ ភិក្ខុ សញ្ចិច្ច មនុស្សវិគ្គហំ ជីវិតា វោរោបេតិ, អន្តមសោ គព្ភបាតនំ ឧបាទាយ, អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ, សេយ្យថាបិ នាម បុថុសិលា ទ្វិធា ភិន្នា អបដិសន្ធិកា ហោតិ, ឯវមេវ ភិក្ខុ សញ្ចិច្ច មនុស្សវិគ្គហំ ជីវិតា វោរោបេត្វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ,តន្តេ[១] យាវជីវំ អករណីយំ ។

*(បព្វជិតអ្នកសម្លាប់មនុស្សហើយ ដូចជាថ្មបែក នឹងបួសតទៅទៀតពុំបានឡើយ) ។ ទទួល "**អាម ភន្តេ**" ។*

ឧបសម្បន្នេន ភិក្ខុនា ឧត្តរិមនុស្សធម្មោ ន ឧល្លបិតព្វោ អន្តមសោ សុញ្ញាគារេ អភិរមាមីតិ, យោ ភិក្ខុ បាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អសន្តំ អភូតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបតិ, ឈានំ វា វិមោក្ខំ វា សមាធឹ វា សមាបត្តឹ វា មគ្គំ វា ផលំ វា, អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ,

១ គ្មាប្រើនថា " តំ វោ" ។

សេយ្យថាបិ នាម តាលោ មត្តកច្ឆិន្នោ អភព្វោ បុន វិរុឡ្ហិយា, ឯវមេវ ភិក្ខុ ចាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អសន្តំ អភូតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្ជបិត្វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ, តន្តេ[1] យាវជីវំ អការណីយំ ។

*(បព្វជិត អ្នកអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មហើយ ដូចត្នោតកំបុតចុង នឹងបួសតទៅទៀតពុំបានឡើយ) ។ ទទួលថា "**អាម ភន្តេ**" ។ **អការណីយកិច្ច** កិច្ចមិនគួរធ្វើ ៤យ៉ាងនេះ បើភិក្ខុធ្វើឲ្យកន្ងងហើយ បួសទៀតពុំបានឡើយ ក្នុងមួយជីវិតនេះ) ចប់ ។*

ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ទូន្មានដោយអនុសាសន៍ ៨ យ៉ាង ចប់

ឧបសម្បទគូ

បើនឹងឲ្យបព្វជ្ជា ឬ ឧបសម្បទម្តង ២រូប, ឬ ៣រូបក៏បាន, គប្បីឲ្យ សូមបព្វជ្ជាព្រមគ្នា, តែត្រូវឲ្យសរណគមន៍ និងសីលផ្សេងគ្នា, ឲ្យសុំនិស្សយម្តង ១រូប ប្រាប់បាត្រចីវរ ប្រដៅសមសួរ និងសួរអន្តរាយិ-កធម៌ម្តង ១រូប សុំឧបសម្បទព្រមគ្នា សូត្រកម្មវាចាគ្រប់យ៉ាង ជាមួយគ្នាតែម្តងបាន ។

---

[1] គ្នាច្រើនថា " តំ វោ" ។

ទីនេះពុំបាននាំយកសេចក្តីពន្យល់ និងបាលី មកចារឹកទុកទេ តែគប្បីជ្រាបថា បួសម្តងបានត្រឹម ២រូប ឬ៣រូប យ៉ាងច្រើន ឲ្យលើសជាង ៣រូបទៅ ពុំបានជាដាច់ខាត ។

ឯសេចក្តីស្និទ្ធចិត្តក្នុងរឿងនេះ ជាទីបំផុតនោះ គឺឲ្យឧបសម្បទម្តង មួយៗ ។

ឧបសម្បទវិធីសង្ខេបប៉ុណ្ណេះ
វិធីរៀនដើម្បីឧបសម្បទ ចប់ ។

ភក្ខុនីបព្វជ្ជាឧបសម្បទា

កុលធីតាកាលបើមានសទ្ធាបានបួសជាសាមណេរី ហើយបានបំពេញការសិក្សានូវសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាង អស់ ២ ឆ្នាំ រួចស្រេច (ចាប់តាំងពីទទួលបានការសិក្សានូវសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងមក សាមណេរីនោះលែងជាសាមណេរីទៀតហើយ គេឲ្យឈ្មោះថាសិក្ខមានា) ហើយប្រាថ្នាដើម្បីបានឧបសម្បទាជាភិក្ខុនីភាវ:ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ត្រូវមានអាយុគ្រប់ ២០ វស្សាឡើងទៅ ។ ដើម្បីបានជាភិក្ខុនីពេញលក្ខណ: សិក្ខមានានោះត្រូវតែទទួលការបំបួសពីឧភតោសង្ឆ (ភិក្ខុនីសង្ឆ និងភិក្ខុសង្ឆក្នុងថ្ងៃតែមួយ) ។ សិក្ខមានាដែលប្រាថ្នា ឧបសម្បទាជាភិក្ខុនីត្រូវពាក់សង្ឆាដីកាន់យកនូវបាត្រ ហើយចូលទៅកាន់ទីប្រជុំសង្ឆ (ភិក្ខុនីសង្ឆត្រូវមានចំនួនចាប់ពី ១០អង្គឡើងទៅ) រួចថ្វាយបង្គំព្រះឧបជ្ឈាយ៍ដោយបញ្ចង្គប្រតិស្ឋាន ហើយអង្គុយលុតជង្គង់តាមសម្រួលក្នុងទីប្រជុំសង្ឆនោះ ។ កិច្ចដែលត្រូវធ្វើមានជាបន្តបន្ទាប់ដូចតទៅ :

១- ការសូមវុដ្ឋាបនសម្មតិអំពីសង្ឆ[1]

ភិក្ខុនីដែលមានវស្សាពេញ ១២ ហើយ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឆ ធ្វើឧត្តរាសង្គ:ឆៀងស្មាម្ខាង ហើយសំពះបាទាភិក្ខុនីចាស់ ។ ហើយអង្គុយ

---

១. ប្រសិនបើភិក្ខុនីជាឧបជ្ឈាយ៍ ធ្លាប់បានទទួលវុដ្ឋាបនសម្មតិអំពីសង្ឆរួចហើយ មិនបាច់សូមទៀតទេ ។

លុតជង្គង់ផ្គងអញ្ជលីឡើងពោលយ៉ាងនេះថា ៖

អហំ អយ្យ (ឥត្ថន្នាមា)[1] បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្សា ភិក្ខុនីសង្ឃំ វុដ្ឋាបនសម្មតឹ យាចាមិ ។

ទុតិយម្បិ អហំ អយ្យ (ឥត្ថន្នាមា)[1] បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្សា ភិក្ខុនីសង្ឃំ វុដ្ឋាបនសម្មតឹ យាចាមិ ។

តតិយម្បិ អហំ អយ្យ (ឥត្ថន្នាមា)[1] បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្សា ភិក្ខុនីសង្ឃំ វុដ្ឋាបនសម្មតឹ យាចាមិ ។

បពិត្រព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ ខ្ញុំមានឈ្មោះនេះ ជាភិក្ខុនីមានវស្សាពេញ ១២ ហើយ សូមវុដ្ឋាបនសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ អស់វារៈពីរដងផង អស់វារៈបីដងផង ។

ការឲ្យវុដ្ឋាបនសម្មតិ ភិក្ខុនីសង្ឃគប្បីធ្វើដូច្នេះ គឺត្រូវភិក្ខុនីអ្នកធ្ងាសប្រតិពលគប្បីញុំងសង្ឃឲ្យដឹងថា ៖

សុណាតុ មេ អយ្យ សង្ឃោ អយំ (ឥត្ថន្នាមា)[1] បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្សា ភិក្ខុនី សង្ឃំ វុដ្ឋាបនសម្មតឹ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្ងំ សង្ឃោ (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្សាយ ភិក្ខុនិយា វុដ្ឋាបនសម្មតឹ ទ-

---

១. ត្រង់នេះត្រូវបញ្ចូលនាមបញ្ញត្តិព្រះឧបជ្ឈាយ៍ ឧ.កម្មដ្ឋានា, ២. កម្មដ្ឋានាយ។

ទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ អយំ (ឥត្ថន្នាមា)[១] បរិបុណ្ណទ្វាទសវស្សា ភិក្ខុនី សង្ឃំ វុដ្ឋាបនសម្មតឹ យាចតិ ។ សង្ឃោ (ឥត្ថន្នាមាយ)[២] បរិបុណ្ណទ្វាទសវស្សាយ ភិក្ខុនិយា វុដ្ឋាបនសម្មតឹ ទេតិ ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[២] បរិបុណ្ណទ្វាទសវស្សាយ ភិក្ខុនិយា វុដ្ឋាបនសម្មតិយា ទានំ សា តុណ្ហស្ស យស្សា នក្ខមតិ សា ភាសេយ្យ ។ ទិន្នា សង្ឃេន (ឥត្ថន្នាមាយ)[២] បរិបុណ្ណទ្វាទសវស្សាយ ភិក្ខុនិយា វុដ្ឋាបនសម្មតិ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

បពិត្រព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនីនេះមានឈ្មោះនេះ មានវស្សាពេញ ១២ ហើយ សូមវុដ្ឋាបនសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ បើវុដ្ឋាបន-សម្មតិកម្មនេះ មានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យវុដ្ឋាបនសម្មតិដល់ភិក្ខុនីមានឈ្មោះនេះ ដែលមានវស្សាពេញ ១២ ហើយ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនីនេះមានឈ្មោះនេះ មានវស្សាពេញ ១២ ហើយ សូមវុដ្ឋានបនសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ សង្ឃឲ្យវុដ្ឋាបនសម្មតិដល់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ មានវស្សាពេញ ១២ ហើយ ។ ការឲ្យវុដ្ឋាបនសម្មតិដល់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ មានវស្សាពេញ ១២ ហើយគួរ

១.ត្រង់នេះត្រូវបញ្ចូលនាមបញ្ញត្តិព្រះឧបជ្ឈាយ៍ ២.កម្មដ្ឋានា, ២.កម្មដ្ឋានាយ។

ដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរ ដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីនិយាយឡើង ។ សង្ឆបានឲ្យវុដ្ឋាបនសម្មតិដល់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ មានវស្សាពេញ ១២ ហើយ ។ ការឲ្យវុដ្ឋាបនសម្មតិនោះ គួរដល់សង្ឆហើយ ហេតុនោះ ទើបសង្ឆស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការ ស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

ការសូមវុដ្ឋានសម្មតិរបស់សិក្ខមានា អំពីសង្ឆដូចតទៅ ៖

ត្រូវសិក្ខមានាដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ គប្បីចូលទៅរកសង្ឆធ្វើឧត្តរាសង្គ:ឆៀងស្មាម្ខាង ហើយថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុនី ទាំងឡាយ រួចអង្គុយលុតជង្គង់ផ្គងអញ្ជលីឡើង ហើយពោល យ៉ាងនេះនឹងសង្ឆថា ៖

អហំ អយ្យ (ឥត្ថន្នាមា)[1] (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] អយ្យាយ ឧ្ទ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខា សិក្ខមានា សង្ឆំ វុដ្ឋានសម្មតឹ យាចាមិ ។

ឧតិយម្បិ អហំ អយ្យ (ឥត្ថន្នាមា)[1] (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] អយ្យាយ ឧ្ទ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខា សិក្ខមានា សង្ឆំ វុដ្ឋានសម្មតឹ យាចាមិ ។

---

១. បញ្ចូលឈ្មោះសិក្ខមានា ឧ. ធម្មចក្ក ។ ២. បញ្ចូលឈ្មោះ ឧបជ្ឈាយ៍ ឧ.កម្មដ្ឋានាយ ។

តតិយម្បិ អហំ អយ្យេ (ឥត្ថន្នាមា)[1] (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] អយ្យាយ ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខា សិក្ខមានា សង្ឃំ វុដ្ឋានសម្មតឹ យាចាមិ ។

បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំជាសិក្ខមានារបស់លោកម្ចាស់ មានឈ្មោះនេះ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាង អស់ពីរឆ្នាំហើយ សូមវុដ្ឋានសម្មតិ នឹងសង្ឃ ។ អស់វារៈពីរដងផង អស់វារៈបីដងផង ។

*អំពីនេះគ្រូសូត្រគប្បីប្រាប់ឧបសម្បទាបេក្ខា ឲ្យចេញទៅក្រៅ ប្រជុំសង្ឃដោយសូត្របាលីនេះថា "**កច្ច អមុម្ហិ ឱកាសេ តិដ្ឋាហិ**" នាងចូរទៅឈរក្នុងឱកាសឯណោះសិនចុះ ។*

ភិក្ខុនីដែលឆ្ងាសប្រតិពល ត្រូវញុំងសង្ឃឲ្យដឹងថា ៖

សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ អយំ (ឥត្ថន្នាមា)[1] (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] អយ្យាយ ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខា សិក្ខមានា សង្ឃំ វុដ្ឋានសម្មតឹ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្ងំ សង្ឃោ (ឥត្ថន្នាមាយ)[3] ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ សិក្ខមានាយ វុដ្ឋានសម្មតឹ ឧទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ អយំ (ឥត្ថន្នាមា)[1] (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] អយ្យាយ ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខា

---

១. បញ្ចូលឈ្មោះសិក្ខមានា ឧ. ធម្មចក្ក ។ ២. បញ្ចូលឈ្មោះ ឧបជ្ឈាយ៍ ឧ.កម្មដ្ឋានាយ ។ ៣. បញ្ចូលឈ្មោះ សិក្ខមានា ឧ. ធម្មចក្កាយ ។

សិក្ខមានា សង្ឃំ វុដ្ឋានសម្មុតឹ យាចតិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ (ឥត្ថន្នាមាយ)[១] ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ សិក្ខមានាយ វុដ្ឋានសម្មុតឹ ទេតិ ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[១] ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ សិក្ខមានាយ វុដ្ឋានសម្មុតិយា ទានំ សា តុណ្ហស្ស យស្សា នក្ខមតិ សា ភាសេយ្យ ។ ទិន្នា សង្ឃេន (ឥត្ថន្នាមាយ)[១] ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិត-សិក្ខាយ សិក្ខមានាយ វុដ្ឋានសម្មុតិ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សិក្ខមានានេះ មានឈ្មោះនេះ របស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ សូមវុដ្ឋានសម្មតិនឹងសង្ឃ។ បើវុដ្ឋានសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ត្រូវសង្ឃឲ្យវុដ្ឋានសម្មតិដល់សិក្ខមានាមានឈ្មោះនេះ ដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សិក្ខមានានេះមានឈ្មោះនេះ របស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ សូម វុដ្ឋានសម្មតិនឹងសង្ឃ ។

---

១. ត្រូវបញ្ចូលឈ្មោះសិក្ខមានា ឧ. ធម្មចក្កាយ ។

សង្ឃឲ្យវុដ្ឋានសម្មតិដល់សិក្ខមានាមានឈ្មោះនេះដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ។ ការឲ្យវុដ្ឋានសម្មតិដល់សិក្ខមានាមានឈ្មោះនេះដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង ។ សង្ឃឲ្យវុដ្ឋានសម្មតិ ដល់សិក្ខមានាមានឈ្មោះនេះ ដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ ។ ការឲ្យវុដ្ឋានសម្មតិសមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

២- ការកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍

កាលបើភិក្ខុនីបានទទួលវុដ្ឋាបនសម្មតិ អំពីសង្ឃហើយ សិក្ខមានាក៏បានទទួលវុដ្ឋានសម្មតិអំពីសង្ឃរួចស្រេចដែរ ភិក្ខុនីគប្បីប្រៀនប្រដៅ ឧបសម្បទាបេក្ខា ដោយឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខាកាន់យកនូវឧបជ្ឈាយ៍ មានសេចក្តីដូចតទៅនេះ ៖

*ភិក្ខុនីអ្នកឆ្ងាសប្រតិពល (គ្រូសូត្រ) គប្បីសូត្រ "*ឧមោ*" ៣ ចប់។*

ឧមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

រួចសត្រូថា :

បឋមំ ឧបជ្ឈំ គាហាបេតព្វា ។

មុនដំបូងត្រូវភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខា កាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ ។

ក្រោយមកឧបសម្បទាបេក្ខា ត្រូវគ្រងចីពរធ្វៀងស្មាម្ខាងហើយថ្វាយ បង្គំព្រះបាទាព្រះឧបជ្ឈាយ៍ រួចហើយអង្គុយលុតជង្គង់ផ្គងទ្បើងនូវ អញ្ជលីហើយពោលយ៉ាងនេះថា :

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស *។ ៣ដង ។*

ឧបជ្ឈាយា មេ អយ្យ ហោហិ

ឧបជ្ឈាយា មេ អយ្យ ហោហិ

ឧបជ្ឈាយា មេ អយ្យ ហោហិ *។*

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំ បពិត្រ លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំ បពិត្រ លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំ ។

ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវពន្យល់ ឧបសម្បទាបេក្ខាឲ្យដឹងដោយកាយ (ឬ) ឲ្យដឹងដោយវាចា (ឬ) ឲ្យដឹងទាំងកាយ ទាំងវាចា ដោយពាក្យថា **សាហុ** *(កម្មនេះប្រពៃហើយក្តី)* **លហុ** *(ពាក្យនេះមិនជាការធ្ងន់អ្វីទេក្តី)* **ឱចាយិកំ** *(កម្មនេះជាឧបាយជាទីរើខ្ជួនចេញក្តី)* **បដិរូបំ** *(កម្មនេះសមគួរ ហើយក្តី)* **ចាសាធិកេន សម្បាធេហិ** *(អ្នកចូរញ្ញាំងកម្មឲ្យបរិបូណ៍ ដោយកាយនិងវាចា គួរជាទីនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លាក្តី) ។ ឧបសម្បទា-បេក្ខាទទួលថា* **សាធុ អយ្យ** *។*

វិធីប្រាប់បាត្រចីវរ

ភិក្ខុនី (ឧបសម្បទាចរិនី)សូត្រ "នមោ" ៣ ចប់ ។

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស *។ ៣ដង ។*

ឧបជ្ឈំ តាហាបេត្វា បត្តចីវរំ អាចិក្ខិតព្វំ ។

លុះកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ហើយ គ្រូសូត្រគប្បីប្រាប់បាត្រនិងចីវរដូចតទៅ

អយន្តេ បត្តោ *នេះបាត្ររបស់នាង ទទួលថា* **អាម អយ្យ**

អយំ សង្ឃាដិ *នេះសង្ឃាដីរបស់នាង ទទួលថា* **អាម អយ្យ**

អយំ ឧត្តរាសង្គោ *នេះចីពររបស់នាង ទទួលថា* **អាម អយ្យ**

អយំ អន្តរវាសកោ *នេះស្បង់របស់នាង ទទួលថា* **អាម អយ្យ**

ឥទំ សង្ឋាច្ចិកំ *នេះជាសំពត់ពុងរបស់នាង ទទួលថា* **អាម អយ្យ**

អយំ ឧទកសាដិកា *នេះជាសំពត់ងូតទឹករបស់នាងទទួលថា* **អាម អយ្យ**

*អំពីនេះគ្រូសូត្រគប្បីប្រាប់ឧបសម្បទាបេក្ខា ឲ្យចេញទៅក្រៅប្រជុំសង្ឃ ដោយសូត្របាលីនេះថា "***តច្ច អមុម្ហិ ឱកាសេ តិដ្ឋាហិ***" នាងចូរទៅឈរក្នុងឱកាសឯណោះសិនចុះ ។*

ឧបសម្បទាបេក្ខា គប្បីថយចេញអំពីទីប្រជុំសង្ឃចំនួន ១២ ហត្ត ហើយឈរនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

៣- ប្រដៅសមសួរ

ពាក្យសម្មតិខ្លួនចេញទៅប្រៀនប្រដៅ(១)

---

១. ការសម្មតខ្លួន ចេញទៅប្រៀនប្រដៅមានពីរបែបគឺសន្មតខ្លួនឯង និងសន្មតអ្នកដទៃ ។

គ្រូសូត្រគប្បីសម្មតខ្លួនដោយសូត្របាលីថាដូច្នេះ ៖

សុណាតុ មេ អយ្យ សង្ឆោ (ឥត្ថន្នាមាយ)[១] អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ។ យទិ សង្ឆស្ស បត្តកល្លំ អហំ (ឥត្ថន្នាមំ)[២] អនុសាសេយ្យំ ។

បពិត្រព្រះសង្ឆជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឆស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ឧបសម្ប-ទាបេក្ខា (ជាសិស្ស) របស់លោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឆហើយ ខ្ញុំម្ចាស់គប្បីប្រៀនប្រដៅ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ ។

ប្រសិនបើភិក្ខុនីដទៃ សន្ទតភិក្ខុនីដទៃ ភិក្ខុនីអ្នកធ្វាសប្រតិពល គប្បីប្រកាសសង្ឆថា ៖

សុណាតុ មេ អយ្យ សង្ឆោ (ឥត្ថន្នាមា)[២] (ឥត្ថន្នាមាយ)[១] អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ។ យទិ សង្ឆស្ស បត្តកល្លំ (ឥត្ថន្នាមា)[៣] (ឥត្ថន្នាមំ)[២] អនុសាសេយ្យ ។

បពិត្រព្រះលោកជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឆស្តាប់ខ្ញុំ លោកម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។ បើកម្ម មានកាលគួរដល់សង្ឆហើយ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ គប្បីប្រៀនប្រដៅ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ ។

---

១. "ឥត្ថន្នាមាយ" គប្បីផ្លាស់តាមឈ្មោះឧបជ្ឈាយ៍ ។ ២."ឥត្ថន្នាមាឥត្ថន្នាមំ" គប្បីផ្លាស់តាមឈ្មោះ ឧបសម្បទាបេក្ខា ។ ៣."ឥត្ថន្នាមា"គប្បីផ្លាស់តាមឈ្មោះ ភិក្ខុនីអ្នកដែលត្រូវ ប្រៀនប្រដៅសមសួរ ។

ភិក្ខុនីដែលសង្ឃសន្ធតហើយ គប្បីចូលទៅរក ឧបសម្បទាបេក្ខា ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ៖

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។ *៣ដង។*

សុណសិ (ឥត្ថន្នាមេ)[1] អយន្តេ សច្ចកាលោ ភូតកាលោ យំ ជាតំ តំ សង្ឃមជ្ឈេ បុច្ឆន្តេ សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្វំ អសន្តំ នត្ថីតិ វត្តព្វំ មា ខោ វិត្ថាសិ មា ខោ មង្ក្ឃុ អហោសិ ឯវន្តំ បុច្ឆិ-ស្សន្តិ

នែនាងឈ្មោះនេះ នាងស្តាប់ហ្នឹ កាលនេះជាកាលពិត ជាកាលមែន របស់នាងហើយ របស់ណាដែលកើតហើយ ខ្ញុំសួររបស់នោះ ចំពោះនាងក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ហេតុដែលមាន នាងត្រូវ និយាយថាមាន ហេតុដែលមិនមាន នាងត្រូវនិយាយថាមិនមាន នាងកុំរឹងខ្ជូនឡើយ កុំអៀនខ្មាសឡើយ ខ្ញុំនឹងសួរនាង យ៉ាងនេះថា

សួរ	**ឆ្លើយ**
នសិ អនិមិត្តា	**អាម អយ្យ**
នសិ និមិត្តមត្តា	**អាម អយ្យ**
នសិ អលោហិតា	**អាម អយ្យ**
នសិ ឧវលោហិតា	**អាម អយ្យ**

---

1. "ឥត្ថន្នាមេ" គប្បីផ្លាស់តាមឈ្មោះឧបសម្បទាបេក្ខា ។

នសិ ឧុវចោឧ្យា	អាម អយ្យ
នសិ បត្ឃរន្តី	អាម អយ្យ
នសិ សិទរិណី	អាម អយ្យ
នសិ ឥត្តីបណ្ឌាកា	អាម អយ្យ
នសិ វេបុរិសិកា	អាម អយ្យ
នសិ សម្ភិន្ទា	អាម អយ្យ
នសិ ឧកតោព្យញ្ជនកា	អាម អយ្យ
សន្តិ តេ ឯវ្វចា អាពាធា	
កុជ្ជំ	នត្តិ អយ្យ
កណ្ឌោ	នត្តិ អយ្យ
កិលាសោ	នត្តិ អយ្យ
សោសោ	នត្តិ អយ្យ
អបមារោ	នត្តិ អយ្យ
មនុស្ឃាសិ	អាម អយ្យ
ឥត្តីសិ	អាម អយ្យ
កុដិស្ឃាសិ	អាម អយ្យ
អនណាសិ	អាម អយ្យ
នសិ ភជកជី	អាម អយ្យ

អនុញ្ញាតាសិមាតាបិតូហិសាមិកេន	អាម អយ្យ
បរិបុណ្ណរីសតិវស្សាសិ	អាម អយ្យ
បរិបុណ្ណន្តេ បត្តចីវរំ	អាម អយ្យ
កិន្ទាមាសិ	អហំ អយ្យ ..... នាម
កានាមា តេ បវត្តិនី	បវត្តិនី មេ អយ្យ
	អាយស្មន្តី .....នាម

នាង៥មិនមែនឥតនិមិត្តទេឬ	*ករុណាលោកម្ចាស់*
នាង៥មិនមែនមានហេតុត្រាន់តែជានិមិត្ត ទេឬ	*ករុណាលោកម្ចាស់*
នាង៥មិនមែនឥតឈាមទេឬ	*ករុណាលោកម្ចាស់*
នាង៥មិនមានឈាមជានិច្ចទេឬ	*ករុណាលោកម្ចាស់*
នាង៥មិនមែនមានសំពត់ទ្រនាប់ជានិច្ចទេ ឬ	*ករុណាលោកម្ចាស់*
នាង៥មិនមែនមានឈាមរដូវហូរជានិច្ចទេ ឬ	*ករុណាលោកម្ចាស់*
នាង៥មិនមែនជាសិខរិណីទេឬ	*ករុណាលោកម្ចាស់*
នាង៥មិនមែនជាស្ត្រីខ្ទើយទេឬ	*ករុណាលោកម្ចាស់*

នាងមិនមែនមានរូបដូចប្រុសទេឬ	ករុណាលោកម្ចាស់
នាងមិនមានទ្វារមគ្គរលាយចូលគ្នាទេឬ	ករុណាលោកម្ចាស់
នាងមិនមែនជាឧកតោព្យញ្ជនកាទេឬ	ករុណាលោកម្ចាស់
នាងមានរោគយ៉ាងនេះគឺ	
នាងមានរោគឃ្ងង់ឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មិនមានទេ
នាងមានរោគពកឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មិនមានទេ
នាងមានរោគស្រែងឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មិនមានទេ
នាងមានរោគរីងវៃឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មិនមានទេ
នាងមានរោគធ្ពុតជ្រូកឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មិនមានទេ
នាងជាមនុស្សឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មែនហើយ
នាងជាស្ត្រីឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មែនហើយ
នាងជាអ្នកជាឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មែនហើយ
នាងជាស្ត្រីឥតជំពាក់បំណុលគេឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មែនហើយ
នាងមិនមែនជាអ្នកបម្រើព្រះរាជាទេឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មែនហើយ
មាតាបិតានិងប្តីរបស់នាងបានអនុញ្ញាត	បពិត្រលោកម្ចាស់អនុញ្ញាត
ហើយឬ	ហើយ
នាងមានអាយុគ្រប់២០ឆ្នាំហើយឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់គ្រប់ហើយ
នាងមានបាត្រនិងចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មានហើយ

នាងឈ្មោះអ្វី	បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះ(.....)
បវត្តិនីរបស់នាងឈ្មោះអ្វី	បពិត្រលោកម្ចាស់បវត្តិនីរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះ (.....)

ក្រោយពីសមសួររួចហើយ ភិក្ខុនីអ្នកធ្វាសប្រតិពល គប្បីមកមុនបង្អស់ ហើយផ្តៀងសង្ឆថា ៖

សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឆោ (ឥត្ថន្នាមា)[1] (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា អនុសិដ្ឋា សា មយា ។ យទិ សង្ឆស្ស បត្តកល្ខំ (ឥត្ថន្នាមា)[1] អាកង្ខេយ្យ ។

បពិត្រព្រះសង្ឆជាម្ចាស់ សូមសង្ឆស្តាប់ខ្ញុំ ជ្បិតសិក្ខមានាឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់លោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ខ្ញុំម្ចាស់បានប្រៀនប្រដៅហើយ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឆហើយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះគប្បីមក ។

ភិក្ខុនីអ្នកប្រៀនប្រដៅ គប្បីហៅឧបសម្បទាបេក្ខាដោយបាលីថា ៖ **អាកច្ឆាហិ** *។ នាងចូរមក ។*

៤- សូមឲ្យបសម្បទាក្លុងភិក្ខុនីសង្ឆ

ភិក្ខុនីអ្នកប្រៀនប្រដៅឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខានោះ ធ្វើចីពរធៀងស្មាម្ខាង ហើយឲ្យថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុនីទាំងឡាយ រួចឲ្យអង្គុយលុតជង្គង់ផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយ ឲ្យសូមឧបសម្បទាថា ៖

---

១. គប្បីផ្លាស់តាមឈ្មោះឧបសម្បទាបេក្ខា ។ ២. គប្បីផ្លាស់តាមឈ្មោះឧបជ្ឈាយ៍ ។

សង្ឆំ អយ្យ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្ទុម្ប្ឫតុ មំ អយ្យ សង្ឆោ អនុកម្ប្ឫំ ឧចាជាយ ។

ទុតិយម្ប្ឫិ អយ្យ សង្ឆំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្ទុម្ប្ឫតុ មំ អយ្យ សង្ឆោ អនុកម្ប្ឫំ ឧចាជាយ ។

តតិយម្ប្ឫិ អយ្យ សង្ឆំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្ទុម្ប្ឫតុ មំ អយ្យ សង្ឆោ អនុកម្ប្ឫំ ឧចាជាយ ។

បពិត្រលោកជាម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឆ បពិត្រលោកជាម្ចាស់ សូមសង្ឆអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង បពិត្រលោកជាម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឆ អស់វារៈពីរដងផង បពិត្រលោកជាម្ចាស់ សូមសង្ឆអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង បពិត្រលោកជាម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឆ អស់វារៈបីដងផង បពិត្រលោកជាម្ចាស់សូមសង្ឆអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។

គ្រូសូត្រគប្បីផ្ទៀងសង្ឆថា ៖

សុណាតុ មេ អយ្យ សង្ឆោ អយំ (ឥត្ថន្នាមា)[១] (ឥត្ថន្នាមាយ)[២] អយ្យាយ ឧបសម្បជាបេក្ខា យទិ សង្ឆស្ស បត្តកល្ល អហំ (ឥត្ថន្នាមំ)[១] អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆេយ្យំ ។

បពិត្រលោកជាម្ចាស់ សូមសង្ឆស្តាប់ខ្ញុំ ដ្ឋិតនាងឈ្មោះនេះនេះជា

---

១. "ឥត្ថន្នាមា, ឥត្ថន្នាមំ" គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះ ឧបសម្បទាបេក្ខា ។ ២. "ឥត្ថន្នាមាយ" គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះ ឧបជ្ឈាយ៍ ។

ឧបសម្បទាបេក្ខារបស់លោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឆហើយ ខ្ញុំគួរសួរអន្តរាយិកធម៌នឹងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ ។

សុណសិ (ឥត្ថន្នាមេ)[1] អយន្តេ សច្ចកាលោ ភូតកាលោ យំ ជាតំ តំ បុច្ឆាមិ សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្វំ អសន្តំ នត្ថីតិ វត្តព្វំ

នៃនាងឈ្មោះនេះ នាងស្តាប់ហ្នឹ កាលនេះជាកាលពិត ជាកាលមៃនរបស់នាងហើយ ហេតុណាដែលកើតហើយ ខ្ញុំសួរចំពោះហេតុនោះ ហេតុដែលមាន នាងគប្បីឆ្លើយថាមាន ហេតុដែលគ្មាននាងគប្បីឆ្លើយថាគ្មាន

សួរ	**ឆ្លើយ**
នសិ អនិមិត្តា	អាម អយ្យ
នសិ និមិត្តមត្តា	អាម អយ្យ
នសិ អលោហិតា	អាម អយ្យ
នសិ ឧវលោហិតា	អាម អយ្យ
នសិ ឧវចោឧ្បា	អាម អយ្យ
នសិ បត្ឆរន្តី	អាម អយ្យ
នសិ សិទរិណី	អាម អយ្យ
នសិ ឥត្ថីបណ្ឌកា	អាម អយ្យ
នសិ វេបុរិសិកា	អាម អយ្យ
នសិ សម្ភិន្នា	អាម អយ្យ

នសិ ឧកតោព្យញ្ជនកា	អាម អយ្យ
សន្តិ តេ ឯវ្យចា អាពាជា	
កុជ្ជំ	នត្តិ អយ្យ
ពណ្ឌោ	នត្តិ អយ្យ
កិលាសោ	នត្តិ អយ្យ
សោសោ	នត្តិ អយ្យ
អបមារោ	នត្តិ អយ្យ
មនុស្ឃាសិ	អាម អយ្យ
ឥត្តីសិ	អាម អយ្យ
ភុជិស្ឃាសិ	អាម អយ្យ
អនណាសិ	អាម អយ្យ
នសិ រាជភជី	អាម អយ្យ
អនុញ្ញាតាសិ មាតាបិតូហិ	អាម អយ្យ
សាមិកេន	
បរិបុណ្ណវីសតិវស្ឃាសិ	អាម អយ្យ
បរិបុណ្ណន្តេ បត្តចីវរំ	អាម អយ្យ
កិន្នាមាសិ	អហំ អយ្យ ..... នាម
កានាមា តេ បវត្តិនី	បវត្តិនី មេ អយ្យ
	អាយស្មន្តី .....នាម

នាងមិនមែនឥតនិមិត្តទេឬ	ករុណាលោកម្ចាស់
នាងមិនមែនមានហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្ត	ករុណាលោកម្ចាស់
ទេឬ	
នាងមិនមែនឥតឈាមទេឬ	ករុណាលោកម្ចាស់
នាងមិនមានឈាមជានិច្ចទេឬ	ករុណាលោកម្ចាស់
នាងមិនមែនមានសំពត់ទ្រនាប់ជានិច្ចទេឬ	ករុណាលោកម្ចាស់
នាងមិនមែនមានឈាមរដូវហូរជានិច្ចទេឬ	ករុណាលោកម្ចាស់
នាងមិនមែនជាសិខរិណីទេឬ	ករុណាលោកម្ចាស់
នាងមិនមែនជាស្ត្រីខ្ជើយទេឬ	ករុណាលោកម្ចាស់
នាងមិនមែនមានរូបដូចប្រុសទេឬ	ករុណាលោកម្ចាស់
នាងមិនមានទ្វារមគ្គរលាយចូលគ្នាទេឬ	ករុណាលោកម្ចាស់
នាងមិនមែនជាឧកតោព្យញ្ជនកាទេឬ	ករុណាលោកម្ចាស់
នាងមានរោគយ៉ាងនេះគឺ	
នាងមានរោគឃ្ងង់ឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មិនមានទេ
នាងមានរោគពកឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មិនមានទេ
នាងមានរោគស្រែងឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មិនមានទេ
នាងមានរោគរីងរៃឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មិនមានទេ
នាងមានរោគធ្ពិតជ្រូកឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មិនមានទេ

នាងជាមនុស្សឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មែនហើយ
នាងជាស្ត្រីឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មែនហើយ
នាងជាអ្នកជាឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មែនហើយ
នាងជាស្ត្រីឥតជំពាក់បំណុលគេឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មែនហើយ
នាងមិនមែនជាអ្នកបម្រើព្រះរាជាទេឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មែនហើយ
មាតាបិតានិងប្តីរបស់នាងបានអនុញ្ញាត ហើយឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់អនុញ្ញាត ហើយ
នាងមានអាយុគ្រប់២០ឆ្នាំហើយឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់គ្រប់ហើយ
នាងមានបាត្រនិងចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយឬ	បពិត្រលោកម្ចាស់មានហើយ
នាងឈ្មោះអ្វី	បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់ ឈ្មោះ(.....)
បវត្តិនីរបស់នាងឈ្មោះអ្វី	បពិត្រលោកម្ចាស់បវត្តិនី របស់ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះ (.....)

គ្រូសូត្រគប្បីផ្ទៀងសង្ឈថា ៖

សុណាតុ មេ អយ្យេ សជ្ឈោ អយំ (ឥត្ថន្នាមា)[1] (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] អយ្យាយ ឧបសម្បជាបេក្ខា បរិសុទ្ធា

---

១. (ឥត្ថន្នាមា) គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះឧបសម្បទាបេក្ខា ។

២.“ឥត្ថន្នាមាយ” គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះ ឧបជ្ឈាយ៍ ។

អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណស្សា បត្តចីវរំ ។ (ឥត្ថន្នាមា)[1] សជ្ជ្ជំ ឧបសម្ឋជំ យាចតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ យជិ សជ្ជ្ជស្ស បត្តកល្ថំ សជ្ជ្ជោ (ឥត្ថន្នាមំ)[1] ឧបសម្ឋាជេយ្យ (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អយ្យេ សជ្ជ្ជោ អយំ (ឥត្ថន្នាមា)[1] (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] អយ្យាយ ឧបសម្ឋជាបេក្ខា បរិសុទ្ធា អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណស្សា បត្តចីវរំ ។ (ឥត្ថន្នាមា)[1] សជ្ជ្ជំ ឧបសម្ឋជំ យាចតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ សជ្ជ្ជោ (ឥត្ថន្នាមំ)[1] ឧបសម្ឋាជេតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ យស្ស្ស អយ្យាយ ខមតិ (ឥត្ថន្នាមា-យ)[1] ឧបសម្ឋជា (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] អយ្យាយ បវត្តិនិយា សា តុណ្ហស្ស យស្ស្ស នក្ខមតិ សា ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្ឋិ ឯតមត្ថំ វជាមិ ។ បេ ។ តតិយម្ឋិ ឯតមត្ថំ វជាមិ សុណាតុ មេ អយ្យេ សជ្ជ្ជោ អយំ (ឥត្ថន្នាមា)[1]

---

១. "ឥត្ថន្នាមា, ឥត្ថន្នាមំ, ឥត្ថន្នាមាយ" គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះ ឧបសម្បទា-បេក្ខា ។ ២. "ឥត្ថន្នាមាយ" គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះ ឧបជ្ឈាយ៍ ។

(ឥត្ថន្នាមាយ)[1] អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា បរិសុទ្ធា អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណាស្សា បត្តចីវរំ ។ (ឥត្ថន្នាមា)[2] សង្ឆំ ឧបសម្បទំ យាចតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[1] អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ សង្ឆោ (ឥត្ថន្នាមំ)[2] ឧបសម្បាទេតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[1] អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ យស្ស អយ្យាយ ខមតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] ឧបសម្បទា (ឥត្ថន្នាមាយ)[1] អយ្យាយ បវត្តិនិយា សា តុណ្ហាស្ស យស្ស ន ក្ខមតិ សា ភាសេយ្យ ។ ឧបសម្បន្នា សង្ឆេន (ឥត្ថន្នាមា)[2] (ឥត្ថ-ន្នាមាយ)[1] អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ ខមតិ សង្ឆស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយामि ។

បពិត្រលោកជាម្ចាស់ សូមសង្ឆស្តាប់ខ្ញុំ ដ្ឋិតនាងឈ្មោះនេះ នេះជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់លោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធ ចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ ចាត្រនិងចីវររបស់នាងនេះ មានគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានលោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីមកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឆ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឆហើយ សង្ឆគប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខា ឈ្មោះនេះ មានលោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ

---

១. គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះ ឧបជ្ឌាយ៍ ។ ២. គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះ ឧបសម្បទាបេក្ខា ។

ជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រលោកជាម្ចាស់ សូមសង្ឆស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតនាងឈ្មោះនេះ នេះជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់លោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ បាត្រនិងចីវររបស់នាងនេះមានគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ឥឡូវឧបសម្បទា-បេក្ខាឈ្មោះនេះ មានលោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឆ ។ ឥឡូវសង្ឆញ្ចុំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានលោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទារបស់ឧប-សម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានលោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី គួរដល់លោកជាម្ចាស់អង្គណា លោកជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកជាម្ចាស់អង្គណា លោកជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីធ្វើយមក ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈបីដងផងថាបពិត្រលោកជាម្ចាស់ សូមសង្ឆស្តាប់ខ្ញុំ នាងឈ្មោះនេះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់លោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ បាត្រនិងចីវររបស់នាងនេះមានគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានលោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឆ ។ ឥឡូវសង្ឆញ្ចុំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់លោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានលោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី គួរដល់លោកជាម្ចាស់អង្គណា លោកជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់

លោកជាម្ចាស់អង្គណា លោកជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីធ្វើយមក ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានលោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីសង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ ។ ការឲ្យឧបសម្បទានេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំម្ចាស់សូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ បន្ទាប់ពីទទួលបានឧប-សម្បទាក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃរួចហើយក្រុមភិក្ខុនីសង្ឃ យ៉ាងតិច ចំនួន ១០ អង្គឡើងទៅមួយអន្ទើដោយឧបជ្ឈាយ៍ គប្បីនាំឧបសម្បទាបេក្ខា ទៅកាន់សំណាក់ព្រះភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីបានទទួលឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់នៃឧភតោសង្ឃជាកិច្ចសម្រេចបានជាភិក្ខុនីពេញលក្ខណ:

៥- សូមឲ្យបសម្បទាក្លុងភិក្ខុសង្ឃ

ភិក្ខុនីអ្នកប្រៀនប្រដៅ (គ្រូសូត្រ) គប្បីនាំយកឧបសម្បទាបេក្ខានោះចូលទៅរកភិក្ខុសង្ឃ ឲ្យធ្វើចីវរធ្វៀងស្មាម្ខាង ឲ្យក្រាបបង្គំបាទាភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គុយលុតជង្គង់ ផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយឲ្យសូមឧបសម្បទាក្នុងខណ:នោះថា ៖

អហំ អយ្យា (ឥត្ថន្នាមា)[1] (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា សង្ឃំ អយ្យា ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្ទុម្បតុ មំ អយ្យា សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧចាទាយ ។ អហំ អយ្យា (ឥត្ថន្នាមា)[1](ឥត្ថន្នាមាយ)[2] អយ្យាយ ឧបសម្ប-

---

១. គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះ ឧបសម្បទាបេក្ខា ។ ២. គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះ ឧបជ្ឈាយ៍ ។

ជាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុនីសង្ឆេ វិសុទ្ធា ឧតិយម្បិ អយ្យា សង្ឆំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ញ្ញមត្ត មំ អយ្យា សង្ឆោ អនុកម្បំ ឧចាជាយ ។ អហំ អយ្យា (ឥត្ថន្ធ្នាមា)[1] (ឥត្ថន្ធ្នាមាយ)[2] អយ្យាយ ឧបសម្ជា-បេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុនីសង្ឆេ វិសុទ្ធា ឧតិយម្បិ អយ្យា សង្ឆំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ញ្ញមត្ត មំ អយ្យា សង្ឆោ អនុកម្បំ ឧចាជាយ ។

បពិត្រលោកជាម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្ជាបេក្ខារបស់លោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្ជាដោយចំ-ណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងកិក្ខុនីសង្ឆហើយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមឧបសម្ជានឹងកិក្ខុសង្ឆ (ម្តងទៀត) បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមសង្ឆអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាឧប-សម្ជាបេក្ខារបស់លោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្ជាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងកិក្ខុនីសង្ឆហើយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមឧបសម្ជានឹងកិក្ខុសង្ឆ (ម្តងទៀត) អស់វារៈពីរដងផង បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមសង្ឆអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនេះ

---

១. គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះ ឧបសម្ជាបេក្ខា ។ ២. គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះ ឧបជ្ឈាយ៉ា ។

ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់លោកជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយ ចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងកិក្ខុនីសង្ឆហើយ បពិត្រលោកជាម្ចាស់ ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមឧបសម្បទានឹងកិក្ខុសង្ឆ (ម្តងទៀត) អស់ វារៈបីដងផង បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមសង្ឆអាស្រ័យសេចក្តី អនុគ្រោះស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។

កិក្ខុអ្នកធ្វាសប្រតិពល (គ្រូសូត្រ) គប្បីប្រកាសសង្ឆថា ៖

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឆោ អយំ (ឥត្ថន្នាមា)[1] (ឥត្ថ-ន្នាមាយ)[2] ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា កិក្ខុ-នីសង្ឆេ វិសុទ្ធា (ឥត្ថន្នាមា)[1] សង្ឆំ ឧបសម្បទំ យាចតិ (ឥត្ថ-ន្នាមាយ)[2] បវត្តិនិយា ។ យទិ សង្ឆស្ស បត្តកល្លំ សង្ឆោ (ឥត្ថន្នាមំ)[1] ឧបសម្បាទេយ្យ (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] បវត្តិនិយា ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឆោ អយំ (ឥត្ថន្នាមា)[1] (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា កិក្ខុនីសង្ឆេ វិសុទ្ធា (ឥត្ថន្នាមា)[1] សង្ឆំ ឧបសម្បទំ យា-ចតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] បវត្តិនិយា ។ សង្ឆោ (ឥត្ថន្នាមំ)[1] ឧបសម្បាទេតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] បវត្តិនិយា ។ យស្ស-យស្មតោ ខមតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[1] ឧបសម្បទា (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] បវត្តិនិយា សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ

---

១. គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះ ឧបសម្បទាបេក្ខា ។ ២. គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះ ឧបជ្ឌាយ៉ា ។

ភាសេយ្យ ។ ឧតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វជាមិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ (ឥត្ថន្នាមា)[1] (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] ឧបសម្បជា-បេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃៃ វិសុទ្ធា (ឥត្ថន្នាមា)[1] សង្ឃំ ឧបសម្បជំ យាចតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] បវត្តិនិយា ។ សង្ឃោ (ឥត្ថន្នាមំ)[1] ឧបសម្បាដេតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] បវត្តិនិយា ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[1] ឧបសម្បជា (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] បវត្តិនិយា សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ឧតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វជាមិ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វជាមិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ (ឥត្ថន្នាមា)[1] (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] ឧបសម្បជាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃៃ វិសុទ្ធា (ឥត្ថន្នាមា)[1] សង្ឃំ ឧបសម្បជំ យាចតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] បវត្តិនិយា ។ សង្ឃោ (ឥត្ថន្នាមំ)[1] ឧបសម្បាដេតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] បវត្តិនិយា ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ (ឥត្ថន្នាមាយ)[1] ឧបសម្បជា (ឥត្ថន្នា-មាយ)[2] បវត្តិនិយា សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ឧបសម្បន្នា សង្ឃៃន (ឥត្ថន្នាមា)[1] (ឥត្ថន្នាមាយ)[2] បវត្តិនិយា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

---

១. គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះ ឧបសម្បទាបេក្ខា ។ ២. គប្បីបញ្ចូលឈ្មោះ ឧបជ្ឈាយ៍ ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ជ្បិត) ឧបសម្បទាបេក្ខា ឈ្មោះនេះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទា ដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទា-បេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី (ឧបជ្ឈាយ៍) មកសូម ឧបសម្បទា នឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញុំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃ ស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ នេះជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់ ភិក្ខុនី ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទា ដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនី សង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះមានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជា បវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ។ សង្ឃញុំងឧបសម្បទា-បេក្ខា ឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជា បវត្តិនី គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុ អង្គនោះគប្បីធ្វើយមក ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ អស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន

សូមសង្ឆស្តាប់ខ្ញុំ ដ្ឋិតឧបសម្ប្ទាបេក្ខាឈ្មោះនេះនេះ ជាឧបសម្ប្ទា-
បេក្ខារបស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧសម្ប្ទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិ-
សុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឆហើយ ឥឡូវឧបសម្ប្ទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនី
ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្ប្ទានឹងសង្ឆ (ម្តងទៀត) ។ សង្ឆ
ញ៉ាំងឧបសម្ប្ទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី ឲ្យ
បានឧបសម្ប្ទា ។ ឧបសម្ប្ទារបស់ឧបសម្ប្ទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាន
ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោក
ដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា
លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីធ្វើយមក ។ ឧបសម្ប្ទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ
មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សង្ឆបានឲ្យឧបសម្ប្ទាហើយ ។
កម្មនេះសមគួរដល់សង្ឆហើយ ហេតុនោះបានជាសង្ឆស្ងៀម ។
ខ្ញុំសូមចាំសេចក្តីនេះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ក្រោយពីញត្តិចតុត្ថកម្មវាចាត្រូវបានសូត្រចប់ ភិក្ខុនីភាពក៏បាន
សម្រេចដល់នាងសិក្ខមានានោះភ្លាមមួយរំពេច ។

កាលបួសរួចហើយ ត្រូវឈរនៅទីមួយដ៏សមគួរ រង់ចាំទទួលសេចក្តី
ទូន្មាន ប្រៀនប្រដៅអំពីព្រះឧបជ្ឈាយ៍ ។

ដំបូងប្រាប់ឲ្យកំណត់ស្រមោលក្នុងខណៈនោះ (សម័យឥឡូវត្រូវ ឲ្យកំណត់ម៉ោងវិញ) ប្រាប់ឲ្យដឹងរដូវ, ប្រាប់ឲ្យដឹងចំណែកថ្ងៃ ប្រាប់ឲ្យ ដឹងសង្គ៊ីតិការរួបរួម (គឺរួម ៣ ខខាងដើម) ឲ្យភិក្ខុនីប្រាប់និស្ស័យ ៣ យ៉ាង ផង ប្រាប់អការណីយកិច្ច ៨ យ៉ាងផង ដល់នាងភិក្ខុនីថ្មីនេះ ។

ដោយសូត្របាលីដូចតទៅនេះ ៖

តាវទេវ ឆាយា មេតព្វា ឧតុប្បមាណំ អាចិក្ខិតព្វំ ឧិវសភាគោ អាចិក្ខិតព្វោ សង្គ៊ីតិ អាចិក្ខិតព្វា ភិក្ខុនិយោ វត្តព្វា ឥមិស្សា តយោ ច និស្សយេ អដ្ឋ ច អការណីយានិ អាចិក្ខេយ្យាថ ។

ឧបជ្ឈាយ៍ គប្បីវាស់ស្រមោល គប្បីប្រាប់ប្រមាណនៃរដូវ គប្បីប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ គប្បីប្រាប់សង្គ៊ីតិ គប្បីប្រាប់ពួកភិក្ខុនីថា "នាងទាំងឡាយចូរប្រាប់និស្ស័យ ៣ យ៉ាងផង ប្រាប់អការណីយកិច្ច ៨ យ៉ាងផងដល់ភិក្ខុនីថ្មីនេះ ។

ការណីយកិច្ច កិច្ចដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើដរាបដល់អស់ជីវិត ៣ យ៉ាងនោះគឺ ៖

បិណ្ឌិយាលោបភោជនំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ត តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ការណីយោ ។ អតិរេកាលាភោ សជ្ជ្យភត្តំ ឧទ្ទេ-

សកត្តំ និមន្ត្ជំ សលាកភត្តំ បក្ខិកំ ឧចោសថិកំ ចាជិបនិកំ ។

បព្វជ្ជាអាស្រ័យភោជនជាពំនូត ដែលកិក្ខុនីត្រូវបានមកដោយកម្ទាំងកំភួនដើង អ្នកត្រូវធ្វើសេចក្ដីប្រឹងប្រែងក្នុងភោជននោះអស់មួយជីវិត ។ អតិរេកលាភ (៧ យ៉ាង) គឺភត្តដែលទាយកថ្វាយចំពោះសង្ឆទាំងអស់ ១ ភត្តដែលទាយកឲ្យដល់ភិក្ខុ ២-៣ រូបតាមសង្ឆសម្ដែងឲ្យ ១ ភត្តដែលទាយកនិមន្ត្ទៅប្រគេន ១ ភត្តដែលទាយកឲ្យដល់ភិក្ខុដោយស្វាក គឺសរសេរឈ្មោះភិក្ខុ ឬទាយកហើយចាប់ ១ ភត្តដែលទាយកឲ្យតែមួយថ្ងៃក្នុងបក្ស ។ (ខាងខ្នើត ឬរនោច) ១ ភត្តដែលទាយកឲ្យក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ១ ភត្តដែលទាយកឲ្យក្នុងថ្ងៃមួយកើត ឬមួយរោច ១ (បព្វជិតត្រេកអរក្នុងអតិរេកលាភនោះបាន) ។ ទទួលថា **អាម អយ្យ** ។

បំសុកូលចីវរំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ត តេ យាវជីវំ ឧស្សាហো ការណីយো ។ អតិរេកលាភো ខោមំ កប្ប្ាសិកំ ០ោសេយ្យំ ០ម្ពលំ សាណំ ភង្គំ ។

បព្វជ្ជាអាស្រ័យនូវចីវរបង្សុកូល អ្នកត្រូវធ្វើការឧស្សាហ៍ក្នុងសំពត់បង្សុកូលនោះ អស់មួយជីវិត ។ អតិរេកលាភ (៦ យ៉ាង) គឺសំពត់ធ្វើពីសំបកឈើ ១ សំពត់ធ្វើពីកប្ប្ាស ១ សំពត់ធ្វើពីសូត្រ ១ សំពត់

ធ្វើពីរោមសត្ត ១ សំពត់ធ្វើពីផ្មៃ ១ សំពត់ភង្គ: គឺសំពត់ធ្វើពីរបស់ទាំងប្រាំលាយគ្នា ១ (បព្វជិតត្រេកអរក្នុងអតិរេកលាភនោះបាន) ។ ទទួលថា **អាម អយ្យ** *។*

ឃូតិមុត្តភេសជ្ជំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ត តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ការណីយោ ។ អតិរេកលាភោ សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ ផាណិតន្តិ ។

បព្វជ្ជាអាស្រ័យភេសជ្ជ:ដែលត្រាំដោយទឹកមូត្រស្អុយ អ្នកត្រូវធ្វើការ ឧស្សាហ៍ក្នុងភេសជ្ជ:នោះ អស់មួយជីវិត ។ អតិរេកលាភ (៥ យ៉ាង) គឺទឹកដោះរាវ ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រេង ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ស្ការអំពៅ ១ (បព្វជិតត្រេកអរ ក្នុងអតិរេកលាភនោះបាន) ។ ទទួលថា **អាម អយ្យ** *។*

អការណីយកិច្ច កិច្ចដែលភិក្ខុនីមិនត្រូវធ្វើដរាបដល់អស់ជីវិត ៨ យ៉ាងគឺ:

យា បន ភិក្ខុនី ឆន្ទសោ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវេយ្យ អន្តមសោ តិរច្ឆានគតេនបិ ចារាជិកា ហោតិ អសំវាសា ។

ភិក្ខុនីណាមួយ គប្បីសេពមេថុនធម្មដោយឆន្ទ: ដោយហោចទៅ សូម្បីសេពមេថុនធម្ម ជាមួយសត្វតិរិច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិ បារាជិក ជាស្ត្រីឥតសង្វាស ។ ទទួលថា **អាម អយ្យ** *។*

យា បន ភិក្ខុនី តាមា ភ អរញ្ញា ភ អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយេយ្យ យថារូបេ អទិន្នាទានេ ភជានោ ចោរំ តហេត្វា ហនេយ្យុំ ភ ពន្ធេយ្យុំ ភ បញ្ចាជេយ្យុំ ភ ចោរាសិ ពាលាសិ មូឡ្ហាសិ ថេនាសីតិ តថារូបំ ភិក្ខុនី អទិន្នំ អាទិយមានា អយម្បិ ចារាជិកា ហោតិ អសំវាសា ។

បើភិក្ខុនីណាមួយ កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ដោយ ចំណែកនៃចិត្តលួច អំពីស្រុកក្តី ព្រៃក្តី ព្រះរាជាទាំងឡាយ ចាប់ចោរបានហើយគប្បីសម្ងាប់ក្តី ឃុំឃាំងក្តី និរទេសក្តី ដោយ ព្រះរាជឱង្ការថា (ហង៉ឯងជាចោរ ជាមនុស្សពាលវង្វេងជាមនុស្សល្ងួច) ព្រោះអទិន្នាទានមានសភាពយ៉ាងណា ភិក្ខុនី កាលកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យមានសភាពយ៉ាងនោះ ភិក្ខុនី នេះ ត្រូវអាបត្តិ បារាជិកជាស្ត្រីឥតសង្ខាស ។ ទទួលថា អាម អយ្យេ ។

យា បន ភិក្ខុនី សញ្ចិច្ច មនុស្សវិត្តហំ ជីវិតា ភេរោបេយ្យ សត្ថហារកំ ភស្ស បរិយេសេយ្យ មរណវណ្ណំ ភ សំវណ្ណេយ្យ មរណាយ ភ សមាទបេយ្យ អម្ភោ បុរិស កឹ តុយ្ហិមិនា ចាបកេន ទុជ្ជីវិតេន មតន្តេ ជីវិតា សេយ្យោតិ ឥតិ ចិត្តមនា ចិត្តសង្ក្ឌប្បា

អនេកបរិយាយេន មរណវណ្ណំ វា សំវណ្ណេយ្យ មរណាយ វា សមាទបេយ្យ អយម្បិ ចារាជិកា ហោតិ អសំវាសា ។

បើភិក្ខុនីណាមួយ ក្វែងផ្តាច់បង់រាងកាយរបស់មនុស្សឲ្យឃ្លាតចាក ជីវិតក្តី ស្វែងរកគ្រឿងសស្ត្រាវុធ ឲ្យគេសម្លាប់រាងកាយមនុស្សនោះក្តី ពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ក្តី ឬក៏និយាយណែនាំ ដើម្បីសេចក្តីស្លាប់ថា នៃបុរសដ៏ចម្រើន ជីវិត អាក្រក់នេះ មានប្រយោជន៍អ្វីដល់អ្នក អ្នកស្លាប់ វិញប្រសើរជាងរស់នៅ ភិក្ខុនីមានចិត្តគិត មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តដូច្នេះ គប្បីពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ ឬគប្បីណែនាំ ដើម្បីសេចក្តីស្លាប់ ដោយអនេកបរិយាយ ភិក្ខុនីនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ជាស្ត្រីឥតសង្វាស ។

ទទួលថា អាម អយ្យ ។

យា បន ភិក្ខុនី អនភិជានំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អត្ថូបនាយិកំ អលមរិយញ្ញាណទស្សនំ សមុទាចរេយ្យ ឥតិ ជានាមិ ឥតិ បស្សាមីតិ តតោ អបរេន សមយេន សមនុក្តាហិយមានា វា អសមនុក្តាហិយមានា វា អាបន្នា វិសុទ្ធាបេក្ខា ឯវំ វទេយ្យ អជានមេវំ អយ្យ អវចំ ជានាមិ អបស្សំ បស្សាមិ តុច្ឆំ មុសា វិលបិន្តិ អញ្ញត្រ អធិមានា អយម្បិ ចារាជិកា ហោតិ អសំវាសា ។

ភិក្ខុនីណាមួយមិនដឹងជាក់ ហើយពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម៌គឺញាណនិងទស្សន:ដ៏ប្រសើរ ជាធម៌អាចកម្ចាត់បង់នូវកិលេសបង្អោនមកកាន់ខ្លួនថា ខ្ញុំដឹងដូច្នេះ ខ្ញុំឃើញដូច្នេះ លុះដល់សម័យដទៃពីនោះមក ទោះមានគេ សាកសួរក្តី ឥតមានគេសាកសួរក្តី ក៏ហៅថាត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ទោះបីមានប្រាថ្នា ចង់ឲ្យបរិសុទ្ធ (គឺឲ្យរួចទោស) ហើយត្រឡប់ជានិយាយកែសំនួនយ៉ាងនេះវិញថា នែលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមិនដឹងយ៉ាងនេះទេ ប៉ុន្តែបានពោលថាដឹង ខ្ញុំមិនឃើញយ៉ាងនេះទេ ប៉ុន្តែបានពោលថាឃើញ ខ្ញុំពោលកុហកសោះទេ រៀរលែងតែសម្គាល់ថា ខ្លួនបានត្រាស់ដឹងពិតភិក្ខុនីនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកជាស្ត្រីឥតសង្វាស។ ទទួលថា **អាម អយ្យ**។

យា បន ភិក្ខុនី អវស្សុតា អវស្សុតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស អជក្ខកំ ឧព្ភជានុមណ្ឌលំ អាមសនំ វា បរាមសនំ វា គហណំ វា ឆុបនំ វា បដិបីឌ្យនំ វា សាឧិយេយ្យ អយម្បិ ចារាជិកា ហោតិ អសំវាសា ឧព្ភជានុមណ្ឌលិកា ។

ភិក្ខុនីណាមួយមានតម្រេក ហើយត្រេកអរនឹងការស្ទាបក្តី អង្អែលក្តី កាន់ក្តី ពាល់ក្តី ឱបរឹតក្តី ខាងក្រោមតាំងពីដងកាំបិតចុះមក

ខាងលើតាំងពីមណ្ឌលជង្គង់ឡើងទៅ នៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេក ភិក្ខុនីនេះ ត្រូវ អាបត្តិបារាជិក ឈ្មោះឧព្ពជានុមណ្ឌលិក (ព្រោះឲ្យ បុរសស្ទាបសរីរប្រទេស ខាងលើតាំងពីមណ្ឌលជង្គង់ឡើងទៅ) ជាស្ត្រី ឥតមានសង្ខាស។ ទទួលថា **អាម អយ្យ** ។

យា បន ភិក្ខុនី ជានំ ចារាជិកំ ឯម្មំ អជ្ឈាបន្នំ ភិក្ខុនឹ នេវ អត្តនា បដិចោទេយ្យ ន ភណស្ស អាវោចេយ្យ យជា ច សា បិតា វា អស្ស ចុតា វា នាសិតា វា អវសជា វា សា បច្ឆា ឯវំ វទេយ្យ បុព្វេ វាហំ អយ្យ អញ្ញាសឹ ឯតំ ភិក្ខុនឹ ឯវ្ហចា ច ឯវ្ហចា ច សា ភកិនីតិ នោ ច ទោ អត្តនា បដិចោទេស្សំ ន ភណស្ស អាវោចេស្សន្តិ អយម្ឯិ ចារាជិកា ហោតិ អសំវាសា វជ្ជប្បដិច្ឆាជិកា ។

ភិក្ខុនីណាមួយដឹងថា ភិក្ខុនីផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ មិនចោទ ដោយខ្ជួនឯង និងមិនប្រាប់ដល់ពួកគណ: កាលណាបើភិក្ខុនីនោះ ស្ថិតនៅក្តី ច្យុតហើយក្តី វិនាសហើយក្តី ជៀសទៅកាន់លទ្ធិដទៃហើយក្តី ទោះភិក្ខុនីដែលដឹងរឿងនោះ និយាយយ៉ាងនេះក្នុងកាលជាខាងក្រោយ

ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំបានដឹង (រឿង) ភិក្ខុនីនោះថា នាងនោះ មានសភាពយ៉ាងនេះមួយ យ៉ាងនេះមួយ ក្នុងកាលមុនដែរ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនបានចោទចំពោះខ្លួនឯង និងមិនបានប្រាប់ដល់ពួកគណៈទេ ដូច្នេះ ភិក្ខុនីនេះត្រូវអាបត្តិបារាជិក ឈ្មោះវជ្ជប្បដិច្ចាទិក (ព្រោះជួយបិទបាំងទោសគេ) ជាស្ត្រីមិនមានសំវាស ។ ទទួលថា **អាម អយ្យ** ។

យា បន ភិក្ខុនី សមក្តេន សដ្ឋេន ឧក្ខិត្តំ ភិក្ខុំ ថម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន អនាឧរំ អប្បដិការំ អកតសហាយំ តមនុវត្តេយ្យ សា ភិក្ខុនី ភិក្ខុនីហិ ឯវមស្ស វចនីយា ឯសោ ខោ អយ្យ ភិក្ខុ សមក្តេន សដ្ឋេន ឧក្ខិត្តោ ថម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន អនាឧរោ អប្បដិការោ អកតសហាយោ មាយ្យ ឯតំ ភិក្ខុំ អនុវត្តីតិ ឯវញ្ច សា ភិក្ខុនី ភិក្ខុនីហិ វុច្ចមានា តថេវ បក្តណ្ហេយ្យ សា ភិក្ខុនី ភិក្ខុនីហិ យាវតតិយំ សមនុភាសិតព្វា តស្ស បដិនិស្សក្តាយ យាវតតិយញ្ចេ សមនុភាសិយមានា តំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ អយម្បិ ចារាជិកា ហោតិ អសំវាសា ឧក្ខិត្តានុវត្តិកា ។

កិក្ខុនីណាមួយ ប្រព្រឹត្តតាមកិក្ខុដែលសង្ឆ្យព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ត តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាជាកិក្ខុ មិនអើពើ ជាកិក្ខុដែលសង្ឆ្យជួយជ្រោមជ្រែងមិនបាន ជាកិក្ខុមិនមាន ការរួបរួមជាមួយ នឹងសង្ឆ្យ កិក្ខុនីនោះត្រូវកិក្ខុនីទាំងឡាយ និយាយ យ៉ាងនេះថា នែលោកម្ចាស់ កិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឆ្យព្រមព្រៀងគ្នា លើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ជាកិក្ខុមិនអើពើ ជាកិក្ខុដែលសង្ឆ្យជួយជ្រោមជ្រែងមិនបាន ជាកិក្ខុមិន មាន ការរួបរួមជាមួយនឹងសង្ឆ្យ នែលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់កុំប្រព្រឹត្ត តាមកិក្ខុនេះឡើយ កិក្ខុនីនោះកាលកិក្ខុនីទាំងឡាយ និយាយឲ្យ យ៉ាងនេះ នៅតែប្រកាន់យ៉ាងនោះដដែល កិក្ខុនីនោះត្រូវកិក្ខុនី ទាំងឡាយ សូត្រសមនុកាសនកម្មជាគម្រប់បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់ វត្ថុនោះ បើកិក្ខុនីនោះ កាលត្រូវកិក្ខុនីទាំងឡាយ សូត្រសមនុកាសនកម្ម ជាគម្រប់បីដង លះបង់វត្ថុនោះបាន ការលះបាននោះជាការល្អ បើមិន លះបង់ទេ កិក្ខុនីនេះក៏ត្រូវ អាបត្តិបារាជិក ឈ្មោះឧក្ខិត្តានុវត្តិក: (ព្រោះប្រព្រឹត្តតាមកិក្ខុដែលសង្ឆ្យលើកវត្ត) ជាស្ត្រីមិនមានសង្វាស ។

ទទួលថា អាម អយ្យ ។

យា បន កិក្ខុនី អវស្សុតា អវស្សុតស្ស បុរិស-
បុគ្គលស្ស ហត្ថគ្គហណំ វ សាទិយេយ្យ សង្ឆ្យាជិកណ្ណគ្គហណំ

 វ សាឌិយេយ្យ សន្ដិដ្ឋេយ្យ វ សល្ងេយ្យ វ សង្ហ្លេតំ វ ឧច្ឆេយ្យ បុរិសស្ស វ អញ្ញតមនំ សាឌិយេយ្យ ឆន្ទំ វ អនុបវិសេយ្យ ការយំ វ ឋបេតុកាយ ឧបសំហរេយ្យ ឯតស្ស អសទ្ធម្មស្ស បដិសេវនត្ថាយ អយម្ឪ ចារាជិកា ហោតិ អសំវាសា អដ្ឋវត្ថុកា ។

ភិក្ខុនីណាមួយ មានតម្រេកនឹងការចាប់ដៃក្ដីត្រេកអរនឹងការចាប់ជាយសង្ឆាដីក្ដី របស់បុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេក ឈរជាមួយក្ដី ចរចាជាមួយក្ដី ទៅកាន់ទីសង្កេតក្ដី ត្រេកអរនឹងប្រុសដើរចូលមកជិតក្ដី ចូលទៅកាន់ទីកំបាំងក្ដី ពិចារណាកាយដើម្បីអសទ្ធម្មនោះក្ដី ដើម្បីសេពមេថុនធម្មក្ដី ភិក្ខុនីនេះត្រូវអាបត្តិបារាជិក ឈ្មោះអដ្ឋវត្ថុក: (ព្រោះប្រកបដោយវត្ថុ ៨) រកសំវាសគ្មាន ។ ទទួលថា **អាម អយ្យ** ។

អកណ្ដាយកិច្ចទាំង ៨ យ៉ាងនេះ ត្រូវភិក្ខុនីកុំប្រព្រឹត្តដរាបដល់អស់ជីវិត ព្រោះថាកាលបើប្រព្រឹត្តខុសហើយ ឈ្មោះថាជាអ្នកចាលចាញ់ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា មិនអាចបន្ដធ្វើសព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យលូតលាស់ទៅមុខបានទៀតឡើយ បីដូចជាគ្នោតកំបុតចុងដែលមិនអាចរស់លូតលាស់តទៅទៀតបាន ។

ចប់ពិធីបំបួសភិក្ខុនីតែប៉ុណ្ណោះ ។

វិធីថ្វាយបង្គំព្រះវត្តព្រឹក វត្តល្ងាច

អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ភគវា, ពុទ្ធំ ភគវន្តំ អភិវាទេមិ ។
ស្វាក្ខាតោ ភគវតា ធម្មោ, ធម្មំ នមស្សាមិ ។
សុបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ, សង្ឃំ វន្ទាមិ ។

(ចប់មួយឃ្លាថ្វាយបង្គំ ម្តង)

បូជាទៀនធូប

ឥមានិ (អហំ, មយំ)[១] បដិមារូចានិ, តំ ភគវន្តំ ឧរមានកំ វិយ មញ្ញមា(នោ, នា)[២] ឌីបធូចាទិសក្ការេហិ អភិបូជយា (មិ, ម),[៣] សាធុ (មេ,នោ)[៤] ភន្តេ ភគវា, សុចិរបរិនិព្ធុតោបិ, ឥមំ ឌីបធូចាទិសក្ការំ បដិក្គណ្ហាតុ, (មម,នោ)[៥] មាតាបិតុ-ការុអាឌីនញ្ចេវ, អម្ហាកញ្ច ឌីឃរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ។

នមស្សការ ៣បទ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

(១-២-៣-៤-៥) អហំ, នោ, មិ, មេ, មម, នេះសម្រាប់ម្នាក់ឯង។ មយំ, នា, ម, នោ, នោ នេះសម្រាប់គ្នាច្រើន ។

វត្តត្រៃកា

សរសើរ ពុទ្ធគុណ ដូច្នេះ

យោ សោ តថាគតោ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, វិជ្ជា-
ចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ, អនុត្តរោ បុរិស-
ធម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា, យោ ឥមំ
លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្រហ្មកំ, សស្សមណ-
ព្រាហ្មណឿ បជំ សទេវមនុស្សំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិ-
កត្វា បវេទេសិ, យោ ធម្មំ ទេសេសិ អាទិកល្យាណំ
មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ, សាត្ថំ
សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកា-
សេសិ ។ តមហំ ភគវន្តំ អភិបូជយាមិ, តមហំ ភគ-
វន្តំ សិរសា នមামি ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

សរសើរ ធម្មគុណ ដូច្នេះ

យោ សោ স্বাক্খাতো ភគវតា ធម្មោ, សន្ទិដ្ឋិកោ
អកាលិកោ ឯហិបស្សិកោ, ឱបនយិកោ បច្ចត្តំ

វេជិតញ្ចោ វិញ្ញូហិ ។ តមហំ ជម្មំ អភិបូជយាមិ, តមហំ ជម្មំ សិរសា នមាមិ ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

សរសើរ សជ្ឈតុណ ជូច្នេះ

យោ សោ សុបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសំឃោ, ឧជុបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសំឃោ, ញាយបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសំឃោ, សាមីចិបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសំឃោ, យជិជំ ចត្តារិ បុរិសយុតានិ អដ្ឋបុរិស-បុគ្គលា, ឯស ភគវតោ សាវកសំឃោ, អាហុនេយ្យោ ចាហុនេយ្យោ ជក្ខិណេយ្យោ អញ្ជលិករណីយោ, អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស ។ តមហំ សំឃំ អភិបូជយាមិ, តមហំ សំឃំ សិរសា នមាមិ ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

រតនត្តយប្បណាមគាថា

ពុទ្ធោ សុសុទ្ធោ ការុណាមហណ្ណុវោ, យោចន្តសុ-ទ្ធព្ធរញ្ញាណលោចនោ, លោកស្ស ចាបូបកិលេសឃា-តកោ, វន្ទាមិ ពុទ្ធំ អហមាជរេន តំ, ជម្មោ បជីចោវិយ

តស្ស សត្ថុនោ, យោ មគ្គចាគាមតភេឧភិន្នកោ, លោ-កុត្តរោ យោ ច តឧត្តុនីបនោ, វន្ទាមិ ធម្មំ អហាមាឧរេន តំ, សំឃោ សុខេត្ដាភ្យតិខេត្តសញ្ញិតោ, យោ ទិដ្ឋសន្តោ សុគតានុពោធកោ, លោលប្បហីនោ អរិយោ សុមេធ-សោ, វន្ទាមិ សំឃំ អហាមាឧរេន តំ, ឥច្ចេវមេកន្តភិបូ-ជនេយ្យកំ, វត្ថុត្តយំ វន្ទយតាភិសំខតំ, បុញ្ញំ មយា យំ មម សព្វុបទ្ទវា, មា ហោន្តុ វេ តស្ស បភាវសិទ្ធិយា ។

សំវេគបរិកិត្តនបាឋៈ

ឥធ តថាគតោ លោកេ ឧប្បន្នោ អរហំ សម្មា-សម្ពុទ្ធោ, ធម្មោ ច ទេសិតោ និយ្យានិកោ ឧបសមិកោ បរិនិព្វានិកោ សម្ពោធគាមី សុគតប្បវេទិតោ, មយន្តំ ធម្មំ សុត្វា ឯវំ ជានាម, "ជាតិបិ ទុក្ខា ជរាបិ ទុក្ខា មរណម្បិ ទុក្ខំ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយា-សាបិ ទុក្ខា, អប្បិយេហិ សម្បយោគោ ទុក្ខោ បិយេហិ វិប្បយោគោ ទុក្ខោ យម្បិច្ឆំ ន លភតិ តម្បិ ទុក្ខំ, សំខិត្តេន បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា ទុក្ខា, សេយ្យថីទំ? រូបូបាទានក្ខន្ធោ, វេទនូបាទានក្ខន្ធោ,

សញ្ញូចាជានក្ខន្ធោ, សំខារូចាជានក្ខន្ធោ, វិញ្ញាណូចាជា-
នក្ខន្ធោ, យេសំ បរិញ្ញាយ, ជរមានោ សោ ភគវា,
ឯវំ ពហុលំ សាវកេ វិនេតិ, ឯវំ ភាគា ច បនស្ស
ភគវតោ សាវកេសុ អនុសាសនី, ពហុលា បវត្តតិ,
"រូបំ អនិចូំ, វេជនា អនិចូា, សញ្ញា អនិចូា, សំខារា
អនិចូា, វិញ្ញាណំ អនិចូំ, រូបំ អនត្តា, វេជនា អនត្តា,
សញ្ញា អនត្តា, សំខារា អនត្តា, វិញ្ញាណំ អនត្តា,
សពូ សំខារា អនិចូា, សពូ ជម្មា អនត្តាតិ," តេ(១)
មយំ, "ឱតិណ្ណាម្ហ ជាតិយា ជរាមរណេន, សោកេហិ
បរិដេវេហិ ជុក្ខេហិ ដោមនស្សេហិ ឧចាយាសេហិ,
ជុក្ខោតិណ្ណា ជុក្ខបរេតា, អប្បេវនាមិមស្ស កេវលស្ស
ជុក្ខក្ខន្ធស្ស អន្តកិរិយា បញ្ញាយេថាតិ, ចិរបរិនិពុតម្បិ
តំ ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ, សទ្ធា
អគារស្មា អនគារិយំ បពូជិតា, តស្មឹ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ
ចរាម, ភិក្ខូនំ(២) សិក្ខាសាជីវសមាបន្នា, តំ នោ
ព្រហ្មចរិយំ, ឥមស្ស កេវលស្ស ជុក្ខក្ខន្ធស្ស
អន្តកិរិយាយ សំវត្តតុ ។

---

(១) ស្រ្តីសូត្រថា "តា មយំ" ។ (២) បើសាមណេរថា "សាមណេរានំ" ។

ត្រហស្តសូត្រមកតាំងអំពី "ឥជ តថាកតោ" *លុះដល់* "បញ្ញាយេថាតិ" *ហើយសូត្រដូច្នេះ* "ចិរបរិនិព្ធុតម្បិ តំ ភកវន្តំ សរណំ (កតោ, កតា) ជម្មញ្ច ភិក្ខុសំឃញ្ច, តស្ស ភកវតោ សាសនំ, យថាសត្តិ យថាពលំ មនសិករោម អនុបដិបជ្ជាម, សា សា នោ បដិបត្តិ, ឥមស្ស កោវលស្ស ជុក្ខក្ខន្ធស្ស អន្តកិរិយាយ សំវត្តតុ ។

វត្តព្រឹកចប់ប៉ុណ្ណោះ

វត្តល្ងាច

រំលឹកពុទ្ធគុណដូច្នេះ(១)

តំ ខោ បន ភកវន្តំ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុក្តតោ, "ឥតិបិ សោ ភកវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុកតោ លោកវិទូ, អនុត្តរោ បុរិសជម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភកវា" ។

សរសើរពុទ្ធគុណដូច្នេះ

ពុទ្ធូរហន្តវរតាជិកុណាភិយុត្តោ,

សុទ្ធាភិញ្ញាណករុណាហិ សមាកតត្តោ,

---

(១) ឯវិធីថ្វាយបង្គំព្រះវត្តល្ងាច ដំបូងត្រូវសូត្រ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ...ឥមានិ មយំ.... នមោ ៣បទ រួចហើយ ទើបសូត្រ តំ ខោ បន ភគវន្តំ ដូចនេះ ។

ពោធេសិ យោ សុជនតំ កមលំវ សូរោ,
វន្ទាមហំ តមរណំ សិរសា ជិនេន្ទំ ។

ពុទ្ធោ យោ សព្វបាណីនំ, សរណំ ខេមមុត្តមំ,
បឋមានុស្សតិដ្ឋានំ, វន្ទាមិ តំ សិរេនហំ,
ពុទ្ធស្សាហស្មិ ទាសោវ,[១] ពុទ្ធោ មេ សាមិកិស្សរោ,
ពុទ្ធោ ទុក្ខស្ស ឃាតា ច, វិធាតា ច ហិតស្ស មេ,
ពុទ្ធស្សាហំ និយ្យាទេមិ, សរីរញ្ជីវិតញ្ចិទំ,
វន្ទន្តោហំ[២] ចរិស្សាមិ, ពុទ្ធស្សេវ សុពោធិតំ,
នត្ថិ មេ សរណំ អញ្ញំ, ពុទ្ធោ មេ សរណំ វរំ,
ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, វឌ្ឍេយ្យំ សត្ថុ សាសនេ,
ពុទ្ធំ មេ វន្ទមានេន,[៣] យំ បុញ្ញំ បសុតំ ឥធ,
សព្វេបិ អន្តរាយា មេ មាហេសុំ តស្ស តេជសា ។

ចប់គាថានេះហើយក្រាបចុះម្តង សូត្រតិចៗ ថា

កាយេន វាចាយ វ ចេតសា វា,
ពុទ្ធេ កុកម្មំ បកតំ មយា យំ,
ពុទ្ធោ បដិគណ្ហាតុ អច្ចយន្តំ,
កាលន្តរេ សំវរិតុំ វ ពុទ្ធេ ។

(១) ស្ត្រីសូត្រថា "ស្មី ទាសីវ" ។ (២) ស្ត្រីថា "វន្ទន្តី" ។ (៣) ស្ត្រីថា "វន្ទមានាយ" ។

រំលឹកធម្មគុណជូច្នេះ

ស្វាក្ខាតោ ភគវតា ធម្មោ, សន្ទិដ្ឋិកោ អកា-លិកោ ឯហិបស្សិកោ, ឱបនយិកោ បច្ចត្តំ វេទិតព្វោ វិញ្ញូហីតិ ។

សរសើរធម្មគុណជូច្នេះ

ស្វាក្ខាតតាទិគុណយោគវសេន សេយ្យោ,
យោ មក្គចាកបរិយត្តិវិមោក្ខភេទោ,
ធម្មោ កុលោកបតនា តទធារិធារី,
វន្ទាមហំ តមហរំ វរធម្មមេតំ ។

ធម្មោ យោ សព្ចចាណីនំ, សរណំ ទេមមុត្តមំ,
ទុតិយានុស្សតិដ្ឋានំ, វន្ទាមិ តំ សិរេនហំ,
ធម្មស្សាហស្មិ ទាសោវ,(១) ធម្មោ មេ សាមិកិស្សរោ,
ធម្មោ ទុក្ខស្ស ឃាតា ច, វិធាតា ច ហិតស្ស មេ,
ធម្មស្សាហំ និយ្យាទេមិ, សរីរញ្ជីវិតញ្ចិទំ,
វន្ទន្តោហំ(២) ចរិស្សាមិ, ធម្មស្សេវ សុធម្មតំ,
នត្ថិ មេ សរណំ អញ្ញំ, ធម្មោ មេ សរណំ វរំ,

(១) ស្ត្រីសូត្រថា "ស្មី ទាសីវ" ។ (២) ស្ត្រីថា "វន្ទន្តី" ។

ឯតេន សចូវជ្ជេន, វឌ្ឍយ្យំ សត្ត សាសនេ,
ជម្មំ មេ វន្ទមានេន,[1] យំ បុញ្ញំ បសុតំ ឥជ,
សព្វេបិ អន្តរាយា មេ មាហេសុំ តស្ស តេជសា ។

ចប់គាថានេះហើយក្រាបចុះម្តង សូត្រតិចៗ ថា

កាយេន វាចាយ វ ចេតសា វា,
ជម្មេ ក្រុកម្មំ បកតំ មយា យំ,
ជម្មោ បជិកណ្ហាតុ អចូយន្តំ,
កាលន្តរេ សំវរិតុំ វ ជម្មេ ។

រំលឹកសង្ឃគុណជូច្នេះ

សុបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសំឃោ, ឧជុបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសំឃោ, ញាយបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសំឃោ, សាមីចិបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសំឃោ, យទិទំ ចត្តារិ បុរិសយុគានិ អដ្ឋបុរិសបុគ្គលា, ឯស ភគវតោ សាវកសំឃោ, អាហុនេយ្យោ ចាហុនេយ្យោ ទក្ខិណេយ្យោ អញ្ជលិករណីយោ, អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សាតិ ។

(១) ស្ត្រីសូត្រថា "វន្ទមានាយ" ។

សរសើរសង្ឃគុណដូច្នេះ

សទ្ធម្មជោ សុបដិបត្តិគុណាភិយុត្តោ,
យោដ្ឋព្វិធោ អរិយបុគ្គលសំឃសេដ្ឋោ,
សីលាទិធម្មបវរាសយកាយចិត្តោ,
វន្ទាមហំ តមរិយានគណំ សុសុទ្ធំ ។

សំឃោ យោ សព្វបាណីនំ, សរណំ ខេមមុត្តមំ,
តតិយានុស្សតិដ្ឋានំ, វន្ទាមិ តំ សិរេនហំ,
សំឃស្សាហស្មិ ទាសោវ,(១) សំឃោ មេ សាមិកិស្សរោ,
សំឃោ ទុក្ខស្ស ឃាតា ច, វិធាតា ច ហិតស្ស មេ,
សំឃស្សាហំ និយ្យាទេមិ, សរីរញ្ជីវិតញ្ចិទំ,
វន្ទន្តោហំ(២) ចរិស្សាមិ, សំឃស្សោ បដិបន្នតំ,
នត្ថិ មេ សរណំ អញ្ញំ, សំឃោ មេ សរណំ វរំ,
ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, វឌ្ឍេយ្យំ សត្ថុ សាសនេ,
សំឃំ មេ វន្ទមានេន,(៣) យំ បុញ្ញំ បសុតំ ឥធ,
សព្វេបិ អន្តរាយា មេ មាហេសុំ តស្ស តេជសា ។

ចប់គាថានេះហើយក្រាបចុះម្តង សូត្រតិចៗ ថា

(១) ស្រ្តីសូត្រថា "ស្មិ ទាសីវ" ។ (២) ស្រ្តីថា "វន្ទន្តី" ។ (៣) ស្រ្តីថា "វន្ទមានាយ" ។

ការយេន វាចាយ វ ចេតសា វា,

សំយេ ការុការម្មំ បការតំ មយា យំ,

សំយោ បដិតណ្ហាតុ អចូយន្តំ,

ការលន្តវេ សំវរិតុំ វ សំយេ ។

វត្តល្ងាចចប់ប៉ុណ្ណេះ ។

វិធីថ្វាយបង្គំព្រះ វត្តព្រឹក វត្តល្ងាច សង្ខេបប៉ុណ្ណេះ ។

សូត្រមន្តបាលី

មានពាក្យផ្ដើម ១២ដង

នមត្ថុ រតនត្តយស្ស

អញ្ជើញទេវតា

សរជ្ជំ សសេនំ សពន្ធុំ នរិន្ទំ
បរិត្តានុភាវោ សទា រក្ខតូតិ
ផរិត្វាន មេត្តំ សមេត្តា ភទន្តា
អវិក្ខិត្តចិត្តា បរិត្តំ ភណន្តុ ។

សមន្តា ចក្កវាឡេសុ, អត្រាគច្ឆន្តុ ទេវតា,
សទ្ធម្មំ មុនិរាជស្ស, សុណន្តុ សគ្គមោក្ខទំ ។

សគ្គេ កាមេ ច រូបេ គិរិសិខរតដេ ចន្តលិក្ខេ វិមានេ,
ទីបេ រដ្ឋេ ច គាមេ តរុវនគហនេ គេហវត្ថុម្ហិ ខេត្តេ
ភុម្មា ចាយន្តុ ទេវា ជលថលវិសមេ យក្ខគន្ធព្វនាគា,
តិដ្ឋន្តា សន្តិកេ យំ មុនិវរវចនំ សាធវោ មេ សុណន្តុ ។

ធម្មស្សវនកាលោ អយម្ភទន្តា, ធម្មស្សវនកាលោ អយម្ភទន្តា, ធម្មស្សវនកាលោ អយម្ភទន្តា, ។

នមស្សការ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ ៣ដង ។

សរណគមន៍

ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆামি, ធម្មំ សរណំ គច្ឆামি, សំឃំ សរណំ គច្ឆামি ។ ទុតិយម្ពិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆামি, ទុតិយម្ពិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆামি, ទុតិយម្ពិ សំឃំ សរណំ គច្ឆামি ។ តតិយម្ពិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆামি, តតិយម្ពិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆামি, តតិយម្ពិ សំឃំ សរណំ គច្ឆামি ។

សម្ពុទ្ធ

សម្ពុទ្ធេ អដ្ឋវីសញ្ច,	ទ្វាទសញ្ច សហស្សកេ,
បញ្ចសតសហស្សានិ,	ធមាមិ សិរសា អហំ,
តេសំ ធម្មញ្ច សង្ឆញ្ច,	អាទរេន ធមាមិហំ,
ធមការានុភាវេន,	ហន្ត្វា សព្ពេ ឧបទ្ទវេ,
អនេកា អន្តរាយាបិ,	វិនស្សន្តុ អសេសតោ ។
សម្ពុទ្ធេ បញ្ចបញ្ញាសញ្ច,	ចតុវីសតិសហស្សកេ,
ឧសសតសហស្សានិ,	ធមាមិ សិរសា អហំ,

តេសំ ជម្មញ្ចា សជ្ជ្ឃញ្ចា, អាជរេន នមាមិហំ,
នមការានុភាវេន, ហន្ត្វា សព្វេ ឧបទ្ទវេ,
អនេកា អន្តរាយាបិ, វិនស្សន្តុ អសេសតោ ។
សម្ពុទ្ធេ នវុត្តរសតេ, អដ្ឋចត្តាឡីសសហស្សកេ,
វីសតិសតសហស្សានិ, នមាមិ សិរសា អហំ,
តេសំ ជម្មញ្ចា សជ្ជ្ឃញ្ចា, អាជរេន នមាមិហំ,
នមការានុភាវេន, ហន្ត្វា សព្វេ ឧបទ្ទវេ,
អនេកា អន្តរាយាបិ, វិនស្សន្តុ អសេសតោ ។

នមោការអដ្ឋកៈ

នមោ អរហតោ សម្មា-, សម្ពុទ្ធស្ស មហេសិនោ,
នមោ ឧត្តមជម្មស្ស, ស្វាក្ខាតស្សេវ តេនិជ,
នមោ មហាសំឃស្សាបិ, វិសុទ្ធសីលជិដ្ឋិនោ,
នមោ ឱមាត្យារទ្ធស្ស, រតនត្តយស្ស សាជុកំ,
នមោ ឱមកាតីតស្ស, តស្ស វត្ថុត្តយស្សបិ,
នមោ ការប្ឋភាវេន, វិកច្ចន្តុ ឧបទ្ទវា,
នមោ ការានុភាវេន, សុវត្ថិ ហោតុ សព្វជា,
នមោ ការស្ស តេជេន, វិជិម្ហិ ហោមិ តេជវា ។

នមោការអដ្ឋកំ និដ្ឋិតំ ៤គាថា

ទី១- ពាក្យផ្តើមមង្គលសូត្រ

យេ សន្តា សន្តចិត្តា តិសរណសរណា ឯត្ថ លោកន្តរេ វា, ភុម្មាភុម្មា ច ទេវា កុណកណកហ-ន្ធព្យាវតា សព្វកាលំ, ឯតេ អាយន្តុ ទេវា វរក-ន្តកមយេ មេរុរាជេ វសន្តោ សន្តោ សន្តោសហេតុំ, មុនិវរវចនំ សោតុមក្តំ សមក្តំ ។

សព្វេសុ ចក្ក្លវាឡេសុ, យក្ខា ទេវា ច ព្រហ្មុនោ,
យំ អម្ហេហិ កតំ បុញ្ញំ, សព្វសម្ឋត្តិសាធកំ,
សព្វេ តំ អនុមោទិត្វា, សមក្តា សាសនេ រតា,
បមាទរហិតា ហោន្តុ, អារក្ខាសុ វិសេសតោ,
សាសនស្ឋ ច លោកស្ឋ, វុឌ្ឍី ភវតុ សព្វទា,
សាសនម្ឋិ ច លោកញ្ច , ទេវា រក្ខន្តុ សព្វទា,
សទ្ធឹ ហោន្តុ សុខី សព្វេ, បរិវារេហិ អត្តនោ,
អនីឃា សុមនា ហោន្តុ, សហ សព្វេហិ ញាតិភិ ។
យញ្ច ទ្វាទស វស្ឋានិ, ចិន្តយឹសុ សទេវកា,
ចិរស្ឋំ ចិន្តយន្តាបិ, នេវ ជានឹសុ មឌ្ឋលំ,
ចក្ក្លវាឡសហស្ឋេសុ, ទសសុ យេន តត្តកំ,
កាលំ កោលាហលំ ជាតំ, យាវ ព្រហ្មនិវេសនា,

យំ លោកនាថោ ឧសេសិ, សព្វទាបវិនាសនំ,
យំ សុត្វា សព្វទុក្ខេហិ, មុញ្ចន្តា សំទិយា នរា,
ឯវមាទិកុណ្ហាបេតំ, មឡ្ហលន្តម្ភណាម ហេ ។

បឋមំ មង្គលសុត្តំ(១)

ឯវម្មេ សុតំ, ឯកំ សមយំ ភគវា, សាវត្ថិយំ វិហរតិ, ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ អថខោ អញ្ញតរា ទេវតា, អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិ-ក្កន្តវណ្ណា កេវលកប្បំ ជេតវនំ ឱភាសេត្វា, យេន ភគវា តេនុបសង្ក្កមិ, ឧបសង្ក្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ, ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ សា ទេវតា ភគវន្តំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ ។

"ពហូ ទេវា មនុស្សា ច, មឡ្ហលានិ អចិន្តយុំ,
អាកង្ខមានា សោត្ថានំ, ព្រូហិ មឡ្ហលមុត្តមំ",
អសេវនា ច ពាលានំ, បណ្ឌិតានញ្ច សេវនា,
បូជា ច បូជនីយានំ, ឯតម្មឡ្ហលមុត្តមំ ។
បដិរូបទេសវាសោ ច, បុព្វេ ច កតបុញ្ញតា,
អត្តសម្មាបណីធិ ច, ឯតម្មឡ្ហលមុត្តមំ ។
ពាហុសចូញ្ច សិប្បញ្ច, វិនយោ ច សុសិក្ខិតោ,

(១) សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ខុទ្ទកបាឋ: ។

សុភាសិតា ច យា វាចា, ឯតម្មង្គលមុត្តមំ ។
មាតាបិតុឧបដ្ឋានំ, បុត្តទារស្ស សង្គហោ,
អនាកុលា ច កម្មន្តា, ឯតម្មង្គលមុត្តមំ ។
ទានញ្ច ធម្មចរិយា ច, ញាតកានញ្ច សង្គហោ,
អនវជ្ជានិ កម្មានិ, ឯតម្មង្គលមុត្តមំ ។
អារតី វិរតី ចាចា, មជ្ជចានា ច សញ្ញមោ,
អប្បមាទោ ច ធម្មេសុ, ឯតម្មង្គលមុត្តមំ ។
ការវោ ច និវាតោ ច, សន្តុដ្ឋី ច កតញ្ញុតា,
កាលេន ធម្មស្សវនំ, ឯតម្មង្គលមុត្តមំ ។
ខន្តី ច សោវចស្សតា, សមណានញ្ច ទស្សនំ,
កាលេន ធម្មសាកច្ឆា, ឯតម្មង្គលមុត្តមំ ។
តបោ ច ព្រហ្មចរិយញ្ច, អរិយសច្ចាន ទស្សនំ,
និព្ពានសច្ឆិកិរិយា ច, ឯតម្មង្គលមុត្តមំ ។
ផុដ្ឋស្ស លោកធម្មេហិ, ចិត្តំ យស្ស ន កម្បតិ,
អសោកំ វិរជំ ខេមំ, ឯតម្មង្គលមុត្តមំ ។
ឯតាទិសានិ កត្វាន, សព្វត្ថមបរាជិតា,
សព្វត្ថ សោត្ថឺ គច្ឆន្តិ, តន្តេសំ មង្គលមុត្តមន្តិ ។

មង្គលសុត្តំ និដ្ឋិតំ ១២ គាថា

ទី២- ពាក្យផ្ដើម រតនសូត្រ

បណិធានតោ បដ្ឋាយ, តថាគតស្ស ទស បារមិយោ, ទស ឧបបារមិយោ, ទស បរមត្ថបារមិយោ, សមតឹស បារមិយោ, បញ្ច មហាបរិច្ចាគេ, តិស្សោ ចរិយា បច្ឆិមភវេ គព្ភាវក្កន្តឹ ជាតឹ, អភិនិក្ខមនំ បធានចរិយំ ពោធិបល្លង្កេ មារវិជយំ, សព្ពញ្ញុតញ្ញាណប្បដិវេធំ, ធម្មចក្កប្បវត្តនំ នវ លោកុត្តរធម្មេតិ, សព្ពេបិមេ ពុទ្ធគុណេ អាវជ្ជិត្វា, វេសាលិយា តីសុ បាការន្តរេសុ, តិយាមរត្តឹ បរិត្តំ ករោន្តោ, អាយស្មា អានន្ទត្ថេរោ វិយ, ការុញ្ញចិត្តំ ឧបដ្ឋបេត្វា,

កោដិសតសហស្សេសុ, ចក្កវាឡេសុ ទេវតា,
យស្សាណម្បដិគ្គណ្ហន្តិ, យញ្ច វេសាលិយម្បុរេ,
រោគាមនុស្សទុព្ភិក្ខ-, សម្ភូតន្តិវិធម្ភយំ,
ខិប្បមន្តរធាបេសិ, បរិត្តន្តម្ភណាម ហេ ។

ទុតិយំ រតនសុត្តំ[១]

យានីធ ភូតានិ សមាគតានិ,
ភុម្មានិ វា យានិ វ អន្តលិក្ខេ,

---

(១) សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ខុទ្ទកបាឋៈ ។

សព្វេ ភូតា សុមនា ភវន្តុ,
អថោបិ សក្ខិច្ច សុណន្តុ ភាសិតំ,
តស្មា ហិ ភូតា និសាមេថ សព្វេ,
មេត្តំ ករោថ មានុសិយា បជាយ,
ទិវា ច រត្តោ ច ហរន្តិ យេ ពលឺ,
តស្មា ហិ នេ រក្ខថ អប្បមត្តា,
យំ កិញ្ចិ វិត្តំ ឥធ វា ហុរំ វា,
សគ្គេសុ វា យំ រតនំ បណីតំ,
ន នោ សមំ អត្ថិ តថាគតេន,
ឥទម្ពិ ពុទ្ធេ រតនំ បណីតំ,
ឯតេន សច្ចេន សុវត្ថិ ហោតុ ។
ខយំ វិរាគំ អមតំ បណីតំ,
យទជ្ឈគា សក្យមុនី សមាហិតោ,
ន តេន ធម្មេន សមត្ថិ កិញ្ចិ,
ឥទម្ពិ ធម្មេ រតនំ បណីតំ,
ឯតេន សច្ចេន សុវត្ថិ ហោតុ ។
យម្ពុទ្ធសេដ្ឋោ បរិវណ្ណយី សុចឺ,
សមាធិមានន្តរិកញ្ញមាហុ,

សមាធិនា តេន សមោ ន វិជ្ជតិ,
ឥធម្បិ ឌម្មេ រតនំ បណីតំ,
ឯតេន សច្ចេន សុវត្ថិ ហោតុ ។
យេ បុក្តលា អដ្ឋ សតំ បសដ្ឋា,
ចត្តារិ ឯតានិ យុតានិ ហោន្តិ,
តេ ឧក្ខិណោយ្យា សុតតស្ស សាវកា,
ឯតេសុ ឧិន្នានិ មហប្ផលានិ,
ឥធម្បិ សជ្ជ្យ រតនំ បណីតំ,
ឯតេន សច្ចេន សុវត្ថិ ហោតុ ។
យេ សុប្បយុត្តា មនសា ឧជ្ជ្ហន,
និក្កាមិនោ គោតមសាសនម្ហិ,
តេ បត្តិបត្តា អមតំ វិតយ្ហ,
លទ្ធា មុធា និព្ធុតឹ ភុញ្ជមានា,
ឥធម្បិ សជ្ជ្យ រតនំ បណីតំ,
ឯតេន សច្ចេន សុវត្ថិ ហោតុ ។
យថិន្ទខីលោ បហឹ សិតោ សិយា,
ចតុព្ភិ វាតេភិ អសម្បកម្បិយោ,
តថូបមំ សប្បុរិសំ វទាមិ,

យោ អរិយសច្ចានិ អវេច្ច បស្សតិ,
ឥធម្បិ សជ្ជ្យ រតនំ បណីតំ,
ឯតេន សច្ចេន សុវត្ថិ ហោតុ ។
យេ អរិយសច្ចានិ វិភាវយន្តិ,
គម្ភីរបញ្ញេន សុទេសិតានិ,
កិញ្ចាបិ តេ ហោន្តិ ភុសប្បមត្តា,
ន តេ ភវំ អដ្ឋមមាទិយន្តិ,
ឥធម្បិ សជ្ជ្យ រតនំ បណីតំ,
ឯតេន សច្ចេន សុវត្ថិ ហោតុ ។
សហាវស្ស ឧស្សនសម្បជាយ,
តយស្ស ឋម្មា ជហិតា ភវន្តិ,
សក្កាយទិដ្ឋិវិចិកិច្ឆិតញ្ច,
សីលព្ចតំ វាបិ យទត្ថិ កិញ្ចិ,
ចតូហចាយេហិ ច វិប្បមុត្តោ,
ឆ ចាភិហានានិ អភព្ចោ ការតុំ,
ឥធម្បិ សជ្ជ្យ រតនំ បណីតំ,
ឯតេន សច្ចេន សុវត្ថិ ហោតុ ។
កិញ្ចាបិ សោ ការម្មំ ការោតិ ចាបកំ,

កាយេន វាចាឧទ ចេតសា វា,
អភព្វោ សោ តស្ស បដិច្ឆាទាយ,
អភព្វតា ទិដ្ឋបទស្ស វុត្តា,
ឥទម្បិ សង្ឃេ រតនំ បណីតំ,
ឯតេន សច្ចេន សុវត្ថិ ហោតុ ។
វនប្បគុម្ពេ យថា ផុស្សិតគ្គេ,
គិម្ហានមាសេ បឋមស្មឹ គិម្ហេ,
តថូបមំ ធម្មវរំ អទេសយិ,
និព្វានគាមឹ បរមំ ហិតាយ,
ឥទម្បិ ពុទ្ធេ រតនំ បណីតំ,
ឯតេន សច្ចេន សុវត្ថិ ហោតុ ។
វរោ វរញ្ញូ វរទោ វរាហរោ,
អនុត្តរោ ធម្មវរំ អទេសយិ,
ឥទម្បិ ពុទ្ធេ រតនំ បណីតំ,
ឯតេន សច្ចេន សុវត្ថិ ហោតុ ។
ខីណំ បុរាណំ នវំ នត្ថិ សម្ភវំ,
វិរត្តចិត្តាយតិកេ ភវស្មឹ,
តេ ខីណពីជា អវិរុឡ្ហិឆន្ទា, ។

និព្វន្តិ ធីរា យថា យម្បទីបោ,
ឥទម្បិ សង្ឃេ រតនំ បណីតំ,
ឯតេន សច្ចេន សុវត្ថិ ហោតុ ។
យានីធ ភូតានិ សមាគតានិ,
ភុម្មានិ វា យានិ វ អន្តលិក្ខេ,
តថាគតំ ទេវមនុស្សបូជិតំ,
ពុទ្ធំ នមស្សាម សុវត្ថិ ហោតុ ។
យានីធ ភូតានិ សមាគតានិ,
ភុម្មានិ វា យានិ វ អន្តលិក្ខេ,
តថាគតំ ទេវមនុស្សបូជិតំ,
ធម្មំ នមស្សាម សុវត្ថិ ហោតុ ។
យានីធ ភូតានិ សមាគតានិ,
ភុម្មានិ វា យានិ វ អន្តលិក្ខេ,
តថាគតំ ទេវមនុស្សបូជិតំ,
សង្ឃំ នមស្សាម សុវត្ថិ ហោតុ ។

រតនសុត្តំ និដ្ឋិតំ ២១គាថា

ទី៣- ពាក្យផ្ដើម ករណីយមេត្តសូត្រ

យស្សានុភាវតោ យក្ខា, នេវ ទស្សេន្តិ ភីសនំ,
យម្ហិ ចេ វានុយុញ្ជន្តោ, រត្តិន្ទិវមតន្ទិតោ,
សុខំ សុបតិ សុត្តោ ច, បាបំ កិញ្ចិ ន បស្សតិ,
ឯវមាទិគុណូបេតំ, បរិត្តន្តម្ភណាម ហេ ។

តតិយំ ករណីយមេត្តសុត្តំ(១)

ករណីយមត្ថកុសលេន,
យន្តំ សន្តំ បទំ អភិសមេច្ច,
សក្កោ ឧជូ ច សុហុជូ ច,
សុវចោ ចស្ស មុទុ អនតិមានី,
សន្តុស្សកោ ច សុភរោ ច,
អប្បកិច្ចោ ច សល្លហុកវុត្តិ,
សន្តិន្ទ្រិយោ ច និបកោ ច,
អប្បគព្ភោ កុលេសុ អននុគិទ្ធោ,
ន ច ខុទ្ទំ សមាចរេ កិញ្ចិ,
យេន វិញ្ញូ បរេ ឧបវទេយ្យុំ,
សុខិនោ វា ខេមិនោ ហោន្តុ,

(១) សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ខុទ្ទកបាឋៈ ។

សព្វេ សត្តា ភវន្តុ សុខិតត្តា,
យេ កេចិ ចាណភូតត្ថិ,
តសា វា ថាវរា វា អនវសេសា,
ទីឃា វា យេ មហន្តា វា,
មជ្ឈិមា រស្សកា អនុកថូលា,
ទិដ្ឋា វា យេ ច អទិដ្ឋា,
យេ ច ទូរេ វសន្តិ អវិទូរេ,
ភូតា វា សម្ភវេសី វា,
សព្វេ សត្តា ភវន្តុ សុខិតត្តា,
ន បរោ បរំ និកុព្វេថ,
នាតិមញ្ញេថ កត្ថចិ នំ កិញ្ចិ,
ព្យារោសនា បដិឃសញ្ញា,
នាញ្ញមញ្ញស្ស ទុក្ខមិច្ឆេយ្យ,
មាតា យថា និយំ បុត្តំ,
អាយុសា ឯកបុត្តមនុរក្ខេ,
ឯវម្ឃិ សព្វភូតេសុ,
មានសម្ភាវយេ អបរិមាណំ ។
មេត្តញ្ចា សព្វលោកស្មឺ,

មានសម្ភាវយេ អបរិមាណំ,
ឧឡំ អជោ ច តិរិយញ្ច,
អសម្ពាធំ អវេរំ អសបត្តំ,
តិដ្ឋញ្ចរំ និសិន្នោ វា,
សយានោ វា យាវ តស្ស រិកតមិទ្ធោ,
ឯតំ សតឹ អធិដ្ឋេយ្យ,
ព្រហ្មមេតំ រិហារំ ឥធមាហុ,
ឧិដ្ឋិញ្ច អនុបកម្ម,
សីលវា ឧស្សនេន សម្ឆន្នោ,
កាមេសុ រិនេយ្យ គេធំ,
ន ហិ ជាតុ កព្ភសេយ្យំ បុនរតីតិ ។

ការណីយមេត្តសុត្តំ និដ្ឋិតំ ១០គាថា

ទី៤- ពាក្យផ្តើម ខន្ធបរិត្ត

សព្វាសី រិសជាតីនំ, ឧិព្វមន្តាកធំ រិយ,
យន្នាសេតិ រិសំ ឃោរំ, សេសញ្ចាបិ បរិស្សយំ,
អាណក្ខេត្តម្ហិ សព្វត្ត, សព្វជា សព្វចាណិនំ,
សព្វសោបិ និវារតិ, បរិត្តន្តម្ភណាម ហេ ។

ចតុតុំ ខន្ធបរិតុំ ឆដ្ឋន្តបរិត្តាបរំ

ខន្ធបរិតុំ

រិ្ធបក្ខេហិ មេ មេតុំ, មេតុំ ឯរាបថេហិ មេ,
ឆព្យាបុត្តេហិ មេ មេតុំ, មេតុំ កណ្ហាកោតមកេហិ ច,
អចាដកេហិ មេ មេតុំ, មេតុំ ដិចាដកេហិ មេ,
ចតុប្បដេហិ មេ មេតុំ, មេតុំ ពហុប្បដេហិ មេ,
មា មំ អចាដកោ ហឹសិ, មា មំ ហឹសិ ដិចាដកោ,
មា មំ ចតុប្បដោ ហឹសិ, មា មំ ហឹសិ ពហុប្បដោ,
សព្វេ សត្តា សព្វេ ចាណា, សព្វេ ភូតា ច កេវលា,
សព្វេ ភទ្រានិ បស្សន្តុ, មា កិញ្ចិ ចាបមាតមា ។

អប្បមាណោ ពុដ្ធោ, អប្បមាណោ ធម្មោ, អប្បមា-ណោ សដ្ឆ្យា, បមាណវន្តានិ សិរឹសចានិ, អហិរិច្ឆិកា សតបដី ឧណ្ណានាភី សរពូ មូសិកា, កតា មេ រក្ខា កតា មេ បរិត្តា, បដិក្កមន្តុ ភូតានិ, សោហំ នមោ ភតវតោ, នមោ សត្តន្នំ សម្មាសម្ពុដ្ធានន្តិ ។

ខន្ធបរិតុំ ៥ គាថា

"រធិស្សមេនន្តិ" បរាមសន្តោ,
កាសាវមដ្ឋក្ខិ ធជំ ឥសីនំ,

ទុក្ខេន ផុដ្ឋស្សុទបាទិ សញ្ញា,
"អរហទ្ធជោ សព្ភិ អវជ្ឈរូបោ"
សល្លេន វិទ្ធោ ព្យថិតោបិ សន្តោ,
កាសាវវត្ថម្ហិ មនំ ន ទុស្សយិ,
សចេ ឥមំ នាគវរេន សច្ចំ,
មា មំ វនេ ពាលមិគា អគញ្ឆុន្តិ ។

ឆទ្ទន្តបរិត្តំ ២ គាថា

ខន្ធបរិត្តំ ឆទ្ទន្តបរិត្តាបរំ និដ្ឋិតំ

ទី៥- ពាក្យផ្ដើម មោរបរិត្ត

បូរេន្តម្ពោធិសម្ភារេ, និព្វត្តំ មោរយោនិយំ,
យេន សំវិហិតារក្ខំ, មហាសត្តំ វនេ ចរា,
ចិរស្សំ វាយមន្តាបិ, នេវ សក្ខឹសុ គណ្ហិតុំ,
ព្រហ្មមន្តន្តិ អក្ខាតំ, បរិត្តន្តម្ភណាម ហេ ។

បញ្ចមំ មោរបរិត្តំ

ឧទេតយញ្ចក្ខុមា ឯករាជា, ហរិស្សវណ្ណោ បថវិប្បភាសោ, តំ តំ នមស្សាមិ ហរិស្សវណ្ណំ បថវិប្បភាសំ, តយជ្ជ គុត្តា វិហរេមុ ទិវសំ, យេ ព្រាហ្មណា វេទគុ

សព្វធម្មេ, តេ មេ នមោ តេ ច មំ ចាលយន្តុ, នមត្ថុ ពុទ្ធានំ នមត្ថុ ពោធិយា, នមោ វិមុត្តានំ នមោ វិមុត្តិយា ។

ឥមំ សោ បរិត្តំ កត្វា, មោរោ ចរតិ ឯសនា ។

អបេតយញ្ចក្ខុមា ឯករាជា, ហរិស្សវណ្ណោ បឋវិប្បភាសោ, តំ តំ នមស្សាមិ ហរិស្សវណ្ណំ បឋវិប្បភាសំ, តយជ្ជ គុត្តា វិហរេមុ រត្តឹ, យេ ព្រាហ្មណា វេទគុ សព្វធម្មេ, តេ មេ នមោ តេ ច មំ ចាលយន្តុ, នមត្ថុ ពុទ្ធានំ នមត្ថុ ពោធិយា, នមោ វិមុត្តានំ នមោ វិមុត្តិយា ។

ឥមំ សោ បរិត្តំ កត្វា, មោរោ វាសមកប្បយីតិ ។

មោរបរិត្តំ និដ្ឋិតំ ៥គាថា

ទី៦- ពាក្យផ្ដើម វដ្ដកបរិត្ត

បូរេន្តម្ពោធិសម្ភារេ, និព្វត្តំ វដ្ដជាតិយំ,
យស្ស តេជេន ទាវគ្គិ, មហាសត្តំ វិវជ្ជយិ,
ថេរស្ស សារិបុត្តស្ស, លោកនាថេន ភាសិតំ,
កប្បដ្ឋាយិ មហាតេជំ, បរិត្តន្តម្ភណាម ហេ ។

ឆដ្ឋំ វដ្តកបរិត្តំ

អត្ថិ លោកេ សីលគុណោ, សច្ចំ សោចេយ្យនុទ្ទយា,
តេន សច្ចេន កាហាមិ, សច្ចកិរិយមនុត្តរំ,
អាវជ្ជិត្វា ធម្មពលំ, សរិត្វា បុព្វកេ ជិនេ,
សច្ចពលមវស្សាយ, សច្ចកិរិយមកាសហំ,
សន្តិ បក្ខា អបត្តនា, សន្តិ បាទា អវញ្ចនា,
មាតា បិតា ច និក្ខន្តា, ជាតវេទ បដិក្កម,
សហ សច្ចេ កតេ មយ្ហំ, មហាបជ្ជលិតោ សិខី,
វជ្ជេសិ សោឡស ករីសានិ, ឧទកំ បត្វា យថា សិខី,
សច្ចេន មេ សមោ នត្ថិ, ឯសា មេ សច្ចបារមីតិ ។

វដ្តកបរិត្តំ និដ្ឋិតំ ៤គាថា កន្លះ

ទី៧- ពាក្យផ្តើម ធជគ្គសូត្រ

យស្សានុស្សរណេនាបិ, អន្តលិក្ខេបិ បាណិនោ,
បតិដ្ឋមធិគច្ឆន្តិ, ភូមិយំ វិយ សព្វទា,
សព្វុបទ្ទវជាលម្ហា, យក្ខចោរាទិសម្ភវា,
គណនា ន ច មុត្តានំ, បរិត្តន្តម្ភណាម ហេ ។

សត្តមំ ធជគ្គបរិត្តំ ធជគ្គសុត្តំ

ឯវម្មេ សុតំ, ឯកំ សមយំ ភគវា, សាវត្ថិយំ វិហរតិ, ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស, អារាមេ ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ "ភិក្ខូវោតិ", "ភទន្តេតិ" តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ ។ ភគវា ឯតទវោច, ភូត-បុព្វំ ភិក្ខវេ ទេវាសុរសង្គ្គាមោ សមុបព្យុឡ្ហោ អហោសិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ទេវេ តាវត្តឹសេ អាមន្តេសិ, សចេ មារិសា ទេវានំ សង្គ្គាមគតានំ ឧប្ប-ជ្ជេយ្យ ភយំ វា ឆម្ភិតត្តំ វា លោមហំសោ វា, មមេវ តស្មឹ សមយេ ឆជក្តំ ឧល្ទោកេយ្យាថ, មមំ ហិ វោ ឆជក្តំ ឧល្ទោកយតំ, យម្ភវិស្សតិ ភយំ វា ឆម្ភិតត្តំ វា លោមហំសោ វា, សោ បហិយ្យិស្សតិ, នោ ចេ មេ ឆជក្តំ ឧល្ទោកេយ្យាថ, អថ បជាបតិស្ស ទេវរាជស្ស ឆជក្តំ ឧល្ទោកេយ្យាថ, បជាបតិស្ស ហិ វោ ទេវរាជស្ស ឆជក្តំ ឧល្ទោកយតំ, យម្ភវិស្សតិ ភយំ វា ឆម្ភិតត្តំ វា លោម-ហំសោ វា, សោ បហិយ្យិស្សតិ, នោ ចេ បជាបតិស្ស ទេវរាជស្ស ឆជក្តំ ឧល្ទោកេយ្យាថ, អថ វរុណស្ស ទេវរាជស្ស ឆជក្តំ ឧល្ទោកេយ្យាថ, វរុណស្ស ហិ វោ

ដេវាជ្ជ ជជ្ជកំ ឧស្ញាកយតំ, យម្ភវិស្ស្ជតិ ភយំ វា ឆម្ភិតត្តំ វា លោមហំសោ វា, សោ បហិយ្យិស្ស្ជតិ, ដោ ចេ រុណ្ណជ្ជ ដេវាជ្ជ ជជ្ជកំ ឧស្ញាកេយ្យាថ, អថ ឆ្ឌ្ឌិសានជ្ជ ដេវាជ្ជ ជជ្ជកំ ឧស្ញាកេយ្យាថ, ឆ្ឌ្ឌិសានជ្ជ ហិ ភ្ជ ដេវាជ្ជ ជជ្ជកំ ឧស្ញាកយតំ, យម្ភវិស្ស្ជតិ ភយំ វា ឆម្ភិតត្តំ វា លោមហំសោ វា, សោ បហិយ្យិស្ស្ជតីតិ ។ តំ ខោ បន ភិក្ខវេ សក្ខ្ជជ្ជ វា ដេវានមិន្ទជ្ជ ជជ្ជកំ ឧស្ញាកយតំ, បជាបតិជ្ជ វា ដេវាជ្ជ ជជ្ជកំ ឧស្ញាកយតំ, រុណ្ណជ្ជ វា ដេវាជ្ជ ជជ្ជកំ ឧស្ញាកយតំ, ឆ្ឌ្ឌិសានជ្ជ វា ដេវាជ្ជ ជជ្ជកំ ឧស្ញាកយតំ, យម្ភវិស្ស្ជតិ ភយំ វា ឆម្ភិតត្តំ វា លោមហំសោ វា, សោ បហិយ្យេថាបិ ដោបិ បហិយ្យេថ, តំ កិជ្ជ ហេតុ, ជជ្ជ ហិ ភិក្ខវេ ដេវានមិន្ទោ, អវីតរាគោ អវីតដោសោ អវីត-មោហោ, ភិរុ ឆម្ភី ឧត្រាសី បលាយីតិ ។ អហញ្ច ខោ ភិក្ខវេ ឯវំ វជ្ជាមិ, ជជ្ជ ចេ តុម្ហ្ជកំ ភិក្ខវេ អរញ្ញ-គតានំ វា រុក្ខ្ជមូលគតានំ វា ជុញ្ញ្ជការគតានំ វា, ឧប្ជ្ជ្ជ្ជ្ជ ភយំ វា ឆម្ភិតត្តំ វា លោមហំសោ វា,

មមេវ តស្មឹ សមយេ អនុស្សរេយ្យាថ, "ឥតិបិ សោ
ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ
សុគតោ លោកវិទូ, អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា
ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ" មមំ ហិ រោ ភិក្ខវេ
អនុស្សរតំ, យម្ភវិស្សតិ ភយំ វា ឆម្ភិតត្តំ វា លោមហំសោ
វា, សោ បហិយ្យិស្សតិ, នោ ចេ មំ អនុស្សរេយ្យាថ,
អថ ឌម្មំ អនុស្សរេយ្យាថ, "ស្វាក្ខាតោ ភគវតា ឌម្មោ,
សន្ទិដ្ឋិកោ អកាលិកោ ឯហិបស្សិកោ, ឱបនយិកោ
បចូត្តំ វេទិតព្វោ វិញ្ញូហីតិ", ឌម្មំ ហិ រោ ភិក្ខវេ
អនុស្សរតំ, យម្ភវិស្សតិ ភយំ វា ឆម្ភិតត្តំ វា លោមហំ-
សោ វា, សោ បហិយ្យិស្សតិ, នោ ចេ ឌម្មំ អនុស្ស-
រេយ្យាថ, អថ សង្ឃំ អនុស្សរេយ្យាថ, "សុបដិបន្នោ
ភគវតោ សាវកសំឃោ, ឧជុបដិបន្នោ ភគវតោ សាវ-
កសំឃោ, ញាយបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសំឃោ,
សាមីចិបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសំឃោ, យទិទំ ចត្តារិ
បុរិសយុគានិ អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា, ឯស ភគវតោ
សាវកសំឃោ, អាហុនេយ្យោ ទាហុនេយ្យោ ទក្ខិណេ-
យ្យោ អញ្ជលិករណីយោ, អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោក-

ស្ឃាតិ" សជ្ជ្ឃំ ហិ ភោ ភិក្ខវេ អនុស្ឃរតំ, យម្ភវិស្ឃតិ ភយំ វា ឆម្ភិតត្តំ វា លោមហំសោ វា, សោ បហិយ្យិ-ស្ឃតិ, តំ កិស្ឃ ហេតុ, តថាកតោ ហិ ភិក្ខវេ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, វីតរាគោ វីតទោសោ វីតមោហោ, អភិរុ អច្ឆម្ភី អនុត្រាសី អបលាយីតិ ។ ឥទមភោច ភគវា, ឥទំ វត្វាន សុកតោ, អថាបរំ ឯតទភោច សត្ថា,

"អរញ្ញេ រុក្ខមូលេ វា, សុញ្ញាគារេ វ ភិក្ខវោ,
អនុស្ឃរេថ សម្ពុទ្ធំ, ភយំ តុម្ហាក នោ សិយា,
នោ ចេ ពុទ្ធំ សរេយ្យាថ, លោកជេដ្ឋំ នរាសភំ,
អថ ឌម្ម៉ំ សរេយ្យាថ, និយ្យានិកំ សុទេសិតំ,
នោ ចេ ឌម្ម៉ំ សរេយ្យាថ, និយ្យានិកំ សុទេសិតំ,
អថ សជ្ឃ៉ំ សរេយ្យាថ, បុញ្ញក្ខេត្តំ អនុត្តរំ,
ឯវម្ពុទ្ធំ សរន្តានំ, ឌម្ម៉ំ សជ្ឃ៉ញ ភិក្ខវោ,
ភយំ វា ឆម្ភិតត្តំ វា, លោមហំសោ ន ហេស្ឃតីតិ" ។

ធជគ្គបរិត្តំ ធជគ្គសុត្តំ និដ្ឋិតំ ៤និគមគាថា

ទី៨- ពាក្យផ្តើម អាដានាដិយបរិត្ត

អប្ឃសន្នេហិ នាថស្ឃ, សាសនេ សាធុ សម្មតេ,
អមនុស្ឃេហិ ចណ្ឌេហិ, សទា កិព្ធិសការិភិ,

បរិសានញ្ច តស្សន្ត, មហឹសាយ ច កុត្តិយា,
យន្ទេសេសិ មហាវីរោ, បរិត្តន្តម្ភណាម ហេ ។

អដ្ឋមំ អាដានាដិយបរិត្តំ

វិបស្សិស្ស នមត្ថុ, ច- ក្ខុមន្តស្ស សិរីមតោ,
សិខិស្សបិ នមត្ថុ, សព្ធភូតានុកម្បិនោ,
វេស្សភុស្ស នមត្ថុ, ន្ហាតកស្ស តបស្សិនោ,
នមត្ថុ កកុសន្ធស្ស, មារសេនប្បមទ្ទិនោ,
កោនាកមនស្ស នមត្ថុ, ព្រាហ្មណស្ស វុសីមតោ,
កស្សបស្ស នមត្ថុ, សក្យបុត្តស្ស សិរីមតោ,
យោ ឥមំ ធម្មទេសេសិ, សព្ធទុក្ខាបនូទនំ,
យេ ចាបិ និព្ធុតា លោកេ, យថាភូតំ វិបស្សិសុំ,
តេ ជនា អបិសុណា, មហន្តា វីតសារទា,
ហិតំ ទេវមនុស្សានំ, យំ នមស្សន្តិ គោតមំ,
វិជ្ជាចរណសម្បន្នំ, មហន្តំ វីតសារទំ ។

នមោ មេ សព្ធពុទ្ធានំ, ឧប្បន្នានំ មហេសិនំ,
តណ្ហាឌ្ឌវោ មហាវីរោ, មេធឌ្ឌវោ មហាយសោ,

សរណង្ករោ លោកហិតោ, ទីបង្ករោ ជុតិន្ធរោ,
កោណ្ឌញ្ញោ ជនចាមោក្ខោ, មង្គលោ បុរិសាសភោ,
សុមនោ សុមនោ ធីរោ, រេវតោ រតិវឌ្ឍនោ,
សោភិតោ គុណសម្បន្នោ, អនោមទស្សី ជនុត្តមោ,
បទុមោ លោកបជ្ជោតោ, នារទោ វរសារថិ,
បទុមុត្តរោ សត្តសារោ, សុមេធោ អប្បដិបុគ្គលោ,
សុជាតោ សព្វលោកគ្គោ, បិយទស្សី នរាសភោ,
អត្ថទស្សី ការុណិកោ, ធម្មទស្សី តមោនុទោ,
សិទ្ធត្ថោ អសមោ លោកេ, តិស្សោ ច វទតំ វរោ,
បុស្សោ ច វរទោ ពុទ្ធោ, វិបស្សី ច អនូបមោ,
សិខី សព្វហិតោ សត្ថា, វេស្សភូ សុខទាយកោ,
កកុសន្ធោ សត្ថវាហោ, កោនាគមនោ រណញ្ជហោ,
កស្សបោ សិរិសម្បន្នោ, គោតមោ សក្យបុង្គវោ,
ឯតេ ចញ្ញេ ច សម្ពុទ្ធា, អនេកសតកោដិយោ,
សព្វេ ពុទ្ធា អសមសមា, សព្វេ ពុទ្ធា មហិទ្ធិកា,
សព្វេ ទសពលូបេតា, វេសារជ្ជេហុបាគតា,
សព្វេ តេ បដិជានន្តិ, អាសភណ្ឌានមុត្តមំ,
សីហនាទំ នទន្តេ តេ, បរិសាសុ វិសារទា,

ព្រហ្មចក្កំ បវត្តេន្តិ, លោកេ អប្បដិវត្តិយំ,
ឧបេតា ពុទ្ធជម្មេហិ, អដ្ឋារសហិ នាយកា,
ទ្ធត្តឹសលក្ខណ្ឌបេតា, សីត្យានុព្យញ្ជនាជរា,
ព្យាមប្បភាយ សុប្បភា, សព្វេ តេ មុនិកុញ្ជរា,
ពុទ្ធា សព្វញ្ញុនោ ឯតេ, សព្វេ ទីណាសវា ជិនា ,
មហប្បភា មហាតេជា, មហាបញ្ញា មហព្ធលា,
មហាការុណិកា ជីរា, សព្វេសានំ សុទាវហា,
ជីចា នាថា បតិដ្ឋា ច, តាណា លេណា ច ចាណិនំ,
កតី ពន្ធូ មហស្សាសា, សរណា ច ហិតេសិនោ,
សទេវកស្ស លោកស្ស, សព្វេ ឯតេ បរាយនា,
តេសាហំ សិរសា ចាទេ, វន្ទាមិ បុរិសុត្តមេ,
វចសា មនសា ចេវ, វន្ទាមេតេ តថាកតេ,
សយនេ អាសនេ ហានេ, កមនេ ចាបិ សព្វជា,
សជា សុទេន រក្ខន្តុ, ពុទ្ធា សន្តិករា តុវំ,
តេហិ ត្វំ រក្ខិតោ សន្តោ, មុត្តោ សព្វភយេន ច,
សព្វរោកវិនីមុត្តោ, សព្វសន្តា បវជ្ជិតោ,
សព្វវេរមតិក្កន្តោ, និព្ធុតោ ច តុវំ ភវ ។
តេសំ សច្ចេន សីលេន, ទន្តិមេត្តាពលេន ច,

តេបិ តុម្ហេ អនុរក្ខន្តុ, អារោគ្យេន សុខេន ច,
បុរត្ថិមស្មឹ ទិសាភាគេ, សន្តិ ភូតា មហិទ្ធិកា,
តេបិ តុម្ហេ អនុរក្ខន្តុ, អារោគ្យេន សុខេន ច,
ទក្ខិណស្មឹ ទិសាភាគេ, សន្តិ ទេវា មហិទ្ធិកា,
តេបិ តុម្ហេ អនុរក្ខន្តុ, អារោគ្យេន សុខេន ច,
បច្ឆិមស្មឹ ទិសាភាគេ, សន្តិ នាគា មហិទ្ធិកា,
តេបិ តុម្ហេ អនុរក្ខន្តុ, អារោគ្យេន សុខេន ច,
ឧត្តរស្មឹ ទិសាភាគេ, សន្តិ យក្ខា មហិទ្ធិកា,
តេបិ តុម្ហេ អនុរក្ខន្តុ, អារោគ្យេន សុខេន ច,
បុរិមទិសំ ធតរដ្ឋោ, ទក្ខិណេន វិរុឡ្ហកោ,
បច្ឆិមេន វិរូបក្ខោ, ក្បុវេរោ ឧត្តរំ ទិសំ,
ចត្តារោ តេ មហារាជា, លោកចាលា យសស្សិនោ,
តេបិ តុម្ហេ អនុរក្ខន្តុ, អារោគ្យេន សុខេន ច,
អាកាសដ្ឋា ច ភុម្មដ្ឋា, ទេវា នាគា មហិទ្ធិកា,
តេបិ តុម្ហេ អនុរក្ខន្តុ, អារោគ្យេន សុខេន ច ។
នត្ថិ មេ សរណំ អញ្ញំ, ពុទ្ធោ មេ សរណំ វរំ,
ឯតេន សចូវជ្ជេន, ហោតុ តេ ជយមង្គលំ,
នត្ថិ មេ សរណំ អញ្ញំ, ធម្មោ មេ សរណំ វរំ,

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, ហោតុ តេ ជយមង្គលំ,
នត្ថិ មេ សរណំ អញ្ញំ, សជ្ជ្យា មេ សរណំ វរំ,
ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, ហោតុ តេ ជយមង្គលំ ។
យំ កិញ្ចិ រតនំ លោកេ, វិជ្ជតិ វិវិធំ បុថុ,
រតនំ ពុទ្ធសមំ នត្ថិ, តស្មា សោត្ថី ភវន្តុ តេ,
យំ កិញ្ចិ រតនំ លោកេ, វិជ្ជតិ វិវិធំ បុថុ,
រតនំ ធម្មសមំ នត្ថិ, តស្មា សោត្ថី ភវន្តុ តេ,
យំ កិញ្ចិ រតនំ លោកេ, វិជ្ជតិ វិវិធំ បុថុ,
រតនំ សង្ឆ្យសមំ នត្ថិ, តស្មា សោត្ថី ភវន្តុ តេ ។
សក្ក្ពត្វា ពុទ្ធរតនំ, ឱសថំ ឧត្តមំ វរំ,
ហិតំ ទេវមនុស្សានំ, ពុទ្ធតេជេន សោត្ថិនា,
នស្សន្តុបទ្ទវា សព្វេ, ទុក្ខា វ្ូបសមេន្តុ តេ,
សក្ក្ពត្វា ធម្មរតនំ, ឱសថំ ឧត្តមំ វរំ,
បរិឡាហ្ូបសមនំ, ធម្មតេជេន សោត្ថិនា,
នស្សន្តុបទ្ទវា សព្វេ, ភយា វ្ូបសមេន្តុ តេ,
សក្ក្ពត្វា សង្ឆ្យរតនំ, ឱសថំ ឧត្តមំ វរំ,
អាហុនេយ្យំ ចាហុនេយ្យំ, សង្ឆ្យតេជេន សោត្ថិនា,
នស្សន្តុបទ្ទវា សព្វេ, រោគា វ្ូបសមេន្តុ តេ ។

សព្វីតិយោ វិវជ្ជន្តុ, សព្វរោគោ វិនស្សតុ,
មា តេ ភវត្វន្តរាយោ, សុខី ជីឃាយុកោ ភវ,
អភិវាជនសីលិស្ស, និចូំ វុឌ្ឍាបចាយិនោ,
ចត្តារោ ធម្មា វឌ្ឍន្តិ, អាយុ វណ្ណោ សុខំ ពលំ ។

អាដានាដិយបរិត្តំ និដ្ឋិតំ ៤៥ គាថា

ទី៩- ពាក្យផ្តើម អង្គុលិមាលបរិត្ត

បរិត្តំ យម្ភណន្តស្ស, និសិន្នដ្ឋានដោវនំ,
ឧជកម្ឃិ វិនាសេតិ, សព្វមេវ បរិស្សយំ,
សោត្ថិនា កព្ភវុដ្ឋានំ, យញ្ច សាធេតិ តំខណោ,
ថេរស្សង្គុលិមាលស្ស, លោកនាថេន ភាសិតំ,
កប្បដ្ឋាយិ មហាតេជំ, បរិត្តន្តម្ភណាម ហេ ។

នវមំ អង្គុលិមាលបរិត្តំ

យតោហំ ភកិនិ អរិយាយ ជាតិយា ជាតោ, នាភិជានាមិ សញ្ចិចូ ចាណំ ជីវិតា រោរោបេតា, តេន សចេូន សោត្ថិ តេ ហោតុ សោត្ថិ កព្ភស្ស ។

អង្គុលិមាលបរិត្តំ និដ្ឋិតំ

ទី១០- ពាក្យផ្តើម ពោជ្ឈង្គបរិត្ត

សំសារ សំសរន្តានំ, សព្វទុក្ខវិនាសនេ,
សត្ត ជម្ម ច ពោជ្ឈង្គ, មារសេនប្បមទ្ទិនោ,
ពុជ្ឈិត្វា យេបិមេ សត្តា, តិភវា មុត្តកុត្តមា,
អជាតឹ អជរាព្យាធឹ, អមតំ និព្ភយំ កតា,
ឯវមាទិកុណ្ឌបេតំ, អនេកកុណសជ្ជហំ,
ឱសថញ្ច ឥមំ មន្តំ, ពោជ្ឈង្គន្តម្ភណាម ហេ ។

ទសមំ ពោជ្ឈង្គបរិត្តំ

ពោជ្ឈង្គោ សតិសជ្ជាតោ, ជម្មានំ វិចយោ តថា,
វីរិយម្បីតិបស្សទ្ធិ, ពោជ្ឈង្គា ច តថាបរ,
សមាធុបេក្ខពោជ្ឈង្គា, សត្តេតេ សព្វទស្សិនា,
មុនិនា សម្មទក្ខាតា, ភាវិតា ពហុលីកតា,
សំវត្តន្តិ អភិញ្ញាយ, និព្វានាយ ច ពោធិយា,
ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, សោត្ថិ តេ ហោតុ សព្វទា ។
ឯកស្មឹ សមយេ នាថោ, មោក្ខល្ទានញ្ច កស្សបំ,
កិលានេ ទុក្ខិតេ ទិស្វា, ពោជ្ឈង្គ សត្ត ទេសយិ,
តេ ច តំ អភិនន្ទិត្វា, រោកា មុញ្ចឹសុ តំខណេ,

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, សោត្ថិ តេ ហោតុ សព្វទា ។
ឯកទា ជម្មភាបិ, គេលញ្ញជាតិបីឡិតោ,
ចុន្ទត្ថេរេន តញ្ញេវ, ភណាបេត្វាន សាទរំ,
សម្មោទិត្វា ច អាពាធា, តម្ហា វុដ្ឋាសិ ឋានសោ,
ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, សោត្ថិ តេ ហោតុ សព្វទា ។
បហីនា តេ ច អាពាធា, តិណ្ណន្នម្បិ មហេសិនំ,
មគ្គាហតកិលេសា វ, បត្តានុប្បត្តិ ធម្មតំ,
ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, សោត្ថិ តេ ហោតុ សព្វទា ។

ពោជ្ឈង្គបរិត្តំ និដ្ឋិតំ ៨ គាថាកន្លះ

ទី១១- ពាក្យផ្តើម អភយបរិត្ត

បុញ្ញលាភំ មហាតេជំ, វណ្ណកិត្តិ មហាយសំ,
សព្វសត្តហិតំ ជាតំ, តំ សុណន្តុ អសេសតោ,
អត្តប្បរហិតំ ជាតំ, បរិត្តន្តម្ភណាម ហេ ។

ឯកាទសមំ អភយបរិត្តំ

យន្ទុន្និមិត្តំ អវមង្គលញ្ច,
យោ ចាមនាបោ សកុណស្ស សទ្ទោ,
បាបគ្គហោ ទុស្សុបិនំ អកន្តំ,

ពុទ្ធានុភាវេន វិនាសមេន្តុ ។
យន្ទុន្ទិមិត្តំ អវមជ្ជ៍លញ្ចា,
យោ ចាមនាចោ សកុណស្ស សទ្ទោ,
ចាបក្ពហោ ធុស្ស្ហុបិនំ អកន្តំ,
ធម្មានុភាវេន វិនាសមេន្តុ ។
យន្ទុន្ទិមិត្តំ អវមជ្ជ៍លញ្ចា,
យោ ចាមនាចោ សកុណស្ស សទ្ទោ,
ចាបក្ពហោ ធុស្ស្ហុបិនំ អកន្តំ,
សជ្ឈានុភាវេន វិនាសមេន្តុ ។

ធុក្ខប្ឋត្តា ច និទ្ទុក្ខា, ភយប្ឋត្តា ច និព្ភយា,
សោកប្ឋត្តា ច និស្ឋោកា, ហោន្តុ សព្ធេបិ ចាណិនោ,
ឯត្តាវតា ច អម្ហេហិ, សម្ភតំ បុញ្ញសម្ឋធំ,
សព្ធេ ទេវានុមោធន្តុ, សព្ធសម្ឋត្តិសិទ្ធិយា,
ទានំ ធធន្តុ សទ្ធាយ, សីលំ រក្ខន្តុ សព្ធទា,
ភាវនាភិរតា ហោន្តុ, ភច្ឆន្តុ ទេវតាភតា ។
សព្ធេ ពុទ្ធា ពលប្ឋត្តា, បច្ចេកានញ្ចា យម្ពលំ,
អរហន្តានញ្ចា តេជេន, រក្ខំ ពន្ធាមិ សព្ធសោ ។

អភយបរិត្តំ និដ្ឋិតំ ៧ គាថា

ទី១២- ពាក្យផ្តើម ជយបរិត្ត

ជយំ ទេវមនុស្សានំ, ជយោ ហោតុ បរាជិតោ,
មារសេនា អភិក្កន្តា, សមន្តា ទ្វាទសយោជនា,
ខន្តិមេត្តាអធិដ្ឋានា, វិទ្ធំសេត្វាន ចក្ខុមា,
ភវាភវេ សំសរន្តោ, ទិព្វចក្ខុំ វិសោធយិ,
បរិយាបន្នាទិសោត្តានំ, ហិតាយ ច សុខាយ ច,
ពុទ្ធកិច្ចំ វិសោធេត្វា, បរិត្តន្តម្ភណាម ហេ ។

ទ្វាទសមំ ជយបរិត្តំ

មហាការុណិកោ នាថោ, ហិតាយ សព្វចាណិនំ,
បូរេត្វា ចារមី សព្វា, បត្តោ សម្ពោធិមុត្តមំ,
ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, ហោតុ តេ ជយមង្គលំ ។
ជយន្តោ ពោធិយា មូលេ, សក្យានំ នន្ទិវឌ្ឍនោ,
ឯវំ ត្វំ វិជយោ ហោហិ, ជយស្សុ ជយមង្គលេ,
អបរាជិតបល្ចង្កេ, សីសេ បឋវិចោក្ខរេ,
អភិសេកេ សព្វពុទ្ធានំ, អគ្គប្បត្តោ បមោទតិ ។
សុនក្ខត្តំ សុមង្គលំ, សុបភាតំ[1] សុហុដ្ឋិតំ,
សុខណោ សុមុហុត្តោ ច, សុយិដ្ឋំ ព្រហ្មចារិសុ,

(១) ធ្លាប់សូត្រថា "សបភាសំ" ។

បជក្ខិណំ កាយកម្មំ, វាចាកម្មំ បជក្ខិណំ,
បជក្ខិណំ មនោកម្មំ, បណិធី តេ បជក្ខិណា,
បជក្ខិណានិ កត្វាន, លភន្តត្តេ បជក្ខិណេ ។
សោ អត្តលទ្ធោ សុទិតោ, វិរុឡ្ហោ ពុទ្ធសាសនេ,
អរោគោ សុទិតោ ហោហិ, សហ សព្វេហិ ញាតិភិ ។
សា អត្តលទ្ធា សុទិតា, វិរុឡ្ហា ពុទ្ធសាសនេ,
អរោគា សុទិតា ហោហិ, សហ សព្វេហិ ញាតិភិ ។
តេ អត្តលទ្ធា សុទិតា, វិរុឡ្ហា ពុទ្ធសាសនេ,
អរោគា សុទិតា ហោថ, សហ សព្វេហិ ញាតិភិ ។

ជយបរិត្តំ និដ្ឋិតំ ៩គាថា

រតនត្តយបភាវាភិយាចនគាថា(១)

អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, ឧត្តមំ ធម្មមជ្ឈគា,
មហាសជ្ឈំ បពោធេសិ, ឥច្ចេតំ រតនត្តយំ,
ពុទ្ធោ ធម្មោ សង្ឃោ ចាតិ, នានាហោន្តម្ឃិ វត្ថុតោ,
អញ្ញមញ្ញវិយោគាវ, ឯកីភូតម្ឃនត្តតោ,
ពុទ្ធោ ធម្មស្ឃ ពោធេតា, ធម្មោ សង្ឃេន ជាវិតោ,

(១) បើសូត្រមន្តក្នុងរាជការ គូរសូត្រ "រតនត្តយប្បភាវាភិយាចនគាថា និង សុខាភិ-យាចនគាថា" នេះបន្តខាងចុងសូត្រមន្តតាមគូរ ។

សង្ឆោ ច សាវកោ ពុទ្ធស្ស, ឥច្ចេកាតទ្ធមេវ ច,
វិសុទ្ធំ ឧត្តមំ សេដ្ឋំ, លោកស្មឹ រតនត្តយំ,
សំវត្តតិ បសន្នានំ, អត្តនោ សុទ្ធិកាមិនំ,
សម្ម បដិបជ្ជន្តានំ, ឋានាយ វិសុទ្ធិយា,
វិសុទ្ធិ សព្វក្ខេសេហិ, ហោតិ ទុក្ខេហិ និព្ពុតិ,
និព្ពានំ ឋានមំ សុញ្ញ, និព្ពានំ ឋានមំ សុខំ,
ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, សុវត្ថិ ហោតុ សព្ពទា,
រតនត្តយានុភាវេន, រតនត្តយតេជសា,
ឧបទ្ទវន្តរាយា ច, ឧបសគ្គា ច សព្ពសោ,
មា ភពន្តិ ច សម្ភូសីសុ, ជ្ជ ភម្ពោជិកានិនំ,
អាវោតិយសុខញ្ចេវ, ឥតោ ឌីឃាយុតាបិ ច,
ឥព្ពត្ថ្ជនញ្ច សម្ឆ្ឆោ, សុខំ សព្ពត្ថ សោត្ថិ ច,
ភវន្តុ សម្ឆ្ឆ្ជ, ភម្ពោជ្ជ ជ្ជ ចាលិនំ,
ឥ ច ជ្ជ ញ ជ ក្ខ ន្ត, ភម្ពោជ្ជ ជ ច ឧ ជ ,
ភម្ពជ្ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ,
ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ,
ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ,
ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ,
ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ,
ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ,
ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ,
ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ,
ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ,
ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ជ ,

សុខាកិយាចនគាថា

យំ យំ ទេវមនុស្សានំ, មជ្ជ៍លត្ថាយ ភាសិតំ,
តស្ស តស្សានុភាវេន, ហោតុ ភជកុលេ សុខំ,
យេ យេ អារក្ខកា ទេវា, តត្ថ តត្ថាធិវាសិនោ,
ឥមិនា ធម្មទានេន, សព្វេ អម្ហេហិ ឫជិតា,
សទា ភទ្រានិ បស្សន្តុ, សុខិតា ហោន្តុ និព្ភយា,
អប្បមត្តា ច អម្ហេសុ, សព្វេ រក្ខន្តុ នោ សទា,
យញ្ចា នោ ភាសមានេហិ, កុសលំ បសុតំ ពហុំ,
តន្នោ ទេវានុមោទន្តុ, ចិរំ តិដ្ឋន្តុ សាតតំ,
យេ វា ជលាពុជណ្ឌជា, សំសេទជោបចាតិកា,
អវេរា ហោន្តុ សព្វេ តេ, អនីឃា និរុបទ្ទវា,
បស្សន្តុ អនវជ្ជានិ, មា ច សាវជ្ជមាតមា,
ចិរំ តិដ្ឋតុ លោកស្មឹ, សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនំ,
ទស្សេន្តំ សោតវន្តូនំ, មក្តំ សត្តវិសុទ្ធិយា,
យាវ ពុទ្ធោតិ នាមម្បិ, លោកជេដ្ឋស្ស សត្ថុនោ,
សម្មា ទេសិតធម្មស្ស, បវត្តតិ មហេសិនោ ។
បសន្នា ហោន្តុ សព្វេបិ, ចាណិនោ ពុទ្ធសាសនេ,
សម្មា ធារំ បវេច្ឆន្តោ, កាលេ ទេវោ បវស្សតុ,

វុឌ្ឍិកាវាយ សត្តានំ, សមិជ្ធំ នេតុ មេជនឹ,
មាតា បិតា ច អត្រជំ, និចូំ រក្ខន្តិ បុត្តកំ,
ឯវំ ជម្មេន រាជានោ, បជំ រក្ខន្តិ សព្វជា ។

សុខាភិយាចនគាថា ១០ គាថា

មង្គលចក្កវាឡ

សិរិជិតិមតិតេជោ ជយសិជ្ធិមហិជ្ធិមហាកុណា បរិមិតបុញ្ញាជិការស្ស សព្វន្តរាយនិវារណសមត្ថស្ស កតវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុជ្ធស្ស ជ្ធត្តឹសមហាបុរិស-លក្ខណានុភាវេន អសីត្យានុព្យញ្ជនានុភាវេន អដ្ឋុត្តរ-សតមជ្ជ៉លានុភាវេន ឆព្វណ្ណរំស្យានុភាវេន ភេតុ-មាលានុភាវេន ជសចារមិតានុភាវេន ជសឧបចារមិ-តានុភាវេន ជសបរមត្ថចារមិតានុភាវេន សីលសមាជិ-បញ្ញានុភាវេន ពុជ្ធានុភាវេន ជម្មានុភាវេន សជ្ឈ-នុភាវេន តេជានុភាវេន ឥជ្ធានុភាវេន ពលានុភាវេន ញេយ្យជម្មានុភាវេន ចតុរាសីតិសហស្សជម្មក្ខន្ធា-នុភាវេន នវលោកុត្តរជម្មានុភាវេន អដ្ឋជ្ជិកមក្ជានុ-ភាវេន អដ្ឋសមាបត្តិយានុភាវេន ឆឡភិញ្ញានុភាវេន

ចតុសច្ចញ្ញាណានុភាវេន ឧសពលញ្ញាណានុភាវេន សព្វញ្ញុតញ្ញាណានុភាវេន មេត្តាករុណាមុទិតាឧបេក្ខា-នុភាវេន សព្វបរិត្តានុភាវេន រតនត្តយសរណានុភាវេន តុយ្ហំ សព្វរោគសោកុបទ្ទវទុក្ខទោមនស្សុចាយាសាបិ រិនស្សន្តុ សព្វអន្តរាយាបិ រិនស្សន្តុ សព្វសន្ថ្ពប្បា តុយ្ហំ សមិជ្ឈន្តុ ឧីឃាយុតា តុយ្ហំ ហោតុ សតវស្សជីវេន សមជ្ជិកោ ហោតុ សព្វទា អាកាសបព្វតវនភូមិ-តជ្ជា មហាសមុទ្ទា អារក្ខកា ទេវតា សទា តុម្ហេ អនុរក្ខន្តុ ។

សោឧ្យសមជ្ជ៌លញ្ចេវ នវ លោកុត្តរធម្មេ
ចត្តារោ ច មហាឧីចា បញ្ចា ពុទ្ធា មហាមុនី
តេ បិជកញ្ចា ធម្មក្ខន្ធា ឆ កាមាវចរា តថា
បញ្ចា ភវា និចូ សីល ឧស មហប្ជលំ តេរស
ឧុតជ្ជានិ ច ទ្វាឧស ចាជិហារិយំ
ឯកមេរុសរា អដ្ឋ ទ្វេ ចន្ទសុរិយា តថា
សត្តពោជ្ឈជ្ជិញ្ចិសេដ្ឋំ ចតុត្ត ចក្ការត្តិ ច
ឯកាឧសពិសន្ធចេវ ឯតេន មជ្ជ៌លតេជេន

សព្វសត្ត្ធ វិនស្សន្តុ សព្វលាភា ភវន្តុ តេ ។
ភវតុ សព្វមជ្ជ៍លំ រក្ខន្តុ សព្វទេវតា
សព្វពុទ្ធានុភាវេន សទា សោត្ថី ភវន្តុ តេ ។
ភវតុ សព្វមជ្ជ៍លំ រក្ខន្តុ សព្វទេវតា
សព្វធម្មានុភាវេន សទា សោត្ថី ភវន្តុ តេ ។
ភវតុ សព្វមជ្ជ៍លំ រក្ខន្តុ សព្វទេវតា
សព្វសជ្ឈានុភាវេន សទា សោត្ថី ភវន្តុ តេ ។
នក្ខត្តយក្ខភូតានំ ចាបក្ជហនិវារណា
បរិត្តស្សានុភាវេន ហន្ត្វា តេសំ ឧបទ្ទវ ។
នក្ខត្តយក្ខភូតានំ ចាបក្ជហនិវារណា
បរិត្តស្សានុភាវេន ហន្ត្វា តេសំ ឧបទ្ទវ ។
នក្ខត្តយក្ខភូតានំ ចាបក្ជហនិវារណា
បរិត្តស្សានុភាវេន ហន្ត្វា តេសំ ឧបទ្ទវ ។

ទ្វាទសបរិត្តំ និដ្ឋិតំ

សូត្រមន្តបាលីសង្ខេបប៉ុណ្ណោះ ។

ព្រះអភិធម្មបិដកចាលី

អភិធម្មបិដក ធម្មសង្គណី

មាតិកា

កុសលា ធម្មា អកុសលា ធម្មា អព្យាកតា ធម្មា[១], សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តា ធម្មា ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តា ធម្មា អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តា ធម្មា, វិចាកា ធម្មា វិចាកធម្មធម្មា នេវ វិចាកនវិចាកធម្មធម្មា, ឧចាទិន្នុចាទានិយា ធម្មា អនុ-ចាទិន្នុចាទានិយា ធម្មា អនុចាទិន្នានុចាទានិយា[២] ធម្មា, សង្ខ្លិដ្ឋសង្ខ្លិលេសិកា ធម្មា អសង្ខ្លិលិដ្ឋសង្ខ្លិ-លេសិកា ធម្មា អសង្ខ្លិលិដ្ឋាសង្ខ្លិលេសិកា ធម្មា,[៣] សវិតក្កសវិចារា ធម្មា អវិតក្កវិចារមត្តា ធម្មា អវិ-តក្កាវិចារា[៤] ធម្មា, បីតិសហកតា ធម្មា សុខសហ-កតា ធម្មា ឧបេក្ខាសហកតា ធម្មា, ទស្សនេន បហា-តព្វា ធម្មា ភាវនាយ បហាតព្វា ធម្មា នេវ ទស្សនេន

១- កណ្តាកសញ្ញា(,) និង (។)នេះសំរាប់សម្គាល់ គឺសូត្របង្អង់ឃ្លាមួយៗ គ្រប់គោលធម៌ ។ ២- ដែលធ្លាប់សូត្រមកថា អនុបាទិន្នអនុបាទានិយា ។ ៣- ថា អសង្កលិដ្ឋ-អសង្កិលេសិកា ។ ៤- ថាអវិតក្កអវិចារា ។

ន ភាវនាយ បហាតព្វា ធម្មា, ឧស្សនេន បហាតព្ព-
ហេតុកា ធម្មា ភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកា ធម្មា
នេវ ឧស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកា
ធម្មា, អាចយគាមិនោ ធម្មា អបចយគាមិនោ ធម្មា
នេវាចយគាមិនោ[1] នាបចយគាមិនោ ធម្មា, សេក្ខា
ធម្មា អសេក្ខា ធម្មា នេវ សេក្ខា នាសេក្ខា ធម្មា,
បរិត្តា ធម្មា មហគ្គតា ធម្មា អប្បមាណា ធម្មា, បរិត្តា-
រម្មណា ធម្មា មហគ្គតារម្មណា ធម្មា អប្បមាណា-
រម្មណា ធម្មា, ហីនា ធម្មា មជ្ឈិមា ធម្មា បណីតា
ធម្មា, មិច្ឆត្តនិយតា ធម្មា សម្មត្តនិយតា ធម្មា អនិ-
យតា ធម្មា, មគ្គារម្មណា ធម្មា មគ្គហេតុកា ធម្មា
មគ្គាធិបតិនោ ធម្មា, ឧប្បន្នា ធម្មា អនុប្បន្នា ធម្មា
ឧប្បាទិនោ ធម្មា, អតីតា ធម្មា អនាគតា ធម្មា
បច្ចុប្បន្នា ធម្មា, អតីតារម្មណា ធម្មា អនាគតារម្មណា
ធម្មា បច្ចុប្បន្នារម្មណា ធម្មា, អជ្ឈត្តា ធម្មា ពហិទ្ធា
ធម្មា អជ្ឈត្តពហិទ្ធា ធម្មា, អជ្ឈត្តារម្មណា ធម្មា ពហិ-

---

១ ធ្លាប់សូត្រមកថា នេវ អាចយគាមិនោ ន អបចយគាមិនោ ។

ធ្វារម្មណា ធម្មា អជ្ឈត្តពហិទ្ធារម្មណា ធម្មា, សនិ-ទស្សនសប្បដិឃា ធម្មា អនិទស្សនសប្បដិឃា ធម្មា អនិទស្សនាប្បដិឃា[១] ធម្មា ។ ពាវីសតិតិកមាតិកា ។

ធម្មសង្គណីបករណំ នាម សមត្តំ ។

អភិធម្មបិដក វិភង្គ

ខន្ធវិភង្គ

ក្នុងបាលី

(តទនន្តរំ វិភង្គបករណំ នាមេតំ)

បញ្ចក្ខន្ធា, រូបក្ខន្ធោ, វេទនាខន្ធោ, សញ្ញាខន្ធោ, សង្ខារក្ខន្ធោ, វិញ្ញាណក្ខន្ធោ ។

តត្ថ កតមោ រូបក្ខន្ធោ ។ យំ កិញ្ចិ រូបំ អតីតា-នាគតបច្ចុប្បន្នំ, អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា, ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា, ហីនំ វា បណីតំ វា, យំ ទូរេ[២] សន្តិកេ វា, តទេកជ្ឈំ អភិសញ្ញូហិត្វា, អភិសង្ខិបិត្វា អយំ វុច្ចតិ រូបក្ខន្ធោ ។

១- ថា អនិទស្សនអប្បដិឃា, ដែលសម្រេចមកក្នុងទីនេះ តាមបាលីក្នុងធម្មសង្គណី អភិធម្ម-បិដក ។ ២- តាមដែលធ្លាប់សូត្រមកថា យំ ទូរេ វា តែបានពិនិត្យមើលក្នុង គម្ពីរ វិភង្គបាលី ដោយច្រើនគម្ពីរ ឃើញដូចក្នុងទីនេះ ។ ខាងប៉ែក វេទនា-សញ្ញា-សង្ខារ-វិញ្ញាណ ក៏ដូចគ្នា ។

តត្ត កតមោ វេទនាខន្ធោ ។ យា កាចិ វេទនា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា, អជ្ឈត្តា វ ពហិទ្ធា វ, ឱឬ-រិកា វ សុខុមា វ, ហីនា វ បណីតា វ, យា ទូរេ សន្តិកេ វ, តទេកជ្ឈំ អភិសញ្ញូហិត្វា, អភិសង្ខិបិត្វា អយំ វុច្ចតិ វេទនាខន្ធោ ។

តត្ត កតមោ សញ្ញាខន្ធោ ។ យា កាចិ សញ្ញា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា, អជ្ឈត្តា វ ពហិទ្ធា វ, ឱឬ-រិកា វ សុខុមា វ, ហីនា វ បណីតា វ, យា ទូរេ សន្តិកេ វ, តទេកជ្ឈំ អភិសញ្ញូហិត្វា, អភិសង្ខិបិត្វា អយំ វុច្ចតិ សញ្ញាខន្ធោ ។

តត្ត កតមោ សង្ខារក្ខន្ធោ ។ យេ កេចិ សង្ខារ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា, អជ្ឈត្តា វ ពហិទ្ធា វ, ឱឬ-រិកា វ សុខុមា វ, ហីនា វ បណីតា វ, យេ ទូរេ សន្តិកេ វ, តទេកជ្ឈំ អភិសញ្ញូហិត្វា, អភិសង្ខិបិត្វា អយំ វុច្ចតិ សង្ខារក្ខន្ធោ ។

តត្ត កតមោ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ ។ យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ, អជ្ឈត្តំ វ ពហិទ្ធា វ,

ឱឡារិកំ វ សុខុមំ វ, ហីនំ វ បណីតំ វ, យំ ឧរេ សន្តិកេ វ, តទេកជ្ឈំ អភិសញ្ញូហិត្វា, អភិសជ្ជិបិត្វា អយំ វុច្ចតិ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ ។

(អយំ ខន្ធវិភង្គោតិ អជ្ឌារសវិធេន វិភត្តំ, វិភជ្ជ-ការណំ នាម សមត្តំ) ។

អភិធម្មបិដក ធាតុកថា

ក្នុងបាលី

(តទនន្តរំ ធាតុកថាបការណំ នាមេតំ)

សជ្ជ៉ហោ អសជ្ជ៉ហោ, សជ្ជ៉ហិតេន អសជ្ជ៉ហិតំ, អសជ្ជ៉ហិតេន សជ្ជ៉ហិតំ, សជ្ជ៉ហិតេន សជ្ជ៉ហិតំ, អសជ្ជ៉ហិតេន អសជ្ជ៉ហិតំ, សម្ឋយោកោ វិប្ឋយោកោ, សម្ឋយុត្តេន វិប្ឋយុត្តំ, វិប្ឋយុត្តេន សម្ឋយុត្តំ, សម្ឋ-យុត្តេន សម្ឋយុត្តំ, វិប្ឋយុត្តេន វិប្ឋយុត្តំ, សជ្ជ៉ហិតេន សម្ឋយុត្តំ វិប្ឋយុត្តំ, សម្ឋយុត្តេន សជ្ជ៉ហិតំ អសជ្ជ៉ហិតំ, អសជ្ជ៉ហិតេន សម្ឋយុត្តំ វិប្ឋយុត្តំ, វិប្ឋយុត្តេន សជ្ជ-

ហិតំ អសង្គហិតន្តិ[១] បញ្ចក្ខន្ធា, ទ្វាទសាយតនានិ, អដ្ឋារស ធាតុយោ, ចត្តារិ សច្ចានិ[២] ពាវីសតិន្ទ្រិយានិ, បដិច្ចសមុប្បាទោ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា, ចត្តារោ សម្មប្បធានា, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា, ចត្តារិ ឈានានិ, ចតស្សោ អប្បមញ្ញាយោ, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ, បញ្ច ពលានិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ផស្សោ វេទនា សញ្ញា ចេតនា ចិត្តំ អធិមោក្ខោ មនសិការោ ។ តីហិ សង្គហោ តីហិ អសង្គហោ, ចតូហិ សម្បយោគោ ចតូហិ វិប្បយោគោ, សភាគោ វិសភាគោ, សព្ពាបិ ធម្មសង្គណី ធាតុកថាយ មាតិកា ។

(នយមាតិកាតិ បញ្ចវិធេន វិភត្តំ, ធាតុកថាបករណំ នាម សមត្តំ) ។

១- ក្នុងបាលីអភិធម្មបិដកមិនមាន តិ ។ ២- តាមដែលធ្លាប់សូត្រមកថា ចត្តារិយសច្ចានិ តែក្នុងបាលីព្រះអភិធម្មបិដក មានដូចក្នុងទីនេះ ។

អភិធម្មបិដក បុគ្គលបញ្ញត្តិ

ក្នុងបាលី

(តជនន្តរំ បុក្កលបញ្ញត្តិបការណំ នាមេតំ)

[1]ខន្ធបញ្ញត្តិ, អាយតនបញ្ញត្តិ, ជាតុបញ្ញត្តិ, សច្ចបញ្ញត្តិ, ឥន្ទ្រិយបញ្ញត្តិ, បុក្កលបញ្ញត្តិ ។

កិត្តាវតា ខន្ធានំ ខន្ធបញ្ញត្តិ ។ យាវតា បញ្ចក្ខន្ធា, រូបក្ខន្ធោ, វេជនាខន្ធោ, សញ្ញាខន្ធោ, សង្ខ្លារក្ខន្ធោ, វិញ្ញាណក្ខន្ធោ, ឯត្តាវតា ខន្ធានំ ខន្ធបញ្ញត្តិ ។

កិត្តាវតា អាយតនានំ អាយតនបញ្ញត្តិ ។ យាវតា ឆាជសាយតនានិ, ចក្ខ្វាយតនំ រូចាយតនំ, សោតាយតនំ សទ្ទាយតនំ, ឃានាយតនំ កន្ធាយតនំ, ជិវ្ហាយតនំ រសាយតនំ, កាយាយតនំ ផោដ្ឋព្ចាយតនំ, មនាយតនំ ធម្មាយតនំ, ឯត្តាវតា អាយតនានំ អាយតនបញ្ញត្តិ ។

កិត្តាវតា ជាតូនំ ជាតុបញ្ញត្តិ ។ យាវតា អដ្ឋារស ជាតុយោ, ចក្ខុជាតុ រូបជាតុ ចក្ខុវិញ្ញាណជាតុ,

---

1- ក្នុងបាលីយើញមាន "ធ បញ្ញត្តិយោ" នៅខាងដើម "ខន្ធបញ្ញត្តិ" ។

សោតធាតុ សទ្ទធាតុ សោតវិញ្ញាណធាតុ, ឃានធាតុ គន្ធធាតុ ឃានវិញ្ញាណធាតុ, ជិវ្ហាធាតុ រសធាតុ ជិវ្ហា-វិញ្ញាណធាតុ, កាយធាតុ ផោដ្ឋព្វធាតុ កាយវិញ្ញាណ-ធាតុ, មនោធាតុ ធម្មធាតុ មនោវិញ្ញាណធាតុ, ឯត្តា-វតា ធាតូនំ ធាតុបញ្ញត្តិ ។

កិត្តាវតា សច្ចានំ សច្ចបញ្ញត្តិ ។ យាវតា ចត្តារិ សច្ចានិ,[(១)] ទុក្ខសច្ចំ សមុទយសច្ចំ និរោធសច្ចំ មគ្គសច្ចំ, ឯត្តាវតា សច្ចានំ សច្ចបញ្ញត្តិ ។

កិត្តាវតា ឥន្ទ្រិយានំ ឥន្ទ្រិយបញ្ញត្តិ ។ យាវតា ពាវីសតិន្ទ្រិយានិ, ចក្ខុន្ទ្រិយំ សោតិន្ទ្រិយំ ឃានិន្ទ្រិយំ ជិវ្ហិន្ទ្រិយំ កាយិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ, ឥត្ថិន្ទ្រិយំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ, សុខិន្ទ្រិយំ ទុក្ខិន្ទ្រិយំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ, សទ្ធិន្ទ្រិយំ វីរិយិន្ទ្រិយំ សតិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ, អនញ្ញតញ្ញស្ស-មីតិន្ទ្រិយំ អញ្ញិន្ទ្រិយំ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ, ឯត្តាវតា ឥន្ទ្រិ-យានំ ឥន្ទ្រិយបញ្ញត្តិ ។

១- ក្នុងកាណាវារៈអក្សរខ្មែរថា ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ នេះលើសពីបាលីក្នុងព្រះអភិធម្មបិដក ។ មានដូចក្នុងទីនេះ ។

កិត្តាវតា បុគ្គលានំ បុគ្គលបញ្ញត្តិ ។ សមយវិ-
មុត្តោ អសមយវិមុត្តោ, កុប្បធម្មោ អកុប្បធម្មោ, បរិហា-
នធម្មោ អបរិហានធម្មោ, ចេតនាភព្វោ អនុរក្ខនាភព្វោ,
បុថុជ្ជនោ គោត្រភូ, ភយូបរតោ អភយូបរតោ, ភព្វា-
គមនោ អភព្វាគមនោ, និយតោ អនិយតោ, បដិបន្នកោ
ផលេ ឋិតោ, សមសីសី ឋិតកប្បី, អរិយោ អនរិយោ,
សេក្ខោ អសេក្ខោ នេវសេក្ខោ នាសេក្ខោ, តេវិជ្ជោ
ឆឬភិញ្ញោ, សម្ភាសម្ពុទ្ធោ បញ្ចេកពុទ្ធោ, ឧភតោ
ភាគវិមុត្តោ បញ្ញាវិមុត្តោ, កាយសក្ខី ទិដ្ឋិប្ផត្តោ
សទ្ធាវិមុត្តោ, ធម្មានុសារី សទ្ធានុសារី, សត្តក្ខត្តុំបរមោ
កោលំកោលោ ឯកពីជី, សកទាគាមី អនាគាមី,
អន្តរាបរិនិព្ពាយី ឧបហច្ចបរិនិព្ពាយី, អសង្ខារបរិនិព្ពាយី
សសង្ខារបរិនិព្ពាយី, ឧទ្ធំសោតោ អកនិដ្ឋគាមី, សោ-
តាបន្នោ សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ,
សកទាគាមី សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិ-
បន្នោ, អនាគាមី អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិ-
បន្នោ, អរហា អរហត្តផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោតិ ។

(អយំ ខន្ធបញ្ញត្តាតិ ឆវិជេន វិភត្តំ, បុក្កលបញ្ញត្តិ-
បការណំ ឆាម សមត្តំ) ។

អភិធម្មបិដក កថាវត្ថុ

ក្នុងបាលី

(តជនន្តរំ កថាវត្ថុបការណំ ឆាមេតំ)

បុក្កលោ ឧបលព្ភតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេឆាតិ ។
អាមន្តា ។ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ, តតោ សោ
បុក្កលោ ឧបលព្ភតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេឆាតិ ។

ន ហេវំ វត្តព្ធេ ។ អាជានាហិ និក្កហំ, ហញ្ចិ
បុក្កលោ ឧបលព្ភតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន, តេន វត រ
វត្តព្ធេ, យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ, តតោ សោ បុក្កលោ
ឧបលព្ភតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេឆាតិ ។

យំ តត្ត វជេសិ វត្តព្ធេ ទោ, បុក្កលោ ឧបលព្ភតិ
សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន, ឆោ ច វត្តព្ធេ, យោ សច្ចិកដ្ឋោ
បរមដ្ឋោ, តតោ សោ បុក្កលោ ឧបលព្ភតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
មដ្ឋេឆាតិ មិច្ចា ។ ឆោ ចេ បន វត្តព្ធេ, យោ សច្ចិកដ្ឋោ
បរមដ្ឋោ, តតោ សោ បុក្កលោ ឧបលព្ភតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-

មជ្ជេនាតិ, នោ វត រ វត្តព្វេ, បុក្កលោ ឧបលព្ភតិ សច្ចិកជ្ជបរមជ្ជេនាតិ ។ យំ តត្ត វជេសិ វត្តព្វេ ទោ, បុក្កលោ ឧបលព្ភតិ សច្ចិកជ្ជបរមជ្ជេន, នោ ច វត្តព្វេ, យោ សច្ចិកជ្ជោ បរមជ្ជោ, តតោ សោ បុក្កលោ ឧប-លព្ភតិ សច្ចិកជ្ជបរមជ្ជេនាតិ មិច្ឆា ។ អនុលោម-បញ្ចកំ ។

(សកវាជិបញ្ចសុត្តសតានិ, បរវាជិបញ្ចសុត្តសតានីតិ, សុត្តសហស្សំ សមោធានេត្វាន វិភត្តំ, កថាវត្ថុបការណំ នាម សមត្តំ) ។

អភិធម្មបិដក យមក

ក្នុងបាលី

(តជនន្តរំ យមកបការណំ នាមេតំ)

យេ កេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលា, យេ វា បន កុសលមូលា សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ។ យេ កេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលេន ឯកមូលា, យេ វា បន កុសលមូលេន ឯកមូលា សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ។ យេ កេចិ កុសលមូ-

លេន ឯកមូលា ជម្មា, សព្វេ តេ កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា, យេ ឯ បន កុសលមូលេន អញ្ញ-មញ្ញមូលា សព្វេ តេ ជម្មា កុសលា ។ យេ កេចិ កុសលា ជម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលមូលា, យេ ឯ បន កុសលមូលមូលា សព្វេ តេ ជម្មា កុសលា ។ យេ កេចិ កុសលា ជម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលា, យេ ឯ បន កុសលមូលេន ឯកមូលមូលា សព្វេ តេ ជម្មា កុសលា ។ យេ កេចិ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលា ជម្មា, សព្វេ តេ កុសលមូលេន អញ្ញ-មញ្ញមូលមូលា, យេ ឯ បន កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញ-មូលមូលា សព្វេ តេ ជម្មា កុសលា ។ យេ កេចិ កុសលា ជម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលកា, យេ ឯ បន កុសលមូលកា សព្វេ តេ ជម្មា កុសលា ។ យេ កេចិ កុសលា ជម្មា សព្វេ តេ កុសលមូលេន ឯកមូលកា, យេ ឯ បន កុសលមូលេន ឯកមូ-លកា សព្វេ តេ ជម្មា កុសលា ។ យេ កេចិ កុសលមូលេន ឯកមូលកា ជម្មា, សព្វេ តេ កុស-

លមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា, យេ វា បន កុសលមូ-
លេន អញ្ញមញ្ញមូលកា សព្វេ តេ ឌម្មា កុសលា ។
យេ កេចិ កុសលា ឌម្មា សព្វេ តេ កុសលមូល-
មូលកា, យេ វា បន កុសលមូលមូលកា សព្វេ តេ
ឌម្មា កុសលា ។ យេ កេចិ កុសលា ឌម្មា សព្វេ
តេ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា, យេ វា បន
កុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា សព្វេ តេ ឌម្មា
កុសលា ។ យេ កេចិ កុសលមូលេន ឯកមូល-
មូលកា ឌម្មា, សព្វេ តេ កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញ-
មូលមូលកា, យេ វា បន កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញ-
មូលមូលកា សព្វេ តេ ឌម្មា កុសលាតិ ។

មូលំ ហេតុនិឌានញ្ច, សម្ភវោ បភវេន ច,
សមុដ្ឋានាហារាម្មណា, បច្ចយោ សមុឧយេន ចាតិ ។

(មូលយមកាឧិឧសយមកបដិមណ្ឌិតំ យមកបការណំ
នាម សមត្តំ) ។

អភិធម្មបិដក បដ្ឋាន

ក្នុងបាលី

(តឧនន្តរំ មហាបដ្ឋានបការណំ នាមេតំ)

ហេតុបច្ចយោ, អារម្មណបច្ចយោ, អធិបតិបច្ចយោ, អនន្តរបច្ចយោ, សមនន្តរបច្ចយោ, សហជាតបច្ចយោ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយោ, និស្សយបច្ចយោ, ឧបនិស្សយបច្ចយោ, បុរេជាតបច្ចយោ, បច្ឆាជាតបច្ចយោ, អាសេវនបច្ចយោ, កម្មបច្ចយោ, វិចាកបច្ចយោ, អាហារបច្ចយោ, ឥន្ទ្រិ-យបច្ចយោ, ឈានបច្ចយោ, មក្គបច្ចយោ, សម្បយុត្ត-បច្ចយោ, វិប្បយុត្តបច្ចយោ, អត្ថិបច្ចយោ, នត្ថិបច្ចយោ, វិគតបច្ចយោ, អវិគតបច្ចយោ ។

តិកញ្ច បដ្ឋានវរំ ឧុកុត្តមំ,
ឧុកត្តិកញ្ចេវ តិកឧុកញ្ច,
តិកត្តិកញ្ចេវ ឧុកឧុកញ្ច,
ឆ អនុលោមម្ហិ នយា សុតម្ភិរា ។

តិកញ្ច បដ្ឋានវរំ ឧុកុត្តមំ,
ឧុកត្តិកញ្ចេវ តិកឧុកញ្ច,
តិកត្តិកញ្ចេវ ឧុកឧុកញ្ច,
ឆ បច្ចនីយម្ហិ នយា សុតម្ភិរា ។

តិកញ្ច បដ្ឋានវរំ ឧុកុត្តមំ,

ឧុកត្តិកញ្ចេវ តិកឧ្ឋុកញ្ច,
តិកត្តិកញ្ចេវ ឧុកឧ្ឋុកញ្ច,
ឆ អនុលោមបច្ចនីយម្ហិ នយា សុកម្ភិរា ។

តិកញ្ច បដ្ឋានវរំ ឧុកុត្តមំ,
ឧុកត្តិកញ្ចេវ តិកឧ្ឋុកញ្ច,
តិកត្តិកញ្ចេវ ឧុកឧ្ឋុកញ្ច,
ឆ បច្ចនីយានុលោមម្ហិ នយា សុកម្ភិរាតិ ។

(ចតុវីសតិបច្ចយវសេន, អយំ សមន្តបដ្ឋានបការណ-
វណ្ណនា និដ្ឋិតា) ។

អភិធម្មបិដកបាលីសង្ខេបប៉ុណ្ណេះ

សុត្តន្តបិដកខុទ្ទកនិកាយ ខុទ្ទកបាឋៈ

តិរោកុឌ្ឌកណ្ឌំ

តិរោកុឌ្ឌេសុ តិដ្ឋន្តិ សន្ធិសិង្ឃាដកេសុ ច
ទ្វារពាហាសុ តិដ្ឋន្តិ អាកន្ត្វាន សកំ ឃរំ
បហុតេ អន្នចានម្ហិ ទជ្ជភោជេ ឧបដ្ឋិតេ
ន តេសំ កោចិ សរតិ សត្តានំ កម្មបច្ចយា
ឯវំ ឧឧន្តិ ញាតីនំ យេ ហោន្តិ អនុកម្បកា

សុចឺ បណីតំ កាលេន កប្បិយំ ចានភោជនំ
ឥជំ ភ ញាតីនំ ហោតុ សុទិតា ហោន្តុ ញាតយោ
តេ ច តត្ត សមាកន្ត្វា ញាតិបេតា សមាកតា
បហុតេ អន្នចានម្ហិ សក្កច្ចំ អនុមោជរេ
ចិរំ ជីវន្តុ នោ ញាតី យេសំ ហេតុ លភាម្ហសេ
អម្ហាកញ្ច កតា បូជា ជាយកា ច អនិប្ផលា
ន ហិ តត្ត កសិ អត្ថិ គោរក្ខេត្ត ន វិជ្ជតិ
វណិជ្ជា តាជិសី នត្ថិ ហិរញ្ញេន កយាកយំ
ឥតោ ជិន្នេន យាបេន្តិ បេតា កាលកតា តហឺ
ឧណ្ណតេ ឧជកំ វុដ្ឋំ យថា និន្នំ បវត្តតិ
ឯវមេវ ឥតោ ជិន្នំ បេតានំ ឧបកប្បតិ
យថា ភរិ វហា បូរា បរិបូរេន្តិ សាករំ
ឯវមេវ ឥតោ ជិន្នំ បេតានំ ឧបកប្បតិ ។
អជាសិ មេ អកាសិ មេ ញាតិ មិត្តា សខា ច មេ
បេតានំ ជក្ខិណំ ជជ្ជា បុព្វេ កតមនុស្សរំ
ន ហិ រុណ្ណំ ភ សោកោ ភ យាវញ្ញា បរិជេវនា
ន តំ បេតានមត្ថាយ ឯវំ តិជ្ជន្តិ ញាតិយោ

អយញ្ច ខោ ទក្ខិណា ទិន្នា សង្ឃម្ហិ សុបតិដ្ឋិតា
ទីឃរត្តំ ហិតាយស្ស ឋានសោ ឧបកប្បតិ ។

សោ ញាតិធម្មោ ច អយំ និទស្សិតោ
បេតាន បូជា ច កតា ឧឡារា
ពលញ្ច ភិក្ខូនមនុប្បទិន្នំ
តុម្ហេហិ បុញ្ញំ បសុតំ អនប្បកន្តិ ។

តិរោកុឌ្ឌកណ្ឌំ និដ្ឋិតំ

យទិ ហីនេ គតោ ឋានេ កាយទុច្ចរិតេន វា
ឥមិនា បុញ្ញតេជេន តម្ហា ឋានា បមុញ្ចតុ
យទិ ទេវបុរេ រម្មេ វិមានេ រតនសោភិតេ
ឥមិនា បុញ្ញតេជេន ភិយ្យោ ភិយ្យោ បវត្តតិ ។

ឯវំ មហិទ្ធិយា ឯសា យទិទំ បុញ្ញសម្បទា
តស្មា ធីរា បសំសន្តិ បណ្ឌិតា កតបុញ្ញតំ ។

សុខោ វិបាកោ បុញ្ញានំ អធិប្បាយោ សមិជ្ឈតិ
ខិប្បញ្ច បរិយោសានេ និព្វានំ សមធិគច្ឆតិ
យោ ភាជនសហស្សេហិ បូរេណំ វរភោជនំ
ទទេយ្យាបរិមាណានំ ឯកបត្តម្បិ ជាលកេ

ពុទ្ធប្បាទេ សារីបុត្តោ យេ ចញ្ញេ អគ្គសាវកា
បត្តប្ចុរាឆុភាវេន មាតាបិតា បមុញ្ចរេ ។

គាថាទាំង៣ ផ្នែកនេះ ជាគាថាដោយឡែកក្រៅពីតិរោកុឌ្ឌកណ្ឌ ខ្ញុំបានផ្ទៀងតាមន័យ ដែលបានឃើញ ព្រមទាំងបានពិនិត្យហើយដោយប្រពៃ ។

(១)យទិ ហិនកតោ ហានេ កាយទុច្ចរិតេន វា
ឥមិនា បុញ្ញតេជេន តម្ហា ហានា បមុញ្ចតុ
យទិ ទេវបុរេ រម្មេ វិមានេ រតនសោភិតេ
ឥមិនា បុញ្ញតេជេន ភិយ្យោ ភិយ្យោ សោ បវត្តតិ។
ឯវំ មហិទ្ធិយា ឯសា យទិទំ បុញ្ញសម្បទា
តស្មា ធីរា បសំសន្តិ បណ្ឌិតា កតបុញ្ញតា ។
សុខោ វិបាកោ បុញ្ញានំ អភិប្បាយោ សមិជ្ឈន្តិ
ខិប្បញ្ច បរិយោសានេ និព្វានំ សមិទ្ធី គច្ឆន្តិ
យោ ភាជនសហស្សេហិ ប្ចុរានិ វរភោជនំ
ននេយ្យបរិមាណានំ ឯកបត្តីបិ ជាលភេ
ពុទ្ធប្បាទោ សារីបុត្តោ យេ ចញ្ញេ អគ្គសាវកា
បត្តិ ប្ចុរាឆុភាវេន មាតាបិតា បមុញ្ចតុ ។

១- ធ្លាប់សូត្រមកតាមរបៀបនេះ តែមានការឃ្លៀងឃ្លាតខ្លះ ។

អនុមោជនាវិធី

វិធីនេះ ត្រូវធ្វើចុងក្រោយបំផុត នៃកិច្ចផ្សេងៗ មានចម្រើនព្រះ បរិត្ត, បង្សុកូល, វេរកត្ត, ទេសនា ជាដើម តាមសមគួរដល់កាលវេលា ដោយសូត្របាលី ដូចតទៅនេះ ៖

បកត្យានុមោទនា

យថា វារិវហា ឃូរា បរិឃូរេន្តិ សាគរំ
ឯវមេវ ឥតោ ជិន្នំ បេតានំ ឧបកប្បតិ
ឥច្ចិតំ បត្ថិតំ តុម្ហំ ទិប្បមេវ សមិជ្ឈតុ
សព្វេ ឃូរេន្តុ សជ្ជ៉ប្បា ចន្ទោ បណ្ណរសោ យថា
មណិជោតិរសោ យថា,[1]

លោកអ្នកទទួល ត្រូវទទួលថា៖

សព្វីតិយោ វិវជ្ជន្តុ សព្វជុក្ខោ វិនស្សតុ
មា តេ ភវត្វន្តរាយោ សុទី ជីឃាយុកោ ភវ,
សព្វីតិយោ វិវជ្ជន្តុ សព្វភយោ វិនស្សតុ
មា តេ ភវត្វន្តរាយោ សុទី ជីឃាយុកោ ភវ,
សព្វីតិយោ វិវជ្ជន្តុ សព្វរោគោ វិនស្សតុ

១- ក្នុងគម្ពីរណាដែលមានគាថានេះយើញមានជាពីរយ៉ាងគាថាទី ១ថា: ឥច្ចិតំ បត្ថិតំ តុយ្ហំ ។ល។ ចន្ទោ បណ្ណរសោ យថា។ គាថាទី២ថា: ឥច្ចិតំ បត្ថិតំ តុយ្ហំ។ល។ មណិជោតិរសោ យថា

មា តេ ភវតូន្តរាយោ សុខី ជីយាយុកោ ភវ,
អភិវាជនសីលិស្ស និចូំ វុឌ្ឍាបចាយិនោ
ចត្តារោ ធម្មា វឌ្ឍន្តិ អាយុ វណ្ណោ សុខំ ពលំ ។

វិធីនេះតាមបកតិកាល

វិសេសានុមោទនា

ភោជនទានានុមោទនាគាថា

អាយុទោ ពលទោ ធីរោ វណ្ណទោ បដិភាណទោ
សុខស្ស ជាតា មេធាវី សុខំ សោ អធិកច្ឆតិ
អាយុំ ជត្វា ពលំ វណ្ណំ សុខញ្ច បដិភាណទោ
ជីយាយុ យសវា ហោតិ យត្ថ យត្ថូបបជ្ជតីតិ ។

២គាថានេះអនុមោទនាក្នុងកត្តទានទាំងពួង

សង្គហវត្ថុគាថា

ជានញ្ច បេយ្យវជ្ជញ្ច អត្ថចរិយា ច យា ឥធ
សមានត្តតា ច ធម្មេសុ តត្ថ តត្ថ យថារហំ
ឯតេ ខោ សជ្ជហា លោកេ រថស្សាណីវ យាយតោ
ឯតេ ច សជ្ជហា នាស្ស ន មាតា បុត្តការណា

លភេថ មានំ បូជំ វា បិតា វា បុត្តការណា
យស្មា ច សជ្ជហា ឯតេ សមវេក្ខន្តិ បណ្ឌិតា
តស្មា មហត្តំ បប្បោន្តិ ចាសំសា ច ភវន្តិ តេតិ ។

អរិយធនគាថា

យស្ស សទ្ធា តថាកតេ អចលា សុបតិដ្ឋិតា
សីលញ្ចា យស្ស កល្យាណំ អរិយកន្តំ បសំសិតំ
សដ្ឌ្ឍ បសាទោ យស្សត្ថិ ឧជុភូតញ្ចា ទស្សនំ
អទឡិទ្ទោតិ តំ អាហុ អមោឃន្តស្ស ជីវិតំ
តស្មា សទ្ធញ្ចា សីលញ្ចា បសាទំ ធម្មទស្សនំ
អនុយុញ្ជេថ មេធាវី សរំ ពុទ្ធាន សាសនន្តិ ។

អត្តប្បសាទសុត្តគាថា[1]

អត្តតោ វេ បសន្នានំ អត្តំ ធម្មំ វិជានតំ
អត្តេ ពុទ្ធេ បសន្នានំ ទក្ខិណោយ្យេ អនុត្តរេ
អត្តេ ធម្មេ បសន្នានំ វិរាគូបសមេ សុទេ
អត្តេ សដ្ឌ្ឍ បសន្នានំ បុញ្ញក្ខេត្តេ អនុត្តរេ
អត្តស្មឺ ទានំ ទទតំ អត្តំ បុញ្ញំ បវឌ្ឍតិ

1- សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ឥតិវុត្តក តិកនិបាត បញ្ចមវគ្ត ។

អក្ក៏ អាយុ ច វណ្ណោ ច យសោ កិត្តិ សុខំ ពលំ
អក្ក៏ស្ស ជាតា មេជាវី អក្ក៏ជម្ម៉សមាហិតោ
ដេវភូតោ មនុស្សោ វា អក្ក៏ប្បត្តោ បមោជតីតិ ។

អាទិយសុត្តគាថា

ភុត្តា ភោតា ភតា ភច្ចា រិតិណ្ណា អាបជាសុ មេ
ឧជ្ជក្តា ជក្ខិណា ជិន្នា អថោ បញ្ចពលី ក្តតា
ឧបដ្ឋិតា សីលវន្តោ សញ្ញតា ព្រហ្មចារិនោ
យជត្តំ ភោតមិច្ឆេយ្យ បណ្ឌិតោ ឃរមាវសំ
សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ ក្តតំ អននុតាបិយំ
ឯតំ អនុស្សរំ មច្ចោ អរិយជម្ម៉ បិតោ នរោ
ឥជេវ នំ បសំសន្តិ បេច្ច សក្ត៉ បមោជតីតិ ។

ទេវតាទិស្សទក្ខិណានុមោទនាគាថា

យស្មឹ បដេសេ ក្តប្បតិ វាសំ បណ្ឌិតជាតិយោ
សីលវន្តេត្ត ភោជេត្វា សញ្ញតេ ព្រហ្មចារិនោ
យា តត្ត ដេវតា អាសុំ តាសំ ជក្ខិណមាជិសេ
តា បូជិតា បូជយន្តិ មានិតា មានយន្តិ នំ

តតោ នំ អនុកម្បន្តិ មាតា បុត្តំវ ឱរសំ
ទេវានុកម្បិតោ ចោសោ សទា ភទ្រានិ បស្សតីតិ ។

កាលទានសុត្តគាថា

កាលេ ទទន្តិ សបញ្ញា វទញ្ញូ វីតមច្ឆរា
កាលេន ទិន្នំ អរិយេសុ ឧជុភូតេសុ តាទិសុ
វិប្បសន្នមនា តស្ស វិបុលា ហោតិ ទក្ខិណា
យេ តត្ត អនុមោទន្តិ វេយ្យាវច្ចំ ករោន្តិ វា
ន តេន ទក្ខិណា ឱនា តេបិ បុញ្ញស្ស ភាតិនោ
តស្មា ទទេ អប្បតិវានចិត្តោ យត្ត ទិន្នំ មហប្ផលំ
បុញ្ញានិ បរលោកស្មឹ បតិដ្ឋា ហោន្តិ ចាណិនន្តិ។

វិហារទានគាថា

សីតំ ឧណ្ហំ បដិហន្តិ តតោ វាឡមិកានិ ច
សិរឹសបេ ច មកសេ សិសិរេ ចាបិ វុដ្ឋិយោ
តតោ វាតាតចោ ឃោរោ សញ្ជាតោ បដិហញ្ញតិ
លេណត្តញ្ច សុទត្តញ្ច ឈាយិតុំ ច វិបស្សិតុំ
វិហារទានំ សដ្ឋ៍ស្ស អក្ខំ ពុទ្ធេហិ វណ្ណិតំ
តស្មា ហិ បណ្ឌិតោ ចោសោ សម្បស្សំ អត្តមត្តនោ

វិហារេ ការយេ រម្មេ ភាសយេត្ត ពហុស្សុតេ
តេសំ អន្នញ្ច ចានញ្ច វត្ថសេនាសនានិ ច
ឧដេយ្យ ឧជុភូតេសុ វិប្បសន្នេន ចេតសា
តេ តស្ស ជម្មំ ដេសេន្តិ សព្វទុក្ខា បនូទនំ
យំ សោ ជម្មមិជញ្ញាយ បរិនិព្វាត្យនាសវោតិ ។

កេណិយានុមោទនាគាថា[1]

អក្ពិហុត្តមុខា យញ្ញា សាវិត្តិ ឆន្ទសោ មុខំ
ភជា មុខំ មនុស្សានំ នទីនំ សាគរោ មុខំ
នក្ខត្តានំ មុខំ ចន្ទោ អាទិច្ចោ តបតំ មុខំ
បុញ្ញមាកង្ខមានានំ សង្ឃោ រ យជតំ មុខំ ។

និធិកណ្ឌំ[2]

និធឺ និដេតិ បុរិសោ គម្ភីរេ ឧទកន្តិកេ
អត្ថេ កិច្ចេ សមុប្បន្នេ អត្ថាយ មេ ភវិស្សតិ
ភជតោ ភ ឧរុត្តស្ស ចោរតោ បីឧ្បិតស្ស ភ
ឥណស្ស ភ បមោក្ខាយ ឧព្ភិក្ខេ អាបទាសុ ភ
ឯតទត្ថាយ លោកស្មឺ និធិ នាម និធិយ្យតិ ។

១- សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ សុត្តនិបាត មហាវគ្គ ។ ២- សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ខុទ្ទកបាថ: ។

តាវស្ស និហិតោ សន្តោ		គម្ភីរេ ឧទកន្តិកេ
ន សព្ពោ សព្ពទាយេវ		តស្ស តំ ឧបកប្បតិ
និធិ វា ឋានា ចវតិ		សញ្ញា វាស្ស វិមុយ្ហតិ
នាគា វា អបនាមេន្តិ		យក្ខា វាបិ ហរន្តិ នំ
អប្បិយា វាបិ ទាយាទា		ឧទ្ធរន្តិ អបស្សតោ
យទា បុញ្ញក្ខយោ ហោតិ	សព្ពមេតំ វិនស្សតិ ។
យស្ស ទានេន សីលេន		សញ្ញមេន ទមេន ច
និធិ សុនិហិតោ ហោតិ		ឥត្ថិយា បុរិសស្ស វា
ចេតិយម្ហិ ច សង្ឃេ វា		បុគ្គលេ អតិថីសុ វា
មាតរិ បិតរិ វាបិ		អថោ ជេដ្ឋម្ហិ ភាតរិ
ឯសោ និធិ សុនិហិតោ		អជេយ្យោ អនុគាមិយោ
បហាយ គមនីយេសុ		ឯតំ អាទាយ គច្ឆតិ
អសាធារណមញ្ញេសំ		អចោរហរណោ[១] និធិ ។
កយិរាថ ធីរោ បុញ្ញានិ		យោ និធិ អនុគាមិកោ
ឯស ទេវមនុស្សានំ		សព្ពកាមទទោ និធិ
យំ យំ ទេវាភិបត្ថេន្តិ		សព្ពមេតេន លព្ភតិ ។
សុវណ្ណតា សុសរតា		សុសណ្ឋានា សុរូបតា

១- ឱ.ម. អចោរាហរណោ ។

អាធិបច្ចំ[១] បរិវារោ សព្វមេតេន លព្ភតិ ។
បទេសរជ្ជំ ឥស្សរិយំ ចក្កវត្តិសុខំ បិយំ
ទេវរជ្ជម្បិ ទិព្វេសុ សព្វមេតេន លព្ភតិ ។
មានុស្សិកា ច សម្បត្តិ ទេវលោកេ ច យា រតិ
យា ច និព្វានសម្បត្តិ សព្វមេតេន លព្ភតិ ។
មិត្តសម្បទមាគម្ម យោនិសោ វេ បយុញ្ជតោ
វិជ្ជាវិមុត្តិវសីភាវោ សព្វមេតេន លព្ភតិ ។
បដិសម្ភិទា វិមោក្ខា[២] ច យា ច សាវកបារមី
បច្ចេកពោធិ ពុទ្ធភូមិ សព្វមេតេន លព្ភតិ ។
ឯវំ មហត្ថិកា[៣] ឯសា យទិទំ បុញ្ញសម្បទា
តស្មា ធីរា បសំសន្តិ បណ្ឌិតា កតបុញ្ញតន្តិ ។

មង្គលចក្កវាឡ

សព្វពុទ្ធានុភាវេន, សព្វធម្មានុភាវេន, សព្វសង្ឃានុភាវេន, ពុទ្ធរតនំ ធម្មរតនំ សង្ឃរតនំ តិណ្ណំ រតនានំ អានុភាវេន, ចតុរាសីតិសហស្សធម្មក្ខន្ធានុភាវេន, បិដកត្តយានុភាវេន, ជិនសាវកានុភាវេន, សព្វេ តេ រោគា, សព្វេ តេ ភយា, សព្វេ តេ

១- ឱ.ម. អធិបច្ចំ ។ ២- ម. វិមោក្ខោ ។ ៣- ម. មហិទ្ធិកា ។

អន្តរាយា, សព្វេ តេ ឧបទ្ទវា, សព្វេ តេ ទុន្និមិត្តា, សព្វេ តេ អវមង្គ្គលា វិនស្សន្តុ ។

អាយុវឌ្ឍកោ ធនវឌ្ឍកោ សិរីវឌ្ឍកោ យស-វឌ្ឍកោ ពលវឌ្ឍកោ វណ្ណវឌ្ឍកោ សុខវឌ្ឍកោ ហោតុ សព្វទា ។

ទុក្ខរោគភយា វេរា សោកា សត្ត្ថ ចុបទ្ទវា
អនេកា អន្តរាយាបិ វិនស្សន្តុ ច តេជសា
ជយសិទ្ធិ ធនំ លាភំ សោត្ថិភាគ្យំ សុខំ ពលំ
សិរី អាយុ ច វណ្ណោ ច ភោគំ វុឌ្ឍី ច យសវា
សតវស្សា ច អាយូ ច ជីវសិទ្ធី ភវន្តុ តេ ។
ភវតុ សព្វមង្គ្គលំ រក្ខន្តុ សព្វទេវតា
សព្វពុទ្ធានុភាវេន សទា សោត្ថី ភវន្តុ តេ ។
ភវតុ សព្វមង្គ្គលំ រក្ខន្តុ សព្វទេវតា
សព្វធម្មានុភាវេន សទា សោត្ថី ភវន្តុ តេ ។
ភវតុ សព្វមង្គ្គលំ រក្ខន្តុ សព្វទេវតា
សព្វសង្ឃានុភាវេន សទា សោត្ថី ភវន្តុ តេ ។

អនុមោទនាវិធី ចប់

អនុមោទនាវិធីទាំងអស់នេះ ចែកជា ២ យ៉ាងគឺ បកត្យានុមោទនា ១ វិសេសានុមោទនា ១ ។

អនុមោទនាដែលលោកថេរៈតាំងផ្តើមឡើងថា "**យថា វារិវហា បូរា ។ល។ មណិជោតិរសោ យថា** *ដូច្នេះ ហើយលោកអ្នកទទួលថា* "**សព្វីតិយោ វិវជ្ជន្តុ ។ល។ សុខំ ពលំ** *នេះជាបកត្យានុមោទនា ។*

កាលបើចប់បកត្យានុមោទនាហើយ នឹងសូត្រអនុមោទនាណាមួយ មានភោជនទានានុមោទនាគាថា ថា៖ **អាយុទោ ពលទោ ធីរោ ។ល។ យត្ថ យត្ថូបបជ្ជតីតិ***នេះជាដើម តាមកាលវិសេសនោះតទៅ នេះជាវិសេសានុមោទនា ។ វិសេសានុមោទនាទាំងពួងត្រូវសូត្រជាខាងក្រោយនៃបកត្យានុមោទនាគ្រប់កាល ។*

បកិណ្ណកវិធី

ភិក្ខុក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ត្រូវឧស្សាហ៍សិក្សាសូត្ររៀនគោលធម៌ តទៅនេះ ឲ្យចេះចាំស្ទាត់គឺ៖

ក)- ពិធីផ្សាយមេត្តា និងពិចារណាធម៌វេលាត្រាច់ ទៅបិណ្ឌបាត[១]

កាលបួសបានជាភិក្ខុ សាមណេរ បរិបូណ៌ហើយ វេលាចេញដើរ ពីទីមួយទៅទីមួយ ត្រូវផ្សាយមេត្តាចិត្តជាដរាប ដោយសូត្របាលីថា ដូច្នេះ ៖

**សព្វេ សត្តា សជីវិកា អជីវិកា សចិត្តកា អចិត្ត-
កា សុខិតា ហោន្តុ, អវេរ ហោន្តុ, សុខី អត្តានំ បរិ-
ហរន្តុ ។**

សត្វទាំងឡាយទាំងពួង មានជីវិតក្តី ឥតជីវិតក្តី មានចិត្តក្តី ឥត ចិត្តក្តី ចូរជាសត្វមានសេចក្តីសុខ, ចូរកុំជាសត្វមានពៀរវេរ, ចូររក្សា នូវខ្លួន ឲ្យជាសត្វមានសេចក្តីសុខចុះ ។

១- នេះជាទំនៀមទម្លាប់ពីបុរាណ, សូមសិក្ខាកាមជួយពិនិត្យរកគោលច្បាប់ផង ។

វេលាត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត កាលចាប់បាត្របីទ្បើង ឲ្យពិចារណា ដោយកម្មដ្ឋានថា ៖

ចត្តាហ សតិបដ្ឋានា កាយានុបស្សនា សតិ-បដ្ឋានំ វេទនានុបស្សនា សតិបដ្ឋានំ ចិត្តានុបស្សនា សតិបដ្ឋានំ ធម្មានុបស្សនា សតិបដ្ឋានំ ។

សតិបដ្ឋាន៤តម្កល់ស្មារតី ពិចារណាកាយ វេទនា ចិត្ត ធម៌ ឲ្យ ឃើញថា ត្រាន់តែជាកាយ វេទនា ចិត្ត ធម៌ ប៉ុណ្ណោះ (មិនមែន សត្ត បុគ្គល ខ្ជួនប្រាណ គេយើងទ្បើយ ដើម្បីបន្ទោបង់នូវអភិជ្ឈា ទោមនស្ស កុំឲ្យកើតមានក្នុងសន្តាន) ។

កាលឈរនៅមុខផ្ទះគេ ឲ្យពិចារណាដោយព្រះត្រៃលក្ខណៈថា៖

នាមរូបំ អនិចូំ នាមរូបំ ទុក្ខំ នាមរូបំ អនត្តា ។

នាមនិងរូបជារបស់មិនទៀង នាមនិងរូបជាទុក្ខ នាមនិងរូប មិនមែនជារបស់ខ្ជួន ។ (ដើម្បីបន្ទោបង់នូវសេចក្តីប្រកាន់ ផ្តិតចិត្តជាប់ នៅនឹងនាមរូប) ។

កាលទាយកដាក់បាយក្នុងបាត្រ ឲ្យពិចារណាដោយវិបរិណាម-ធម៌ថា ៖

ឧប្បន្នោ ទោ មេ អយំ លាភោ សោ ច ទោ អនិចូោ ទុក្ខោ វិបរិណាមធម្មោ ។

លាភនេះកើតឡើងដល់អាត្មាហើយ តែលាភនោះមិនទៀង ជាទីនាំមកនូវទុក្ខ មានសភាពប្រែប្រួលទៅផ្សេង ៗ (ដើម្បីបន្ទោបង់នូវសេចក្តីស្រវឹងក្នុងលាភដែលបានមកហើយ) ។

កាលត្រឡប់ចូលមកក្នុងវត្តវិញ ឲ្យពិចារណាដោយសំវេគវត្ថុថា៖

ឥជានិ អាហារកវសិ ឧក្ខុំ សំវេកវត្ថូនិ អនិចូតានិ ។

ឥឡូវនេះ អាត្មាស្វែងរកអាហារបានមកហើយ ក៏ជាទុក្ខ ទាំងជាវត្ថុ គួរឲ្យសង្វេគសុតចិត្ត ព្រោះមានសភាពជារបស់មិនទៀង ។ (ដើម្បីបន្ទោបង់នូវសេចក្តីភ្ងេចខ្ជួន) ។

កាលធាន់រួចហើយ វេលាចូលព្រះវិហារ ប្រជុំថ្វាយបង្គំព្រះរតន-ត្រៃ ខណៈដែលព្រះថេរៈ ក្រោកឡើងអុចទៀនធូប ត្រូវក្រោកឈរគោរពលោក ហើយរំពឹងត្រិះរិះដល់សេចក្តីអស្ចារ្យ របស់ព្រះរតនត្រៃដោយបាលីថា ៖

អហោ ពុទ្ធោ អហោ ធម្មោ អហោ សំឃោ ឥមិនា សក្ការេន តំ អភិបូជយាមិ ។

ឱហ្នុ! ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឆ ជារតន៍ដ៏អស្ចារ្យ គួរជ្រះថ្លាមែនហើយ, ខ្ញុំសូមបូជាព្រះរតនត្រៃទាំង៣នោះ ដោយសក្ការៈនេះ ។ (ដើម្បីបណ្តុះសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឆ ឲ្យកើតមានក្នុងសន្តាន) ។

ពិធីផ្សាយមេត្តា និងពិចារណាធម៌វេលាត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ចប់

ខ)- គោលធម៌ជាគ្រឿងឧបត្ថម្ភដល់អ្នកឧបសម្ព័ទ្ធ
ភិក្ខុមានសីល ៤

១)- ចាដិមោក្ខសំវរសីល *សីលគឺការសង្រួមក្នុងព្រះបាដិមោក្ខ (បាននឹងការ មិនប្រព្រឹត្តកន្ទងសិក្ខាបទ ២២៧) ។*

២)- ឥន្ទ្រិយសំវរសីល *សីលគឺការសង្រួម ឥន្ទ្រីយ៍ ៦ (គឺ ភ្នែក ត្រចៀក ច្រមុះ អណ្ដាត កាយ ចិត្ត) ។*

៣)- អាជីវចារិសុទ្ធិសីល *សីលគឺសេចក្ដីបរិសុទ្ធ ដោយការព្យាយាមគ្រឿងចិញ្ចឹមជីវិតដ៏ស្អាត (បាននឹងការលះវៀរសិក្ខាបទ ៦ បាបធម៌ ៥ អានេសនា ២១ និងតិរច្ឆានវិជ្ជា ៨) ។*

៤)- បច្ចយសន្និស្សិតសីល *សីលគឺការអាស្រ័យនូវបច្ច័យ ៤ បានដល់កិរិយាបរិភោគប្រើប្រាស់នូវបច្ច័យ ៤ ដោយមានកិរិយាពិចារណាមុនជាដរាប) ។*

*សីល ៤ នេះហៅថា "**ចតុចារិសុទ្ធិសីល**" ។*

សីល ៤ សម្រេចឡើងដោយចេតសិក ៤ គឺ៖

១)- ចាដិមោក្ខសំវរសីល *សម្រេចឡើងដោយ* **សទ្ធាចេតសិក** *ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្ទើដោយសេចក្ដីជឿ ។*

២)- ឥន្ទ្រិយសំវរសីល *សម្រេចឡើងដោយ* **សតិចេតសិក** *ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្ទើដោយសតិ(ស្មារតី) ។*

៣)- **អាជីវចារិសុទ្ធិសីល** *សម្រេចឡើងដោយ* **វ៉ៃយចេតសិក** *ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្ទើដោយសេចក្តីព្យាយាម ។*

៤)- **បច្ចយសន្និស្សិតសីល** *សម្រេចឡើងដោយ* **ញ្ញាចេត-សិក** *ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្ទើដោយប្រាជ្ញា ។*

សីល៤ បរិសុទ្ធដោយសុទ្ធិ ៤គឺ៖

១)- **ឧេសនាសុទ្ធិ** *បរិសុទ្ធិដោយការសម្តែង (បានដល់ បាដិមោក្ខសំវរសីល) ។*

២)- **សំវរសុទ្ធិ** *បរិសុទ្ធិដោយការសង្រ្ទួម (បានដល់ឥន្ទ្រិយ-សំវរសីល) ។*

៣)- **បរិយេដ្ឋិសុទ្ធិ** *បរិសុទ្ធិដោយការស្វែងរក (បានដល់ អាជីវបារិសុទ្ធិសីល) ។*

៤)- **បច្ចវេក្ខណាសុទ្ធិ** *បរិសុទ្ធិដោយការពិចារណា (បានដល់ បច្ចយសន្និស្សិតសីល) ។*

អារក្ខកម្មដ្ឋាន កម្មដ្ឋានដែលគួរចម្រើនជានិច្ច ៤យ៉ាង

១)- **ពុទ្ធានុស្សតិ** *រឭកដល់គុណព្រះពុទ្ធ ដែលមានក្នុងព្រះអង្គ និងទ្រង់ករុណាសង្គ្រោះដល់អ្នកដទៃ ។*

២)- **មេត្តា** ផ្សាយមេត្តាចិត្ត គិតឲ្យមនុស្សសត្វទាំងពួងបានសុខគ្រប់គ្នា ។

៣)- **អសុកៈ** ពិចារណារាងកាយខ្លួន និងអ្នកដទៃឲ្យឃើញថាជារបស់មិនស្អាត មុខគួរខ្ពើម ។

៤)- **មរណសតិ** នឹកដល់សេចក្តីស្លាប់ ដែលមានដល់ខ្លួន ។

អន្តរាយរបស់ភិក្ខុសាមណេរអ្នកបួសថ្មីកើតអំពីភ័យ ៤យ៉ាងគឺ៖

១)- **ឩមិភយៈ** ភ័យអំពីរលក គឺអត់ធន់ដល់ពាក្យទូន្មានមិនបានខ្ជិលធ្វើតាម ។

២)- **ការ្ម្ពីលភយៈ** ភ័យអំពីក្រពើ គឺជាមនុស្សឃើញតែការបរិភោគជាប្រមាណ ធន់សេចក្តីស្រេកឃ្លានមិនបាន ។

៣)- **អាវដ្ដភយៈ** ភ័យអំពីអន្ទង់ គឺត្រេកអរក្នុងកាមគុណ ចង់បានសេចក្តីសុខលើសលប់ឡើងទៅ ។

៤)- **សុំសុការភយៈ** ភ័យអំពីត្រីសាហាវ គឺស្រឡាញ់ស្ត្រី ។

ភិក្ខុ សាមណេរអ្នកប្រាថ្នាសេចក្តីសុខចម្រើនដល់ខ្លួន គួររារាំងកុំឲ្យភ័យ ៤ យ៉ាងនេះ មកញ៉ាំញីធ្វើអន្តរាយបាន ។

អង្គសមណៈ ៤យ៉ាង

១)- **ខន្តិ** សេចក្តីអត់ធន់ចំពោះហេតុគ្រប់យ៉ាង ។

២)- **អប្បាហារតា** *ភាពជាអ្នកមានអាហារតិច ។*

៣)- **រត្តិបហានំ** *មានកិរិយាលះរាត្រី ។*

៤)- **អកិញ្ចនំ** *មិនកង្ខល់នឹងការងារ ។*

អ្នកបួស ៤យ៉ាង

១)- **ឧបជីវិកា** *បួសដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិត ។*

២)- **ឧបមុយ្ហិកា** *បួសដោយភាពជាអ្នកវង្វេង ។*

៣)- **ឧបឧូសិកា** *បួសប្រទូស្តសាសនា គឺមិនប្រព្រឹត្តតាមធម៌វិន័យ..។*

៤)- **ឧបនិស្សរណិកា** *បួសដើម្បីនឹងរលាស់ខ្លួនចេញចាកទុក្ខ... ។*

ឧបកីឧ្បិកា *បួសសន្សំរបស់លេង មួយទៀតត្រូវជាអ្នកបួស ៥ យ៉ាង ។*

បរិភោគ ៤

ការបរិភោគប្រើប្រាស់នូវបច្ច័យ ចែកតាមប្រភេទបុគ្គលអ្នកបរិភោគប្រើប្រាស់មាន៤ យ៉ាងគឺ ៖

១) **ថេយ្យបរិភោត** *បរិភោគដោយការលួច បានដល់បរិភោគរបស់ភិក្ខុទ្រុស្តសីល ។*

២)- **ឥណាបរិភោគ** *បរិភោគដោយបំណុល បានដល់ បរិភោគរបស់ភិក្ខុអ្នកមានសីល តែមិនបានពិចារណា ។*

៣)- **ទាយជ្ជបរិភោគ** *បរិភោគនូវមត់កដែលត្រូវបាន បានដល់ បរិភោគរបស់សេខបុគ្គល ៧ជំពូក ។*

៤)- **សាមិបរិភោគ** *បរិភោគរបស់ជនជាម្ចាស់ បានដល់ បរិភោគ របស់ព្រះខីណាស្រព ។*

សំវរធម៌ ធម៌សម្រាប់កំណត់ឲ្យដឹងថាសង្រួម ៥ យ៉ាង

១)- **សីលសំវរៈ** *ធម៌សង្រួមគឺសីល ។*

២)- **សតិសំវរៈ** *ធម៌សង្រួមគឺស្មារតី ។*

៣)- **ញាណសំវរៈ** *ធម៌សង្រួមគឺសេចក្ដីដឹងច្បាស់ ។*

៤)- **ខន្តិសំវរៈ** *ធម៌សង្រួមគឺសេចក្ដីអត់ធន់ ។*

៥)- **វីរិយសំវរៈ** *ធម៌សង្រួមគឺព្យាយាម ។*

អង្គភិក្ខុ ៥ យ៉ាង

១)- *សង្រួមក្នុងព្រះបាតិមោក្ខ គឺវៀរចាកទោសដែលទ្រង់ហាម ធ្វើតាមខដែលទ្រង់អនុញ្ញាត ។*

២)- សង្រួមឥន្ទ្រីយ៍ គឺរវាំងភ្នែក ត្រចៀក ច្រមុះ អណ្ណាត កាយ ចិត្ត មិនឲ្យសេចក្តីសោមនស្ស ទោមនស្ស មកគ្របសង្កត់ចិត្តក្នុងវេលា ដែលបានឃើញរូបជាដើម ។

៣)- ជាអ្នកអត់សង្កត់ចិត្ត មិនភ្ងើតភ្ងើនហេហា ។

៤)- នៅក្នុងសេនាសន:ស្ងាត់ ។

៥) មានសេចក្តីឃើញត្រូវ ។

ភិក្ខុត្រូវតាំងនៅក្នុងធម៌ ៥យ៉ាងនេះឲ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួន ។

អង្គនៃការសម្តែងអាបត្តិ ៥ យ៉ាង

អ្នកសម្តែងត្រូវប្រកបដោយអង្គ ៣ ៖

១)- **អចូយំ អចូយតោ ឧស្សនំ** *ឃើញទោសដោយទោស ។*

២)- **សម្មុខា ធម្មបដិការណំ** *សម្តែងចំពោះមុខ (ក្នុងទីជិតភិក្ខុ) ។*

៣)- **អាយតឹ សំវរំ អាបជ្ជនំ** *ដល់នូវការសង្រួមតទៅ ។*

អ្នកទទួលត្រូវប្រកបដោយអង្គ ២ ៖

៤)- **អាបត្តឹ ជានាតិ** *ដឹងថាគេសម្តែងអាបត្តិឈ្មោះនេះ ។*

៥)- **នឧទ្ធចូំ** *ចិត្តមិនអណ្តែតអណ្តូងរាយមាយ ។*

លុះតែព្រមដោយអង្គទាំងនេះទើបរួចកំហុសបាន ។

ភិក្ខុគួរលះរៀរបាបធម៌ (ធម៌អាក្រក់) ៥ យ៉ាង

១)- **ឥុហនា** *ការកុហកដោយឫក ។*

២)- **លបនា** *ការលលួងដោយវាចា ។*

៣) **នេមិត្តិកតា** *ភាពជាអ្នកប្រើកលឧបាយ ដោយកាយខ្ងះ ដោយវាចាខ្ងះ ។*

៤) **និប្បេសិកតា** *ភាពជាអ្នកប្រើសម្តីជាខ្នោស សម្រាប់ កោសយកលាភ ។*

៥)- **លាភេន លាភំ និជិកឹសនតា** *ភាពនៃការស្វែងរកលាភ ដោយយកលាភជានុយ ឬជាធ្នាក់ ។*

សម្បត្តិនៃឧបសម្បទ ៥

១)- **វត្ថុសម្បត្តិ** *ដល់ព្រមដោយវត្ថុ (គឺកុលបុត្រអ្នកសុំបួស មានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំបរិបូណ៌) ។*

២) **បរិសសម្បត្តិ** *ដល់ព្រមដោយបរិស័ទ (គឺគណៈសង្ឆ គ្រប់ចំនួន រាប់អំពី ៥ អង្គឡើងទៅ, បើក្នុងមជ្ឈិមប្រទេស រាប់ពី១០អង្គ ឡើងទៅ) ។*

៣)- **សីមាសម្បត្តិ** *ដល់ព្រមដោយខែត្រដែន (គឺសីមាដែល សង្ឆបានធ្វើដោយត្រឹមត្រូវ) ។*

*៦)- **ញត្តិសម្បត្តិ** ដល់ព្រមដោយញត្តិ (គឺគ្រូសូត្រ សូត្របាលីត្រឹមត្រូវតាមមគធភាសា (តាមវិធីអក្ខរ:) ទាំងបានកាន់យកវត្ថុ, កាន់យកសង្ឃ, កាន់យកបុគ្គល, កាន់យកញត្តិ, បានតាំងញត្តិទុកមុន) ។*

*៥)- **អនុសាវនសម្បត្តិ** ដល់ព្រមដោយអនុសាវន: (គឺគ្រូសូត្រ សូត្របាលីត្រឹមត្រូវ ទាំងបានកាន់យកវត្ថុ, កាន់យកសង្ឃ, កាន់យកបុគ្គល, ញ្ចាំងអនុសាវន:ឲ្យពេញបរិបូណ៌, សូត្រអនុសាវន:ក្នុងកាលដែលគួរសូត្រ) ។*

វិបត្តិនៃឧបសម្បទ ៥ យ៉ាង ផ្ទុយគ្នានឹងសម្បត្តិនេះ ។

ខ្នាតត្រៃបីវរ និងបរិក្ខារផ្សេងទៀត

*១)- **សំឃាដិ-ចីពរ** បណ្តោយ ៣ម.០៦ ទទឹង ២ម.០៤ ។*

*២)- **ស្បង់** បណ្តោយ ៣ម.០៦ ទទឹង ១ម.០២ ។*

*៣) **វស្សិកសាដក** បណ្តោយ ២ម.០៤ ទទឹង ០ម.៨៥ ។*

*៤)- **និសីទន:** បណ្តោយ ០ម.៦៨ ទទឹង ០ម.៥១ ជាយ ០ម.៣៤ ។*

*៥)- **កណ្ឌុបដិច្ឆាទន:** បណ្តោយ ១ម.៣៦ ទទឹង ០ម.៦៨ ។*

*៦)- **កុដិ** បណ្តោយ ៤ម.០៨ ទទឹង ២ម.៣៨ ។*

៧)- ដើងត្រែកម្ពស់ ៨ឆ្នាប់ ត្រូវជា ២២ស.ម និង ៥ម.ម ។

១ ជ្នាប់ព្រះសុគត ត្រូវជា ២៨ មិលិ: ២ ទិសមិលិ ។

ស្រង់ពីបុព្វសិក្ខាវណ្ណនា សូមពិនិត្យថែមទៀតផង ។

បព្វជ្ជាឧបសម្បទវិធី

សង្ខេបប៉ុណ្ណោះ

ឈ✧ឈ

ពន្លឺពុទ្ធោវាទ

សម័យមួយ ព្រះសព្វញ្ញូសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់ប្រារព្ធដល់ព្រហ្មចរិយ: ក្នុងទីពាក់កណ្តាលភិក្ខុបរិស័ទ ដោយពន្យល់ថា ៖

"ភិក្ខុទាំងឡាយ! សព្រហ្មចរិយ:នេះ យើងប្រព្រឹត្ត មិនដើម្បីលលួង កុហកបញ្ឆោតមនុស្ស មិនដើម្បីហៅមនុស្សឲ្យមករាប់អាន មិនដើម្បីអានិសង្សលាភ សក្ការ: និងសេចក្តីសរសើរ មិនដើម្បីអានិសង្ស ជាម្ចាស់លទ្ធិ និងកែលទ្ធិឲ្យជាយ៉ាងនោះយ៉ាងនេះ មិនដើម្បីឲ្យអ្នកណាដឹងស្គាល់ថាខ្ជូនយ៉ាងនោះយ៉ាងនេះ ។

សេចក្តីពិត! ព្រហ្មចរិយ:នេះ យើងប្រព្រឹត្តដើម្បី សំវរ: សេចក្តីសង្រួម, ដើម្បី បហាន: សេចក្តីលះបង់, ដើម្បី វិរាគ: ប្រាសចាកសេចក្តីតម្រេកត្រេកអរ, ដើម្បី និរោធ: សេចក្តីរលត់ទុក្ខ" ។ ចតុក្កង្គុត្តរ: ។

សូមភឿន, សព្រហ្មចារីទាំងឡាយ កុំបំភ្លេចពន្លឺពុទ្ធោវាទនេះ ចោលឡើយ ។

ត្រៃចីវរត្រូវកាត់

ត្រៃចីវរនោះទ្រង់បង្គាប់ឲ្យកាត់ជាខ្នង់ គឺធ្វើទំនង់ក្ងីស្រៃអ្នកដែនមគធ: ។ ខ្នង់ធំ ហៅថាមណ្ឌល ខ្នង់តូចហៅថា អឌ្ឍមណ្ឌល ខ្សែកាត់ទទឹងឃាំងមណ្ឌលអឌ្ឍមណ្ឌល ហៅថាអឌ្ឍកុសិ ខ្សែបណ្តោយដែងឃាំងខណ្ឌ និងខណ្ឌ ហៅថាកុសិ, មណ្ឌល, អឌ្ឍមណ្ឌល និងអឌ្ឍកុសិ រួមផ្សំគ្នា ហៅថា ខន្ធ, ផ្ទាំងសំពត់អបនៅជុំវិញជាយ ហៅថា អនុវាត (ជាំងខ្យល់) ។

ចីវរមួយៗ ត្រូវមានខណ្ឌយ៉ាងតិច ៥ខណ្ឌ និងធ្វើឲ្យមាន ៧-៩-១១ ខណ្ឌក៏បាន ។ តែតាមការនិយមធ្វើនាបច្ចុប្បន្ននេះ និយមធ្វើតែ ៥ខណ្ឌ ព្រោះសំពត់រកបានងាយ ៧-៩-១១ ខណ្ឌ ច្រើនធ្វើក្នុងសម័យសំពត់រកបានក្រ គឺរកផ្ទាំងសំពត់ធំៗ មិនបាន ។

គំរូចីពរ ៥ខណ្ឌ

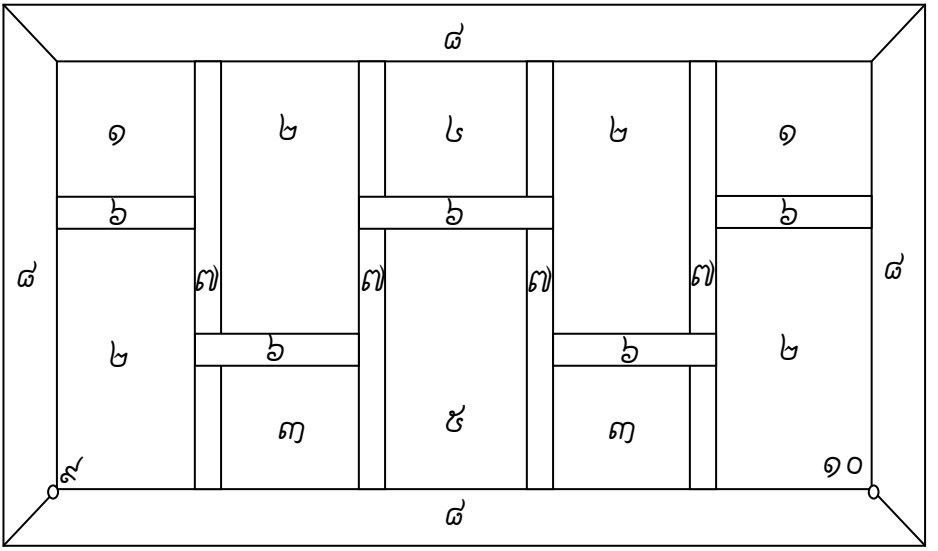

ផ្ទាំងសំពត់សម្គាល់លេខ ១ ឈ្មោះ អឌ្ឍមណ្ឌល ពាហន្ត:

ផ្ទាំងសំពត់សម្គាល់លេខ ២ ឈ្មោះ មណ្ឌល អនុវិដ្ត:

ផ្ទាំងសំពត់សម្គាល់លេខ ៣ ឈ្មោះ អឌ្ឍមណ្ឌល ជង្ឃយ្យក:

ផ្ទាំងសំពត់សម្គាល់លេខ ៤ ឈ្មោះ អឌ្ឍមណ្ឌល គីវយ្យក:

ផ្ទាំងសំពត់សម្គាល់លេខ ៥ ឈ្មោះ មណ្ឌល វិដ្ត:

ផ្ទាំងសំពត់សម្គាល់លេខ ៦ ឈ្មោះ អឌ្ឍកុសិ

ផ្ទាំងសំពត់សម្គាល់លេខ ៧ ឈ្មោះ កុសិ

ផ្ទាំងសំពត់សម្គាល់លេខ ៨ ឈ្មោះ អនុវាត

ផ្ទាំងសំពត់សម្គាល់លេខ ៩ គឺក្រវិល

ផ្ទាំងសំពត់សម្គាល់លេខ ១០ គឺទ្បេវ ។

អន្តរវាសក: កាត់តាមបែបចីពរ គ្រាន់តែបន្ថយកាត់បណ្តោយ និងទទឹងពាក់កណ្តាលពីចីពរ ។ សង្ឆាដី គឺចីពរដែលកាត់ដេរពីរជាន់។

ពណ៌ត្រៃចីវរ

ពណ៌ដែលឲ្យប្រើបាន គឺពណ៌លឿងលាយក្រហមខ្ចះ ឬពណ៌លឿងស្រអាប់បន្តិច ដូចពណ៌ក្រាក់ខ្នុរ ។

ទឹកជ្រលក់ប្រើបានមាន៦ យ៉ាង

១)- ទឹកជ្រលក់កើតពីឬស ឬមើម (រៀររមៀត)

២)- ទឹកជ្រលក់កើតពីដើមឈើ (រៀរស្បែង)

៣)- ទឹកជ្រលក់កើតពីសម្បកឈើ (រៀរសម្បកព្រហូត)

៤)- ទឹកជ្រលក់កើតពីស្ទឹកឈើ (រៀរស្ទឹកត្រុំ មក្ខឿ)

៥)- ទឹកជ្រលក់កើតពីផ្ការឈើ (រៀរផ្ការចារ)

៦)- ទឹកជ្រលក់កើតពីផ្ទែឈើ ។

ពណ៌ដែលហាមមិនឲ្យជ្រលក់ចីវរមាន ៧ យ៉ាង

១)- ពណ៌ឃ្ចះ (នីលក:)

២)- ពណ៌លឿងខ្ចី (បីតក:)

៣)- ពណ៌ក្រហម (លោហិត:)

៤)- ពណ៌ស្បែង (មញ្ជេដ្ឋក:)

៥)- ពណ៌លឿងលាយក្រហម (មហារង្គ្គវត្ត:)

៦)- ពណ៌ជម្ពូ (មហានាមវត្ត:)

៧)- ពណ៌ខ្មៅ (កណ្ហ:) ។

ចីវរដែលប្រើមិនបានមាន ២បែប

១) ចីវរដែលរំលេចដោយរូបសត្វ

២) ចីវរដែលរំលេចដោយផ្កាឈើ ។

ឡេវធ្វើដោយវត្ថុ[១] ១១ យ៉ាង អនុញ្ញាតឲ្យប្រើបាន

១) ធ្នឹង

២) ក្ងុក

៣) ស្នែង

៤) ឫស្សី

៥) ឈើខ្ទឹម

៦) កាកល័ក្ខ

៧) លលាដ៍ដូង

៨) លោហ:

៩) ស័ង្ខ

១០) អំបោះចាក់

១១) បបុស ។

១- ចីវរមានផ្កាតូច ។ មិនល្អពេកដូចផ្កាម្រេច ឬចីវរមានផ្កាធ្ងួតៗ ដូចព្រៃឡោ អនុញ្ញាតប្រើបាន ។ ២- ឡេវដេរភ្ជាប់ត្រង់ជាយចីពរខាងក្រោម ការពារចីពរបើងឡើង ។

១- ពាក្យវេរថ្វាយសំពត់កឋិន

នមោ តស្ស ... ៣ ដង

ឥមំ ភន្តេ, កឋិនទុស្សំ, សជ្ជ្យស្ស, ឱណោជយាម, សាធុ នោ ភន្តេ សង្ឃោ, ឥមំ កឋិនទុស្សំ, បដិក្កណ្ហាតុ, បដិក្កហេត្វា ច, ឥមិនា ទុស្សេន, កឋិនំ អត្ថរតុ, អម្ហាកំ, ទីឃរត្តំ ហិតាយ, សុខាយ ។ ទុតិយម្ឋិ... តតិយម្ឋិ... ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ សូមបង្អោនថ្វាយ នូវសំពត់កឋិននេះដល់ព្រះសង្ឃ សូមព្រះសង្ឃ ទទួលយកនូវសំពត់កឋិននេះ របស់ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ លុះទទួលរួចហើយ សូមក្រាលគ្រង ដោយសំពត់នេះ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខ ដល់ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ អស់កាលយូរអង្វែងទៅហោង ។

២)- ពាក្យវេរថ្វាយគ្រឿងបរិក្ខារជាបរិវារកឋិន

នមោ តស្ស ... ៣ ដង ។

យេន អម្ហាកំ, កឋិនំ, តហិតំ, កឋិនានិសជ្ជ្យានិ, តស្សេវ ទេម ។ ទុតិយម្ឋិ....។ តតិយម្ឋិ... ។

រីសំពត់កឋិននៃខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ ដែលលោកម្ចាស់អង្គណាទទួលកាន់យកហើយ ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ សូមថ្វាយនូវបរិក្ខារទាំងឡាយដែលជាបរិវារនៃកឋិន ដល់លោកម្ចាស់អង្គនោះហោង ។

៣) ពាក្យវេរថ្វាយសំពត់កឋិនរួមទាំងបរិក្ខារជាបរិវារកឋិន

នមោ តស្ស ....៣ជង ។

ឥមំ ភន្តេ, សបរិវារំ, កឋិនទុស្សំ, សង្ឃស្ស ឱណោជយាម, សាធុ នោ ភន្តេ, សង្ឃោ, ឥមំ សបរិវារំ, កឋិនទុស្សំ, បដិគ្គណ្ហាតុ, បដិគ្គហេត្វា ច, ឥមិនា ទុស្សេន, កឋិនំ អត្ថរតុ, អម្ហាកំ, ទីឃរត្តំ ហិតាយ, សុខាយ ។

ទុតិយម្បិ....។ តតិយម្បិ....។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ សូមបង្អោនថ្វាយនូវសំពត់កឋិននេះ ដល់ព្រះសង្ឃ សូមព្រះសង្ឃទទួលយក នូវសំពត់កឋិនព្រមទាំងបរិវារនេះ របស់ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ លុះទទួលរួចហើយ សូមក្រាលគ្រងដោយសំពត់នេះ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខ ដល់លោកអ្នកដ៏មានគុណទាំងឡាយ មានមាតាបិតា គ្រូឧបជ្ឈាយាចារ្យ នៃខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយជាដើមផង ដល់ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយផង អស់កាលយូរអង្វែងទៅហោង[១] ។

បកាសនវិធី

វិធីក្រើនប្រកាសទី ១ គួរលោកជាថេរៈសូត្រ

ទី១-ឥទានិ ខោ (អាវុសោ[២]) សបរិវារភូតំ កឋិនទុស្សំ សង្ឃស្ស ឧប្បន្នំ, កឋិនំ អត្ថរិតុំ អាកង្ខតិ វា នោ វា សព្វោយំ សង្ឃោ ។

១- កាលបើវេរថ្វាយចប់ហើយ មិនត្រូវលើកសំពត់កឋិនប្រគេនចំពោះរូបភិក្ខុអង្គណាមួយទេ ព្រោះការពារបុគ្គលិកភាព ត្រូវតែលើកទៅដាក់កណ្តាលជំនុំសង្ឃជាការស្រេច។

២- បើលោកខ្ញីជាងថេរៈត្រូវសូត្រ ថា "ភន្តេ" ប្រែថា បពិត្រ ។

(ម្នាលលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ!)ឥឡូវនេះសំពត់កឋិនព្រមទាំងបរិវារ បង្កើតឡើងដល់សង្ឃ, តើសង្ឃទាំងអស់អង្គ ប្រាថ្នាដើម្បីក្រាលគ្រងកឋិន ឬ មិនប្រាថ្នាទេ (ថាបើប្រាថ្នាចូរឲ្យសទ្ទសញ្ញាសាធុការឲ្យព្រមៗអង្គទៅហោង) ។

កាលបើព្រះថេរៈប្រកាសជាបាលីចប់ហើយគណៈសង្ឃត្រូវទទួលថា **អាកង្ខាម ភន្តេ** ។

កាលបើព្រះថេរៈប្រកាសជាសេចក្តីប្រែចប់ហើយ គណៈសង្ឃត្រូវទទួលថា **សាធុ** ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយប្រាថ្នា[១] ។

អបលោកនកិច្ច

ទី២- **សោ ខោ បន ភន្តេ[២] កឋិនត្ថារោ ភគវតា បុគ្គលស្ស អត្ថារវសេនេវ អនុញ្ញាតោ, ឯញ្ញត្រ បុគ្គលស្ស អត្ថារា អត្ថតំ ហោតិ, កឋិនត្ថិ ហិ វុត្តំ ភគវតា ន សង្ឃោ វា គណោ វា កឋិនំ អត្ថរតិ, បុគ្គលោ វ កឋិនំ អត្ថរតិ, សង្ឃស្ស ច សាមគ្គិយា បុគ្គលស្សេវ អត្ថារា សង្ឃស្សបិ បុគ្គលស្សបិ អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ឥទានិ កស្សិមំ កឋិនទុស្សំ ទស្សាមិ កឋិនំ អត្ថរិតុំ, យោ ជិណ្ណចីវរោ វា ទុព្វលចីវរោ វា យោ វា បន ឧស្សហិស្សតិ អជ្ជេវ ចីវរកម្មំ និដ្ឋាបេត្វា សព្វវិធានំ អបរិហាបេត្វា កឋិនំ អត្ថរិតុំ សមត្ថោ ភវិស្សតិ ។**

បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ក៏ការក្រាលកឋិននេះឯងព្រះដ៏មានព្រះភាគ

១- សេចក្តីនេះជាពាក្យប្រែបាលីថា "**អាកង្ខាម ភន្តេ**" ប៉ុន្តែមិនដែលប្រើទេ ប្រើពាក្យសាធុ ជំនួសពាក្យប្រែនេះ ។ ២- បើជាភិក្ខុចាស់ជាងសង្ឃទាំងអស់ ត្រូវថា "**អាវុសោ**"

ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតដោយអំណាចនៃការក្រាល របស់បុគ្គល[១] តែម្យ៉ាង, (កឋិននេះ) រៀរចាកការក្រាលរបស់បុគ្គលមិនឡើងជាកឋិនឡើយ, ជ្បិតពាក្យថាកឋិននេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាសង្ឆក្តី គណៈក្តី ក្រាលកឋិនមិនឡើងទេ បុគ្គលតែម្នាក់ឯងទើបឈ្មោះថាក្រាលកឋិនឡើង, ប៉ុន្តែកឋិនឈ្មោះថាជាការក្រាល របស់សង្ឆផងរបស់បុគ្គលផង ដោយការក្រាលរបស់បុគ្គល ព្រោះតែសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នានៃសង្ឆនឹងឯង ។ ឥឡូវនេះយើងទាំងឡាយ នឹងប្រគេនសំពត់កឋិននេះដល់លោកម្ចាស់អង្គណា ដើម្បីក្រាលកឋិន, (តែថាគួរបានដល់) ភិក្ខុអង្គណាមានចីវរចាស់គ្រាំគ្រា ឬទុព្វលភាព ឬជាភិក្ខុអង្គណាជាអ្នកអង់អាចនិងជាអ្នកមានសមត្ថភាពអាចដើម្បីញ៉ាំងចីវរកម្មឲ្យសម្រេច ក្នុងថ្ងៃនេះឯងហើយ និងញ៉ាំងវិធីគ្រប់យ៉ាង (ក្នុងសាសនា) មិនឲ្យសាបសូន្យ ក្រាលកឋិនបាន (ក្នុងគ្រានេះឯង) ។

សេចក្តីប្រៃបៃបបុរាណាចារ្យថា[២]

បពិត្រអើយ រីអង្គព្រះកឋិនព្រមទាំងអានិសង្សបរិវារទាំងពួងនេះ ទាយកដ៏មានសទ្ធា បបួលគ្នានាំមកថ្វាយទានដល់ព្រះសង្ឆ គង់នៅចាំវស្សាវត្តនេះអស់ត្រៃ-មាស ឯព្រះកឋិនទានយ៉ាងនេះបើដូចជាសំពត់ទិព្វដ៏អណ្តែតលឿនលយដោយនភាល័យប្រទេស ធ្លាក់ចុះមកដល់កណ្តាលប្រជុំសង្ឆ នឹងបានដល់ភិក្ខុអង្គឯណាក៏ឥតអង្គឹមាន ដោយពុទ្ធានុញ្ញាតបរមពុទ្ធាធិប្ផាយជម្រះទុកក្នុងខន្ធកវិន័យថា ឲ្យភិក្ខុ ១ អង្គ ទ្រង់ធម៌ទ្រង់វិន័យ ហើយអាចដើម្បីញ៉ាំងព្រះសង្ឆ ឲ្យត្រេកអរដោយកឋិនត្ថារកិច្ចបាន ទើបទទួលក្រាលគ្រង ធ្លងសទ្ធាចម្រើនកុសលដល់ទាយក

១- អនុញ្ញាតឲ្យក្រាលបានតែភិក្ខុ ១អង្គ ច្រើនអង្គក្រាលពុំបានទេ បានតែអនុមោទនាប៉ុណ្ណោះ ។ ២- កាលសម័យជាន់ដើមដែលធ្វើកឋិនចីវរ លោកនិយម ក្រើនតែ២អង្គ គឺអង្គទី១ក្រើនទី១និងសេចក្តីទី២ នេះព្រមគ្នាតែម្តង ។

ក៏ឥឡូវនេះព្រះសង្ឃទាំងឡាយ នឹងឲ្យសំពត់កឋិននេះទៅលោកអង្គណាដែលមានត្រៃចីវរទុព្វល ហើយចេះអានិសង្ស ៥ ចាំមាតិកាទាំង ៨ (និងពលិពោធ២) អាចនឹងធ្វើចីវរឲ្យសម្រេចក្នុងថ្ងៃនេះបាន មិនឲ្យវិធីសាសនាសាបសូន្យ ក៏ឆ្លើយចូលមកកុំកោតខ្លាច នឹងបានញុំាងព្រះវិន័យធរ ឲ្យសូត្រញត្តិទុតិយកម្ម ប្រគេនអង្គព្រះកឋិនទាននេះឲ្យលោកអង្គនោះ ព្វដ៏គ្រានេះឯងហោង ។

ទី៣- **ឥធ អម្ហេសុ អាយស្មា (ឥត្ថន្នាមោ[១]) សព្វមហល្លកោ សង្ឃត្ថេរោ សព្រហ្មចារីនំ សគ្គស្សកោ សមាធបកោ សមុត្តេជកោ សម្បហំសកោ សមត្ថោ ច តំ តំ វិនយនិយមំ អវិកោបេត្វា កឋិនំ អត្ថរិតុំ មញ្ញាមហាមេវំ, សព្វោយំ សង្ឃោ អាយស្មតោ (ឥត្ថន្នាមស្ស[២]) ឥមំ សបរិវារំ កឋិនទុស្សំ ទាតុកាមោ, តស្មិំ កឋិនំ អត្ថរន្តេ, សព្វោយំ សង្ឃោ សម្មទេវ អនុមោទិស្សតិ, អាយស្មតោ (ឥត្ថន្នាមស្ស[៣]) ឥមំ សបរិវារំ កឋិនទុស្សំ ទាតុំ រុច្ចតិ វា នោ វា សព្វស្សិមស្ស សង្ឃស្ស ។**

កាលបើប្រកាសបាលីនេះចប់ហើយ គណៈសង្ឃត្រូវទទួលថា "**រុច្ចតិ ភន្តេ**"

(បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន!) ខ្ញុំព្រះករុណាសម្គាល់ឃើញយ៉ាងនេះថា ជំនុំយើងទាំងឡាយក្នុងទីនេះ លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ[៤] ចាស់ជាងភិក្ខុទាំងពួង

១- ពាក្យថា "**ឥត្ថន្នាមោ**" ២-៣ "**ឥត្ថន្នាមស្ស**" ក្នុងវង់ក្រចកនេះ សម្រាប់ដាក់បញ្ចូលឆាយា គឺឈ្មោះដែលឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យក្នុងពេលដែលឧបសម្បទជាភិក្ខុ ដូចជា **កុសុមោ, កុសុមស្ស** ជាដើម ។ ៤- ឈ្មោះនេះគឺឈ្មោះឆាយា ។

ជាសង្ឃត្ថេរ អ្នកសម្តែងធម៌បង្រៀនធម៌ ឧស្សាហ៍ខ្ទល់ខ្ទាយបបួលណែនាំ សព្រហ្មចារីទាំងឡាយ ឲ្យត្រេកអររីករាយ ថែមទាំងអាចដើម្បីញុាំងវិន័យនិយមនោះៗ មិនឲ្យកម្រើកហើយគួរក្រាលកថិនបាន, (បើយ៉ាងនេះតើ) សង្ឃទាំងពួងមានប្រាថ្នាដើម្បីប្រគេនសំពត់កថិន ព្រមទាំងបរិវារនេះដល់លោកដ៏មានអាយុ (ឈ្មោះនេះ) ឬទេ? (ដ្បិតថា) កាលបើលោកដ៏មានអាយុអង្គនេះក្រាលកថិន ព្រះសង្ឃទាំងពួងបានអនុមោទនាដោយប្រពៃពិត (ក៏) ការដែលប្រគេនសំពត់កថិនព្រមទាំងបរិវារនេះដល់លោកដ៏មានអាយុ (ឈ្មោះនេះ) តើគាប់ចិត្តព្រះសង្ឃទាំងអស់អង្គនេះឬពុំគាប់ចិត្តទេ? (ថាបើគាប់ចិត្តចូរឲ្យសទ្ធសញ្ញាសាធុការឲ្យព្រមៗអង្គទៅហោង) ។

កាលបើចប់សេចក្តីប្រែនេះហើយ គណៈសង្ឃត្រូវទទួលថា "**សាឥុ**" ។ បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន សង្ឃគាប់ចិត្តហើយ [1] ។

សេចក្តីប្រែបែបបុរាណាចារ្យថា ៖

ខ្ញុំព្រះករុណាអនុម័តព្រះសង្ឃបរិស័ទយើញថា ក្នុងយើងទាំងឡាយនេះ លោកដ៏មានអាយុ(ឈ្មោះនេះ) ចាស់ក្រៃលែងព្រះសង្ឃទាំងពួង ជាថេរៈអ្នកសម្តែងធម៌ បបួលញុាំងសព្រហ្មចារីទាំងឡាយ អាចឲ្យរីករាយ ក្នុងព្រះសាសនាហើយអាចញុាំងវិន័យកំណត់នោះៗ មិនឲ្យកម្រើក នឹងក្រាលគ្រងអនុមោទនាកថិនទាន ខ្ញុំសម្គាល់ដូច្នេះព្រះសង្ឃទាំងពួង តើនឹងចង់ឲ្យសំពត់កថិនទាំងបរិវារទៅលោកដ៏មានអាយុ(ឈ្មោះនេះ)ក្រាលគ្រងកថិន ព្រះសង្ឃទាំងពួងនឹងបានអនុមោទនាដោយប្រពៃ ក៏កិរិយាដែលឲ្យសំពត់កថិនព្រមទាំងបរិវារទៅឲ្យលោកដ៏មានអាយុ(ឈ្មោះនេះ) គាប់ចិត្តព្រះសង្ឃឬមិនគាប់ចិត្ត បើគាប់ចិត្តចូរឲ្យសទ្ធ-សញ្ញាសាធុការឲ្យព្រមៗអង្គទៅហោង ។

1- ពាក្យនេះមិនដែលប្រើទេគឺប្រើ "**សាឥុ**" ជំនួសវិញ ។

អបលោកនកិច្ចទី៤

៤- យទិ (ឥត្ថន្នាមស្សាយស្មតោ[១]) ឥមំ សបរិវារំ កឋិន-ទុស្សំ ទាតុំ សព្វស្សិមស្ស សង្ឃស្ស រុច្ចតិ, សាធុ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមំ កឋិនទុស្សបរិវារភូតំ តិចីវរំ វស្សាវាសិកដ្ឋិតិកាយ អគ្គ-ហេត្វា (ឥត្ថន្នាមស្សាយស្មតោយេវ) ឥមិនា អបលោកនេន ទាតុំ កឋិនទុស្សសម្បន្នអបលោកនេន និយមានម្បិ ន រុហ្គតិ, តស្មា តំ ឥទានិ ញត្តិទុតិយេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន (ឥត្ថន្នាមស្សាយស្មតោ) ទេមាតិ កម្មសន្និដ្ឋានំ ករោតុ ។

បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន! ថាបើការដែលប្រគេនសំពត់កឋិន ព្រមទាំងបរិវារនេះ ដល់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះ(...)នេះ គាប់ចិត្តព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គនេះហើយ, ខ្ញុំព្រះករុណាសូមអង្វរព្រះទ័យ សូមព្រះសង្ឃកុំកាន់យកត្រៃចីវរដែលកើតឡើងជាបរិវារនៃសំពត់កឋិននេះតាមលំដាប់ចំណាំវស្សាឡើយ ដើម្បីប្រគេនដល់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះ(...)នេះ ដោយអបលោកន៍នេះឯង តែថាសូម្បីការប្រគេនដោយអបលោកន៍ដែលព្រមដោយសំពត់កឋិន (តាមធម្មតា) មិនឡើងជាកឋិនឡើយ, ព្រោះហេតុនោះព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គ ចូរធ្វើកម្មសន្និដ្ឋានថាៈ យើងទាំងឡាយ នឹងប្រគេនសំពត់កឋិនព្រមទាំងបរិវារនោះដល់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះ (...)នេះ ដោយញត្តិទុតិយកម្ម ដែលជាហេតុគួរដល់ឋានៈ ដ៏មិនកម្រើកក្នុងគ្រាឥឡូវនេះឯង ។

១- សម្រាប់បញ្ចូលឈ្មោះឆាយា ឧ. កុសុមស្សាយស្មតោ ជាដើម ។

សេចក្តីប្រែបែបបុរាណាចារ្យ[1]

បពិត្រអើយក៏កិរិយាដែលឲ្យកឋិនទាន អានិសង្សបរិវារទៅលោកដ៏មានអាយុឈ្មោះ(...) នេះ គាប់ចិត្តព្រះសង្ឃហើយ សូមព្រះសង្ឃកុំកាន់យកត្រៃចីវរដែលជាបរិវារកឋិននេះ តាមលំដាប់ចំណាំវស្សាឡើយ ចូរឲ្យសំពត់កឋិនព្រមទាំងបរិវារដល់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះ (...) នេះដោយអបលោកន៍ញត្តិទុតិយកម្មចុះ តែអបលោកន៍តាមធម្មតាមិនឡើងជាអង្គព្រះកឋិនឡើយ ហេតុនេះចូរតាំងកម្ម-សន្និដ្ឋានថា យើងទាំងឡាយនឹងឲ្យព្រះកឋិនទាននេះ ទៅលោកដ៏មានអាយុឈ្មោះ (...) នេះដោយអបលោកន៍ញត្តិទុតិយកម្មដ៏មិនកម្រើក ឲ្យដ៏គ្រានេះ ឯងហោង ។

ញត្តិទុតិយកម្ម

៤- នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ ៣ដង

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, ឥទំ សង្ឃស្ស កាបិនទុស្សំ ឧប្បន្នំ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្ចំ, សង្ឃោ ឥមំ កាបិនទុស្សំ (ឥត្ថន្នាមស្ស[2]) ភិក្ខុនោ[3] ទទេយ្យ, កាបិនំ អត្ថរិតុំ ។

ឯសា ញត្តិ ។

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, ឥទំ សង្ឃស្ស កាបិនទុស្សំ ឧប្បន្នំ ។ សង្ឃោ ឥមំ កាបិនទុស្សំ (ឥត្ថន្នាមស្ស) ភិក្ខុនោ ទេតិ, កាបិនំ អត្ថរិតុំ ។ យស្សាយស្មតោ ឧមតិ, ឥមស្ស កាបិនទុ-

---

១- សម័យដែលនិយមក្រើនតែ២អង្គ គឺអង្គទី២ក្រើនសេចក្តីទី៣និងទី៤នេះរួមគ្នាតែម្តង។
២- ពាក្យថា (ឥត្ថន្នាមស្ស) ទាំងអស់នេះសម្រាប់បញ្ចូលឈ្មោះឆាយា ឧ. កុសុមស្ស ជាដើម។ ៣. បើភិក្ខុអ្នកសូត្រមានវស្សាតិចជាងលោកអ្នកក្រាលត្រូវផ្លាស់ ភិក្ខុនោ ជាអាយស្មតោ តភ្ជាប់នឹងឈ្មោះ ឧ. **កុសុមស្សាយស្មតោ** ជាដើម ។

ស្ស្ស (ឥត្ថន្នាមស្ស) ភិក្ខុនោ ជានំ, កឋិនំ អត្ថរិតុំ, សោ តុណ្ហាស្ស, យស្ស ខក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។

ឥទ្ធំ ឥទំ សង្ឆេន កឋិនឧុស្ស ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ, កឋិនំ អត្ថរិតុំ ។ ១មតិ សង្ឆ្ស ឥស្ម តុណ្ហី ។ ២វមេតំ ធារយាមិ ។

បពិត្រព្រះសង្ឆដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឆស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា ដ្ឋិតសំពត់កឋិននេះកើតឡើងដល់សង្ឆហើយ ។ ថាបើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឆហើយ គួរសង្ឆឲ្យសំពត់កឋិននេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះ(...)នេះដើម្បីនឹងក្រាលកឋិន ។
នេះជាញត្តិ ។

បពិត្រព្រះសង្ឆដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឆស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា ដ្ឋិតសំពត់កឋិននេះ កើតឡើងដល់សង្ឆហើយ (ឥឡូវនេះ) សង្ឆឲ្យសំពត់កឋិននេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះ(...)នេះ ដើម្បីនឹងក្រាលកឋិន។ ការឲ្យសំពត់កឋិននេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះ(...)នេះដើម្បីនឹងក្រាលកឋិន បើគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនៅស្ងៀម បើមិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះពោលឆ្លើយឡើង។ សំពត់កឋិននេះ សង្ឆឲ្យដល់ភិក្ខុឈ្មោះ(...) នេះដើម្បីនឹងក្រាលកឋិនហើយ។ ការឲ្យសំពត់នេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះ(...)នេះទំនងជាគួរដល់សង្ឆហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឆនៅស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមចាំទុកនូវការនេះដោយអាការនៅស្ងៀមយ៉ាងនេះឯង ។

លុះចប់កិច្ចនេះ ត្រូវលោកអ្នកសូត្រញត្តិទុតិយកម្មវាចា លើកសំពត់កឋិនប្រគេនចំពោះភិក្ខុអង្គណា ដែលគណៈសង្ឆអនុម័តយល់ព្រមឲ្យក្រាលគ្រងក្នុងពេលនោះឯង ។ កាលបើរួចពិធីនេះហើយ ទាយកទាយិកាប្រគេនបរិក្ខារដល់ភិក្ខុ

សាមណេរ រួចស្រេច ត្រូវគណៈសង្ឃធ្វើអនុមោទនាគាថា បំពេញសទ្ធា ទាយក ទាយិកា តាមការគួរ ។

តអំពីនេះទៅ ត្រូវគណៈសង្ឃជួយចាត់ចែងសំពត់កថិននោះធ្វើចីវរទាំង៣ តែចីវរណាមួយក៏បាន តាមព្រះពុទ្ធប្បញ្ញត្តិនិងពុទ្ធានុញ្ញាត។ លុះធ្វើចីវរណាមួយហើយ ស្រេចហើយត្រូវប្រជុំគណៈសង្ឃម្តងទៀត ដើម្បីធ្វើពិធីក្រាលគ្រងអនុមោទនា ។

បច្ចុទ្ធរាធិដ្ឋានត្ថារកិច្ច

កាលធ្វើរួចស្រេច ប្រជុំគណៈសង្ឃព្រមហើយ ភិក្ខុអ្នកត្រូវក្រាលគ្រងត្រូវធ្វើកិច្ចដកចីវរអធិដ្ឋានចាស់ទាំង ៣ណាមួយចេញ ហើយត្រូវធ្វើពិន្ទុកប្ប និងអធិដ្ឋានចីវរទាំង ៣ណាមួយជាថ្មីឡើងវិញ តាមតែចំណង់របស់អ្នកក្រាលមានន័យដូច្នេះថា បើភិក្ខុអ្នកក្រាលចង់ក្រាលកថិនដោយសង្ឃាដី ចីពរ ឬស្បង់តែឯណានីមួយក៏បាន ដូចជាចង់ក្រាលស្បង់ត្រូវដកស្បង់អធិដ្ឋានស្បង់ចាស់ចេញដោយបាលីថា **ឥមំ អន្តរវាសកំ**[1] **បច្ចុទ្ធរាមិ** ប្រែថា (ខ្ញុំដកស្បង់នេះចេញ) ហើយអធិដ្ឋានស្បង់ថ្មីឡើងវិញដោយបាលីថា **ឥមំ អន្តរវាសកំ អធិដ្ឋាមិ** ប្រែថា (ខ្ញុំអធិដ្ឋាន ស្បង់នេះ) ឬថា (ខ្ញុំអធិដ្ឋានចីវរនេះឲ្យជាស្បង់) តែមុននឹង អធិដ្ឋាន ត្រូវធ្វើពិន្ទុកប្ប (រង់មូល) ត្រង់ជាយចីវរជាមុនសិនដោយបាលីថា: **ឥមំ ពិន្ទុកប្បំ ករោមិ** ប្រែថា ខ្ញុំធ្វើពិន្ទុកប្ប(រង់មូល) នេះ ឬថា ខ្ញុំធ្វើចីវរនេះ ឲ្យជាពិន្ទុកប្ប ធ្វើពិន្ទុកប្បរួចជាមុនសិន ទើបអធិដ្ឋានជាខាងក្រោយ។ កាលបើ អធិដ្ឋានរួចហើយ មុននឹងក្រាល ភិក្ខុអ្នកក្រាលគប្បីនមស្សការ នមោ ៣ចប់ រួចហើយបែរមុខឆ្ពោះទៅរកជំនុំសង្ឃ ចាប់ស្បង់ឡើងបញ្ចេញវាចាថា ៖

1- បើសង្ឃាដីថា **សង្ឃាដឺ** ។ បើចីពរថា **ឧត្តរាសង្គំ** ។

ឥមិនា អន្តរវាសកេន[១] **កឋិនំ អត្ថរាមិ** ៣ដង ប្រែថា: ខ្ញុំព្រះករុណា ក្រាលកឋិនដោយស្បង់នេះ ហើយផ្តងអញ្ជលីឡើង ធ្វើពិធីបញ្ចេញវចីភេទដោយ សូត្របាលីថា: **អត្ថតំ អាវុសោ**[២] **សង្ឃស្ស កឋិនំ ឧម្មិកោ កឋិនត្ថារោ អនុមោឧថ**[៣] ៣ដង ប្រែថា: ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ទាំងឡាយ កឋិនរបស់សង្ឃខ្ញុំព្រះករុណាបានក្រាលរួចហើយ ការក្រាលកឋិន នេះប្រកបដោយធម៌ សូមលោកទាំងឡាយអនុមោទនាចុះ ។

ឯពួកភិក្ខុជាអ្នកអនុមោទនានោះ ត្រូវផ្តងអញ្ជលីឡើងនមស្សការ ៣ ដង ហើយបញ្ចេញវចីភេទ ដោយសូត្របាលីថា: **អត្ថតំ ភន្តេ**[៤] **សង្ឃស្ស កឋិនំ ឧម្មិកោ កឋិនត្ថារោ អនុមោឧាម**[៥] ៣ដង ប្រែថា: បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន កឋិនរបស់សង្ឃ ព្រះករុណាម្ចាស់បានក្រាលហើយ ការក្រាលកឋិននេះ ប្រកបដោយធម៌ ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ សូមអនុមោទនា ។

កាលណាបើចប់កឋិនត្ថារកិច្ចនេះហើយ គួរគណៈសង្ឃ ធ្វើនមស្សការ ថ្វាយបង្គំព្រះរតនត្រៃ ដោយសូត្រធម៌ចុងវត្តតាមកាលគួរ ជាកិច្ចបញ្ចប់ពិធី នេះ ឯងហោង ។

១- បើក្រាលដោយសង្ឃាដីថា ឥមាយ សង្ឃាដិយា បើចីពរថា ឥមិនា ឧត្តរាសង្គេន ។
២- បើភិក្ខុអ្នកក្រាលគ្រងមានវស្សាខ្ចីជាងភិក្ខុអ្នកចាំអនុមោទនា ត្រូវថា ភន្តេ ។
៤- បើភិក្ខុអ្នកចាំទទួលអនុមោទនាមានវស្សាចាស់ជាងភិក្ខុក្រាលគ្រង ត្រូវថាអាវុសោ ។
៣-៥. បើភិក្ខុអ្នកក្រាលនិងភិក្ខុអ្នកចាំទទួលអនុមោទនា មានគ្នាតែពីរនាក់គត់ ភិក្ខុអ្នកក្រាលត្រូវថា អនុមោទាហិ ។ ភិក្ខុអ្នកចាំទទួលអនុមោទនាតែម្នាក់ឯងត្រូវថា អនុមោទាមិ ។ វិន័យបិដកបរិវារ: ទុតិយភាគលេខ ១៣ទំព័រ ២៤៤ ។

បកិណ្ណកកថា

បុគ្គលដែលឈ្មោះថា មិនបានក្រាលកឋិនមាន ២ពួកគឺ បុគ្គលមិនបានក្រាល១ មិនបានអនុមោទនា១ ។ បុគ្គលដែលឈ្មោះថា បានក្រាលកឋិនមាន ២ ពួកគឺ បុគ្គលបានក្រាល១ បានអនុមោទនា១ ។

ធម៌ដែលបានកើតឡើងជាមួយនឹងការក្រាលកឋិន មាន១៥យ៉ាងគឺ មាតិកា ៨ បលិពោធ ២ អានិសង្ស ៥ ។

បុព្វករណៈ (កឋិន) ៧យ៉ាងគឺ **ដោវនៈ** ការគក់លាង១, **វិចារណៈ** ការចាត់ចែងវាស់១, **ឆេទនៈ** ការកាត់១, **ពន្ធនៈ** ការដាន១, **សិព្វនៈ** ការដេរ១ **រជនៈ** ការជ្រលក់១, **កប្បករណៈ** ការធ្វើពិន្ទុកប្ប១ ។

បច្ចុទ្ធរៈគឺការដកនិងអធិដ្ឋាន លោកសង្ត្រោះដោយធម៌ ៣ យ៉ាងគឺ សង្ឃាដី១ ចីពរ១ ស្បង់១ ។

ការក្រាលកឋិនលោកសង្ត្រោះដោយធម៌ ១គឺ វចីភេទការបញ្ចេញវាចា ។

មូលរបស់កឋិនមាន ១គឺ សង្ឃ ។

វត្ថុរបស់កឋិនមាន ៣ យ៉ាងគឺ សង្ឃាដី១ ចីពរ១ ស្បង់១ ។

ភូមិរបស់កឋិនមាន ៦យ៉ាងគឺ **ទោមំ** សំពត់សំបកឈើ១ **កប្បាសិកំ** សំពត់អំបោះ១ **កោសេយ្យំ** សំពត់សូត្រ១ **កម្ពលំ** សំពត់រោមសត្ធ១ **សាណំ** សំពត់ធ្មៃ១ **ភង្គំ** សំពត់លាយដោយវត្ថុទាំង៥យ៉ាងខាងដើម១ ។

កឋិនមានបុព្វករណៈជាខាងដើម មានកិរិយាគឺបច្ចុទ្ធរៈ និងអធិដ្ឋាន ជាកណ្តាល មានការក្រាលជាខាងចុង ។

បុគ្គលដែលមិនចេះអង្គ ៨យ៉ាងមិនគួរក្រាលកឋិនទេ អង្គ៨គឺ មិនចេះ បុព្វករណៈ១ បច្ចុទ្ធរៈ(ការដកចីវរចាស់)១ អធិដ្ឋាន១ ក្រាល១ មាតិកា១ បលិពោធ១ វិធីដកកឋិន១ អានិសង្ស១ ។ បុគ្គលដែលចេះអង្គទាំង ៨យ៉ាងនេះ ឯងទើបគួរនឹងក្រាលកឋិនបាន ។

ការក្រាលកឋិនមិនឡើងមានដល់បុគ្គល ៣ពួកគឺ បុគ្គលនៅក្រៅសីមា អនុមោទនា១ បុគ្គលដែលអនុមោទនាដោយមិនបានបញ្ជេញវាចា១ បុគ្គលដែល បញ្ជេញវាចាតែមិនឲ្យបុគ្គលដទៃដឹងច្បាស់១ ។

ឯការក្រាលកឋិនឡើងមានដល់បុគ្គល ៣ពួកដែរ ដូចគ្នានឹងពពួកខាងលើ នេះគ្រាន់តែផ្ទុយក្រៅក្នុងប៉ុណ្ណោះឯង ។

ឯការក្រាលកឋិនមិនឡើងហៅថាវិបត្តិ[១] មានបីយ៉ាងគឺ វត្ថុវិបត្តិ១ កាលវិបត្តិ១ ករណវិបត្តិ១ ។ ការក្រាលកឋិនឡើងហៅថាសម្បត្តិ មាន៣យ៉ាងគឺ វត្ថុសម្បត្តិ១ កាលសម្បត្តិ១ ករណសម្បត្តិ១ ។

សង្ឆនិងគណៈក្រាលកឋិនមិនឡើងទេ បុគ្គលទើបក្រាលកឋិនឡើង ប៉ុន្តែ កឋិនក៏ឈ្មោះថាសង្ឆនិងគណៈ បានក្រាលដែរ ព្រោះបានអនុមោទនាបុគ្គល ។

បានក្រាលដូចគ្នានឹងការសម្តែងបាតិមោក្ខដែរ គឺបុគ្គលទើបសម្តែង បាតិមោក្ខបាន ប៉ុន្តែសង្ឆនិងគណៈ ឈ្មោះថាបានសម្តែងដែរ ព្រោះព្រមព្រៀង គ្នា ។

ការដោះកឋិនដែលអាស្រ័យនឹងសង្ឆមាន ១គឺ **អន្តរុព្ភារៈ** សង្ឆសូត្រដក ក្នុងចន្លោះ ។

១- អដ្ឋកថាថាវត្ថុវិបត្តិបានដល់សំពត់ជាអកប្បិយៈ ។ កាលវិបត្តិគឺសំពត់ដែលពួកទាយក ប្រគេនក្នុងថ្ងៃនេះហើយសង្ឆប្រគល់ឲ្យកិក្ខុអ្នកក្រាលកឋិន ក្នុងថ្ងៃស្អែកវិញ ។ ករណវិបត្តិ គឺសំពត់ដែលកាត់ហើយតែមិនបានធ្វើក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។

ការដោះកបិនដែលអាស្រ័យបុគ្គលមាន ៤យ៉ាងគឺ **បក្ក្ពមនន្តិកៈ១ និដ្ឋានន្តិកៈ១ សន្ទិដ្ឋានន្តិកៈ១ សីមាតិក្ក្ពន្តិកៈ១** ។

ការដោះកបិន ដែលមិនអាស្រ័យសង្ឃនិងបុគ្គលមាន ៤យ៉ាងគឺ **នាសនន្តិកៈ១ សវនន្តិកៈ១ អាសាឧិកៈ១ សហុញ្ហរៈ** កបិនដោះជាមួយភិក្ខុទាំងឡាយ១ ។

ការដោះកបិន កើតព្រមគ្នារលត់ព្រមគ្នា មាន២ យ៉ាងគឺ **អន្តរុញ្ហរៈ១ សហុញ្ហរៈ១** ។ ការដោះកបិនក្រៅពីនេះកើតព្រមគ្នារលត់ផ្សេងគ្នា ។

ព្រះឱវាទ
នៃសម្តេចព្រះសុគន្ធាសង្ឃរាជាធិបតី
បញ្ញាសីលោ ប៉ាន

១)- លោកសង្ឆ ត្រូវរក្សាពូជពង្សខ្លួនជាអ្នកបួស ។

២)- លោកសង្ឆ កុំធ្វើខ្លួនឲ្យដូចជារុយដែលចូលចិត្តលាមក ។

៣)- លោកសង្ឆ កុំធ្វើខ្លួនឲ្យដូចជាស្ពាន ។

សេចក្ដីអធិប្បាយ

១) លោកសង្ឆ ត្រូវបដិបត្តិឲ្យល្អតាមធម៌វិន័យ ទើបទៅជាអ្នកបួសរក្សាពូជពង្សរបស់ខ្លួនបាន បើមិនបដិបត្តិតាមធម៌វិន័យមិនឈ្មោះជាអ្នកបួសទេ ជាអ្នកបំផ្លាញពូជរបស់អ្នកបួសចោល ។

២) លោកសង្ឆ កុំជាប់ជំពាក់នឹងលាភសក្ការៈ បើជាប់ជំពាក់ហើយនឹងស្លាប់ខ្លួនដូចជារុយ ដែលចូលចិត្តលាមក តែកាលណាគេបន្ទោបង់ថែមមកទៀតនឹងសង្កត់ស្លាប់ជាមិនខាន ។

៣) ស្ពានសម្រាប់ចម្លងពីម្ខាងទៅម្ខាង ប៉ុន្តែស្ពាននៅនឹងកន្លែងដដែលមិនទៅមុខទេ លោកសង្ឆមិនមែនគ្រាន់តែជាកន្លែងសម្រាប់ឲ្យឧបាសក ឧបាសិកា ឆ្លងទៅកាន់ឋានសួគ៌ និងនិព្វានទេ កុំនឹងនៅកន្លែងដដែល ត្រូវប្រឹងរកស្ថានសួគ៌ និងនិព្វានខ្លួនឯងផង ។

សម្រង់ចាកបដិបត្តិសទ្ធម្មកថា

ជាស្នាព្រះហស្តសម្តេចព្រះសុគន្ធាសង្ឆរាជាធិបតី ប៉ាន

ព.ស ២៥១៦-គ.ស ១៩៧៣

រៀបចំវាយអក្សរឡើងវិញនិងពិនិត្យតាមច្បាប់ដើមដោយ

គណៈកម្មការពុទ្ធិកវប្ផធម៌អង្គការមូលនិធិវត្តបញ្ញាធំ

ការវាយអក្សរ និងបោះពុម្ពសាឡើងវិញនូវសៀវភៅធម៌ដែលជាស្នាដៃចាស់ៗ របស់អ្នកនិពន្ធជំនាន់មុនគឺអាស្រ័យ ដោយការមើលឃើញ នូវកត្តាចាំបាច់មួយចំនួន ដូចខាងក្រោម ៖

- ឯកសារដើម ត្រូវបានថតចម្លងច្រើនសា ធ្វើឲ្យមានលក្ខណៈមិនច្បាស់ ពិបាកក្នុងការអាន
- រក្សាស្នាដៃវប្ផធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនាឲ្យគង់វង្សស្ថិតស្ថេរ
- តម្រូវការរបស់សិក្ខាកាមអ្នកប្រាជ្ញាចង់យល់ដឹងនូវខ្លឹមសារពុទ្ធសាសនា
- ផ្សាយនូវធម្មទាន ធ្វើឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាកាន់តែមានភាពរីកចម្រើនរុងរឿងក្នុងលោក

MAHA PANNA VIHARA FOUNDATION ORGANIZATION

大般若寺基金會

ក្នុងករណីដែលលោកអ្នកអានបានពើបប្រទះនូវកំហុសឆ្គងណាមួយ
ចង់ឲ្យយើងកែតម្រូវ ឬចង់បានសៀវភៅធម៌យកទៅអាន
សូមទាក់ទងមកយើងខ្ញុំតាមអាសយដ្ឋានដូចខាងក្រោម:

វត្តបញ្ញា សង្កាត់ក្រាំងធ្នង់ ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ

លេខទូរស័ព្ទ: (៨៥៥) ១២ ៩៦១ ៤២៩, (៨៥៥) ៨៨៧ ៩៦១ ៤២៩

អ៊ីមែល: maha.panna@gmail.com

គេហទំព័រ: http://www.mahapanna.org